T.C.

ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

ÇOCUK EDEBİYATI BAĞLAMINDA ÇANKIRI MASALLARI VE MASAL MÜZECİLİĞİ

Zeynep Perihan DİNÇ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman

Doç. Dr. Hacer Nurgül BEGİÇ

Çankırı – 2019

T.C.

ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

ÇOCUK EDEBİYATI BAĞLAMINDA ÇANKIRI MASALLARI VE MASAL MÜZECİLİĞİ

Zeynep Perihan DİNÇ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman

Doç.Dr. Hacer Nurgül BEGİÇ

Çankırı – 2019

İÇİNDEKİLER

Sayfa

Bilimsel Etik Bildirimi……..... iv

Tez Kabul ve Onay…....……..... v

Önsöz…...……...…….. vi

Özet……... ix

Abstract…….…….. x

Kısaltmalar……....…….. xi

Tablo Listesi…… xii

1. GİRİŞ ……..……..... 1

1.1. Araştırmanın Amacı…..……..……..... **1**

1.2. Araştırmanın Yöntemi...…… **1**

1.3. Araştırmanın Aşamaları……..... **2**

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE……...…….…….……..... 3

2.1. Çocuk Edebiyatı Kavramı……..... **3**

2.2. Masal Kavramı ve Masalların Özellikleri…….…….…..... **6**

2.3. Çocuk Edebiyatı ve Masal İlişkisi……...….. **8**

2.4. Müzecilik Kavramı ve Tarihçesi……..…… **9**

3. KÜLTÜR KAVRAMI, SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRASIN MÜZELENMESİ VE MASAL MÜZELERİ……...…… 12

4.MASAL MÜZECİLİĞİ AÇISINDAN ÇANKIRI VE ÇANKIRI'NIN KÜLTÜREL ÇEVRESİ……...……... 19

4.1. Çankırı'nın Tarihî Yapısı……..…… **19**

4.2. Çankırı İli Başlıca Kültürel Varlıkları…… **19**

5.EDEBÎ VE KÜLTÜREL BAĞLAMDA BİR MASAL MÜZESİ ÖRNEĞİ: ÇANKIRI MASAL MÜZESİ…… 21

5.1. Bir Kurum Olarak Masal Müzesi ……..… **21**

5.1.1. Stratejik Plan……..... **22**

5.1.2. Planlama……..... **22**

5.1.3. Müze Tasarım ve İçerik Geliştirme…… **22**

5.2. Müze'nin Yönetimi ve İşleyiş Planı…….. **24**

5.3. Sponsorlar…….. **25**

5.4. Müze Görevlileri ve Almış Oldukları Eğitimler…… **25**
5.5. Mekân……..…… **27**
5.6. Çankırı Masal Müzesi'nin Oluşumunda Rol Oynayan Dinamikler…… **28**
5.7. Ulaşım…… **29**
5.8. Ekonomi…… **29**
5.9. Sosyal ve Kültürel Çevre…… **30**
5.10. Çankırı Masal Müzesi'nde Yapılması Planlanan Etkinlikler……..... **31**
6. ANKET FORMLARI ve ANALİZLER…….. 38
6.1. Anket Formları…… **38**
7. 7-13 YAŞ ARASI ÇOCUKLARLA YAPILAN MÜLAKAT FORMLARI ve ŞEKİLLER..... 71
7.1. Mülakat Formları..... **71**
7.2. Şekiller……...…… **129**
8. MASALLAR…… 133
8.1.Çankırı Masal Tekerlemesi Örneği…… **134**
8.2.Minik Kediler…… **138**
8.3. Abdurrahman Alıca Eldivan Yaylası Masal Derlemeleri…….. **139**
8.4.Aslan Ali…… **141**
8.5.Düzyatan Mustafa……..…… **153**
8.6.Topal Sıçan……..… **154**
8.7.Padişahın memleketinden Ayrı Kaldığı Vakası……. **155**
8.8.Bir Dul Kadının Oğlunun Serencamı……. **160**
8.9.Hüsam Oğlu Ruşen Yavuz……..… **166**
8.10.Kızılırmak……..…. **172**
8.11.Kime Niyet Kime Kısmet……. **174**
8.12.Çalışmaya Giden Oğlan…… **175**
8.13.Öksüz Çocuk…… **177**
8.14.Hızır'ı Arayan Adam…… **181**
8.15.Peri Kızı…… **182**
8.16.Melek İle Evlenen Oğlan……. **184**
8.17.Tilki Hacca Harem Olmuş…… **186**
8.18.Bey böreği…… **187**
8.19.Padişah Hacca Gitti…….. **198**

8.20.Üç Oğlan……..... **203**
8.21. Koca Ömer - 1..... **209**
8.22. Koca Ömer - 2..... **211**
8.23. Hürü Kız..... **212**

9.SONUÇ……...…….…. 217
KAYNAKÇA ……...…….. 218
EKLER……..…….……..… 220
ÖZGEÇMİŞ ……...……... 226

BİLİMSEL ETİK BİLDİRİMİ

Yüksek Lisans tezi olarak hazırladığım "*Çocuk Edebiyatı Bağlamında Çankırı Masalları ve Masal Müzeciliği"* adlı çalışmanın öneri aşamasından sonuçlanmasına kadar geçen süreçte bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle uyduğumu, tez içindeki tüm bilgileri bilimsel ahlak ve gelenek çerçevesinde elde ettiğimi, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu çalışmamda doğrudan veya dolaylı olarak yaptığım her alıntıya kaynak gösterdiğimi ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu beyan ederim.

22/07/ 2019

Zeynep Perihan DİNÇ

ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Zeynep Perihan DİNÇ tarafından hazırlanan "*Çocuk Edebiyatı Bağlamında Çankırı Masalları ve Masal Müzeciliği"* başlıklı bu çalışma, ***[Savunma Sınavı Tarihi]*** tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonucunda ***[oybirliği/oy çokluğuyla]*** başarılı bulunarak jürimiz tarafından Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

TEZ JÜRİSİ ÜYELERİ (Unvanı, Adı ve Soyadı)

Başkan:	: Doç. Sr. H. Nurgül BEGİÇ	İmza: ……..
Danışman	: Doç. Dr. Sercan GÜRÇAYIR TEKE	İmza: ……..
Üye	: Dr. Öğr. Üyesi Seval KASIMOĞLU	İmza: ……..

ONAY

Bu Tez, Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulunun ...../..../ 201.. tarih ve ..... sayılı oturumunda belirlenen jüri tarafından kabul edilmiştir.

Unvanı Adı Soyadı

Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Masallar, gerçek dünyanın siyah beyaz yalınlığına inat, rengârenk düşlerimizi başka bir boyuta taşıyan tetikleyici unsurlardan ibaret midir sadece? Eğlendirmek, düşündürmek, öğretmekle sınırlı bir ocak başı eğlencesi kadar mıdır bizlere anlattıkları? Çocukların düş yolculuklarının, köşe başında hazır bekleyen uçan halıları mıdır yoksa?

Bir varmış bir yokmuş kadar geçmiş, onlar çıkmış kerevetine kadar gelecektir oysa. Ataların sözlere saklayıp, asırlara yolladığı geleceğe miraslarıdır masallar.En önemlisi ise geçmişten gelen tanıdık bir mesajın taşıyıcısı, muhafızı olarak rengârenk süslerler hayal dünyamızı. Devleri alt eden, güçsüzü koruyan, yedi başlı canavarları bir hamlesi ile yenebilen güçlü kahramanlarının aksine, korunmaya, saklanmaya, sahiplenilmeye ihtiyaç duyarlar her zaman.

Bilinenin aksine asırlara yayılmış emanet taşırlar heybelerinde. Biz "biz "olabilmeyi sağlayabilmek için onlara, onlarsa bunu başarabilmek için bize ihtiyaç duyarlar.

Sözlü kültürümüzün bu güzide örneklerinin, modern çağın değişen dünyasında yer edinebilmek adına derlenip, tasnif edilmesi, arşivlenmesi, envanter oluşturarak muhafaza edilmesi, "biz" olanın tahrip olup, yok olmasına izin verilmemesi açısından son derece önemlidir.

Somut Olmayan Kültürel Miras'ın müzelenmesi, gelecek nesillere yok olmadan ulaştırılabilmesi açısından önemli ve etkin bir tedbir olarak düşünülebilir.

Bu tezin amacı, bir kültür muhafızı olan masalların müzelenmesi, Masal müzeciliğinin "Çankırı Masal Müzesi" özelinde anlatılmasıdır.

Tez hazırlanma aşamasında pek çok kez pes ettiğimi ifade etmek isterim. Vazgeçmeme izin vermeyip beni her seferinde toparlayıp yeniden yüreklendiren, desteğini esirgemeyen, bana benden çok inanarak azmimi tetikleyen tez danışmanım, kıymetli hocam Doç.Dr.Hacer Nurgül Begiç'e tüm kalbimle teşekkür ederim.

Yüksek lisans aşamasına gelene kadar, bilgi ve tecrübe paylaşımlarıyla yetişmemde pek çok emeği olan başta Prof. Dr.M. Öcal Oğuz olmak üzere bütün hocalarıma,

desteklerini her daim hissettiğim Prof.Dr.Nebi Özdemir hocama,tecrübe ve bilgi birikimleriyle kendilerinden çok şey öğrendiğim tez jüri üyeleri, kıymetli hocalarım Doç.Dr.Sercan Gürçayır Teke ve Dr.Öğr.Üyesi Seval Kasımoğlu'na, Karatekin Üniversitesi öğretim görevlisi Ceren Öz'e, yardım ve desteklerini esirgemeyen tüm dostlarıma,aileme ve bu muhteşem mirası, kültürel belleğimizi masallara emanet ederek günümüze ulaştıran isimsiz kahramanlara,atalarımıza teşekkürü bir borç bilirim.

Evvel zaman içinde ,

Kalbur saman içinde.

Develer tellal iken,

Pireler berber iken.

Ben bağda üzüm bekler,

Derede odun yükler iken.

Bir varmış bir yokmuş,

Masalın yalanı mı olurmuş?

O yalan bu yalan,

Tilki yuttu bir yılan.

Bu da mı yalan?

Derken, sabahleyin erken,

Keçiler koyunları tıraş ederken,

Tahta kurusu saz çalar,

Sıçan cirit atar iken.

Çıkmış bir kocakarı ortaya.

En sonunda açmış ağzını yummuş gözünü.

Bir laf etmiş,

Bakalım ne laflar etmiş...

Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tez Özeti

Tezin Başlığı: Çocuk Edebiyatı Bağlamında Çankırı Masalları ve Masal Müzeciliği
Tezin Yazarı: Zeynep Perihan DİNÇ
Danışman: Doç. Dr. Hacer Nurgül BEGİÇ
Anabilim Dalı: Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı
Bilim Dalı: Türk Halk Edebiyatı
Kabul Tarihi: 25.07.2019
Sayfa Sayısı: 18 (Ön Sayfalar) + 217 (Tez) + 5 (Ekler)
Teknolojik gelişmeler sonucu giderek küreselleşen dünyamızda kültür kaleleri yıkılmaya zorlanmakta ve tek tipleşmeye doğru yol alınmaktadır. Toplumları bir arada tutan ortak değerlerle "biz" olabilmeyi sürdürmenin başta gelen yollarından biri kültürel birikimlerin yeni kuşaklara aktarılmasından geçmektedir. Kültürel kodlarımızın kuşaktan kuşağa taşınmasında önemli rol oynayan masallar, asırlardır dilden dile bir aktarım aracı olarak günümüze kadar gelmiştir. Geçmişte var olan ancak günümüzde teknolojiye yenik düşmüş olan sözlü kültür taşıyıcılarımız yok olmayla karşı karşıya kalmıştır. Kaynağı belli olmayan ,anonim halk edebiyatının sözlü ürünleri olan masallar ,uzun kış gecelerinin eğlence araçları olmanın ötesinde, temsil ettikleri kültürün kodlarını bünyesinde barındırmaları sebebiyle ayrı bir öneme sahiptir. Somut olmayan kültürel mirasımızın bu seçkin ürünleri geçmişle günümüz arasında kurulan görünmez köprülerin önemli yapı taşlarıdır.Masalların sığınma mekânları olarak kabul edebileceğimiz masal müzelerinin hayata geçirilmesi, Anadolu ve Çankırı masallarının derlenip yeniden gün yüzüne çıkarılması, yeni kuşaklara aktarılması açısından önemlidir. Bu çalışmada masal ve müze kavramlarını birleştirerek geçmişten günümüze, günümüzden yarına ulaştırmak,kültürel mirasımızı koruma altına alarak devamlılığını sağlamak amacıyla planlanmış olan "Çankırı Masal Müzesi "ile masal ve müze kavramlarının incelenerek değerlendirilmesi hedeflenmiştir.Ayrıca Çankırı'da kaynak kişilerin hafızalarında yer alan masallar derlenerek kayıt altına alınacaktır.
Anahtar Kelimeler: Kültür, Masal, Müze, Çankırı

Çankırı Karatekin Üniversity Graduate School of Social Sciences Abstract of Master's Thesis

Title of the Thesis: Cankiri Tales and Fairy Tale Museology in the Context of Children's Literature	
Author	**:**Zeynep Perihan DİNÇ
Supervisor	**:** Doç. Dr. Hacer Nurgül BEGİÇ
Department	**:** Turkısh Language and Literature
Sub-field	**:** Turkısh Folk Literature
Date	**:** 25.07.2019

In our increasingly globalizing world, as a result of technological developments, cultural fortresses are forced to be destroyed and the way towards uniformization is taken. One of the main ways of continuing to be 'we' with the common values that hold societies together is through the transfer of cultural accumulations to new generations. Fairy tales, which have played an important role in conveying our cultural codes from generation to generation, have been present as a means of transmission from language to language for centuries. Our tales, which existed in the past but have succumbed to technology today, have faced extinction.

In order to stop these unfavorable developments, studies have been started on fairy tales, fairy tale narration and the spread of fairy tale museums in educational institutions.

Fairy tales, which are the verbal products of anonymous folk literature, whose source is not known, are not only the means of entertainment in long winter nights, but they are also important because they contain the culture they represent. Tales are important building blocks of invisible bridges established between the past and present. The fairy tale museums, which act as fairy tale narrators, are important in terms of compiling and revealing the tales in Çankırı in Anatolia and transferring the disappeared cultural values to new generations. In this study, it is aimed to examine and evaluate the concepts of fairy tales and museums by combining the concepts of fairy talesand museums with the 'Çankırı Fairy Tale Museum" which is planned in order to ensure the continuity of our cultural heritage by preserving our cultural heritage.In addition, the tales in.

Keywords: Culture, Tale,Museum,Çankırı

KISALTMALAR

ICOM	Milletler Arası Müzeler Konseyi
vs.	Vesaire
UNESCO	Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Teşkilatı
AHBV	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
THBMER	Türk Halkbilimi Araştırma ve Uygulama Merkezi
s.	Sayfa

TABLO LİSTESİ

Tablo No **Sayfa**

Tablo 6.1. Masalların önemini ne ile ifade edersiniz?..... 38
Tablo 6.2. Masallar hangi yöntemle daha etkili olur?..... 39
Tablo 6.3. Masal denilince aklınıza gelen ilk şey nedir?..... 39
Tablo 6.4. Masal dinlemek size ne hissettiriyor?..... 40
Tablo 6.5. Masal denilince aklınıza gelen ilk şey nedir?..... 40
Tablo 6.6. Daha önce hiç masal dinlediniz mi? / Daha önce hiç masal anlattınız mı?..... 41
Tablo 6.7. Masal dinlemek size ne hissettiriyor? / Masallar hangi yöntemle daha etkili olur? 42
Tablo 6.8. Dinlediğiniz masalları kim anlattı?..... 42
Tablo 6.9. Anlattığınız masalları nereden öğrendiniz?..... 43
Tablo 6.10. Masalların önemini hangisiyle ifade ederdiniz? / Masallar hangi yöntemle daha etkili olur? 44
Tablo 6.11. Masal anlatırken önceliğiniz nedir? / Hangi masalı duydunuz?.... 44
Tablo 6.12. Masal anlatırken önceliğiniz nedir? / Hangi masalı duydunuz?.... 45
Tablo 6.13. Masal anlatırken önceliğiniz nedir? / Hangi masalı duydunuz?.... 45
Tablo 6.14. Masal anlatırken önceliğiniz nedir? / Hangi masalı duydunuz?.... 46
Tablo 6.15. Masallar hangi yöntemle daha etkili olur? / Hangi masalı duydunuz? 46
Tablo 6.16. Masallar hangi yöntemle daha etkili olur? / Hangi masalı duydunuz? 47
Tablo 6.17. Masallar hangi yöntemle daha etkili olur? / Hangi masalı duydunuz? 47
Tablo 6.18. Masallar hangi yöntemle daha etkili olur? / Hangi masalı duydunuz? 48
Tablo 6.19. Masallar hangi yöntemle daha etkili olur? / Hangi masalı duydunuz? 48
Tablo 6.20. Masalı daha çok kimlere anlatırsınız? / Hangi masalları anlatmayı tercih edersiniz? 49
Tablo 6.21. Masalların önemini hangisiyle ifade ederdiniz? / Hangi masalı

duydunuz? 50
Tablo 6.22. Masalların önemini hangisiyle ifade ederdiniz? / Hangi masalı duydunuz? 50
Tablo 6.23. Masalların önemini hangisiyle ifade ederdiniz? / Hangi masalı duydunuz? 51
Tablo 6.24.Masalların önemini hangisiyle ifade ederdiniz? / Hangi masalı duydunuz? 51
Tablo 6.25. Masalların önemini hangisiyle ifade ederdiniz? / Hangi masalı duydunuz? 52
Tablo 6.26. Masalların önemini hangisiyle ifade ederdiniz?..... 52
Tablo 6.27. Nerede yaşıyorsunuz? / Evinizde masal anlatılırmı?..... 53
Tablo 6.28. Nerede yaşıyorsunuz? / Dinlediğiniz masalları kim anlattı?..... 53
Tablo 6.29. Nerede yaşıyorsunuz? / Daha önce hiç masal anlattınız mı?..... 54
Tablo 6.30. Hangi masalı duydunuz?..... 54
Tablo 6.31. Hangi masalı duydunuz? 54
Tablo 6.32. Hangi masalı duydunuz? 54
Tablo 6.33. Hangi masalı duydunuz? 55
Tablo 6.34. Hangi masalı duydunuz? 55
Tablo 6.35. Masal dinlemek size ne hissettiriyor? / Hangimasalı duydunuz?.. 55
Tablo 6.36. Masal dinlemek size ne hissettiriyor? / Hangi masalı duydunuz?. 56
Tablo 6.37. Masal dinlemek size ne hissettiriyor? / Hangi masalı duydunuz?. 56
Tablo 6.38. Masal dinlemek size ne hissettiriyor? / Hangi masalı duydunuz?. 57
Tablo 6.39. Masal dinlemek size ne hissettiriyor? / Hangi masalı duydunuz?. 57
Tablo 6.40. Yaş Grubu..... 58
Tablo 6.41. Hangi masalı duydunuz? 58
Tablo 6.42. Hangi masalı duydunuz? 58
Tablo 6.43. Hangi masalı duydunuz? 59
Tablo 6.44. Hangi masalı duydunuz? 59
Tablo 6.45. Eğitim Durumu / Hangi masalı duydunuz? 60
Tablo 6.46. Eğitim Durumu / Hangi masalı duydunuz? 60
Tablo 6.47. Eğitim Durumu / Hangi masalı duydunuz? 61
Tablo 6.48. Eğitim Durumu / Hangi masalı duydunuz? 61
Tablo 6.49. Eğitim Durumu / Hangi masalı duydunuz? 62

Tablo 6.50. Masal denilince aklınıza gelen ilk şey nedir ? 62
Tablo 6.51.Daha önce hiç masal dinlediniz mi? 63
Tablo 6.52. Evinizde masal anlatılır mı? 63
Tablo 6.53. Masal dinlemek size ne hissettiriyor? 64
Tablo 6.54. Dinlediğiniz masalları kim anlattı? 64
Tablo 6.55. Daha önce hiç masal anlattınız mı? 65
Tablo 6.56. Anlattığınız masalları nereden öğrendiniz? 65
Tablo 6.57. Masalı daha çok kimlere anlatırsınız? 66
Tablo 6.58. Hangi masalları anlatmayı tercih edersiniz? 66
Tablo 6.59. Masal anlatırken önceliğiniz nedir? 67
Tablo 6.60. Masallar hangi yöntemle daha etkili olur? 67
Tablo 6.61. Masalların önemini hangisiyle ifade ederdiniz? 68
Tablo 6.62. Eğitim Durumu / Masallar hangi yöntemle daha etkili olur?..... 68
Tablo 6.63. Eğitim Durumu / Masalların önemini hangisiyle ifade ederdiniz? 69
Tablo 7.1. Mülakat Formu……. 71
Tablo 7.2. Mülakat Formu……. 71
Tablo 7.3. Mülakat Formu……. 72
Tablo 7.4. Mülakat Formu……. 72
Tablo 7.5. Mülakat Formu……. 73
Tablo 7.6. Mülakat Formu……. 73
Tablo 7.7. Mülakat Formu……. 74
Tablo 7.8. Mülakat Formu……. 74
Tablo 7.9. Mülakat Formu……. 75
Tablo 7.10. Mülakat Formu……. 75
Tablo 7.11. Mülakat Formu……. 76
Tablo 7.12. Mülakat Formu……. 76
Tablo 7.13. Mülakat Formu……. 77
Tablo 7.14: Mülakat Formu……. 77
Tablo 7.15. Mülakat Formu……. 78
Tablo 7.16. Mülakat Formu……. 78
Tablo 7.17. Mülakat Formu……. 79
Tablo 7.18. Mülakat Formu……. 79
Tablo 7.19. Mülakat Formu……. 80

Tablo 7.20. Mülakat Formu……. 80
Tablo 7.21. Mülakat Formu……. 81
Tablo 7.22. Mülakat Formu……. 81
Tablo 7.23. Mülakat Formu……. 82
Tablo 7.24. Mülakat Formu……. 82
Tablo 7.25. Mülakat Formu……. 83
Tablo 7.26. Mülakat Formu……. 83
Tablo 7.27. Mülakat Formu……. 84
Tablo 7.28. Mülakat Formu……. 84
Tablo 7.29. Mülakat Formu……. 85
Tablo 7.30. Mülakat Formu……. 85
Tablo 7.31. Mülakat Formu……. 86
Tablo 7.32. Mülakat Formu……. 86
Tablo 7.33. Mülakat Formu……. 87
Tablo 7.34. Mülakat Formu……. 87
Tablo 7.35. Mülakat Formu……. 88
Tablo 7.36. Mülakat Formu……. 88
Tablo 7.37. Mülakat Formu……. 89
Tablo 7.38. Mülakat Formu……. 89
Tablo 7.39. Mülakat Formu……. 90
Tablo 7.40. Mülakat Formu……. 90
Tablo 7.41. Mülakat Formu……. 91
Tablo 7.42. Mülakat Formu……. 91
Tablo 7.43. Mülakat Formu……. 92
Tablo 7.44. Mülakat Formu……. 92
Tablo 7.45. Mülakat Formu……. 93
Tablo 7.46. Mülakat Formu……. 93
Tablo 7.47. Mülakat Formu……. 94
Tablo 7.48. Mülakat Formu……. 94
Tablo 7.49. Mülakat Formu……. 95
Tablo 7.50. Mülakat Formu……. 95
Tablo 7.51. Mülakat Formu……. 96
Tablo 7.52. Mülakat Formu……. 96

Tablo 7.53. Mülakat Formu……. 97
Tablo 7.54. Mülakat Formu……. 97
Tablo 7.55. Mülakat Formu……. 98
Tablo 7.56. Mülakat Formu……. 98
Tablo 7.57. Mülakat Formu……. 99
Tablo 7.58. Mülakat Formu……. 99
Tablo 7.59. Mülakat Formu……. 100
Tablo 7.60. Mülakat Formu……. 100
Tablo 7.61. Mülakat Formu……. 101
Tablo 7.62. Mülakat Formu……. 101
Tablo 7.63. Mülakat Formu……. 102
Tablo 7.64. Mülakat Formu……. 102
Tablo 7.65. Mülakat Formu……. 103
Tablo 7.66. Mülakat Formu……. 103
Tablo 7.67. Mülakat Formu……. 104
Tablo 7.68. Mülakat Formu……. 104
Tablo 7.69. Mülakat Formu……. 105
Tablo 7.70. Mülakat Formu……. 105
Tablo 7.71. Mülakat Formu……. 106
Tablo 7.72. Mülakat Formu……. 106
Tablo 7.73. Mülakat Formu……. 107
Tablo 7.74. Mülakat Formu……. 107
Tablo 7.75. Mülakat Formu……. 108
Tablo 7.76. Mülakat Formu……. 108
Tablo 7.77. Mülakat Formu……. 109
Tablo 7.78. Mülakat Formu……. 109
Tablo 7.79. Mülakat Formu……. 110
Tablo 7.80. Mülakat Formu……. 110
Tablo 7.81. Mülakat Formu……. 111
Tablo 7.82. Mülakat Formu……. 111
Tablo 7.83. Mülakat Formu……. 112
Tablo 7.84. Mülakat Formu……. 112
Tablo 7.85. Mülakat Formu……. 113

Tablo 7.86. Mülakat Formu……. 113
Tablo 7.87. Mülakat Formu……. 114
Tablo 7.88. Mülakat Formu……. 114
Tablo 7.89. Mülakat Formu……. 115
Tablo 7.90. Mülakat Formu……. 115
Tablo 7.91. Mülakat Formu……. 116
Tablo 7.92. Mülakat Formu……. 116
Tablo 7.93. Mülakat Formu……. 117
Tablo 7.94. Mülakat Formu……. 117
Tablo 7.95. Mülakat Formu……. 118
Tablo 7.96. Mülakat Formu……. 118
Tablo 7.97. Mülakat Formu……. 119
Tablo 7.98. Mülakat Formu……. 119
Tablo 7.99. Mülakat Formu……. 120
Tablo 7.100. Mülakat Formu……. 120
Tablo 7.101. Mülakat Formu……. 121
Tablo 7.102: Mülakat Formu……. 121
Tablo 7.103. Mülakat Formu……. 122
Tablo 7.104. Mülakat Formu……. 122
Tablo 7.105. Mülakat Formu……. 123
Tablo 7.106. Mülakat Formu……. 123
Tablo 7.107. Mülakat Formu……. 124
Tablo 7.108. Mülakat Formu……. 124
Tablo 7.109. Mülakat Formu……. 125
Tablo 7.110. Mülakat Formu……. 125
Tablo 7.111. Mülakat Formu……. 126
Tablo 7.112. Mülakat Formu……. 126
Tablo 7.113. Mülakat Formu……. 127
Tablo 7.114. Mülakat Formu……. 127
Tablo 7.115. Mülakat Formu ……...……. 128

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil No	Sayfa
Şekil 7.1. Tanınan Masal Kahramanları……..……..	129
Şekil 7.2. Masalları Kimden Dinlediniz? ……..……..	130
Şekil 7.3. Hangi Masalları Biliyorsunuz? …….……..	131

1.GİRİŞ

1.1. Araştırmanın Amacı

Kültürel belleğin oluşmasında, yaşatılmasında ve aktarılmasında oldukça önemli bir yere sahip olan masalların, kültürün koruyucu mekanları olan müzeler vasıtasıyla koruma altına alınması ve aktarılması yapılan çalışmaların araştırılması ve kayıt altına alınması bağlamında Çankırı Masal Müzesi örneğinde incelenmesidir.

1.2. Araştırmanın Yöntemi

Yüksek lisans tezi olarak hazırlanan bu araştırma için kaynak taraması, alan araştırması, derleme, farklı yaş grupları ile yapılmış olan anket ve mülâkat teknikleri yöntem olarak belirlenmiştir.

Tezin hazırlanma sürecinde masal müzeleri neden olmalıdır? Bir masal müzesinde neler olmalıdır? Sorularına açıklık getirebilecek yöntemlerin benimsenmesine dikkat edilmiştir. Öncelikle masal, müzecilik, çocuk edebiyatı üzerine yapılmış eserler, tez ve makaleler, kaynaklar araştırılmıştır.

Somut Olmayan Kültürel Miras'ın müzelenmesinde alan araştırmaları ve derleme çalışmaları önemli bir yere sahiptir. Tez ön hazırlık sürecinde müzenin hayata geçirilmesi durumunda müze sergi aracı olabilecek sözlü ürünlerin kayıtları da aynı süreç içerisinde gerçekleştirilmiştir.

Alan araştırması sürecinde masal derleme çalışmaları ile birlikte, Çankırı Masal Müzesi'nin planlanma aşamasında rol oynayan dinamiklerin tespit edilmesi ve proje aşamalarının kayıt altına alınması eş zamanlı olarak sağlanmıştır.

Bu amaçla, masal müzesi fikrinin oluşması ve planlanması sürecinde görev alan kişi ve kuruluşlarla irtibata geçilerek bilgi alınmıştır.

Farklı yaş ve cinsiyet grupları ile anket ve mülakatlar yapılarak, kültür mirası olarak masalın kendileri için ne ifade ettiği, millî kültürümüzün sözel temsilcileri olan Anadolu masallarının kuşaklar arası bilinirliği ile Avrupa masallarının bilinirliği demografik bilgiler kullanılarak mukayese edilmiştir.

Elde edilen verilerin, masal ve masal müzeciliği ile alakalı olarak bundan sonra yapılacak olan bilimsel çalışmalara yol gösterici olması hedeflenmiştir.

1.3. Araştırmanın Aşamaları

Tez hazırlık aşamasında araştırma yöntemlerinin planlanması yapılmıştır. Yapılan plan dahilinde gerekli kişi ve kurumlar taspit edilerek ön görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

Masal, müzecilik ve çocuk edebiyatına ait kaynaklar taranmıştır. Çankırı Masalları ile ilgili araştırmalar yapılmış, kaynak kişilerle derlemeler gerçekleştirilmiştir. Tespit edilen masallar deşifre edilerek yazıya dökülmüştür.

Çankırı masal müzesi ile ilgili aşamalar araştırılarak kayıt altına alınmış, müze mekânı projelendirilmesinin detayları ile ilgili projeyi hazırlayan ilgili kurum ve kişilerle görüşülerek bilgi alınmıştır. Görevlendirilecek personel ve almış oldukları eğitimler araştırılarak tespit edilmiştir.

Araştırmalardan elde edilen bilgiler yazıya dökülerek Çocuk Edebiyatı Bağlamında Çankırı Masalları ve Masal Müzeciliği ile ilgili tez hazırlanmıştır.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1 Çocuk Edebiyatı Kavramı

Çocuk edebiyaıtnı tanımlayabilmek için anahtar kelimeleri olan çocuk ve edebiyat kavramlarına açıklık getirmek gerekmektedir.

Türk Dil Kurumu Sözlükleri'ne göre çocuk; "Bebeklik ile erginlik arasındaki gelişme döneminde bulunan oğlan veya kız." olarak tanımlanır (TDK, 2019).

Birleşmiş Milletlerin çocuk haklarına dair sözleşmesinde,erken yaşta reşit olma durumu hariç 18 yaşına kadar geçen süreyi çocukluk dönemi olarak tanımlar.

Dilek Tüfekçi Can ise çocukluğu *"Bebeklik döneminin bitiminden hemen sonra (2 yaş)başlayan ve ergenlik dönemine(15 yaş) giriş ile biten, bu iki dönem arasında fiziksel, duygusal ve sosyal açıdan gelişim gösteren ve yetişkinliğe hazırlanan bir insan"* (Can, 2014: 2) olarak açıklar.

Buna göre, bebeklik dönemiyle erişkinlik dönemi arasında geçen sürenin, çocukluk dönemi olduğu kabul edilir. Yetişkinlik döneminin ruhsal ve fiziksel alt yapısının bu dönemde oluştuğu düşünülürse, insan hayatının gelişim evreleri arasında oldukça önemli bir yere sahip olduğu ortaya çıkar.

Çocuk kavramının, önemli ruhsal ve fiziksel gelişimlerin yaşandığı bir evre olarak tanımlanmasının ardından "edebiyat" kavramına açıklık getirerek "çocuk edebiyatı" tanımlamasını yapmak yerinde olur.

Edebiyat kısaca; duyguların, düşüncelerin, olayların, hayallerin dil ve yazıyla estetik bir şekilde ifade edilmesi olarak tanımlanabilir.

Arapça kökenli bir kelime olan edep kelimesinden türemiştir. Güzel ahlak ve terbiyeyi tanımlayan bir kökenden türemiş olan edebiyat, estetik ürünler olmasının yanında insan ve toplum hayatında farklı disiplinlerle ilişkilendirilebilecek bir öneme sahiptir.

Bir başka tanımlama da ise edebiyat şu şekilde ifade edilmiştir; *"Duygu ve düşüncelerin, insan ve toplum yaşantısının, söz ve yazıyla, etkili biçimlerde anlatımını amaç edinen bir sanat türüdür"* (Mutluay, 1969: 5).

"Çocuk Edebiyatı" kavramı, çocuk ve edebiyat birlikteliğinin beraberinde getirdiği özelliklerin bir araya gelerek oluşturdukları tür olarak karşımıza çıkar.

Çocuk edebiyatı, Çocukluğun ihtimam isteyen meraklı, öğrenmeye ve inanmaya hazır hâli ile edebiyatın şekillendiren ve güdülendiren estetik anlatımının bir araya gelmesidir.

Çocukların ruhsal ihtiyaçlarını karşılayan, hayal güçlerini, sentez kabiliyetlerini geliştiren, okuma, konuşma, anlama, ifede edebilme yetilerini de kuvvetlendiren çocuk edebiyatının kapasamı içinde; Masallar, hikâyeler, romanlar, bilmeceler, ninniler, fıkralar, şiirler, biyografiler, tiyatro eserleri, anılar, çizgi romanlar, resimli kitap ve dergiler bulunmaktadır.

Çankırı Masal Müzesi sergi temasının ana belirleyicisi olan masallar ise çocuk edebiyatının en önemli ürünleri olarak kabul edilebilir.

Can'a göre çocuk edebiyatı "17.yüzyılın başlarında,çocukluk döneminin özel bir dönem olarak görülmesi ve çocukların kendilerine özgü ihtiyaçlarının olabileceğinin fark edilmesiyle ortaya çıkar" (Can, 2014: 4). Bu fark edişin çocukluk dönemi ve çocuk eğitimiyle ilgili bilimsel çalışmaların bir sonucu olduğunu savunur (Can, 2014: 4).

Selahattin Dilidüzgün çocuk edebiyatını, çocukların muhteşem hayal dünyasının içerisindeki ayrıntıların yakalanabilmesiyle mümkün olabileceğini ifade eden *"...çocukların gerçekmiş gibi algıladıkları, fakat hiç de nesnel olmayan alımlama farklarının yakalanmasıdır"* (Dilidüzgün, 2004: 41) tespitiyle betimler.

Turhan Baraz (Baraz, 1987: 128-138) "Çocuk edebiyatı, çocukluk çağında bulunan kimselerin, olay, düşünce, duygu ve imgelerine yönelik, usta yazarlar tarafından özellikle çocuklar için yazılmış olan ya da geleneğin oluşturduğu üstün sanat nitelikleri taşıyan sözlü ve yazılı ürünlere verilen addır" şeklinde tanımlar.

Bu da aslında her var olan metinin çocuk edebiyatı kavramı içerisinde kabullenilmemesi gerektiğini düşündürür.

Çocukların ruhsal ve fiziksel gelişimleri dikkate alınmadan oluşturulmuş bir metinin, çocukluk dönemi içerisindeki bireyin pedagojik gelişimi noktasında olumsuz etkiler bırakacağı düşünülmelidir.

Çocuk edebiyatı eserleri pedagojik gelişimleri göz önünde bulundurularak oluşturulmalıdır ve son derece titiz bir çerçevenin içinde tanımlanmalıdır.

Edebiyat tarihine bakıldığında, yazılı kültürün olmadığı, çocuk ve çocukluğun henüz keşfedilmediği dönemlerde, geleneksel yapı içerisinde oluşturulmuş masallar, bilmeceler, ninniler gibi sözlü kültür ürünleri çocukların bu ihtiyaçlarını karşılamışlardır.

Bilimsel anlamda çocukların, edebî eserlerin konusu ve katılımcısı olmaktan çıkıp hedef kitle olması genel edebiyat tarihine göre oldukça yenidir.

Can, 17.yüzyıla kadar çocuklar için basılmış kitapların yok denecek kadar az olduğuna dikkat çeker. Okuma yazma bilen çocukların az olması dolayısıyla yetişkinler için basılmış kitapları okuduklarını ya da onlarla birlikte okuma yaparak deneyim kazandıklarını ifade eder (Can, 2014: 11).

17.yüzyılda basılan kitapların didaktik eserler olduğu görülür. Nezaket ve görgü kuralları ya da alfebe kitapları olarak basılan bu eserler, çocuk edebiyatı tanımlamasını karşılamamaktadır.

Can, çocuklar için basılan ilk kitapların okuma yazma amaçlı olmasının nedenini, usta çırak bilgi aktarımından,okullaşmaya geçilmesiyle doğan ihtiyaçtan oluştuğunu ifade eder (Can, 2014: 11).

Ülkemizde Tanzimatla birlikte başladığı kabul edilse de bilimsel anlamda Çocuk edebiyatı kavramının Ülkemizde konuşuluyor olması Cumhuriyet döneminde olmuştur.

2.2 Masal Kavramı ve Masalların Özellikleri

Çıkış kaynağı belli olmayan, kuşaktan kuşağa aktarılan, doğa üstü olaylarla süslenmiş, gerçek dışı olayların yer ve zaman belirtilmeden anlatıldığı anonim sözlü kültür ürünlerine *masal* denir.

Boratav masalı "Nesirle söylenmiş, dinlik ve büyülük inanışlardan ve törelerden bağımsız, tamamıyla hayal ürünü, gerçekle ilgisiz ve anlattıklarına inandırmak iddiası olmayan kısa bir anlatı." olarak tanımlar (Boratav, 2013: 85).

Şükrü Elçin'e göre ise "Masal, anonim halk edebiyatı mahsullerinin en yaygın olanlarından biridir. Bu mahsullere ad olarak verilen kelime Habeşçe "mesl", Ârâmice "maslâ" ve İbranicedeki "masal"dan, Araplara "mesel, masal" şekli ile mukayese ve karşılaştırma manasıyla geçtikten sonra Türkçeye mal olmuştur (Elçin, 1981: 368).

Özhan Öztürk'e göre ise masal "genellikle kıssadan hisse çıkarılan cadılar hayaletler ve şeytanlarla dolu mucize ile gerçeğin sınırının ortadan kalktığı, bitki ve hayvanların insan karakterine bürünebildiği olağanüstü serüvenlerin adıdır" (Öztürk, 2009: 678).

Yine Öztürk "Masallar gerçek olaylardan yola çıksa bile,cansız doğa canlandırılarak, bitki ve hayvanlar konuşturularak, devler, cinler ve periler gibi olağanüstü varlıklar eklenerek süslenmektedir."diyerek masalı betimler (Öztürk, 2009: 678).

Masallarda olay örgüsü bölümlerden müteşekkildir. Bu bölümleri Enver Naci Gökşen 1980 yılında yazmış olduğu "Örnekleriyle Çocuk Edebiyatımız" adlı eserinde üç bölüm olarak ifade eder. Gökşen (1980) 'in bu üç bölümle sınırlamış olduğu tanımlama şu şekildedir; "Döşeme Bölümü, Asıl Masal Bölümü ve Üç Elma Bölümü."

Masalların dinleyenleri gerçek hayatın dışına taşıyan metinlerle, olağanüstü olaylar, yerler ve karakterlerle başka bir boyuta uzanan, fantastik, eğlendirici, merak, heyecan, korku uyandıran bir özelliği bulunmaktadır.

Masallar bu yönüyle, anlatıcı ve dinleyici paylaşımından uzak, insan ve insan sosyalleşmesinden yoksun, kitap ve insan bireyselliğinin olmadığı modern çağın teknolojisi ile oluşturulmuş eğlence kültürünün henüz oluşmadığı dönemlerin uzun kış gecelerinde, ocak başı ya da köy odalarının eğlenceli paylaşımları olarak karşımıza çıkar.

Her icra edilişinde anlatıcının performansına göre yeniden oluşturulabilen masalların, köklerine bakıldığında çıkış kaynağını ilk metnin, nerede ve nasıl oluşturulduğu belirsizdir.

Bilge Seyidoğlu Erzurum Masalları isimli çalışmasında "masalların kökleri tarihin karanlık devirlerine kadar uzanır, nerede nasıl oluştukları bilinmez. Halkın ortak malı olarak meydana gelirler. Sözlü gelenekte yaşarken nesilden nesile aktarılarak günümüze kadar ulaşırlar." diyerek, masalların köklerinin oluşumundaki belirsizliği vurgulamıştır (Seyidoğlu, 2016: 9).

Masallar hayal ürünü kurgulardır. Hayal mahsulü bu kurgulama, dinleyicilerine akıcı ve dikkat çekici sözlerle oluşturulmuş sihirli bir dünya sunmaktadır. Bazı masalların olay örgüsü içerisinde masalın genel tanımlamasının aksine yer yer gerçek olma ihtimali olan bölümlerde bulunmaktadır.

Somut olmayan kültürel miras kapsamında oluşmuş masallar, sözlü ürünlerdir. Saha araştırmaları ve kaynak kişilerle yapılan derleme, kayıt altına alma çalışmaları sonucunda derleyiciler tarafından yazılı ortama aktarılır. Derlenip kayıt altına alınmadığı, anlatıcıların var olmadığı durumlarda yok olma, unutulma tehdidi ile karşı karşıyadır.

Masallar genellikle nesir ürünlerdir. Fakat bazı masallar nesir- nazım karışık olabilir. Masalların metinlerinde formeller yani kalıp sözler bulunmaktadır. Masalları zenginleştiren, daha dikkat çekici, eğlenceli hale getiren bu formeller masalların başlangıçlarında, metin içinde ve bitiminde kullanılır.

Masallar, akıcı, kolay anlaşır bir dile sahiptirler. Bu da düş dünyamızı besleyici, olağanüstülüklerle dolu eğlenceli bir yolculuğun daha konforlu hale dönüşmesini sağlar.

Masal dinleyicilerinin çoğunluğunun çocuklardan oluştuğunu düşünürsek, masalın kolay, anlaşılır, sade bir dile sahip olmasını çok daha kolay anlayabilir ve açıklayabiliriz.

Masallarda zaman, mekan kavramı yoktur. İyi-kötü, genç-yaşlı, güzel-çirkin, zengin-yoksul gibi zıtlıklar bulunur. Olağanüstü olaylar, canavarlar, cin, peri gibi doğa üstü yaratıklar söz konusudur.

Fantastiktir, eğlencelidir fakat inandırmak gibi bir çabası da yoktur. Eğlendirmenin yanında öğretici ve yönlendirici olması da masalların bir diğer özelliğidir. Sonunda hep iyilerin kazandığı masalların en önemli özelliği ise geçmişle gelecek arasında kültür bağı oluşturmasıdır.

Masallar giriş bölümünde bulunan, genellikle nazım şeklinde olan tekerlemeler ile başlar. Tekerlemelerin masal başlangıcında dinleyicilerin dikkatinin toplanması,daha cazip ve dinlenir hale gelmesi noktasında önemli bir yere sahip olduğu görülür. Atalarının ve tanrılarının hikâyelerini, doğaüstü olayları anlatan Şamanlar ilk masal anlatıcıları olarak kabul edilebilir.
Teknolojinin ve modern çağın konforunun olmadığı, sözlü kültür ürünlerinin üretildiği dönemlerde masallar çocukların değil yetişkinlerin eğlence kaynağı olarak karşımıza çıkar. Geleneksel masalların içeriklerine bakıldığında büyük bir kısmının çocuklardan çok yetişkinler için oluşturulduğunu görürüz.Bunu Saim Sakaoğlu "Masal sadece çocukların eğlenmesi ve onların eğitilmesi amacıyla ortaya konulan bir halk edebiyatı ürünü değildir. Masal dünyasının kapısını aralayanlar bilirler; öyle masallarımız vardır ki içeriğinden dolayı çocukların onları anlamaları pek kolay olmayacaktır. Belki belirli masalların, özellikle hayvan masallarının dinleyicilerini çocuklar olarak kabul edebiliriz. Aksi taktirde çocukları içinden çıkılmaz olaylarla karşı karşıya bırakabiliriz." (Sakaoğlu, 2010: 2) tespitiyle ifade eder.

2.3 Çocuk Edebiyatı ve Masal İlişkisi

Çocuklar olağanüstü bir hayal gücünün sahibidirler. Onların zamansız mekânsız hayal yolculuğu ile masalların zamansızlık ve mekânsızlık içeren düşsel özelliğinin buluşması kimi zaman anne karnında başlar. Ninnilerden sonra çocukların ilk

karşılaştıkları edebiyat ürünlerinin masallar olduğu söylenebilir. Masallar akıcı, eğlendirici metinleriyle çocuk edebiyatının en önemli parçasıdır. Özellikle anaokulu çağı ve öncesi yaş gurubu çocukları için en çok tercih edilen çocuk edebiyatı ürünün masallar olduğunu görürüz.

2.4. Müzecilik Kavramı ve Tarihçesi

Müze, Türk Dil Kurumu sözlüğünde "Sanat ve bilim eserlerinin veya sanat ve bilime yarayan nesnelerin saklandığı,halka gösterilmek için sergilendiği yer veya yapı" (TDK, 2019) olarak tanımlanır.

Uluslararası Müzeler Komitesi (ICOM)'a göre müzeler "uygarlık tarihine ait her türlü objenin, bilimsel kurallar altında sergilenerek, halkın beğeni ve kültürel birikimini zenginleştiren, araştırmacıların çalışmalarını kolaylaştırıcı ve geliştirici tarihî verilerin gelecek kuşaklara aktarıldığı mekânlardır." (TDK, 2019).

Hatıraların somutlaştırıcısı ve geçmişin koruyucu tanrıçası Mnemosyne ile tanrıların tanrısı Zeus'un birleşmesinden doğan müzeler, bugün geçmişin ve geçmişten gücünü alan tarihsel belleğin korunduğu, saklandığı, tekrar ve tekrar analiz edildiği mekânlar olan müze mekânını oluşturmuştur (Çınar, 2009: 1).

Müzeler toplumların yaşamış oldukları zaman dilimi içinde doğa, insan ve evrenle ilgili ürettikleri her şeyi konu alabilir.

Üretmiş oldukları bilim ve sanatla veya gündelik yaşamla alâkalı eserlerin korunup, saklandığı, geçmişten gelenin gelecek nesillere bu vasıtayla ulaştırıldığı mekânlar olarak karşımıza çıkar.

Dilek Maktal Canko ise "Müzeler, toplumların ürettikleri bilim ve sanat eserlerini korumak, sergilemek, toplumların ve dolayısıyla insanların geçmişte nasıl yaşadıkları, neler ürettikleri, hissettikleri konusunda günümüzü aydınlatmak ve bu doğrultuda geleceğe ışık tutmak amacıyla oluşturulmuş kurumlardır." şeklinde ifade etmiştir (Canko, 2014).

Bütün toplumlar kendilerini ifade eden,millî kimliklerini oluşturan soyut ve somut kültürlerini korumak, gelecek nesillere bırakmak,tanıtmak isterler. Müzelerin bu yönüyle egemenlik göndermesi olduğu düşünülebilir.

Müzeler bireyleri, toplumları,bu toplumların her türlü duygu, düşünce, davranış, üretim ve evrenle ilgili iletişimlerini ilgilendiren koleksiyonlardan oluşabilmektedirler.

Bu yönüyle müzeler kuruluş amaçları doğrultusunda bünyesinde muhafaza edilenler açısından veri ve eğitim merkezleri olarak düşünülebilir.

Avrupa'da Rönesans ile başlayan soyluların koleksiyon oluşturma merakı, Türkiye'de Osmanlı İmparatorluğu döneminde başlamıştır. İmparatorluk sınırlarında dahil olan eserlerin köşke taşınarak burada muhafaza edilmesi ile olmuştur.

Müzelerin kuruluş amaçları açısından birçok işlevi vardır. Bu işlevler kuruluş amaçlarına ve zamana göre değişiklik gösterebilmektedirler. Çakır müzelerin tanımını yaparken işlevleri konusunda şu tespitte bulunur:

> "*Müzeciliğin son yüzyılda geçirmiş olduğu büyük değişim müzeyi yalnızca bir mekân olmaktan çıkarmış, toplumsal, düşünsel, kültürel alt yapı ve oluşumuyla çok daha karmaşık bir bütün haline getirmiştir. Toplumda modernleşmenin önünü açtığı gibi, kültürel kimlik kazanımı ve aidiyet duygusunu pekiştirmekte fakat buna rağmen ötekileştirmenin karşısında durarak yabancıyı tanımaya yönelik hümanist yaklaşımı tetiklemekte ve pekiştirmektedir"* (Çakır, 2010: 13).

Kuruluş amaçlarına göre müzeleri ICOM 1995 yılında gerçekleştirmiş olduğu bir toplantı sonucunda müzeleri sınıflandırmalara tabi tutmuştur.

Bu sınıflandırmaya göre sınıflandırma aşağıdaki gibidir;

- Bağlı olduğu idari birime göre müzeler
- Bölgesel özelliğine göre müzeler
- İşlevsel yapısına göre müzeler
- Koleksiyon çeşidine göre müzeler

Bu sınıflandırmalar arasında hem Türkiye hem de dünya genelinde en fazla kullanılan müzecilik koleksiyon çeşitlerine göre oluşturulan müzeciliktir. Madran,müzeleri ise kendi içerisinde şu şekilde sınıflandırmaktadır;

Genel Müzeler ,Arkeoloji Müzeleri, Sanat Müzeleri, Tarih Müzeleri, Etnografya Müzeleri, Doğa Tarihi Müzeleri, Jeoloji Müzeleri, Bilim Müzeleri, Askeri Müzeler, Endüstri Müzeleri (Madran, 1999).

3. KÜLTÜR KAVRAMI, SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRASIN MÜZELENMESİ VE MASAL MÜZELERİ

Bir toplumun tarihsel ve toplumsal gelişimi sürecinde yarattığı düşüncelerini, yaşayışları, bu uzun süreç içinde meydana getirdikleri somut ve soyut ürünlerin tümüne kültür diyoruz.

Somut ve soyut olmak üzere ikiye ayırdığımız "kültür" kelimesinin kökeni Latince "colere" sözcüğüne dayanmaktadır. Tarım yapmak, toprağı işlemek, ekin anlamına gelmektedir. Sözcüğün kökenine bakıldığında tarımla ilgili olduğu açıkça görülmektedir.

Bir birey içinde doğup büyümüş olduğu toplumun kültür kodlarıyla şekil alır.Bu şekilleniş bireylerin dolayısıyla toplumların kültürel kimliklerini oluşturur. Bu kimlik ait olduğu toplumun belirleyicisi, kabulleniş ve aidiyetin nişanesidir.

Kültür,durağan olmayan, gelecek nesillere aktarılırken çeşitli sebeplerle değişebilen, gelişebilen, yenilenebilen, yok olabilen bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Kültürün yaşaması ve gelecek nesillere aktarılması ancak kendini var eden toplumların onu yaşamın içine kabullenişi ve koruması ile mümkün olmaktadır. Kültür kavramı, kültürel kimliğin, millet kavramının, belirleyici sınırların, var oluş kodlarının yapı taşlarıdır. Dolayısıyla millî kültürler, milletlerin ve oluşturdukları devletlerin güç ve egemenlik kaleleridir.

Soyut ve somut kültürlerin özgür varlığı, devletlerin bağımsızlık göstergeleri olma gibi bir misyonları da bulunmaktadır.

Her türlü araç, gereç, mimari yapı vs. ifade eden somut kültür ve gelenek, görenekleri ifade eden normlar, inanç, sözlü edebiyat ürünlerini kapsayan somut olmayan kültür olarak iki ana başlıkla ifade edilen kültür kavramı, devletlerin kimlik bilgileri olma özelliği taşıyan miras olarak kabul edilmektedir.

Masallar, toplumların somut olmayan kültürleri bağlamında oldukça önemli bir yere sahiptir. Eğlendirme özelliği masalların görünen özelliği olmakla beraber, bundan çok daha önemli özellikleri bulunmaktadır. Kendini oluşturan toplulukların tüm

özelliklerini, soyut ve somut belirleyicilerini bünyesinde taşımak, korumak ve gelecek nesillere aktarmak gibi toplumlar için oldukça önemli bir misyon taşımaktadır. Masalların bu özelliği önce Avrupa'da sonrasında gecikmeli de olsa ülkemizde çeşitli araştırmaların, bilimsel çalışmaların ve kurumsal yapılanmaların ilham kaynağı olmuştur. Milletler için masallar kökenlerini bulma aracı olarak görülmüştür. Alman Grimm Kardeşler'in masal derleme çalışmaları, bu açıdan milletlerin masalları aracılığıyla öz arayışlarının ilham kaynağı olarak kabul edilmektedir. Alman milletinin kültürünü ve kökenini masallarda arayan, masal araştırmaları ve derlemeleri çalışmalarını başlatan Grim kardeşler, kendilerinden sonra gelen pek çok çalışmaya ve kültür araştırmacılarına örnek olmuşlardır.

19. yüzyıllın Avrupalı aydınları da tıpkı Grimm Kardeşler gibi milletlerinin köken ve kültürlerini masallarda aramışlardır.

19. y.y. da pek çok taraftar bulan bu akım zamanla ülkemiz de etkisini göstermiştir. Yapılan tüm bilimsel çalışmalar ve folklor araştırmaları ayrı bir tez konusudur. Bununla beraber Türk masallarını ilk derleyen Rus Türkog F. Wilhelm Radloff'u kısa bilgi olarak ifade etmek gerekmektedir.

Anadolu masalları ile ilgili önemli bir yere sahip olan Pertev Naili Boratav 'da Grimm Kardeşlerin metodunu benimsemiş, öğrencileriyle Anadolu'nun muhtelif yerlerinden derlediği masalları arşivleyip yayımlamıştır.

Oğuz makalesinde bunu şu şekilde dile getirmiştir. "Uluslaşma hareketinde ve folklor tarihinde mitoloji ve ümmet öncesi tarih kadar kent dışı ve sözlü alan da önemliydi. Türk folklor çalışmalarında bu boşluk en başarılı şekilde Pertev Naili Boratav tarafından doldurulmuştur. Grimm Kardeşlerin özellikle Wilhelm Grimm'in-masalcılık rolü Türkiye'de Pertev Naili Boratav tarafından yerine getirilmiştir." (Oğuz, 2010: 85).

Masal derleyiciliğinin, tasnif ve arşivlemenin, sonrasında etkili metot ve uygulamalarla gelecek nesillere aktarmanın önemi inkâr ve ihmal edilemez bir gerekliliktir. Güçlü küresel tehditlerin varlığı, kültürlerin tahribata uğrayarak zarar görme endişesini beraberinde getirmiş, devletleri bu noktada tedbir alma, çözüm üretme noktasına itmiştir.

Metin Ekici "Somut Olmayan Kültürel Miras Neden Ve Nasıl Korunmalı ve Müzelenmeli: Sorunlar, Çözümler ve Ülkemizden Örnekler" makalesinde, somut olmayan kültür yaratmalarının yaşama kabilyetlerini yaşama kabiliyeti bulduğu sosyal ve ekonomik bağlamın sürdürülebilir olmasıyla mümkün olduğunu ifade eder.

Kültürler yaşamdan koparıldığı, koruma ve aktarımı yapılmadığı zaman işlevlerini yitirmekte, unutulmakta ve yok olmaktadır. O halde milli kültürün yapı taşları olan kültür unsurları bir şekilde koruma altına alınarak yaşatılmalı, gelecek kuşaklara miras olarak aktarılmalıdır. Bu minvalde müzelerin saklama, koruma, aktarma özelliği ile masalların bir çatı altında buluşturularak koruma altına alınması, yaşatılması "Masal Müzeleri" kavramını önemli bir çözüm olarak gündeme taşımaktadır.

Kültür kendini var eden toplumlara kalıtım yoluyla geçen biyolojik bir kavram değildir. Bireyler içinde yaşamış oldukları kültürün kodlarına yaşam aktarımı ile yani sözlü iletişim, deneyim ve uygulama ile sahip olurlar.

Aktarıcıların ve aktarımın var olmaması, değişime uğraması veya unutulması, teknolojinin geleneksel kültür üzerindeki olumsuz etkileri kültürel belleğin korunmasını zorunlu kılmıştır. Modern çağın tek kültürlü toplumlar oluşturma tehlikesi, kültürel çözülmeler ve yıkımları önemli bir sorun olarak karşımıza çıkarır.

Bu bağlamda kültürel mirasın belki de en etkili kaleleri hâline gelen müzeler masallar için de hayat bulma, sığınma ve kültürel aktarımın yeniden etkin taşıyıcıları hâline gelme mekânları olarak düşünülebilir.

Muhakkak ki masallar millî kimliğin önemli bir parçasıdır. Bununla beraber kültürel birlikteliğin oluşmasında, toplumsal hafızanın bir çeşit kayıt ve koruma altına alınmasında oldukça etkili bir araçtır.

Masallar sözlü iletişimin kültür muhafızları olarak karşımıza çıkmaktadır. Aktarım yoluyla kültürel kodları muhatabına dolayısıyla gelecek nesillere ulaştırır. Müzeler ise kültürel belleğin koruyucu ve aktarıcı mekânlarıdır. Büyük ölçüde kabul edilen modern müzecilik anlayışına göre de artık geçmişle aramızda kültür köprüleri oluşturan eğitim alanlarıdır.

Modern çağın çekirdek aile, hızlı modern yaşam tarzı, küreselleşmenin olumsuz etkileri, kültürlerin müze ortamına taşınmasını, somut olmayan kültürel mirasın kayıt altına alınmasını ve korunmasını zorunlu kılmıştır.

UNESCO küreselleşmenin olumsuz etkilerine karşı kültürel çeşitliliğin korunması adına önemli adımlar atmış, kademeli sözleşmeler vasıtasıyla uygulanabilirliğini ve sürdürülebilirliğini korumuştur.

UNESCO kültürün koruma altına alınmasının önemini, uluslararası bir sözleşmenin konusu hâline getirerek gündeme almış, yerel kültürün somut olmayan ve somut tüm unsurlarının kayıt altına alınıp korunmasını teşvik etmiştir.

17 Ekim 2003 tarihinde Paris'te toplanan Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Teşkilatı (UNESCO) 'ya üye devletler tarafından Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi 32. Genel Konferansında imzalanmıştır. Bu sözleşmeye göre "somut olmayan kültürel miras" özellikle aşağıdaki alanları kapsar;

a) Somut olmayan kültürel mirasın aktarılmasında taşıyıcı işlevi gören dille birlikte sözlü gelenekler ve anlatımlar;

b) Gösteri sanatları;

c) Toplumsal uygulamalar, ritüeller ve şölenler;

d) Doğa ve evrenle ilgili bilgi ve uygulamalar;

e) El sanatları geleneği

Somut Somut olmayan Kültürel Mirasın uluslararası sözleşmelerle koruma altına alınması önemli bir adım olmakla beraber, yerel uygulamaların bunu destekler mahiyette olması gerekmektedir.

Bir medeniyetin kültür varlıklarının korunması kendini oluşturan toplumlar için varlığının ve sürekliliğinin delili kabul edilebilir. Soyut ve somut kültür varlıklarının tespit edilerek koruma altına alınması bu açıdan büyük önem arz eder. Milletlerin birbirleriyle olan etkileşimleri muhakkak ki her zaman söz konusudur. Bu etkileşimlerin zarar verici boyutlara varabileceği, geçmişle gelecek arasında var olan

kültürel bağların güçlü olan lehinde yok olabileceği her zaman hesaplanmalıdır. Oğuz'a göre "UNESCO'nun bu sözleşmesinde görüldüğü üzere, bütün bu alanlardaki yapılacak işler ve öngörülen politikalar için üç madde üzerinde özellikle durulmaktadır. Bu maddelerin masal müzeciliğini işaret eden en önemli maddesi ise "bu mirasın arşivlenmesi ve müzelenmesidir (Oğuz, 2004: 3). Bu açıdan örnek bir çalışma olarak gösterilebilecek "Çankırı Masal Müzesi"alt yapısı, amacı itibarıyla oldukça kapsamlı örnek çalışma olarak karşımıza çıkmaktadır.

Görüldüğü üzere kültürel mirasın koruma altına alınmasına çözüm önerisi olarak gösterilen arşivleme ve müze ortamında muhafaza edilmesi "Çankırı Masal Müzesi" çalışmalarını destekler mahiyettedir.

Soyut kültür unsuru olan masallar, bir milletin bütün özelliklerini içinde barındırır.Ait olduğu topluluğun gelenek göreneklerini, inançlarını, korkularını, sevinçlerini, umutlarını, bilinçaltı dünyasını kısaca kim olduğunu anlatır.

Taşımış olduğu öneme rağmen modern teknoloji ile birlikte günümüzde masal ve masal anlatıcılığı önemini yitirmiştir. Bilgisayar, televizyon gibi teknoloji ürünleri bu son derece önemli olan kültür muhafızlarını evlerden, uzun kış gecelerinin vazgeçilmezliğinden uzaklaştırmışlardır.

UNESCO sözleşmesinde ısrarla üzerinde durulduğu üzere, bu önemli kültür aktarıcılarımızın koruma altına alınarak gelecek nesillere ulaştırılması kültürler adına önemli bir görev hâline gelmiştir.

Elbette sözlü kültürün kayıt altına alınması, neşredilmesi, ders müfredatlarına alınması önemlidir. Bütün bunların yanında teknolojinin kültürler üzerindeki yıkıcı etkileriyle mücadele edebilmesi, yeniden gelecek nesillerle arada köprü vazifesi görebilmesi için uygun zemin ve ortamların hazırlanarak cazip hale getirilmesi de düşünülmelidir. Nebi Özdemir "Türk dünyası somut olmayan kültür mirası bakımından çok zengindir. Çoğunluğu sözlü kültürde yaratılan bu mirasın/ belleğin dijital bilgi ve belgelere dönüştürülerek, korunması, geliştirilmesi, aktarılması ve paylaşılması, insanlığın kültür tarihi açısından da büyük önem taşımaktadır" (Özdemir, 2009: 86). tespitiyle kültürel mirasın korunması gerekliliğinin önemini vurgulamıştır.

Bu düşünceden hareketle sözel belleğin ,daha özele indiğimizde masalların müze ortamında koruma altına alınarak yaşatılması ve gelecek nesillere aktarılması oldukça etkin ve cazip bir düşünce olacağı ortadadır.

Masalların müzeleştirilmesi aşamasında sadece çocuklar için oluşturulmuş metinler olması ön yargısından bir şekilde uzaklaşılmalı, içinde yetişkinlerinde olduğu bir paylaşım olarak kabul edilmelidir.

Geleneksel masallarda metinler çocuklardan çok yetişkinler için oluşturulmuştur. Binbir Gece Masalları bu metinlere örnek olarak gösterilebilir.Seval Kasımoğlu Binbir Gece Masallarında Kahraman İzleği Şehriyar'ın Farkındalık Yolculuğu isimli çalışmasında bu tespiti "masallar çocuklara olduğu kadar büyüklere de hitap eden bir anlatı türüdür" ifadesiyle betimler (Kasımoğlu, 2017: 5).

Uzun kış gecelerinin, ocak başı sohbetlerinin eğlencesi olan masalların anlatıcıları en az masallar kadar kadar önemlidir.

Her anlatışta masalı, ruh hali, dinleyicilerin durumu ve mekana göre yeniden yorumlayabilen masal anlatıcıları, sözlü kültürün aktarıcıları olarak karşımıza çıkar. Masal anlatıcılarının ses, mimik ve davranışlardan oluşan performansı masalın metni kadar dinleyicilerin masalla olan bağını, ilgisini belirler.

Masal anlatıcısı yaşına ve durumuna göre masal anası, masal atası, masal ablası, masal abisi olarak isimlendirilebilir.

Masal anlatıcıları çoğunlukla köylerde olurlar. Genellikle akşamları, kendi evlerinde çevrelerine insanları toplayıp masallar anlatırlar. Gezgin masalcılar da köy köy dolaşıp konaklayarak masal anlatır, halkın verdiği yiyeceklerle yaşamını sürdürürler.

Günümüzde çok nadirde olsa geleneksel hali ile devam ettirilen masal anlatıcılığının yerini eğitimli, kültürel mirası koruma kaygısı güden masal anlatıcılığı almıştır. Masalın gücünü yeniden keşfeden modern çağ, sözlü kültür ürünlerini eğitim,sağlık,kültür turizmi gibi sektörlerde kullanabileceklerini görmüşlerdir. Şehirlerde gelenekten beslenen, sözlü kültür ürünlerini modern çağın gelenek ustaları olarak yeniden yorumlayan “Modern Masalcılar” oluşmuş, geleneksel sözlü kültür ürünlerinden beslenerek modern çağın masal anlatıcılarını yetiştirmek amaçlı masal okulları açılmış, sözlü kültürün yeni nesil taşıyıcı mirasçıları yetiştirilmeye başlanmıştır.

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Türk Halkbilimi Bölüm Başkanı Prof.Dr. M.Öcal Oğuz önderliğinde AHBVÜ ve Altındağ Belediyesi işbirliğiyle kurulan Ankara Somut Olmayan Kültürel Miras Müzesi ile masal anlatıcılığı akademik bir çatı altında farklı bir boyuta taşınmıştır. Bu Müzede masal anlatıcılığı eğitimleri verilerek geleneğin yeni ustalarının yetiştirilmesi konusunda son derece önemli adımlar atılmıştır. Bununla birlikte kültür gönüllülerinin bireysel çabalarıyla kurulmuş,ticari kaygılar taşıyan, artık bir sektör haline gelmiş masal okullarının da varlığını belirtmek gerekmektedir.

Ankara'nın Beypazarı ilçesinde bulunan Yaşayan Müze bünyesinde de masal etkinlikleri ile müze ziyaretçileri için sözlü geleneği deneyimle imkanı sunulmaktadır.

4. MASAL MÜZECİLİĞİ AÇISINDAN ÇANKIRI VE ÇANKIRI'NIN KÜLTÜREL ÇEVRESİ

4.1. Çankırı'nın Tarihi Yapısı

Çankırı, Orta Anadolu'nun kuzeyinde Kızılırmak ve Batı Karadeniz ana havzaları arasında yer almaktadır. Doğuda Çorum, batıda Bolu, güneyde Ankara ve kırıkkale, kuzeyde Kastamonu, kuzeybatıda Karabük komşularıdır.

İç Anadolu bölgesinin Batı Karadeniz'e geçiş yolu üzerinde bulunan il, Milattan önce Ankara çevresinde yerleşik olan, bir dönem Çankırı'yı da merkez olarak kullanan Galat'lar zamanında Gangrea adı ile anılmıştır. Günümüze değişerek gelen Gangrea "keçisi bol memleket" anlamına gelmektedir. Cancari, Gangaris ismi Romalılar döneminde Germanapolis olarak kullanılmıştır. Çankırı günümüze gelene kadar Etiler, Paflagonyalılar, Romalılar, Selçuklular ve Osmanlılar'ın egemenliğinde olmuştur.

4.2. Çankırı ili Başlıca Kültürel Varlıkları

Sultan Süleyman (Ulu) Cami

İmrahor Cami. - İplik pazarı Cami - İmraniye Cami - Karataş Camisi

Şeyhoğlu Camisi - İmaret Cami. - Taş Mescit (Dar-Ül Hadis).

Alaca Mescit. - Buğday pazarı Cami. - Saat Kulesi. - İmaret Medresesi.

Çivitçioğlu Medresesi. - Buğday Pazarı Medresesi. - Çarşı Hamamı.

Karataş Hamamı. - Çamaşırhane. - İncili Çeşme .

Buğday Pazarı Çeşmesi.

Yozgatlı Çeşmesi.

Karataş Çeşmesi.

Kayabaşı Çeşmesi (Uzunyol Çeşmesi).

Çamaşırhane Çeşmesi.

Tabakhane Çeşmesi (Ali Ağa Çeşmesi).

Anadolu Oteli (Han).

Eski Hükümet Konağı .

Taş Mektep,

Karatekin Türbesi.

Toprak Baba Türbesi,

Şeyh Mehdi Billur Baba Türbesi.

İmaret Cami Haziresi.

Şeyhoğlu Cami Haziresi.

İmaret Mezarlığı .

Akkız Çalısı Mezarlığı.

Tahtaköprü Mezarlığı.

Sarıbaba Mezarı

Karataş Cami Haziresi.

Sarıbaba Mezarlığının İçindeki 50 Adet Osmanlı Dönemine Ait Mezarlar

5. EDEBÎ VE KÜLTÜREL BAĞLAMDA BİR MASAL MÜZESİ ÖRNEĞİ: ÇANKIRI MASAL MÜZESİ

5.1. Bir Kurum Olarak Masal Müzesi

Çankırı'da bir Masal Müzesi kurulması fikri ,Gazi Üniversitesi Türk Halkbilimi Bölüm Başkanı Prof. Dr. Öcal Oğuz'un lisans derslerinde ve bilimsel yayın ve toplantılarda, masal derleme çalışmalarının önemi ve "Masal Müzesi" kurulması gerekliliğini dile getirmesiyle oluşmuştur.

Çankırı Belediyesi bünyesinde bir masal müzesi oluşturulması düşüncesi, Türk Halkbilimi lisans öğrencisi Zeynep Perihan Dinç tarafından belediye başkanı İrfan Dinç'e sunulmuş, kültürün devamlılığını sağlamak ve gelecek kuşaklara müze ortamında aktarmak amacıyla kabul görmüştür.

Yapılan görüşmeler ve araştırmalardan elde edilen bilgilere göre; 2004-2018 yılları arasında belediye başkanlığı yapan İrfan Dinç tarafından 2016 yılında Masal Müzesi belediye eylem planına alınarak çalışmalar başlatılmış, müze olarak planlanan bina bağış yoluyla mülkiyeti alınarak röleve, restorasyon, restitüsyonu tamamlanmış, gelenek ve teknolojinin aynı anda kullanılması planlanan çağdaş müzelere örnek teşkil etmesi düşünülen bir proje hazırlattırılmıştır. Küratör Deniz Koç Çeliker ve müze, sergi tasarımı alanında uzman ekibiyle birlikte Çankırı Masal Müzesinin çalışmaları başlatılmıştır.

Küratör Çeliker ile yapılan görüşmelerle müze binasının mevcut durumu ve planlanması ile ilgili bilgilere ulaşılmıştır.

Buna göre, restorasyon çalışmaları tamamlanan, iç işleyiş ve tanzim planları hazırlanan müzenin stratejik planlama, müze tasarım ve içerik geliştirme ön hazırlıkları yapılmıştır. Bu çalışmalar şunlardır;

5.1.1. Stratejik Plan

-Master plan hazırlanması

-Fizibilite çalışmaları

-Personel eğitimleri

-Veri tabanı hazırlanması

5.1.2. Planlama

-Koleksiyon geliştirme

-Kataloglama, tasnif

-Performans değerlendirme, konservasyon

-Sayısallaştırma planlama

-Depo ve Arşiv planlaması

-Koruma ve bakım prosedürleri

-Koleksiyon yönetim politikası

-Kurumsal işletme programı

5.1.3. Müze Tasarım ve İçerik Geliştirme

-Konsept geliştirme

-Araştırma

-Sergi senaryosu

-Koleksiyon seçimi

-Sergi metinleri

-Özel tasarımlar

-Üç boyutlu uygulamalar (kiosk,etkileşimli ekranlar,veri tabanı temelli uygulamalar,video enstelasyon ve animasyon)

-Sergi tasarımı

-Sergi yayınları

-Reklam,tanıtım planlanması

-Sosyal medya planlaması

-İzleyici geliştirme

-Etkinlik geliştirme

-Sergi kurulumu

-Sergi işletmesi

-Sergi ölçme ve değerlendirme.

Müze çalışmalarının bilimsel bir temele oturtulması ve amacına uygun bir işleyiş planı oluşturulmasına özen gösterilmiş, müze planlamasında Öcal Oğuz, Nebi Özdemir, Metin Ekici, Evrim Ölçer Özünel, H.Nurgül Begiç gibi Somut Olmayan Kültürel Miras alanında akademik çalışmalarıyla önderlik etmiş bilim insanlarının bilgi ve önerilerine başvurulmuştur.

Masal ve masal anlatıcılığı kavramı konusunda farkındalık oluşturmak, kuşaklar arasında masal anlatıcılığının yeniden kültürel bir bağ oluşturmasını sağlamak, kaybolmaya yüz tutmuş masalların tespitini sağlamak, öğretmen ve öğrencilerin masal geleneğine ilgisini arttırmak, teşvik etmek amaçlı, ödüllü "Masalını getir hediyeni götür (Bana bir masal anlat nine içinde Çankırı olsun)" sloganıyla bir masal derleme yarışması düzenlenmiştir.

Çankırı Belediyesi önderliğinde, Çankırı Karatekin Üniversitesi, Çankırı İl Kültür ve Turizm müdürlüğü işbirliği ile il merkezi, ilçe ve belirlenmiş köyleri kapsayan kapsamlı somut ve somut olmayan kültürel mirasların derlenerek kayıt altına alınmasını hedefleyen envanter oluşturma çalışmaları başlatılmıştır. Bu vesileyle masal müzesine de henüz derlenerek kayıt altına alınmamış yeni masalların kazandırılması hedeflenmiştir.

Somut olmayan kültürel miras çalışmalarında, bilim dünyasında yapmış oldukları yayınlarla önemli bir yere sahip olan önemli bilim insanlarının bilgi ve düşüncelerine başvurulması, kültürel mirasın,kaybolmaya yüz tutmuş masalların derleme ve envanter oluşturma çalışmaları, müzenin sağlam bir alt yapıya sahip olduğunun, masal müzeciliği anlamında önemli bir yere sahip olacağının göstergesi olarak düşünülebilir.

Ön hazırlıkları, plan ve bütçe alt yapısı hazırlanan müzenin, proje uygulama,tanzim tefriş aşamasında belediye başkanı İrfan Dinç'in görevi devretmesiyle 2018-2019 yılları arasında atama ile görevlendirilen yeni belediye başkanı tarafından, projede revizyona gidilme fikri kabul görmüş, projenin büyük bir kısmından vazgeçilerek, kavram ve kapsam değişimi planlanarak askıya alınmıştır.

2019 yılı itibarıyla mevcut belediye başkanlığı görevini yürüten İsmail Hakkı Esen'le yapılan telefon görüşmesinde, masal müzesinin gerçekleştirilmesi fikrinin kabul gördüğü bilgisine ulaşılmıştır.

Çankırı Belediye Başkanlığı bünyesinde açılması planlanan çankırı masal müzesi binası, Çankırı'nın yerli ve köklü ailesi olan Kolağası Sülalesi tarafından belediye bünyesine bağışlanmıştır.

Proje aşamasında Çankırı Belediye Başkanlığı Kültür Müdürlüğüne bağlı olarak faaliyetlerine devam etmesi planlanmıştır.

5.2. Müze'nin Yönetimi ve İşleyiş Planı

Çankırı Masal Müzesi Çankırı Belediyesi Kültür Müdürlüğü bünyesinde faaliyet gösterecek olan uygulamalı bir halkbilim müzesi olarak planlanmıştır.

Elde edilen bilgilere göre, Çankırı Belediyesi Kültür Müdürlüğü Tarihî Mekânlar birimine bağlıdır. Müzenin yönetimi için ilgili kurum tarafından Arzu Çetin Akyol görevlendirilmiştir.

Müzenin işleyişinden sorumlu bir yönetici, masal anlatıcıları, atölye sorumluları, yardımcı personeller müzenin çalışanları olarak belirtilmiştir.

Müze binası merkez olmakla birlikte uygulamalı müzelerin ortak sergileme aracı olarak hedeflenen mobil-müze aracılığı ile müze binası dışında da faaliyet göstermesi öngörülmüştür.

Koruma altına alma, sergileme, eğlendirme işlevlerinin yanında eğitim işlevi ön plana çıkarılarak eğitim ve öğretimi destekleyici işlev görmesi, ilgili akademik çalışmalara referans ve zemin teşkil etmesi hedeflenmiştir. Projelendirme aşamasında haftanın yedi günü açık olması planlanmıştır.

5.3. Sponsorlar

Kültür Bakanlığı bünyesinde faaliyet gösteren müzeler bakanlıkça kendileri için ayrılan bütçe ile faaliyetlerini sürdürebilirken, özel müzeler varlıklarını sürdürme konusunda bir takım desteklere ve sponsorlar ihtiyaç duymaktadırlar. Çankırı Masal Müzesi Çankırı Belediye Başkanlığı bünyesinde kurulması planlanan yerel yönetim destekli bir müzedir. Bu nedenle Çankırı Belediye Başkanlığınca finanse edilmesi planlanmıştır.

5.4. Müze Görevlileri ve Almış Oldukları Eğitimler

Performans odaklı sözlü kültürün sergilendiği müzelerde, müze görevlilerinin dikkatle seçilmesi ve gerekli eğitimleri almalarının sağlanması son derece önemlidir. Çankırı Masal Müzesi için bir yönetici, yardımcı, masal anlatıcıları, performans sergileyen gelenek sunucuları, yardımcı personellerin görevlendirilmesi planlanmıştır.

Sözlü geleneğin müze mekânında sergilenmesinin bir takım zorlukları olduğu muhakkaktır. Soyut kavramları somutlaştırıcı unsurların doğru tespiti önemlidir. Masal anlatıcılarının bu görevi üstlendiği düşünülürse seçilmelerinde ve gerekli eğitimleri almalarında özen gösterilmelidir.

Çankırı Masal Müzesi'nin personel tespitinde, kurum iç bünyesinde bulunan yetenekli personelden yararlanılmasına öncelik verildiği ifade edilmiştir.

Yönetici olarak Arzu Çetin Akyol, performans ekibi olarak Serhat Kaçar, Mustafa Başargan, Burak Karabuğa, Merve Derelli, Hüseyin Çil, Hasan Dursun Çelik, Ekrem Akyol görevlendirildiği, belirlenen isimlerin masal müzesinin işleyişine uygun eğitimler almaları; bilgi, beceri amaçlı gezi ve organizasyonlara katılmaları sağlandığı bilgisine ulaşılmıştır.

Müze personelinin almış oldukları eğitimlerin, katılmış oldukları organizasyonların bir kısmı şunlardır;

Mardin Müzesi Gölge oyunu Atölye etkinliği, Mardin Müzesi 2.Hakikat Kapısı Masalcılar Buluşması, Dr.Sema Demir tarafından kurulan Beypazarı Yaşayan Müze, Yaşayan Köy ziyaretleri, Altındağ Belediyesi ve Gazi Üniversitesi THBMER işbirliği ile kurulan Altındağ Belediyesi Somut Olmayan Kültürel Miras Müzesi"Benim de Bir Masalım Var" Masal Anlatıcılığı atölyesi, Kaşık Kuklası Ustası Mehmet Gümüş Kukla eğitimi, İzmir Oyuncak Müzesi gezisi,İzmir inecik Zeytin Okulu "Zeytince Masallar Buluşması",Çankırı Belediyesi ev sahipliğinde ve UNESCO Türkiye Millî Komisyonu, Somut Olmayan Kültürel Miras Enstitüsü,Gazi Üniversitesi Türk Halk Bilimi Araştırma ve Uygulama Merkezi ve Gazi Üniversitesi Örgün ve Yaygın Eğitimde Somut Olmayan Kültürel Miras UNESCO Kürsüsü işbirliği ile Ilgaz'da ikincisi gerçekleştirilen Somut Olmayan Kültürel Miras Kış Okulu,

Meddah, Orta oyuncu, tiyatro sanatçısı Kenan Olpak tarafından verilen eğitimler, Ankara Üniversitesi Dil Tarih Coğrafya Fakültesi Halk Bilimi Bölümü Masal Anlatımı Atölyesi.

5.5. Mekân

Doğru planlanmış müzeler için sergi amacına uygun mekânlar seçilmelidir. Çankırı Masal Müzesi olarak Tarihî Kolağası Konağı olarak bilinen; bir bodrum , iki kat ve avlulu yapıdan oluşan ,tarihî kent dokusu içinde Cumhuriyet Mahallesi Şehit Alpay Evirgen Sokak'ta geleneksel mimari özelliklerini taşıyan tarihî ahşap bir konak belirlenmiştir. Mülkiyeti Çankırı Belediyesi'ne ait olan tarihî konak, bağış yoluyla belediye bünyesine kazandırılmıştır. Müze binası Kültür Bakanlığı tarafından korunması gerekli kültür varlığı olarak tescillenmiştir.

Binanın kültür sokağı olarak bir bütün halinde düşünülen, yarı açık müze kavramıyla da ilişkilendirebileceğimiz yeni restorasyonlar ve düzenlemelerle, bütün bir sokağın dahil edilerek kurgulandığı bir alanın içinde bulunmaktadır.

Müze binası olarak belirlenen Kolağası Konağı miras yoluyla çok ortaklı hâle gelen bir yapıdır. Belediye mülkiyetine geçişi aşamasında hak sahiplerine ulaşılmasının zorluğu ve tescilli bina olması, gerekli resmî işlemlerin uzun sürmesi sebebiyle müze binasının restorasyon aşamasına gelmesi, bugünkü halini alması uzun sürmüştür.

Kolay ulaşılabilir olması müze mekânları açısından son derece önemlidir.Müze binası olarak restore edilen konak şehir merkezindedir. Bu açıdan Çankırı masal müzesi binası son derece avantajlı bir konumdadır.

Restorasyonu sırasında, su, elektrik, havalandırma, nem ve ısı ayarının planlanması da yapılarak mekân güvenliği ve konforu sağlanmıştır. Sergi alanları ve ziyaretçi sayıları düşünülerek alanların doğru değerlendirilmesi planlanmıştır.

Engelli ziyaretçilerin sergi alanlarına ulaşımının planlaması yapılmış, tarihî dokuya zarar vermeyecek şekilde engelli ve yaşlı asansörleri eklenmiştir.

Müze binalarının tespit aşamasında, kolleksiyonlarının ve kapsamlarının büyümesi ihtimali öngörülmelidir. Gerektiğinde genişleyebilecekleri alanların bulunması müzelerin işleyişi ,kendini yenileme imkanını sunması açısından önemlidir. Çankırı Masal Müzesi bulunmuş olduğu fiziki şartlar ve tescilli bina olması sebebiyle

çevresinde bulunan yapıların müzeye dahil edilmesi dışında genişleme imkanını bulunmamaktadır.

5.6. Çankırı Masal Müzesi'nin Oluşumunda Rol Oynayan Dinamikler

Neolotik çağdan beri kesintisiz yerleşim yeri olarak var olan Çankırı pek çok kültüre ev sahipliği yapmıştır. Somut olmayan kültürel miras kapsamında oldukça zengin bir alt yapıya sahip olan şehir, müze kurulumu açısından avantajlı konumdadır. Masal anlatma geleneğinin yaygın olduğu Çankırı, yaran kültürünün de etkisiyle zengin bir envanterin sahibidir. Şehrin kültürel miras anlamında yaşayan zengin bir alt yapıya sahip olması yerel yönetimleri harekete geçirmiş, koruma, gelecek nesillere yok olmadan ulaştırma anlamında tedbir almaya, somut adımlar atmaya yöneltmiştir.

Bu sebeple, var olan kültürel envanteri koruma ve yaşatma adına önemli adımların atıldığı 2004-2018 yılları arasında temalı müzelerin çalışmaları başlatılmıştır.

Uzun kış gecelerinin vazgeçilmez eğlencesi olan masallar, halk diliyle meteller Çankırı kültürünün en önemli yapı taşlarındandır. Günümüzde ise Çankırı'da masal ve masal anlatıcılığı kültürü taşıyıcılarının son temsilcileriyle devam etmektedir.

Bütün bu dinamiklerin ışığında "Masal Müzesi projesi gerekçeli kararı "şu şekilde tespit edilmiştir;

Bölgelerin ve şehirlerin güncel gelişmelere uyum yeteneği ekonominin sektörel çeşitliliğine, rekabetçiliğe, doğal ve kültürel kaynakların korunmasına büyük oranda bağlı durumdadır. Bir hizmetler sektörü olarak Turizm sektörü ise sektörel çeşitlenme, rekabetçiliğin arttırılması, doğal ve kültürel kaynakların korunmasında özel bir öneme sahiptir. Bu önem turizimin dünya ekonomisindeki yerinde de kendisini göstermektedir.

Çankırı ilinde sürdürülebilir turizm hedefleri doğrultusunda; rekreasyonal turizm, kış turizmi, mağara turizmi, av turizmi, inanç ve tarihi eser turizmi, etkinlik turizmine uygun altyapı bulunmaktadır. Zengin bir tarihi ve kültürel geçmişi olan Çankırı yaklaşık 5 bin yıllık yerleşik bir kent merkezi olarak varlığını sürdürmektedir.

Müzeler, türbeler, hamamlar, camiler, medreseler, mağaralar, yaylalar, mesire alanları, sportif etkinlikler, gibi ziyaret edilecek yerler mevcuttur. Ne var ki Çankırı ilinde bulunan bu tarihî ve kültürel miras iyi korunmamakla birlikte kentin genel dokusu da bu tarihselliği yansıtmakta yetersiz kalmaktadır.

Çankırı'ya gelen turist sayısının arttırılması ve geceleme sayısının yükseltilmesiyle ilgili Çankırı'da sosyo-kültürel hayatın geliştirilmesi amaçlı olarak Çankırı Belediyesi sürdürülebilir turizm ilkeleri doğrultusunda 2004-2018 yılları arasında şehrin belediye başkanlığı görevini yürüten İrfan Dinç tarafından çalışmalar başlatılmıştır. Bu kapsamda Çankırı Belediyesi sürdürülebilir turizm ve kentsel altyapının iyileştirilmesi sürecinde Çankırı kent merkezinde bulunan tarihi evlerin aslına uygun aslına uygun şekilde restore edilerek sosyal amaçlı kullanılması açısından çalışmalar yapılmıştır. Çankırı Tarihi kent merkezinin kültür ve turizm cazibe alanı haline getirilmesi amacı ile mevcut çalışmalar bir üst seviyeye taşınmak istenmekte ve kentin kalbi olan bir bölgede önemli bir dönüşüm hedeflenmektedir.

Bu dönüşüm kapsamında; tarihi, kültürel ve mimari özelliği olan 62 ada 28 parselde bulunan konak restore edilerek "Masal Müzesi" olarak halka açılmak istenmektedir. İçerisinde Çankırı ve Anadolu masalları görsel ve uygulamalı olarak başta çocukların olmak üzere ziyaretçilerin ilgisini çekecek şekilde faaliyetler gerçekleştirilecektir.

5.7. Ulaşım

Müzelerin kolay ulaşılır olması müze ziyaretçileri açısından önemlidir. Gerek kültür araştırmaları gerekse turizm amaçlı kültür turlarında kolay ulaşılabilirlik tercih sebebi ve ziyaretçi sayısını arttırma öngörüsü olarak düşünülmelidir.

Çankırı masal müzesi binası olarak belirlenen mekân, kent merkezindedir, sosyal ve kültürel donatılara yakın konumdadır, ulaşım sorunu bulunmamaktadır.

5.8. Ekonomi

Elde edilen bilgilere göre, proje hazırlanma aşamasında müzenin kendine yeter hâle gelmesini hedefleyen bir planlama yapılmıştır.

Müze ekonomisi belediye bütçe planlaması dahilinde düşünülmekle birlikte,müze bünyesinde hediyelik eşya reyonu ve kafeterya gibi gelir getirici çözümlerle kendine yeter hâle getirilmesi hedeflenmiştir. Tamir, satın alma, ağırlama, eğitim, kültürel faaliyetler, elektirik, su, ısınma, vs. gibi kalemler herhangi bir değişiklik olmadığı sürece Çankırı Belediyesi tarafından karşılanması öngörülmüştür. Müzenin devamlılığı ve işleyişin konforu açısından, projenin hayata geçirilmesi halinde işbirlikçiler ve sponsorlar da düşünülmelidir.

Tarıma ve hayvancılığa dayalı bir ekonomiye sahip olan Çankırı ili, 2004 yılı itibarıyla kültür turizmini şehir ekonomisi için alternatif bir yaklaşım olarak görmüş, bu konuda yerel yönetimin çabalarıyla önemli adımlar atılmıştır.

Beypazarı, Safranbolu örneklerinde olduğu gibi, şehir ekonomisinin kültür turizmi vasıtasıyla canlandırılması hedeflenmiştir.

5.9. Sosyal Ve Kültürel Çevre

Çankırı Masal Müzesi, Çankırı Belediye Başkanlığı tarafından tarihî mekânların restorasyonu sağlanarak butik müzeler şehri olarak alt yapısı hazırlanan şehrin, kültür sokağı olarak belirlenen alanı içerisinde bulunmaktadır. Bu sokak dahilinde çocuk kültürü müzesi olarak planlan, henüz restorasyonu yapılmamış tarihî bina, Karatekin Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Moda ve Tekstil Tasarımı Bölüm Başkanı Doç.Dr.H.Nurgül Begiç tarafından Çankırı Belediyesi'ne bağışlanan folklorik bebeklerin sergileneceği bebek müzesi olarak restore edilmesi planlanarak projesi hazırlanan tarihî bina, Çamaşırhane Müzesi, kafeterya, satış reyonu, geleneksel kültürün yaşatılmasının planlandığı donatılar bulunmaktadır. Geleneksel kültürün bütün bir sokağın kullanılarak sergilenmesi, sergi ve etkinlik alanlarının belirlenmesi, ziyaretçi konforunun sağlanmasını etkin şekilde planlanarak yeme, içme ve diğer ihtiyaçlarının rahatlıkla giderebileceği bölümlerin oluşturulması son derece önemlidir.

Kentin turizmine, ekonomisine, tanıtımına katkı sağlaması planlanan müzenin, başta Karatekin Üniversitesi olmak üzere üniversitelerin ve kültür araştırmacılarının da kullanacağı akademik çalışmaların yapıldığı bir merkez olması planlanmıştır.

Yaşayan yaran kültürüne ve temsilcilerine sahip olması, masal anlatıcılarının çok az sayıda kalmış olsa da varlığı, müzenin işleyişi açısından önemli bir ayrıntıdır.

5.10. Çankırı Masal Müzesi'nde Yapılması Planlanan Etkinlikler

Müzeler, merakın, öğrenmenin, eğlenmenin, yaratıcılığın, bazen de hayal alemine eğlenceli bir yolculuğun sunulduğu mekânlardır. Müzeciliğe ilgi giderek artmaktadır. Günümüzde müzeler farklı disiplinlerin yeni keşfederek kullandıkları alanlar haline gelmiştir. Somut olmayan kültürel mirasın yaşama şansının azaldığı teknoloji çağında, müzeler halkbilimcilerin de kullandığı koruma, yaşatma ve ihtisas merkezleri olarak kabul görmüştür.

Kültürel kimliğin taşıyıcı muhafızları olan masalları, yapılacak olan sergiler, eğitim ve öğretim amaçlı etkinlikler, performans sunumları ile müze ortamında deneyimlemek çağdaş müzecilik anlayışına uygun bir yaklaşımdır.

Çankırı Masal Müzesi misyonu olan bir müzedir. Bu projede masalların nesiller arası bir bağ oluşturabileceği düşünülmüş, kültürün yaşatılması ve devamlılığının sağlanması, kuşaklar arasında iletişimin oluşturulması, müze için planlanan etkinliklerin ana hedefi olarak belirlenmiştir.

Planlanan müze mekânı içerisinde masal araştırmacıları için bilimsel çalışmaların yapılabileceği bir alan oluşturulmuş, bu şekilde masal kültürü adına yapılmış bütün bilimsel çalışmaların bir çatı altında toplanması sağlanarak müzenin önemli bir göreve ev sahipliği yapması planlanmıştır.

Masal araştırmacılarına envanter merkezi oluşturulması, üniversiteler ve araştırmacılarla iletişim sürekliliğinin sağlanması, oluşturulacak bilgi kaynağı ağı ile tüm dünyada yapılan sözlü kültür çalışmalarına ulaşımının kolaylaştırılması hedeflenmiştir.

Masal Müzesi için;

Çocuklar için etkinlikler

Yetişkinler için etkinlikler

Çocuklar ve yetişkinlerin birlikte yapabileceği etkinlikler

Bilim insanları ve araştırmacılar için etkinlikler

Çocuklar, yetişkinler, bilim insanları ile birlikte yapılabilecek etkinlikler planlanmıştır.

Masal saatleri, masal merkezli çocuk oyunları, gönüllülerle gerçekleştirilecek kuşaklar arası masal paylaşımı, masal merkezli sanatsal etkinlikler, tüm aile bireylerinin katılımıyla gerçekleştirelecek etkinlikler, farklı disiplinlerin masallar vasıtasıyla oluşturdukları çözüm önerilerinin deneyimlenebileceği etkinlikler, müzenin etkinlik planlarını oluşturmaktadır.

Müze projesinin gerçekleştrilmesi halinde kurgulamasının bu planlamaya uygun oluşturulması, müzenin kendi ziyaretçilerini oluşturması açısından önemlidir.

Bir masal müzesinin tanzim ve tefrişinin ana temasına uygun gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Soyut kavramların somutlaştırılarak sunulmasının zorluğu göz önünde tutulduğunda, müzenin görsel algısının planlanmasının önemi ortaya çıkar. Masallar hangi sergi alanında sergilenmelidir? Masalların somut hale getirilerek müze ziyaretçilerine sunulması için hangi sergi elemanları kullanılmalıdır? Teknolojik sergileme tekniklerinden hangileri? Nerelerde tercih edilmelidir? Sorularının cevapları doğru tespit edilerek kolleksiyonlar ve hikayeler oluşturulmalıdır.

Zamansız ve mekânsız metinlerin, düşsel ve fantastik eğlenceli bir yolculuğun müzelenmesinin "bir varmış bir yokmuş"sihirinde olması düşünülmelidir. Bu da oluşturulacak olan kurgulamanın, mekânsız müzeler kavramına uygun özellikte olması gerekliliğini doğurmaktadır. Bir masal müzesinde sözlü kültürün müze ortamında sergilenmesinin yanında, planlanan etkinliklerin mobil-müze aracılığı ile

müze dışına taşınması, müze ile henüz tanışmamış bireylere müze deneyimi imkanı sunulması açısından önemlidir.

Gelenekte var olan gezici masal ve hikaye anlatıcılığının mobil müzeler aracılığıya gerçekleştirilmesi,modern çağ ve yazılı kültür döneminin kendi geleneğini oluşturması açısından dikkate değer bir yaklaşım olabilir.

Zamansız ve mekânsız masalların, zamansız ve mekânsız kurgulanması, Çankırı masal müzesinin sergi alanının sadece müze mekânından ibaret olmaması ilgi çekici bir yaklaşım olabilir.

Bu nedenle Almanların" Masal Yolu" güzergahına atfen, söz konusu tarihi konağın merkez olarak kabul edildiği müzenin, oluşturulacak anlamlı bir güzergâh dahilinde ana binanın dışına taşması, müzenin kültür turizimi açısından tercih edilirliğini arttırabilir.

Masallar, sınırları olmayan hayal gücünün,mekânlara sığmayan bir olay örgüsünün temsilcisidir. Olağanüstülüklerden oluşturulmuş olay örgüsünün daha gizemli sunulması ve heyecanı ziyaretçilerine en üst düzeyde yaşatarak sergilenmesi masal kavramına son derece uygun bir yaklaşımdır. Bunun için her geçen gün popülerliği artan, ilgi ve merak uyandıran tuz mağarasının ikinci bir sergi alanı olarak düşünülmesi, müzenin tek bir alanla sınırlı kalmayarak diğer müzelerden farklı bir anlam yüklenmesi ile ilgi ve merakın arttırılması mümkündür.

Müze binası ve tuz mağarası güzerâhı, masal istasyonlarıyla birbirine bağlanan masalsı bir yolculuğun adresi olarak pekala düşünülebilir.

Tuz mağarası içinde oluşturulan galerilerde, masal tünelleri, efektler ve hologram tekniği, dijital teknoloji ile zenginleştirilmiş deneyimler, simülatörler, sanal gerçeklik teknolojisi kullanılarak masalların sihirli dünyası olağanüstü deneyimler sunulabilir. Sanal bağlamların oluşturulduğu bir müzenin izleyicinin dikkatini daha çok çekeceği düşünülebilir.

Muhteşem eğlenceli bu kurgulamayı,boyutları olmayan düş gezginliğini ifade edebilmesini gartenhaus "Müzelerin düşüncelerin fikirlerin arasında başıboş gezinmesi gibi, nesneler arasında başıboş gezinme olanağı sağlar. Böylece Müzeler

yaratıcılık için mükemmel bir kışkırtıcılık sağlar "tespitiyle pekiştirmek, müzelerin sunum alanlarının zenginliği konusunda olduğu gibi, masal müzesinin işlevlendirilmesi noktasında da yol göstericidir" sözüyle ifade eder (Gartenhaus, 2000).

Bu nedenle müze mekânının tuz mağarasıyla anlamlı bir güzergahla birleştirilmesi doğru sergileme teknikleri ve sunumların planlanması Çankırı masal müzesini dünya müzeleri arasında farklı bir yere taşıyacaktır.

Halk Bilimi Müzeciliğinde Yeni Bir Müze Önerisi:Kırk Odalı Masal Müzesi makalesinde, Kopenhag H.C Andersen Masal Evi,Kıbrıs Fairytale Museum'u dünya masal müzelerine örnek olarak gösteren Fadime Tikbaş Apak Çankırı Masal Müzesini öncü masal müzesi örneği olarak değerlendirmiştir.

Söz konusu makalede masal müzelerinin işlevlendirilmesi noktasında kayda değer tespitler göze çarpmaktadır. Masal müzelerinin kırk odalı düşünülmesi formilistik rakamlara gönderme yapması açısından yaratıcı bir teklif olarak düşünülebilir (Tikbaş, Studios Of The Otoman Domain, 2018).

Kurulacak müzede sergileme tekniklerini ve metin seçimini doğru ve yerinde tespit etmek gerekmektedir. Somut kültürün müze ortamına taşınması hiç kuşkusuz koleksiyon seçimi,müze tasarımı,doğru planlama ve sergileme ile çok daha kolaydır. Somut olmayan kültürel mirasın sergilenmesi, soyut bir kavramın somut hale getirilerek müze ziyaretçilerine sunulması doğru planlanması gereken bir çalışmadır. Masalın, müzenin sergi elamanlarının bir parçası değil ana teması olarak düşünülmesi,masal kültürünün tüm unsurlarıyla sergilenmesi bu bağlamda son derece önemlidir. Sergileme tekniklerinin belirlenmesi noktasında yaratıcı ve etkili fikirlerin dikkate alınması gerekmektedir.

Ayşen Savaş "Masal müzelerinde masalların nesnelleştirilmesi hedeflendiğinde sergi ve arşiv tasarımı ile ilgili yaratıcı fikirlere gereksinim duyulacaktır." tespitiyle bir masal müzesinin oluşturulmasında sadece var olanın sergilenmesinin yeterli olmadığını, yaratıcı fikirlerin sergi ve arşiv tasarımındaki varlığının önemini vurgular. Savaş, sanatçıların yarattıkları interaktif ortamın "somutluğun içinde somut olmayanın sergilenmesi" olarak ifade eder (Savaş, 2004: 46-51).

Ayşen Savaş'ın somutluğun içinde somut olmayanın sergilenmesi vurgusu da, somut olmayan kültürel mirasın sergi planlamasında, somut kültür unsurlarının önemini ve gerekliliğini işaret eder.

"Somut kültür unsurların kullanılmadan yapılan sergilemelerin lüzumsuz ve eksiktir (Kayıpov, 2004: 36-45) tespiti ise Savaş'ın tespit ve önerilerini destekler mahiyettedir.

Masalların müzeleştirilmesi aşamasında somut kültürden yararlanılması ve somut kültür unsurlarıyla sıkı ilişki kurularak gerçekleştirilmesi gerekir.

O halde somut olmayan kültürel mirasın yani masalların soyut kavramları ifade etmesi nedeniyle görünür ve anlaşılabilir kılınması için sergi planlamasının somut kültür elemanlarıyla işbirliği içinde olması sağlanmalıdır.

Bu nedenle masal müzesinin tanzim ve tefrişinde somut unsurların da doğru tespit edilmesi yerinde olacaktır.

İnteraktif performans tekniği masal müzeleri için önemlidir. Masallar her anlatımda anlatanın ruh hali,mekân ve dinleyici faktörleriyle farklılıklara uğrayabilmekte,sergi elemanı olarak nitelendirebileceğimiz metinler canlı performanslarla yeniden yazılabilmektedir. O halde müze personelinin,masal Analarının (masal Atası, Masal Ablası, Masal Abisi) belirlenmesi noktasında doğru adımlar atılmalıdır. Müzenin taşımış olduğu misyon ve vermek istediği mesajın ziyaretçilere doğru aktarılması açısından personel seçimi, performans odaklı müzelerde sergi elemanları, müze kolleksiyonları kadar önemlidir.

İyi bir masal müzenin performans sergileyen kültür aktarıcıları, ziyaretçilerle kendisi arasında bir bağ oluşturabilmelidir. Doğru seçilmiş müze personelinin masal kültürü ile ilgili bilgi dağarcığının süreci yönetebilmek adına yeterli olması düşünülmelidir. Seçilmiş olan anlatıcıların illüzyonla desteklenmiş tiyatral bir performans sergilemeleri, masalların sihirli atmosferinin sunumu için etkili bir yöntem olarak düşünülebilir.

İzleyicilerle performans sonunda diyaloglar geliştirerek yorumlamalarını sağlamak geleneksel masal kültürünün müze dışında da yaşatılmasını sağlayabilmek açısından tercih edilebilir.

Mümkünse geleneğinin yaşayan temsilcileri tespit edilerek müze bünyesinde istihdam edilmelidir. Sözlü kültür anlamında uzmanlaşmış gençlerin özellikle Türk Halkbilim mezunlarının müze çalışanı olarak düşünülmesi masal müzeleri için doğru bir başlangıçtır.

Disiplinler arası işbirliğine gidilmesi modern müzecilik anlayışına uygun bir yaklaşım olacaktır. Dün ve yarınların arasında köprü vazifesi gören müzelere, eğitim bilimciler, psikologlar ve sosyologlarla birlikte bugünü inşa ve restore etme imkânı sağlanmalıdır.

Sözlü kültürün restorasyonunda, yeniden üretilip aktarılarak bir geleneğe dönüştürülmesinde işlevsel ve yaşamsal olan "çocuksuluk" göz önüne alındığında müzeleme çalışmalarında ilk hedef olarak çocukların göz önünde olması gerektiğini ifade eden Ölçer eğitim kurumlarıyla işbirliğine dikkat çeker (Ölçer, 2004: 86).

Sözlü kültür ürünleri olan masalların temel dinleyicisi olarak çocukların olduğunu ifade eden Selami Fedakar ise " Masalların Müzelenmesi ve Anaokulu Öğrencilerine Anlatımı "başlıklı makalesinde masalların çocukların dil gelişimi, yaratıcılığının ve hayal gücünün gelişimine olan etkisini göz önünde bulundurarak eğitim ve öğretim yönününe dikkat çekmiştir. Televizyon, bilgisayar gibi teknolojik ürünlerin çocukları fiziksel ve ruhsal açıdan olumsuz yönde etkilemesine çözüm olarak Türk masallarının anlatıldığı ve sergilendiği Masal müzelerini çözüm olarak sunar. Masal anlatıcılarının kıyafetleri ve dramatize ederek anlatımlarının önemine vurgu yapar (Fedakar, 2004: 118).

Çocuklar için kurgulanan sergi alanlarında çocukların ne istediklerine önem vermek önemlidir. Pedagojik gelişimleri dikkate alınarak oluşturulacak performansların yanında, keşfetmelerine, yorumlamalarına, sürece katılmalarına oynayarak deneyimlemelerine izin verilmelidir.

Müzede çocuklarla yapılacak olan masal merkezli oyunlar, canlandırmalar, sanatsal etkinlikler, dijital deneyimler, masal yazarlığı atölyeleri, derleme çalışmaları çocuklar için eğelenceli bir müze deneyimi olabilir. Müzede bir gün ya da masalsı maceraların kurgulandığı müzede bir gece etkinlikleri düşünülebilir.

Müze koleksiyonunun oluşturulması, masal derleme çalışmalarının işbirliği statejileri oluşturarak devamlılığının sağlanması, sözlü kültürün sergilenmesinin zorluğu göz önünde bulundurularak yeni yöntem, metin ve alanların belirlenmesi, görevlendirilmiş uzman personeller tarafından tüm kazanımların kayıt altına alınması, envanter defterine ve dijital kayıt ortamına aktarılması, risk yönetiminin doğru planlanması, personel iş sağlığı ve güvenliğinin dikkate alınması müze yönetimi ve işleyiş planı açısından göz önünde bulundurulması gereken hususlardır. Müzenin tanıtım ve duyuruları için Web sitesi oluşturulmalıdır.

Müzenin yıllık faaliyet rapor verileri dikkate alınarak ihtiyaçlar güçlü ve zayıf yönleri tespit edilmelidir. Çıkan sonuçlar dikkate alınarak müze kendini yenileyebilmelidir.

Kültür turizmi kültür endüstrisi günümüz turizm anlayışının yükselen değeri olarak kabul edilmektedir. Kültür endüstrisi ülkemizde de yeni keşfedilmeye başlanan bir alan olarak değerlendirebilir. Buna rağmen kültürel alt yapısı oldukça zengin olan ülkemizde bu endüstrinin kullanımı yeterli seviyede değildir. Bu sorunu

> *"Kültürel çeşitlilik içinde binlerce yılda yaratılmış olan yerli masal ve mitolojinin kısaca folklorun kültürel kimlik oluşturma çabaları kadar, özellikle İkinci Dünya Savaşı sonrasında ortaya çıkan Uygulamalı Halkbilimi yaklaşımlarıyla bütünleşen kültür endüstrisi ve sanat yaratıcılığı açısından da ne denli önemli o lduğunu Türk entelektüeli, sanatçısı ve tasarımcısı fark edememiştir"*şeklinde ifade eder. (Oğuz, 2010: 85).

6.ANKET FORMLARI ve ANALİZLERİ

6.1. Anket Formları

Tablo 6.1. Masalların önemini ne ile ifade edersiniz?

Masalların önemini ne ile ifade edersiniz?	N	%
Milli kültürümüzü muhafaza ederek gelecek kuşaklara aktarır	49	24,5
Eğlenceli vakit geçirmemizi sağlar	69	34,5
Çocukların dil gelişimi, anadilini çabuk kavramasını sağlar	29	14,5
Çocukların yaratıcılığını ve hayal gücünü geliştirir	53	26,5
Total	200	100,0

Masalların önemini ne ile ifade edersiniz? Sorusuna iki yüz kişiden altmış dokuz kişi eğlenceli vakit geçirmemizi sağlar şeklinde cevap vermiştir.Milİî kültürümüzü muhafaza ettiğini düşünenlerin sayısı kırk dokuz kişidir.Masalların çocukların hayal gücünü, yaratıcılığını geliştirdiğini, dil gelişimine katkıda bulunduğunu ifade edenlerin toplam sayısı seksen iki kişidir.Geleneksel kültürde masallar çoğunlukla büyükler için üretilmiştir.Çocuklar masalların kahramanı ya da masal icra ortamlarının misafiridirler.

Günümüzde ise geleneksel yaklaşım yerine masalların çocuklar için olduğu fikri kabul görmüştür.

Masal kavramının, somut olmayan kültürel mirasın sözel taşıyıcıları olduğu bilincinin oluşturulabilmesi için somut adımlar atılamalıdır.

Masal müzeleri bu anlamda doğru bir çözüm olarak düşünülebilir.Masalların hangi yöntem kullanıldığında daha etkili olacağı sorusuna verilen cevapların analizinde elde edilen veriler ise ise bu görüşü destekler mahiyettedir.

Ankete katılan iki yüz kişiden yetmiş beşi bir müzede deneyimlemenin diğer şıklardan daha etkili olacağını düşünmüştür.Bu sonuca en yakın olan dinlemek seçeneği, masal müzesinde performans sergileyen masal anlatıcılarının müze için önemi konusunda masal müzesi kurgulamasında önemli bir ipucu olarak kabul

edilebilir. Çizgi film olarak ya da kitap okuyarak deneyimlemek isteyenlerin toplam sayısı elli dörttür.Bireysel olarakta gerçekleştirlebilecek bu seçim,bir müzenin çatısı altında çok daha eğlenceli bir hale gelebilir.

Tablo 6.2. Masallar hangi yöntemle daha etkili olur?

Masallar hangi yöntemle daha etkili olur?	N	%
Dinlemek	70	35,0
Kitaptan okumak	24	12,0
Çizgi film olarak izlemek	30	15,0
Bir masal müzesinde hepsini deneyimlemek	75	37,5
Diğer	1	,5
Total	200	100,0

Anket katılımcılarının "masal denilince aklınıza gelen ilk şey nedir? "Sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında ise olağanüstülük kavramı ön plana çıkmaktadır. Masalın müzeleştirilmesinde olağanüstülüğün kurgulanması ,müzenin masal tanımlamasını betimler mahiyette olmasını sağlayacaktır.

Tablo 6.3. Masal denilince aklınıza gelen ilk şey nedir?

Masal denilince aklınıza gelen ilk şey nedir?	N	%
Olağanüstü olaylar	55	27,5
Olağanüstü canlılar	30	15,0
İyiler kötüler	34	17,0
Eğlenmek	39	19,5
Uyumak	12	6,0
Ders çıkarmak	29	14,5
Diğer	1	,5
Total	200	100,0

Tablo 6.4. Masal dinlemek size ne hissettiriyor?

Masal dinlemek size ne hissettiriyor?	N	%
Masal dinlerken sıkılıyorum	8	4,0
Masal dinlemek beni mutlu ediyor	79	39,5
Masal dinlemek beni eğitiyor	53	26,5
Masal dinlemek hayal gücümü genişletiyor	57	28,5
Diğer	2	1,0
Total	199	99,5
Total	200	100,0

Masallar olağanüstü kurgulamalarıyla fantastik yolculukların en eğlenceli halidir.Masal dinlerken mutlu olduklarını ifade eden katılımcılarla, masal dinlerken sıkılıyorum cevabını veren katılımcıların arasında farkın büyük olduğu gözlemlenmektedir. Sözlü kültür döneminde taşımış olduğu önemle, günümüz dünyasında taşımış olduğu önem arasındaki farka rağmen, geleneğin muhafızlarının toplum hafızasında yerini koruduğu söylenebilir.

Tablo 6.5. Masal denilince aklınıza gelen ilk şey nedir?

Cinsiyet	Masal denilince aklınıza gelen ilk şey nedir?							Total
	Olağanüstü olaylar	Olağanüstü canlılar	İyiler Kötüler	Eğlenmek	Uyumak	Ders çıkarmak	Diğer	
Kadın	17	12	16	16	8	9	0	78
	21,8%	15,4%	20,5%	20,5%	10,3%	11,5%	0,0%	100,0%
Erkek	38	18	18	22	4	20	1	121
	31,4%	14,9%	14,9%	18,2%	3,3%	16,5%	0,8%	100,0%
total	55	30	34	38	12	29	1	199
	27,6%	15,1%	17,1%	19,1%	6,0%	14,6%	0,5%	100,0%

Yapılan ankette masal denilince aklınıza ne gelir? Sorusuyla kadınların masal algısıyla, erkeklerin masal algısı mukayese edilmiştir.

Tablo 6.6. Daha önce hiç masal dinlediniz mi? / Daha önce hiç masal anlattınız mı?

Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Daha önce hiç masal anlattınız mı?		Total
	Evet anlattım	Hayır anlatmadım	
Evet dinledim	181	13	194
	93,3%	6,7%	100,0%
Hayır dinlemedim	0	3	3
	0,0%	100,0%	100,0%
Total	181	16	197
	91,9%	8,1%	100,0%

Masal dinleyenlerin masalı anlatıyor olması ,kültürün devamlılığı ve masalların aktarımı konusunda veri olarak kabul edebileceğimiz bu tabloda, katılımcıların %93,3 oranında masal dinlediğini söylemesi, masal dinleyenlerin de masal anlatma geleneğini devam ettirdiğini göstermektedir. Masal sözlü kültür ürünüdür. Sözlü kültürlerde aktarımın olması temel kuraldır. Bu nedenle masal anlatıcılığı geleneğinin devam ettirilmesi gerekliliğine çözüm olarak masal müzelerinin kurulması planlanmalıdır..

Yapılan araştırmada kadın ve erkeklerin masallara bakış açısı arasında benzerlikler bulunmaktadır.

Masalların dinleyeni eğlendiği hoşça vakit geçirmesine zemin hazırladığı görülmektedir.

Hayal gücünün genişlemesi noktasında masalların etken olduğu fikri, katılımcılar tarafından en çok tercih edilen cevapların arasında olduğu gözlemlenmiştir. Masalı dinlerken sıkıldığını söyleyenlerin oranı oldukça düşüktür.

Masallar bu işlevi sebebiyle gündelik hayatın sıkıcı ortamından bir kaçış limanı olarak değerlendirilmelidir.

Tablo 6.7. Masal dinlemek size ne hissettiriyor? / Masallar hangi yöntemle daha etkili olur?

Masal dinlemek siz ne hissettiriyor?	Masallar hangi yöntemle daha etkili olur?					Total
	Dinlemek	Kitaptan okumak	Çizgi film olarak izlemek	Masal müzesinde hepsini deneyimlemek	Diğer	
Masal dinlerken sıkılıyorum	3 37,5%	2 25,0%	1 12,5%	1 12,5%	1 12,5%	8 100,0%
Masal dinlemek beni mutlu ediyor	31 39,2%	2 2,5%	13 16,5%	33 41,8%	0 0,0%	79 100,0%
Masal dinlemek beni eğitiyor	14 26,4%	9 17,0%	5 9,4%	25 47,2%	0 0,0%	53 100,0%
Masal dinlemek hayal gücümü genişletiyor	20 35,7%	10 17,9%	10 17,9%	16 28,6%	0 0,0%	56 100,0%
Diğer	0 0,0% 68	1 50,0% 24	1 50,0% 30	0 0,0% 75	0 0,0% 1	2 100,0% 198
Total	34,3%	12,1%	15,2%	37,9%	0,5%	100,0%

Tablo 6.8. Dinlediğiniz masalları kim anlattı?

Dinlediğiniz masalları kim anlattı?	Masalı daha çok kimlere anlatırsınız?					Total	
	Çocuklarıma	Torunlarıma	Arkadaşlarıma	Öğrencilerime	Akrabalarıma	Diğer	
Anne-baba	31 37,8%	15 18,3%	18 22,0%	3 3,7%	8 9,8%	7 8,5%	82 100,0%
Kardeş	1 100,0%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	1 100,0%
Büyükanne büyükbaba	18 27,7%	7 10,8%	25 38,5%	2 3,1%	11 16,9%	2 3,1%	65 100,0%
Akraba	9 45,0%	7 35,0%	2 10,0%	0 0,0%	1 5,0%	1 5,0%	20 100,0%
Arkadaş	4 50,0%	3 37,5%	0 0,0%	0 0,0%	1 12,5%	0 0,0%	8 100,0%
Öğretmen	1 25,0%	1 25,0%	2 50,0%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	4 100,0%
Medya iletişim	1	0	3	0	1	1	6

araçları	16,7%	0,0%	50,0%	0,0%	16,7%	16,7%	100,0%
Masal kitapları	4 44,4%	0 0,0%	4 44,4%	0 0,0%	1 11,1%	0 0,0%	9 100,0%
Diğer	0 0,0%	0 0,0%	1 33,3%	0 0,0%	0 0,0%	2 66,7 %	3 100,0%
Total	69 34,8%	33 16,7%	55 27,8%	5 2,5%	23 11,6%	13 6,6%	198 100,0%

Tablo 6.9. Anlattığınız masalları nereden öğrendiniz?

Anlattığınız masalları nereden öğrendiniz?	Masalı daha çok kimlere anlatırsınız?						Total
	Çocuklarıma	Torunlarıma	Arkadaşlarıma	Öğrencilerime	Akrabalarıma	Diğer	
Annem	26 37,7%	13 18,8%	18 26,1%	2 2,9%	5 7,2%	5 7,2%	69 100,0%
Babam	6 66,7%	1 11,1%	2 22,2%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	9 100,0%
Babaannem Anneannem	15 28,3%	7 13,2%	18 34,0%	1 1,9%	10 18,9%	2 3,8%	53 100,0%
Büyükbabam	2 18,2%	1 9,1%	6 54,5%	1 9,1%	1 9,1%	0 0,0%	11 100,0%
Öğretmenim	1 25,0%	1 25,0%	2 50,0%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	4 100,0%
Akrabalarım	9 37,5%	9 37,5%	2 8,3%	1 4,2%	2 8,3%	1 4,2%	24 100,0%
Kardeşim	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	1 100,0%	0 0,0%	1 100,0%
Arkadaşlarım	4 80,0%	1 20,0%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	5 100,0%
Medya iletişim araçları	2 33,3%	0 0,0%	3 50,0%	0 0,0%	1 16,7%	0 0,0%	6 100,0%
Kitaplar	4 33,3%	0 0,0%	4 33,3%	0 0,0%	3 25,0%	1 8,3%	12 100,0%
Diğer	0 0,0%	0 0,0%	1 20,0%	0 0,0%	0 0,0%	4 80,0%	5 100,0%
Total	69 34,7%	33 16,6%	56 28,1%	5 2,5%	23 11,6%	13 6,5%	199 100,0%

Tablo 6.10. Masalların önemini hangisiyle ifade ederdiniz? / Masallar hangi yöntemle daha etkili olur?

Masalların önemini hangisiyle ifade ederdiniz?	Masallar hangi yöntemle daha etkili olur?					Total
	Dinlemek	Kitaptan okumak	Çizgi film olarak izlemek	Bir masal müzesinde hepsini deneyimlemek	Diğer	
Milli kültürümüzü muhafaza ederek gelecek kuşaklara aktarır	15 30,6%	7 14,3%	6 12,2%	21 42,9%	0 0,0%	49 100,0%
Eğlenceli vakit geçirmemizi sağlar	35 51,5%	6 8,8%	10 14,7%	17 25,0%	0 0,0%	68 100,0%
Çocukların dil gelişimi, anadilini çabuk kavramasını sağlar	5 17,2%	7 24,1%	2 6,9%	15 51,7%	0 0,0%	29 100,0%
Çocukların yaratıcılığını ve hayal gücünü geliştirir	14 26,4%	4 7,5%	12 22,6%	22 41,5%	1 1,9%	53 100,0%
Total	69 34,7%	24 12,1%	30 15,1%	75 37,7%	1 0,5%	199 100,0%

Tablo 6.11. Masal anlatırken önceliğiniz nedir? / Hangi masalı duydunuz?

Masal anlatırken önceliğiniz nedir?	Hangi masalı duydunuz?		Total
	Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler	Nardaniye Hanım	
Dinleyicinin yaşına uygun olup olmaması	89 84,8%	16 15,2%	105 100,0%
Dilinin sade ve anlaşılır olması	62 89,9%	7 10,1%	69 100,0%
Dikkat etmem öğrendiğim gibi anlatırım	20 87,0%	3 13,0%	23 100,0%
Diğer	1 100,0%	0 0,0%	1 100,0%
Total	172 86,9%	26 13,1%	198 100,0%

Tablo 6.12. Masal anlatırken önceliğiniz nedir? / Hangi masalı duydunuz?

Masal anlatırken önceliğiniz nedir?	Hangi masalı duydunuz?		Total
	Nohut Oğlan	Parmak Çocuk	
Dinleyicinin yaşına uygun olup olmaması	42 40,0%	63 60,0%	105 100,0%
Dilinin sade ve anlaşılır olması	20 29,0%	49 71,0%	69 100,0%
Dikkat etmem öğrendiğim gibi anlatırım	10 43,5%	13 56,5%	23 100,0%
Diğer	0 0,0%	1 100,0%	1 100,0%
Total	72 36,4%	126 63,6%	198 100,0%

Tablo 6.13.Masal anlatırken önceliğiniz nedir? / Hangi masalı duydunuz?

Masal anlatırken önceliğiniz nedir?	Hangi masalı duydunuz?		Total
	Ak Kavak Kızı	Hansel ve Gratel	
Dinleyicinin yaşına uygun olup olmaması	57 54,3%	48 45,7%	105 100,0%
Dilinin sade ve anlaşılır olması	23 33,3%	46 66,7%	69 100,0%
Dikkat etmem öğrendiğim gibi anlatırım	13 56,5%	10 43,5%	23 100,0%
Diğer	0 0,0%	1 100,0%	1 100,0%
Total	93 47,0%	105 53,0%	198 100,0%

Tablo 6.14. Masal anlatırken önceliğiniz nedir? / Hangi masalı duydunuz?

Masal anlatırken önceliğiniz nedir?	Hangi masalı duydunuz?		Total
	Pinokyo	Yalancı Oğlu Yaltacık	
Dinleyicinin yaşına uygun olup olmaması	92 87,6%	13 12,4%	105 100,0%
Dilinin sade ve anlaşılır olması	56 81,2%	13 18,8%	69 100,0%
Dikkat etmem öğrendiğim gibi anlatırım	20 87,0%	3 13,0%	23 100,0%
Diğer	1 100,0%	0 0,0%	1 100,0%
Total	169 85,4%	29 14,6%	198 100,0%

Tablo 6.15. Masallar hangi yöntemle daha etkili olur? / Hangi masalı duydunuz?

Masallar hangi yöntemle daha etkili olur?	Hangi masalı duydunuz?		Total
	Pamuk Prenses Ve Yedi Cüceler	Nardaniye Hanım	
Dinlemek	62 89,9%	7 10,1%	69 100,0%
Kitaptan okumak	21 87,5%	3 12,5%	24 100,0%
Çizgi film olarak izlemek	25 83,3%	5 16,7%	30 100,0%
Bir masal müzesinde hepsini deneyimlemek	64 85,3%	11 14,7%	75 100,0%
Diğer	1 100,0%	0 0,0%	1 100,0%
Total	173 86,9%	26 13,1%	199 100,0%

Tablo 6.16. Masallar hangi yöntemle daha etkili olur? / Hangi masalı duydunuz?

Masallar hangi yöntemle daha etkili olur?	Hangi masalı duydunuz?		Total
	Nohut Oğlan	Parmak Çocuk	
Dinlemek	28 40,6%	41 59,4%	69 100,0%
Kitaptan okumak	9 37,5%	15 62,5%	24 100,0%
Çizgi film olarak izlemek	13 43,3%	17 56,7%	30 100,0%
Bir masal müzesinde hepsini deneyimlemek	22 29,3%	53 70,7%	75 100,0%
Diğer	0 0,0%	1 100,0%	1 100,0%
Total	72 36,2%	127 63,8%	199 100,0%

Tablo 6.17. Masallar hangi yöntemle daha etkili olur? / Hangi masalı duydunuz?

Masallar hangi yöntemle daha etkili olur?	Hangi masalı duydunuz?		Total
	Ak Kavak Kızı	Hansel ve Gratel	
Dinlemek	37 53,6%	32 46,4%	69 100,0%
Kitaptan okumak	5 20,8%	19 79,2%	24 100,0%
Çizgi film olarak izlemek	19 63,3%	11 36,7%	30 100,0%
Bir masal müzesinde hepsini deneyimlemek	33 44,0%	42 56,0%	75 100,0%
Diğer	0 0,0%	1 100,0%	1 100,0%
Total	94 47,2%	105 52,8%	199 100,0%

Tablo 6.18. Masallar hangi yöntemle daha etkili olur? / Hangi masalı duydunuz?

Masallar hangi yöntemle daha etkili olur?	Hangi masalı duydunuz?		Total
	Köroğlu	RobinHood	
Dinlemek	49 71,0%	20 29,0%	69 100,0%
Kitaptan okumak	8 33,3%	16 66,7%	24 100,0%
Çizgi film olarak izlemek	20 66,7%	10 33,3%	30 100,0%
Bir masal müzesinde hepsini deneyimlemek	48 64,0%	27 36,0%	75 100,0%
Diğer	1 100,0%	0 0,0%	1 100,0%
Total	126 63,3%	73 36,7%	199 100,0%

Tablo 6.19. Masallar hangi yöntemle daha etkili olur? / Hangi masalı duydunuz?

Masallar hangi yöntemle daha etkili olur?	Hangi masalı duydunuz?		Total
	Pinokyo	Yalancı Oğlu Yaltacık	
Dinlemek	56 81,2%	13 18,8%	69 100,0%
Kitaptan okumak	19 79,2%	5 20,8%	24 100,0%
Çizgi film olarak izlemek	26 86,7%	4 13,3%	30 100,0%
Bir masal müzesinde hepsini deneyimlemek	67 89,3%	8 10,7%	75 100,0%
Diğer	1 100,0%	0 0,0%	1 100,0%
Total	169 84,9%	30 15,1%	199 100,0%

Tablo 6.20. Masalı daha çok kimlere anlatırsınız? / Hangi masalları anlatmayı tercih edersiniz?

Masalı daha çok kimlere anlatırsınız?	Hangi masalları anlatmayı tercih edersiniz?			Total
	Kitaplardan okuduğum masalları	Büyüklerden dinlediğim masalları	Diğer	
Çocuklarıma	17 24,6%	52 75,4%	0 0,0%	69 100,0%
Torunlarıma	2 6,1%	31 93,9%	0 0,0%	33 100,0%
Arkadaşlarıma	19 34,5%	34 61,8%	2 3,6%	55 100,0%
Öğrencilerime	5 100,0%	0 0,0%	0 0,0%	5 100,0%
Akrabalarıma	13 59,1%	9 40,9%	0 0,0%	22 100,0%
Diğer	4 30,8%	7 53,8%	2 15,4%	13 100,0%
Total	60 30,5%	133 67,5%	4 2,0%	197 100,0%

Tablo 6.21. Masalların önemini hangisiyle ifade ederdiniz? / Hangi masalı duydunuz?

Masalların önemini hangisiyle ifade ederdiniz?	Hangi masalı duydunuz?		Total
	Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler	Nardaniye Hanım	
Milli kültürümüzü muhafaza ederek gelecek kuşaklara aktarır	42 85,7%	7 14,3%	49 100,0%
Eğlenceli vakit geçirmemizi sağlar	63 92,6%	5 7,4%	68 100,0%
Çocukların dil gelişimi, anadilini çabuk kavramasını sağlar	27 93,1%	2 6,9%	29 100,0%
Çocukların yaratıcılığını ve hayal gücünü geliştirir	41 77,4%	12 22,6%	53 100,0%
Total	173 86,9%	26 13,1%	199 100,0%

Tablo 6.22. Masalların önemini hangisiyle ifade ederdiniz? / Hangi masalı duydunuz?

Masalların önemini hangisiyle ifade ederdiniz?	Hangi masalı duydunuz?		Total
	Nohut Oğlan	Parmak Çocuk	
Milli kültürümüzü muhafaza ederek gelecek kuşaklara aktarır	16 32,7%	33 67,3%	49 100,0%
Eğlenceli vakit geçirmemizi sağlar	28 41,2%	40 58,8%	68 100,0%
Çocukların dil gelişimi, anadilini çabuk kavramasını sağlar	10 34,5%	19 65,5%	29 100,0%
Çocukların yaratıcılığını ve hayal gücünü geliştirir	18 34,0%	35 66,0%	53 100,0%
Total	72 36,2%	127 63,8%	199 100,0%

Tablo 6.23. Masalların önemini hangisiyle ifade ederdiniz? / Hangi masalı duydunuz?

Masalların önemini hangisiyle ifade ederdiniz?	Hangi masalı duydunuz?		Total
	Ak Kavak Kızı	Hansel ve Gratel	
Milli kültürümüzü muhafaza ederek gelecek kuşaklara aktarır	22 44,9%	27 55,1%	49 100,0%
Eğlenceli vakit geçirmemizi sağlar	36 52,9%	32 47,1%	68 100,0%
Çocukların dil gelişimi, anadilini çabuk kavramasını sağlar	8 27,6%	21 72,4%	29 100,0%
Çocukların yaratıcılığını ve hayal gücünü geliştirir	28 52,8%	25 47,2%	53 100,0%
Total	94 47,2%	105 52,8%	199 100,0%

Tablo 6.24.Masalların önemini hangisiyle ifade ederdiniz? / Hangi masalı duydunuz?

Masalların önemini hangisiyle ifade ederdiniz?	Hangi masalı duydunuz?		Total
	Köroğlu	RobinHood	
Milli kültürümüzü muhafaza ederek gelecek kuşaklara aktarır	33 67,3%	16 32,7%	49 100,0%
Eğlenceli vakit geçirmemizi sağlar	42 61,8%	26 38,2%	68 100,0%
Çocukların dil gelişimi, anadilini çabuk kavramasını sağlar	14 48,3%	15 51,7%	29 100,0%
Çocukların yaratıcılığını ve hayal gücünü geliştirir	37 69,8%	16 30,2%	53 100,0%
Total	126 63,3%	73 36,7%	199 100,0%

Tablo 6.25. Masalların önemini hangisiyle ifade ederdiniz? / Hangi masalı duydunuz?

Masalların önemini hangisiyle ifade ederdiniz?	Hangi masalı duydunuz?		Total
	Pinokyo	Yalancı Oğlu Yaltacık	
Milli kültürümüzü muhafaza ederek gelecek kuşaklara aktarır	39	10	49
	79,6%	20,4%	100,0%
Eğlenceli vakit geçirmemizi sağlar	61	7	68
	89,7%	10,3%	100,0%
Çocukların dil gelişimi, anadilini çabuk kavramasını sağlar	26	3	29
	89,7%	10,3%	100,0%
Çocukların yaratıcılığını ve hayal gücünü geliştirir	43	10	53
	81,1%	18,9%	100,0%
Total	169	30	199
	84,9%	15,1%	100,0%

Tablo 6.26. Masalların önemini hangisiyle ifade ederdiniz?

Masalların önemini hangisiyle ifade ederdiniz?	N	%
		24,6
Eğlenceli vakit geçirmemizi sağlar	68	34,2
Çocukların dil gelişimi, anadilini çabuk kavramasını sağlar	29	14,6
Çocukların yaratıcılığını ve hayal gücünü geliştirir	53	26,6
Total	199	100,0

Tablo 6.27. Nerede yaşıyorsunuz? / Evinizde masal anlatılırmı?

Nerede yaşıyorsunuz?	Evinizde masal anlatılırmı?		Total
	Evet	Hayır	
Köy	1	4	5
	20,0%	80,0%	100,0%
İlçe	8	3	11
	72,7%	27,3%	100,0%
İl	146	18	164
	89,0%	11,0%	100,0%
Büyük şehir	9	0	9
	100,0%	0,0%	100,0%
Total	164	25	189
	86,8%	13,2%	100,0%

Tablo 6.28. Nerede yaşıyorsunuz? / Dinlediğiniz masalları kim anlattı?

Nerede yaşıyorsunuz?	Dinlediğiniz masalları kim anlattı?									Total
	Anne-baba	Kardeş	Büyükanne-büyükbaba	Akraba	Arkadaş	Öğretmen	Medya iletişim araçları	Masal kitapları	Diğer	
Köy	4	0	1	0	0	0	0	0	0	5
	80,0%	0,0%	20,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
İlçe	6	0	3	1	0	0	0	1	0	11
	54,5%	0,0%	27,3%	9,1%	0,0%	0,0%	0,0%	9,1%	0,0%	100,0%
İl	64	1	58	19	7	3	4	5	3	164
	39,0%	0,6%	35,4%	11,6%	4,3%	1,8%	2,4%	3,0%	1,8%	100,0%
Büyük şehir	4	0	1	0	0	0	2	2	0	9
	44,4%	0,0%	11,1%	0,0%	0,0%	0,0%	22,2%	22,2%	0,0%	100,0%
Total	78	1	63	20	7	3	6	8	3	189
	41,3%	0,5%	33,3%	10,6%	3,7%	1,6%	3,2%	4,2%	1,6%	100,0%

Tablo 6.29. Nerede yaşıyorsunuz? / Daha önce hiç masal anlattınız mı?

Nerede yaşıyorsunuz?	Daha önce hiç masal anlattınızmı?		Total
	Evet anlattım	Hayır anlatmadım	
Köy	5	0	5
	100,0%	0,0%	100,0%
İlçe	8	3	11
	72,7%	27,3%	100,0%
İl	150	14	164
	91,5%	8,5%	100,0%
Büyük şehir	9	0	9
	100,0%	0,0%	100,0%
Total	172	17	189
	91,0%	9,0%	100,0%

Tablo 6.30. Hangi masalı duydunuz?

Hangi masalı duydunuz?	N	%
Nardaniye Hanım	26	13,1
Total	199	100,0

Tablo 6.31. Hangi masalı duydunuz?

Hangi masalı duydunuz?	N	%
Parmak Çocuk	127	63,8
Total	199	100,0

Tablo 6.32. Hangi masalı duydunuz?

Hangi masalı duydunuz?	N	%
Hansel ve Gratel	105	52,8
Total	199	100,0

Tablo 6.33. Hangi masalı duydunuz?

Hangi masalı duydunuz?	N	%
RobinHood	73	36,7
Total	199	100,0

Tablo 6.34. Hangi masalı duydunuz?

Hangi masalı duydunuz?	N	%
Yalancı Oğlu Yaltacık	30	15,1
Total	199	100,0

Tablo 6.35. Masal dinlemek size ne hissettiriyor? / Hangi masalı duydunuz?

Masal dinlemek size ne hissettiriyor?	Hangi masalı duydunuz?		Total
	Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler	NardaniyeHanım	
Masal dinlerken sıkılıyorum	6 75,0%	2 25,0%	8 100,0%
Masal dinlemek beni mutlu ediyor	69 87,3%	10 12,7%	79 100,0%
Masal dinlemek beni eğitiyor	48 90,6%	5 9,4%	53 100,0%
Masal dinlemek hayal gücümü genişletiyor	47 83,9%	9 16,1%	56 100,0%
Diğer	2 100,0%	0 0,0%	2 100,0%
Total	172 86,9%	26 13,1%	198 100,0%

Tablo 6.36. Masal dinlemek size ne hissettiriyor? / Hangi masalı duydunuz?

Masal dinlemek size ne hissettiriyor?	Hangi masalı duydunuz?		Total
	Nohut Oğlan	Parmak Çocuk	
Masal dinlerken sıkılıyorum	1 12,5%	7 87,5%	8 100,0%
Masal dinlemek beni mutlu ediyor	33 41,8%	46 58,2%	79 100,0%
Masal dinlemek beni eğitiyor	17 32,1%	36 67,9%	53 100,0%
Masal dinlemek hayal gücümü genişletiyor	19 33,9%	37 66,1%	56 100,0%
Diğer	2 100,0%	0 0,0%	2 100,0%
Total	72 36,4%	126 63,6%	198 100,0%

Tablo 6.37. Masal dinlemek size ne hissettiriyor? / Hangi masalı duydunuz?

Masal dinlemek size ne hissettiriyor?	Hangi masalı duydunuz?		Total
	Ak Kavak Kızı	HanselVe Gratel	
Masal dinlerken sıkılıyorum	4 50,0%	4 50,0%	8 100,0%
Masal dinlemek beni mutlu ediyor	46 58,2%	33 41,8%	79 100,0%
Masal dinlemek beni eğitiyor	14 26,4%	39 73,6%	53 100,0%
Masal dinlemek hayal gücümü genişletiyor	28 50,0%	28 50,0%	56 100,0%
Diğer	2 100,0%	0 0,0%	2 100,0%
Total	94 47,5%	104 52,5%	198 100,0%

Tablo 6.38. Masal dinlemek size ne hissettiriyor? / Hangi masalı duydunuz?

Masal dinlemek size ne hissettiriyor?	Hangi masalı duydunuz?		Total
	Köroğlu	Robin Hood	
Masal dinlerken sıkılıyorum	7 87,5%	1 12,5%	8 100,0%
Masal dinlemek beni mutlu ediyor	56 70,9%	23 29,1%	79 100,0%
Masal dinlemek beni eğitiyor	26 49,1%	27 50,9%	53 100,0%
Masal dinlemek hayal gücümü genişletiyor	37 66,1%	19 33,9%	56 100,0%
Diğer	0 0,0%	2 100,0%	2 100,0%
Tota	126 63,6%	72 36,4%	198 100,0%

Tablo 6.39. Masal dinlemek size ne hissettiriyor? / Hangi masalı duydunuz?

Masal dinlemek size ne hissettiriyor?	Hangi masalı duydunuz?		Total
	Pinokyo	Yalancı Oğlu Yaltacık	
Masal dinlerken sıkılıyorum	5 62,5%	3 37,5%	8 100,0%
Masal dinlemek beni mutlu ediyor	68 86,1%	11 13,9%	79 100,0%
Masal dinlemek beni eğitiyor	46 86,8%	7 13,2%	53 100,0%
Masal dinlemek hayal gücümü genişletiyor	49 87,5%	7 12,5%	56 100,0%
Diğer	0 0,0%	2 100,0%	2 100,0%
Total	168 84,8%	30 15,2%	198 100,0%

Tablo 6.40. Yaş Grubu

YAŞ	N	%
14-29	70	35,0
30-55	83	41,5
56 Ve Üzeri	47	23,5
Total	200	100,0

Tablo 6.41. Hangi masalı duydunuz?

Yaş	Hangi masalı duydunuz?		Total
	Nohut Oğlan	Parmak Çocuk	
14-29	16	54	70
	22,9%	77,1%	100,0%
30-55	32	51	83
	38,6%	61,4%	100,0%
56 Ve Üzeri	25	22	47
	53,2%	46,8%	100,0%
Total	73	127	200
	36,5%	63,5%	100,0%

Tablo 6.42. Hangi masalı duydunuz?

Yaş	Hangi masalı duydunuz?		Total
	Ak Kavak Kızı	Hansel Ve Gratel	
14-29	20	50	70
	28,6%	71,4%	100,0%
30-55	37	46	83
	44,6%	55,4%	100,0%
56 Ve Üzeri	37	10	47
	78,7%	21,3%	100,0%
Total	94	106	200
	47,0%	53,0%	100,0%

Tablo 6.43. Hangi masalı duydunuz?

Yaş	Hangi masalı duydunuz?		Total
	Köroğlu	RobinHood	
14-29	27 38,6%	43 61,4%	70 100,0%
30-55	56 67,5%	27 32,5%	83 100,0%
56 Ve Üzeri	44 93,6%	3 6,4%	47 100,0%
Total	127 63,5%	73 36,5%	200 100,0%

Tablo 6.44. Hangi masalı duydunuz?

Yaş	Hangi masalı duydunuz?		Total
	Pinokyo	Yalancı Oğlu Yaltacık	
14-29	65 92,9%	5 7,1%	70 100,0%
30-55	72 86,7%	11 13,3%	83 100,0%
56 Ve Üzeri	33 70,2%	14 29,8%	47 100,0%
Total	170 85,0%	30 15,0%	200 100,0%

Tablo 6.45. Eğitim Durumu / Hangi masalı duydunuz?

Eğitim Durumu	Hangi masalı duydunuz?		Total
	Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler	Nardaniye Hanım	
İlkokul Mezunu	6 85,7%	1 14,3%	7 100,0%
Ortaokul Mezunu	17 89,5%	2 10,5%	19 100,0%
Lise	72 78,3%	20 21,7%	92 100,0%
Ön Lisans	38 100,0%	0 0,0%	38 100,0%
Lisans	39 90,7%	4 9,3%	43 100,0%
Yüksek Lisans-Doktora	1 100,0%	0 0,0%	1 100,0%
Total	173 86,5%	27 13,5%	200 100,0%

Tablo 6.46. Eğitim Durumu / Hangi masalı duydunuz?

Eğitim Durumu	Hangi masalı duydunuz?		Total
	Nohut Oğlan	Parmak Çocuk	
İlkokul Mezunu	3 42,9%	4 57,1%	7 100,0%
Ortaokul Mezunu	8 42,1%	11 57,9%	19 100,0%
Lise	42 45,7%	50 54,3%	92 100,0%
Ön Lisans	11 28,9%	27 71,1%	38 100,0%
Lisans	9 20,9%	34 79,1%	43 100,0%
Yüksek Lisans-Doktora	0 0,0%	1 100,0%	1 100,0%
Total	73 36,5%	127 63,5%	200 100,0%

Tablo 6.47. Eğitim Durumu / Hangi masalı duydunuz?

Eğitim Durumu	Hangi masalı duydunuz?		Total
	Ak Kavak Kızı	Hansel Ve Gratel	
İlkokul Mezunu	5 71,4%	2 28,6%	7 100,0%
Ortaokul Mezunu	13 68,4%	6 31,6%	19 100,0%
Lise	52 56,5%	40 43,5%	92 100,0%
Ön Lisans	16 42,1%	22 57,9%	38 100,0%
Lisans	8 18,6%	35 81,4%	43 100,0%
Yüksek Lisans-Doktora	0 0,0%	1 100,0%	1 100,0%
Total	94 47,0%	106 53,0%	200 100,0%

Tablo 6.48. Eğitim Durumu / Hangi masalı duydunuz?

Eğitim Durumu	Hangi masalı duydunuz?		Total
	Köroğlu	RobinHood	
İlkokul Mezunu	6 85,7%	1 14,3%	7 100,0%
Ortaokul Mezunu	16 84,2%	3 15,8%	19 100,0%
Lise	66 71,7%	26 28,3%	92 100,0%
Ön Lisans	18 47,4%	20 52,6%	38 100,0%
Lisans	20 46,5%	23 53,5%	43 100,0%
Yüksek Lisans-Doktora	1 100,0%	0 0,0%	1 100,0%
Total	127 63,5%	73 36,5%	200 100,0%

Tablo 6.49. Eğitim Durumu / Hangimasalıduydunuz?

Eğitim Durumu	Hangi masalı duydunuz?		Total
	Pinokyo	Yalancı Oğlu Yaltacık	
İlkokul Mezunu	2 28,6%	5 71,4%	7 100,0%
Ortaokul Mezunu	16 84,2%	3 15,8%	19 100,0%
Lise	76 82,6%	16 17,4%	92 100,0%
Ön Lisans	36 94,7%	2 5,3%	38 100,0%
Lisans	39 90,7%	4 9,3%	43 100,0%
Yüksek Lisans-Doktora	1 100,0%	0 0,0%	1 100,0%
Total	170 85,0%	30 15,0%	200 100,0%

Tablo 6.50. Masal denilince aklınıza gelen ilk şey nedir ?

Yaş	Masal denilince aklınıza gelen ilk şey nedir?							Total
	Olağanüstü Olaylar	Olağanüstü Canlılar	İyiler Kötüler	Eğlenmek	Uyumak	Ders Çıkarmak	Diğer	
14-29	15 21,4%	11 15,7%	9 12,9%	17 24,3%	3 4,3%	14 20,0%	1 1,4%	70 100,0%
30-55	22 26,5%	11 13,3%	19 22,9%	18 21,7%	6 7,2%	7 8,4%	0 0,0%	83 100,0%
56 Ve Üzeri	18 38,3%	8 17,0%	6 12,8%	4 8,5%	3 6,4%	8 17,0%	0 0,0%	47 100,0%
Total	55 27,5%	30 15,0%	34 17,0%	39 19,5%	12 6,0%	29 14,5%	1 0,5%	200 100,0%

Tablo 6.51.Daha önce hiç masal dinlediniz mi?

Yaş	Daha önce hiç masal dinlediniz mi?		Total
	Evet Dinledim	Hayır Dinlemedim	
14-29	69 98,6%	1 1,4%	70 100,0%
30-55	80 97,6%	2 2,4%	82 100,0%
56 Ve Üzeri	47 100,0%	0 0,0%	47 100,0%
Total	196 98,5%	3 1,5%	199 100,0%

Tablo 6.52. Evinizde masal anlatılır mı?

Yaş	Evinizde masal anlatılırmı?		Total
	Evet	Hayır	
14-29	63 90,0%	7 10,0%	70 100,0%
30-55	68 81,9%	15 18,1%	83 100,0%
56 Ve Üzeri	44 93,6%	3 6,4%	47 100,0%
Total	175 87,5%	25 12,5%	200 100,0%

Tablo 6.53. Masal dinlemek size ne hissettiriyor?

Yaş	Masal dinlemek size ne hissettiriyor?					Total
	Masal dinlerken sıkılıyorum	Masal dinlemek beni mutlu ediyor	Masal dinlemek beni eğitiyor	Masal dinlemek hayal gücümü genişletiyor	Diğer	
14-29	3 4,3%	23 33,3%	22 31,9%	20 29,0%	1 1,4%	69 100,0%
30-55	4 4,8%	23 27,7%	25 30,1%	30 36,1%	1 1,2%	83 100,0%
56 Ve Üzeri	1 2,1%	33 70,2%	6 12,8%	7 14,9%	0 0,0%	47 100,0%
Total	8 4,0%	79 39,7%	53 26,6%	57 28,6%	2 1,0%	199 100,0%

Tablo 6.54. Dinlediğiniz masalları kim anlattı?

Yaş	Dinlediğiniz masalları kim anlattı?									Total
	Anne-Baba	Kardeş	Büyükanne-Büyükbaba	Akraba	Arkadaş	Öğretmen	Medya İletişim Araçları	Masal Kitaplar ı	Diğer	
14-29	23 33,3%	0 0,0%	32 46,4%	0 0,0%	1 1,4%	2 2,9%	4 5,8%	6 8,7%	1 1,4%	69 100,0%
30-55	38 45,8%	1 1,2%	22 26,5%	12 14,5%	3 3,6%	0 0,0%	2 2,4%	3 3,6%	2 2,4%	83 100,0%
56 Ve Üzeri	22 46,8%	0 0,0%	11 23,4%	8 17,0%	4 8,5%	2 4,3%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	47 100,0%
Total	83 41,7%	1 0,5%	65 32,7%	20 10,1%	8 4,0%	4 2,0%	6 3,0%	9 4,5%	3 1,5%	199 100,0%

Tablo 6.55. Daha önce hiç masal anlattınız mı?

Yaş	Daha önce hiç masal anlattınız mı?		Total
	Evet Anlattım	Hayır Anlatmadım	
14-29	63 90,0%	7 10,0%	70 100,0%
30-55	73 88,0%	10 12,0%	83 100,0%
56 Ve Üzeri	46 100,0%	0 0,0%	46 100,0%
Total	182 91,5%	17 8,5%	199 100,0%

Tablo 6.56. Anlattığınız masalları nereden öğrendiniz?

Yaş	Anlattığınız masalları nereden öğrendiniz?											Total
	Annem	Babam	Babaanne m-	Büyükbab am	Öğretmeni m	Akrabaları m	Kardeşim	Arkadaşlar ım	Medya İletişim	Kitaplar	Diğer	
14-29	20 28,6%	1 1,4%	27 38,6%	7 10,0%	2 2,9%	0 0,0%	0 0,0%	1 1,4%	4 5,7%	7 10,0%	1 1,4%	70 100,0%
30-55	29 34,9%	7 8,4%	17 20,5%	2 2,4%	0 0,0%	14 16,9%	1 1,2%	2 2,4%	2 2,4%	5 6,0%	4 4,8%	83 100,0%
56 Ve Üzeri	20 42,6%	2 4,3%	9 19,1%	2 4,3%	2 4,3%	10 21,3%	0 0,0%	2 4,3%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	47 100,0%
Total	69 34,5%	10 5,0%	53 26,5%	11 5,5%	4 2,0%	24 12,0%	1 0,5%	5 2,5%	6 3,0%	12 6,0%	5 2,5%	200 100,0%

Tablo 6.57. Masalı daha çok kimlere anlatırsınız?

Yaş	Masalı daha çok kimlere anlatırsınız?						Total
	Çocuklarıma	Torunlarıma	Arkadaşlarıma	Öğrencilerime	Akrabalarıma	Diğer	
14-29	8 11,4%	0 0,0%	46 65,7%	0 0,0%	12 17,1%	4 5,7%	70 100,0%
30-55	49 59,0%	3 3,6%	9 10,8%	3 3,6%	10 12,0%	9 10,8%	83 100,0%
56 Ve Üzeri	13 27,7%	30 63,8%	1 2,1%	2 4,3%	1 2,1%	0 0,0%	47 100,0%
Total	70 35,0%	33 16,5%	56 28,0%	5 2,5%	23 11,5%	13 6,5%	200 100,0%

Tablo 6.58. Hangi masalları anlatmayı tercih edersiniz?

Yaş	Hangi masalları anlatmayı tercih edersiniz?			Total
	Kitaplardan okuduğum masalları	Büyüklerden dinlediğim masalları	Diğer	
14-29	27 39,1%	38 55,1%	4 5,8%	69 100,0%
30-55	27 32,9%	55 67,1%	0 0,0%	82 100,0%
56 Ve Üzeri	6 12,8%	41 87,2%	0 0,0%	47 100,0%
Total	60 30,3%	134 67,7%	4 2,0%	198 100,0%

Tablo 6.59. Masal anlatırken önceliğiniz nedir?

Yaş	Masal anlatırken önceliğiniz nedir?				Total
	Dinleyicinin yaşına uygun olup olmaması	Dilinin sade ve anlaşılır olması	Dikkat etmem öğrendiğim gibi anlatırım	Diğer	
14-29	34 48,6%	30 42,9%	5 7,1%	1 1,4%	70 100,0%
30-55	48 57,8%	27 32,5%	8 9,6%	0 0,0%	83 100,0%
56 Ve Üzeri	24 52,2%	12 26,1%	10 21,7%	0 0,0%	46 100,0%
Total	106 53,3%	69 34,7%	23 11,6%	1 0,5%	199 100,0%

Tablo 6.60. Masallar hangi yöntemle daha etkili olur?

Yaş	Masallar hangi yöntemle daha etkili olur?					Total
	Dinlemek	Kitaptan okumak	Çizgi film olarak izlemek	Bir masal müzesinde hepsini deneyimlemek	Diğer	
14-29	17 24,3%	13 18,6%	10 14,3%	29 41,4%	1 1,4%	70 100,0%
30-55	32 38,6%	11 13,3%	9 10,8%	31 37,3%	0 0,0%	83 100,0%
56 Ve Üzeri	21 44,7%	0 0,0%	11 23,4%	15 31,9%	0 0,0%	47 100,0%
Total	70 35,0%	24 12,0%	30 15,0%	75 37,5%	1 0,5%	200 100,0%

Tablo 6.61. Masalların önemini hangisiyle ifade ederdiniz?

Yaş	Masalların önemini hangisiyle ifade ederdiniz?				Total
	Milli kültürümüzü muhafaza ederek gelecek kuşaklara aktarır	Eğlenceli vakit geçirmemizi sağlar	Çocukların dil gelişimi, anadilini çabuk kavramasını sağlar	Çocukların yaratıcılığını ve hayal gücünü geliştirir	
14-29	19 27,1%	22 31,4%	10 14,3%	19 27,1%	70 100,0%
30-55	17 20,5%	30 36,1%	13 15,7%	23 27,7%	83 100,0%
56 Ve Üzeri	13 27,7%	17 36,2%	6 12,8%	11 23,4%	47 100,0%
Total	49 24,5%	69 34,5%	29 14,5%	53 26,5%	200 100,0%

Tablo 6.62. Eğitim Durumu / Masallar hangi yöntemle daha etkili olur?

Eğitim Durumu	Masallar hangi yöntemle daha etkili olur?					Total
	Dinlemek	Kitaptan okumak	Çizgi film olarak izlemek	Bir masal müzesinde hepsini deneyimlemek	Diğer	
İlkokul Mezunu	6 85,7%	0 0,0%	1 14,3%	0 0,0%	0 0,0%	7 100,0%
Ortaokul Mezunu	10 52,6%	1 5,3%	4 21,1%	4 21,1%	0 0,0%	19 100,0%
Lise	34 37,0%	8 8,7%	18 19,6%	31 33,7%	1 1,1%	92 100,0%
Ön Lisans	10 26,3%	3 7,9%	4 10,5%	21 55,3%	0 0,0%	38 100,0%
Lisans	10 23,3%	12 27,9%	3 7,0%	18 41,9%	0 0,0%	43 100,0%
Yüksek Lisans-Doktora	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	1 100,0%	0 0,0%	1 100,0%
Total	70 35,0%	24 12,0%	30 15,0%	75 37,5%	1 0,5%	200 100,0%

Tablo 6.63. Eğitim Durumu / Masalların önemini hangisiyle ifade ederdiniz?

Eğitim Durumu	Masalların önemini hangisiyle ifade ederdiniz?				Total
	Milli kültürümüzü muhafaza ederek gelecek kuşaklara aktarır	Eğlenceli vakit geçirmemizi sağlar	Çocukların dil gelişimi, anadilini çabuk kavramasını sağlar	Çocukların yaratıcılığını ve hayal gücünü geliştirir	
İlkokul Mezunu	5 71,4%	1 14,3%	0 0,0%	1 14,3%	7 100,0%
Ortaokul Mezunu	3 15,8%	10 52,6%	0 0,0%	6 31,6%	19 100,0%
Lise	17 18,5%	34 37,0%	15 16,3%	26 28,3%	92 100,0%
Ön Lisans	7 18,4%	17 44,7%	6 15,8%	8 21,1%	38 100,0%
Lisans	16 37,2%	7 16,3%	8 18,6%	12 27,9%	43 100,0%
Yüksek Lisans-Doktora	1 100,0%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	1 100,0%
Total	49 24,5%	69 34,5%	29 14,5%	53 26,5%	200 100,0%

Genel olarak anket sonuçlarına bakıldığında; katılımcıların masalları okurken ve dinlerken eğlendirme işlevini tercih ettikleri görülmüştür.

Yapılan anket verilerine göre masalllar daha çok kadınlar tarafından anlatılmaktadır.Anne babalarından masal dinleyenlerin oranı , dedelerinden ve ninelerinden dinleyenlerin oranlarına göre daha fazladır.Bu durum ,modern çağın çekirdek ailesinin bir sonucu olarak değerlendirilebilir.

14-29 yaş aralığında olanlar, masalları daha çok ninelerinden ve dedelerinden dinlerken, otuz yaş ve üzeri gruplarda anne baba seçeneği belirtilmiştir.Bu durum sosyolojik bir araştırma konusudur. Yeterli veriler olmadığından nedenleri üzerinde bir yorumlamaya gidilmemiştir.

Anadolu masalları ve dünya masallarındaki benzer metinlerinin, seçilen örneklemlerle bilinirliği demografik bilgiler kullanılarak araştırılmıştır. Yapılan araştırmada Avrupa masallarının Anadolu masallarına göre bilinirlik oranı fazladır. Bu sonuç, somut olmayan kültürel mirasın muhafaza edilmediği, yaşama imkanı bulmadığı bir ortamda yok olma tehlikesiyle karşı karşıya olduğunun verisi olarak değerlendirilmelidir.

Köroğlu-Robin Hood eşeleştirmesine bakıldığında diğer verilerden farklı bir sonuç görülmektedir. Köroğlu'nun yazılı ve görsel medyada kullanılıyor olması bilinirliğini arttırmıştır. Bu veriler göz önüne alındığında, sözlü kültür ürünlerimizin kayıt altına alınarak yaşama ortamı sağlandığında kabul görme oranı, Avrupa sözlü kültür ürünlerine göre daha fazla olacağı sonucuna varılabilir..

Anadolu masallarını dinleyenler,Avrupa masallarını dinleyenlere göre masal dinlerken sıkılıyorum seçeneğini daha az işaretlemişlerdir. Buna rağmen Avrupa masallarını bilenlerin eğlenme,öğrenme,hayal gücünü genişletme tercihlerini işaretlemeleri Anadolu masallarını bilenlerin oranlarına göre fazladır.

14-29 yaş aralığında olanlar, masal deyince akıllarına ilk gelen şeyin eğlenmek olduğunu ifade ederken, otuz yaş ve üzeri olağanüstü olaylar olarak belirtmiştir.

Ankete katılan katılımcıların büyük bir kısmı daha önce masal anlattıklarını ifade ederken; 14-29 yaş grubunda olanlar arkadaşlarıma, 30-55 yaş aralığında olanlar çocuklarıma, 55 yaş ve üzeri grup ise torunlarıma tercihini yüksek oranda seçmişlerdir. Evet masal anlatırım diyenlerin sayısı 30-55 yaş aralığında, diğer yaş gruplarına göre daha fazladır. Bu yaş grubunda olanlar masalı büyüklerimizden dinledik tercihini diğer seçeneklere göre daha çok tercih etmişlerdir.

Yine bu yaş grubu maslları daha çok çocuklarıma anlatırım seçeneğini işaretlemişlerdir. Çankırı ili genelinde bilinen geleneksel masallarının Avrupa masallarına göre bilinirliği az olsa da aktarımın devam ettiği, varlığını sürdürdüğü tespit edilmiştir.

Masalların müzeler aracılığıyla deneyimlenme tercih oranı, diğer seçeneklerin tercih oranına göre daha fazladır.

7. 7-13 YAŞ ARASI ÇOCUKLARLA YAPILAN MÜLAKAT FORMLARI VE ŞEKİLLER

7.1.Mülakat Formları

Tablo 7.1. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Emir Karatekin DİNÇ 6-B / 11
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Masal anlatılan dinlediğimiz bir şey ya da isimdir.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Keloğlan, Sivri, Kavray, Balkız, Bilgecan Dede, Kırmızı Başlıklı Kız, Kurt
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Kırmızı B. Kız, Keloğlan,
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Keloğlan Kırmızı Başlıklı Kız
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Masal olurdu. Eski masallar olurdu.

Tablo 7.2. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Kenan Efe ŞENTÜRK 7-8 / 12
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Gerçek olmayan şeylerin macera yaşaması.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem, Anneannem
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Alice Harikalar Fiyarında, Pinokyo, Çizmeli Kedi, Dede Korkut Hikayeleri, PeterPan, Beyaz Diş, Jack ve Fasulye Sırığı, Pegasus, Değirmenci ve Oğlu
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Jack, Peter Pan, Tinker Ball, Beyaz Diş
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Tüm Masallar

Tablo 7.3. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Eren Veli ÖKSÜZ 7-8 / 12
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Hikaye
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Babannem, annem, babam
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Keloğlan, Pamuk Prenses, Nasrettin Hoca
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Pamuk prenses, Keloğlan, Nasrettin Hoca
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Masal olabilirdi.

Tablo 7.4. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Yunus DİKMEN 8 / 13
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Gerçek olmayan şeylerin macera olması
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Hayır
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Yok
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Alice Harikalar Diyarında, Pinokyo, Çizmeli Red
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Keloğlan Kırmızı Başlıklı Kız
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Masal Kitabı

Tablo 7.5. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Ahmet ÇAKMAK 7-8 A-B / 12
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Uydurma olaylar ve bunlardan çıkan dersler
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	İstemem de neyse FSM nedeniyle medresede dinledim (isteksizce)
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Bilmiyorum adını bile bilmediğim birisi
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Aç Gözlü Karga
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Keloğlan, Prenses, Karga
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Masal (Masal sevmem)

Tablo 7.6. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Mehmet Uğur KORUK 7-8 / 12
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Bazı masalllar çocukları korkutmak için sallanılan olaylar, bazıları sallama
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Hatırlamıyorum
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Bilmiyorum
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Nasrettin Hoca Masalları
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Nasrettin Hoca
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Bilmiyorum. Her şey olur.

Tablo 7.7. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Ahmet DALKILIÇ 7/8 - 12
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Gerçek olmayan hikayeler
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Babam, annem
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Kırmızı Başlıklı Kız
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Keloğlan
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Keloğlan, Cadı

Tablo 7.8. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Münevver ŞAHİN 7/8 - 11
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Masal gerçekte olan masallardır. Ve çocuklar içindir.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Daha önce masal küçükken dinledim.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem veya büyüklerim.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Keloğlan, Kırmızı Başlıklı Kız. Bazen Kırmızı Başlıklı küçükken dinlerdim.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Kırmızı Başlıklı Kız, Kurt vardı.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	En çok masallar olurdu içinde hayal kurardık güzel yerlerde olurdu.

Tablo 7.9. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Nehir ERTÜRK 7/8 - 12
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Bence masal gerçekleşemeyecek olayların anlatıldığı yazı türüdür
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem, babam.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Kırmızı Başlıklı Kız, Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler, Keloğlan
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Kırmızı Başlıklı Kız, Pamuk Prenses, Keloğlan.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Masal kahramanlarının maketleri, Peluş oyuncakları.

Tablo 7.10. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Halit Mithat KÖPÜRLÜ 5-6 / 11
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Hikaye.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem, öğretmenlerim.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Kuran-ı Kerim Harfleri Mahallesi, Keloğlan.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Keloğlan.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Hikayelerin kitapları ve heykelleri olurdu.

Tablo 7.11. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Asya Ece AYVA 5 / 11
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Rüya, Hayallerim ve oyun demektir.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Annemin yaptığı turlarda dinlemiştim.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Hacivat ve Karagöz, Tekgöz, Pamuk Prenses, Rapunzel.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Su, Hayvan çiftliği, Dedemin Bakkalı, Çocuklara Göre Nutuk.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Hacivat Karagöz, Tekgöz, Pamuk Prenses, Rapunzel.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Masal Anlatanlar, Masal kahramanları ve de çok güzel masallar ve kitaplar olurdu.

Tablo 7.12. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Erdem KARADANA 6 / 11
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Gerçekten uzak hikayeler.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Dinledim.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	İnternet ve televizyon.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Pamuk Prenses, Sindrella, Kül Kedisi, Kurbağa Prens.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Pamuk Prenses, Sindrella, Kül Kedisi, 7 Cüceler, Kurbağa Prens.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Masalların yazarı, masalda geçen kişilerin odaları, unutulmayan anların heykelleri.

Tablo 7.13. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Medine ÜZEL 6 / 11
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Bence masal çok eğlencelidir.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Dinledim.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Ailem anlatmıştır.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Hatırlamıyorum.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Hatırlamıyorum.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Masal kitapları vb. şeyler olacak.

Tablo 7.14. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Burhan Eren YADA 5-6 / 11
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Bence kocaman bir hayal dünyası.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet çok kez.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Babam ve annem.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Kelile ve Dimne, Sol ayağımız.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Kelile ve Dimne,Superman.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Kelile ve dimne, Keloğlan.

Tablo 7.15. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Emin Alp SARI 5-6 / 11
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Eğlenmemiz için anlatılan hikaye ve öyküler.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Abim, Annem, Babam
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Peter Pan, Denizler Altında Bin Bir Fersah, 40 Günde Devr-i Alem.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Keloğlan, Benten, Peter Pan, Jack Crot.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Masallar, Masal Kahramanları ve heykelleri.

Tablo 7.16. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Selin KIRAN 7-8 / 12
1- Sizce Masal Ne Demektir?	İçinde gerçekleşmesi mümkün olmayan içerikleri bulunduran düz yazı türüdür.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Babam, Öğretmenlerim.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Pinokyo, 7 Cüceler, Kurşun Asker, Keloğlan...
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Kırmızı Başlıklı Kız, 7 Cüceler, Prenses ve Prensesler, Cadılar, Hareket Eden Şeyler.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Bilinen masal kahramanlarının maketleri olabilir, masalar sandalyeler vb. Şeyler yerine daha samimi ve hoş bir ortam olabilmesi için renkli minderler kullanılabilir, içinde masal kitaplarının bulunduğu raflar olabilir. Anlatan kişi o masal kahramanına bürünebilir.

Tablo 7.17. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Bengisu AÇIK 7-8 / 13
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Gerçek dışı, olağanüstü olayların yazılmış hali.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem, babam, anaokulu öğretmenim.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Kırmızı Başlıklı Kız, Pamuk Prenses ve 7 Cüceler, Sindirella, Keloğlan, Rapunzel, Kırk Haramiler, Breman Mızıkacıları.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Pamuk Prenses, 7 Cüceler, Sindirella, Kırmızı Başlıklı Kız, Keloğlan ve Arkadaşları, Prensler, Kırk Haramiler vb.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Masal karakterlerinin kıyafetlerini ve eşyaları vb. Şeyler olabilir.

Tablo 7.18. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Berra Lal AKSAKAL 7-8 / 12
1- Sizce Masal Ne Demektir?	-
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Ana sınıfı hocası, Annem-babam
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Pamuk Prenses ve 7 Cüceler, Keloğlan.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Pamuk Prenses- 7 Cüceler. , Annesi-dedesi-arkadaşları ve kendisi
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Hayallerle dolu bir yer. Duvarlarda hayal gücüyle çizilen resimler.

Tablo 7.19. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Ayberk DAYI 7-8 / 13
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Gerçekliğin dışında olan olaylar.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Televizyon.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Keloğlan Masalları.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Keloğlan.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	İçinde bambudan yapılmış heykeller olabilir.

Tablo 7.20. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Bekirhan YİĞİT 4/A - 9
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Kahramanları olan bir anlatım şekli.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Öğretmen.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Keloğlan.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Keloğlan Nasrettin Hoca.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Masal Kitapları.

Tablo 7.21. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Toprak KÖSE 4-C / 10
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Çizgi film demektir.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Biraz evet.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Uzaylı kedi, Keloğlan, Nasrettin Hoca.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Keloğlan, Uzaylı Kedi, Nasrettin Hoca.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Bütün hikayeler.

Tablo 7.22. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Yiğit YÜRKANCI 3 / 8
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Hikaye demektir.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Dinledim.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem anlattı.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Keloğlan, Kırmızı Başlıklı Kız.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Keloğlan.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Çok güzel olurdu.

Tablo 7.23. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Hasan ÇAĞLAYAN 3/4 - 10
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Uyumak.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Babam.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Keloğlan.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Yedi Cüceler, Nasrettin Hoca
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Bir sürü masal olur.

Tablo 7.24. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Salık Berke ER 3/4 - 9
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Uyku.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Küçükken babam anlattı.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Keloğlan.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Keloğlan,PadişahveAnnesi.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Nasrettin Hoca, Keloğlan, Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler.

Tablo 7.25. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Melih KUMRUTAŞ 3-4 / 9
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Ünlü şairlerin yazıları ile anlattığı hayal ürünü kitap.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet dinledim.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Ben okudum veya annem babam.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Yedi Cüceler, Nasrettin Hoca, Keloğlan, Karagöz ve Hacıvat.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Pamuk prenses, Nasrettin Hoca, Karagöz ve Hacivat.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Pamuk Prenses, Nasrettin Hoca, Keloğlan, Karagöz ve hacivat.

Tablo 7.26. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Merve DEĞİRMENCİ 4/B - 9
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Eğlenmek, uyumak, gülmek...
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet dinledim.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem, babam ve babannem.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Rapunzel, Pamuk Prenses, Nasrettin Hoca, Karagöz ve Hacivat.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Rapunzel, Nasrettin Hoca.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Eskilerden kalan eşya, dinozorun kemikleri, kurukafa.

Tablo 7.27. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Mert Ali KARABUĞA 3-B / 8
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Gerçek olmayan hikaye.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Eşek Kurt.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Elsa, Pamuk Prenses, Moğanna, Rapunzel.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Kitap hikayeler.

Tablo 7.28. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Ece ŞAHİN 3-4 / 8
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Bazı yazarların yazdıkları şeyler.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet dinledim.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Tavşan kardeşler, Pamuk Prenses.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Tavşan Kardeşler, Pamuk Prenses, Üveyanne.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Masalların kahramanları.

Tablo 7.29. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Ecrin Şükran YILGIN 3-4 / 9
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Gerçek olmayan şeylere masal denir.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet dinledim.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem, babam ve öğretmenlerim.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler, Kırmızı Başlıklı Kız.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Sindrella, Kül Kedisi, Pamuk Prenses.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Kitaplar ve masal kahramanlarının resimleri olabilirdi.

Tablo 7.30. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Muhammet UYKUCU 6 / 11
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Uyku.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Dinledim.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	-------
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Yedi cüceler. Keloğlan.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Keloğlan.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Masal kitapları ve masal anlatan kişiler.

Tablo 7.31. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Ömer Faruk DİZ 5 / 10
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Çocukları eğlendirmek amaçlı hikayeler.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Dinledim.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem ve babam anlattı.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Kırmızı Başlıklı Kız, 7 Cüceler, Pamuk Prenses.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	PamukPrenses, Kırmızı Başlıklı Kız, 7 Cüceler.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Masal Karakterlerinin Heykelleri, yaşadığı yerler ve eşyaları.

Tablo 7.32. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	M. Halil DAŞDAN 6 / 12
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Anlatılan ve okunan kısa ve bir sonucu olan yazı.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet dinledim.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem ve anneannem, öğretmenlerim.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Fare ile aslan, Karga, Sinsi Kurt, 5 Arkadaş.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Aslan,Fare,Kaplumbağa, Tavşan Kuş, Karga, Kurt, Çakal.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Masal anlatanlar, masal kitapları vs.

Tablo 7.33. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Elif Ece ŞAN 5 / 12
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Masal hayal gücü demektir ve masal bir insanın arkadaşıdır.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Babam, annem, annanem, dedem, babannem, teyzem, dayım, halam, eniştem, amcam, yengem, abim ve 7 kuzenim.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Sindirella.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Külkedisi, Cadı, 2 Kötü Kız.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Heykel.

Tablo 7.34. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Buğlem KAYABAŞI 3-B / 9
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Eğlenceli.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem, babam, abim ve öğretmenlerim.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Levent, Rapunzel, Elsa.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Anna, Olaf, Sindirella.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Masal kahramanları.

Tablo 7.35. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Serra Nur KASIMOĞLU 4-B / 9
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Bence masal, yaratıcı yazarların güzel eserleridir. Masal deyince aklıma da uyku geliyor.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Hem de çok dinledim.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Genellikle annem ve teyzemden dinledim.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	İnternetten dinlediklerim: Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler, Sindirella, Rapunzel.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Rapunzel, Pamuk Prenses ve 7 Cüceler, Sindirella.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Dev, uçan halı, prensesler, prens kurbağalar, prens ve daha neler neler

Tablo 7.36. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Elsem KAYABAŞI 3-4 / 9
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Sindirella.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Öğretmenim, annem babam, abim.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Sindirella, Pamuk Prenses, Keloğlan, Rapunzel, Sihirli Yüzük, Bezeye, Eski Sokak Lambası, Kırmızı Başlıklı Kız.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Sindirella, Pamuk Prenses, Keloğlan.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Kitap.

Tablo 7.37. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Mahir Asilhan KARAKOÇ 3-4 / 7
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Hayal ürünü yazılar.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem anlattı.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Keloğlan, Arı Maya.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Keloğlan, Arı Maya, Pamuk Prenses, Karagözle Hacıvat.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Keloğlan, pamuk prenses, sindirella, arımaya, Peter Pan, Eski Sokak Lambası.

Tablo 7.38. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Elif Naz CANBAZ 3-4 / 9
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Sindirella
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Ben kendim, babam, annem.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Pamuk Prenses, Sindirella, Raponzel, Alattin'in Sihirli Lambası, Keloğlan, Bezelye, Kırmızı Başlıklı Kız.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Sindirella, Pamuk Prenses, Rapunzel.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Kitap.

Tablo 7.39. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Alperen ÇAKMAK 3-4 / 8-9
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Hayal düşüncesi olan küçük hikayeler.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem, babam, anneannem, büyükbabam vb.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Keloğlan masalları, Diğerlerini hatırlamıyorum.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Keloğlan ve arkadaşları ve keloğlanın annesi.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Masal kahramanlarının fotoğrafları.

Tablo 7.40. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	F.İkra KALAYCI 5 / 10
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Hayali karakterlerin veya unsurların yer aldığı gerçek olmayan hikayelerdir.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet dinledim.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Öğretmenlerim, annem veya babam.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Bremen Mızıkacıları, Alis Harikalar Diyarında, Pamuk Prenses, Pinokyo, Çirkin Ördek Yavrusu.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Pamuk Prenses, Çirkin Ördek Yavrusu, Alis Harikalar Diyarında, Pinokyo, Alis.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Masal karakterlerini nerde geçtiği yer olabilirdi.

Tablo 7.41. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Hayrunnisa KOÇ 6 / 11
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Gerçekte olmayacak olayların anlatımı.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet dinledim.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem, babam, teyzem.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Kurbağa Prens, Pamuk Prenses, Rapunzel, Çirkin Ördek Yavrusu, Kambur Teyze.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Prensler, Ördek Yavrusu.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Kuklalar, oyuncaklar, masal kitapları, masal kahramanlarının resimleri, masal anlatıcıları.

Tablo 7.42. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Gökçe ŞAHİN 5-6 / 12
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Olağan üstü şeylerin geçtiği, gerçek hayatta olmayacak şeylerin geçtiği kitap, söz vb.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet, daha önce masal dinledim.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem, öğretmenim, babam, dayım, dedem ve arkadaşlarım anlattı.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Karlar Kraliçesi, Rapunzel, Şirinler vb.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Rapunzel, Şirine, Elsa, Anna, Gargamel vb.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Masal Kahramanları, bazı masallar, çizgi filmler vb.

Tablo 7.43. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Gül Fidan AKÇA 5 / 10.
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Gerçek olmayan.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet dinledim.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem babam anlattı.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Rapunzel, Hacivat ile Karagöz, Pamuk Prenses, Prens Kurbağa
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Hayvanlar, Prensesler.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Masalların karakterlerini, kitaplar, masalları anlatan insanlar.

Tablo 7.44. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Cemre ERCİYEZ 2 / 7
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Gerçek olmayan bir şeyi anlatır.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet dinledim.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Babam ve annem okudu.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Alaaddin, Kitap Okuyan Ayı, Masallar Ülkesi.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Alaaddin, Şirinler, Pamuk Prenses.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Şirinler, Elsa, Pamuk Prenses, Batmen, Spiderman.

Tablo 7.45. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Miraç Gökhan MANTAR 2 / 8
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Kitaplarda yazılan şey.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Robotların diyarı.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Robotların kuşları var.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Kitaplar masal kahramanlarıdır

Tablo 7.46. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Zeynep BAKAN 2-A / 8
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Gerçek olmayan şeylerdir.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Çok dinledim.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Televizyon, annem, babam, babannem
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Kofolağı şahkızı ile teke , sihirli tahta at
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Kırmızı başlıklı kız rapunzel uyuyan güzel ayça hale ana külkedisi
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Kitaplar

Tablo 7.47. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Emir BUĞLA 2 / 7
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Kırmızı başlıklı kız
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Dinledim
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Adamın biri çocuklarını çağırmış çocukla gelmişler
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Yaşlı adamın çocukları
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Milaya

Tablo 7.48. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Levent TEKİN 2 / 8
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Masal demektir
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Dinledim
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Babam
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Baradan kayala Nasrettin hoca
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Kıtar sakir
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Havuz ,7 kediler,tiyer, masa 4

Tablo 7.49. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Tuğsem UZUN 2-A / 8
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Masal demektir
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Kendim ve öğretmenim anlattı
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Kırmızı başlık kız, rapunzel pamuk prenses
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Keloğlan rapunzel pamuk prenses
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Kel oğlan maketleri uçan balonlar

Tablo 7.50. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Tarık DURAN 2-B / 7
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Hikaye demek
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Dinledim
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem babam
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Allahın adı
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Spiderman
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Masal, kahramanlar

Tablo 7.51. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Büşra meva KARABÖCEK 2-B / 7
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Hayal demektir
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet dinledim
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Babam ve de annem anlattı
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Fona foli civciv ceviz
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	-------
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Kitaplar masal karakterleri

Tablo 7.52. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Yakup BİNİCİ 1-D / 7
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Öyküdür
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Tilki
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Tavuk
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Robotlar

Tablo 7.53. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Tunahan YİĞİT 2-B / 7
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Hayal
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Öğretmenim
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Melekler beni seviyor mu ?
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Peter Pan
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Masal kahramanları

Tablo 7.54. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Ahmet ERDEM 2 / 9
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Bir konusu olan ve kitabı yazılan şey
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Kırmızı başlıklı kız
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Kırmızı başlıklı kız –kurt- babaanne
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Kitaplar

Tablo 7.55. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Emirhan YAŞAR 2-C / 8
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Masal kahramanlarının içinde olan bir şeydir
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Dinledim
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Benten okudum
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Peterpan , Çankırı kalesi, her şey atın esiri
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Per mayri aydin
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Sen ben oyun

Tablo 7.56. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Elvin ALTUN 2 / 7
1- Sizce Masal Ne Demektir?	İçinde kahraman olduğu şey
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Dinlemedim
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Hiç kimse anlatmadı
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Hiç bilmiyorum
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Bilmiyorum
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Masal parkı taş olta kay kay

Tablo 7.57. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Ali Ege YILMAZ 2-A / 7
1- Sizce Masal Ne Demektir?	----
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Dinledim
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Masalı telefondan dinledim
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Hansel ve Gratel
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	----
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Havuz, tıran goli

Tablo 7.58. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Kayra ÜNER 2-A / 8
1- Sizce Masal Ne Demektir?	İçinde kahramanların ve komik şeylerin olduğu bir masalı dinledim.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Babam
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Rapunzel ,Nasrettin Hoca, Pinokyo.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Nasrettin hoca, rapunzel
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Rapunzel
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Nasrettin hoca uçan yatak.

Tablo 7.59. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Zeynep Beren YILMAZ 2-A / 7
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Masal içinde yazı olan şeylere yazı denir
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Daha önce masal dinledim
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Ben kendim masal okudum
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Bildiğin masallar parmak, kız kırmızı başlıklı kız
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Alaaddin ,Rapunzel
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Havuz, nadiren lanetli tren

Tablo 7.60. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Ahmet Emir CEYHAN 2-A / 9
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Masal demektir .
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Dinledim .
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Dayım
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Spiderman,hulk, deadbool, ninja.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Hulk
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Tablo olabilir

Tablo 7.61. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	A. Erem YAŞAR 2-A / 8
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Masal en çok güzel şeydir .
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet .
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Süte bak, Kırmızı Başlıklı Kız, Deniz Kızı .
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Nasrettin hoca .
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Oradan öğrenebilirim hiç bilmediğim masalları oradan öğrenebilirim.

Tablo 7.62. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Cengiz ÖZDEMİR 2 / 8
1- Sizce Masal Ne Demektir?	İçinde kahraman olan şeydir .
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Dinledim
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Kitapdan okudum
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Ceylan can can otobüs düt düt
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Örümcek Adam, Hulk ,Batman,Tanos
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Havuz ,oyuncaklar .

Tablo 7.63. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Mesut TEKMEN 2-A / 7
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Hayal dünyasıdır.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Babam, annem, bilgisayar ,telefon ,tablet .
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Akılcı hizmetci ,yalancı çoban
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Kel Oğlan, Şakir ,hizmetçi
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Masallardaki kahramanların maketi.

Tablo 7.64. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Nursah GÜLŞAH 7-8 / 13
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Gerçek olmayan ,olağan üstü varlıkların içinde bulunan bir yazı türü.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler, Rapunzel, Sindirella , Kırmızı Başlıklı Kız, Kırk Haramiler vb.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler ,Rapunzel, Sinderalla, Kırmızı Başlıklı Kız vb.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Masal kahramanların kıyafetleri kullandığı aksesuarlar vb.

Tablo 7.65. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Medine GÜL 7-8 / 12
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Hikayenin daha kısası ve hayal ürünleri içeren kitap türü
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Öğretmenim, babam, annem
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Kırmızı Başlıklı Kız, Pinokyo, Keloğlan,Kursun Asker ,herhangi bir prenses masalı Alice Harikalar Diyarında,Şirinler.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Pinokyo, Prensesler ve 7 Cüceler,Alice ve Tavşanı,Kurşun Asker, Kırmızı Başlıklı Kız, Prensler, Cadı ,Keloğlan veArkadaşları,Şirinler.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Bolca masal kitabı, kabarık elbiseler, kasaba, uzun merdivenler, sihirli ayna

Tablo 7.66. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Ömer Yiğit SARAK 3-4-B / 9
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Gerçek olmayan yani bir fili uçarken gördüm.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem ,babam, teyzem ,anannem anlattı.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Sakar Kaplan, Sarı Boncuk, Korkak Sincap.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Kırmızı Başlıklı Kız, Çizmeli Kedi
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Kanatlı filler, çok uzun boylu köpekler

Tablo 7.67. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Ayperi ASTARLIOĞLU 3\4-B / 8
1- Sizce Masal Ne Demektir?	İnsanların yaptığı hayal dünyası
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Pamuk prenses ve yedi cüceler
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Sindirella pamuk prenses ve 7 cüceler
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Kurt
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Bütün masal kahramanları

Tablo 7.68. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Dünya TAREQ 7-8 / 16
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Hikayenin
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	---
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	---
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	---
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	---
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	---

Tablo 7.69. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Ebrar YARDIMCI 7-8 / 13
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Olağan üstü olaylar
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem,babam ve ana sınıfı öğretmeni
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Kırmızı Başlıklı Kız, Küçük Prenses, Yedi Cüceler, Pamuk Prenses ve Sindirella
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Kırmızı Başlıklı Kız ,prens,prenses
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Kıyafetleri, aksesuarları ve heykelleri

Tablo 7.70. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Emirhan CENGİZ 6 / 12
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Gerçek olmayan olaylar
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem, babam, masalcı teyze
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Keloğlan,Üç Kardeş,Pamuk Prenses, Yedi Cüceler, Sindirella,Kafdağı masalları vb.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Kör,sağır,dilsiz
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Tüm masal kitaplarını olduğu bir yer ,heykeller, kıyafetler

Tablo 7.71. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Mehmet ŞENAL 5\A / 12
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Gerçek olmayan kanamladır
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet dinledim
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annelerimiz anlatır
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	7 cüceler,Kırmızı Başlıklı Kız, Keloğlan, Çizmeli Kedi, Kaf Dağı masalları, Nasrettin Hoca Masalları
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Pamuk Prenses,Sindirella,7 Cüceler ve Pamuk Prenses
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Müzelerde hırsızlıklar olur tarihi eserleri kaçırırlar

Tablo 7.72. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Cemal ÇELİK 6 / 11
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Çocuklara anlatılan efsanevi bir hikayelerdir
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Hayır
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	---
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	7 Cüceler
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Garfield
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Masal kitapları, Noel Baba heykeli

Tablo 7.73. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Hatice ERDEM 5 / 10
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Gerçek değil ama çocuklar dinler.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet dinledim
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem anlattı .
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Anne bana masal anlatsana.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Keloğlan ,Cüceler, Prens
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	İşte eski masallar ,eski tokalar, yüzükler olabilir.

Tablo 7.74. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Ceren YAVUZ 6 / 11
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Gerçek olmayan ama çocukların hatta büyüklerin bile bazen inandığı şeylerdir.Bazen masallar çocuklara mucize gibidir. Eğer onlara masallara inanmasak nasıl yaşarız ki masallarla büyür çocuklar hatta ben bile.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Tabi ki de dinledim.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Babannem ,babam,annem,halam.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Keloğlan,pamuk prenses ve yedi cüceler, sindirella, kırmızı başlıklı kız,çizmeli kedi
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Keloğlan,prenses,prens,kız,cüceler,kedi
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	İçinde bence çocukların hayalleri vardır. Ve çook güzeldir. Eğlencelidir.buraya bir gelen içinden çıkmaz istemez bence

Tablo 7.75. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Rabia SERBEST 5 / 10
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Büyüklerin küçüklere uyuması için anlattığı şeydir yani gerçek olmayan şeye masal denir.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet, daha önce masal dinledim.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Ablamlar, annem ve kendim de okudum
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Kırmızı Başlıklı Kız, Pamuk Prenses, Rapunzel, Keloğlan
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Kırmızı Başlıklı Kız, Pamuk Prenses, Rapunzel, Keloğlan
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Masallardaki karakterler, tiyatrolar. Televizyonun içinde masalların çizgi film şeklinde yayınlanması olabilir.

Tablo 7.76. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Burhan OĞAN 6-A / 11
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Masal gerçek olmayan kitap türüdür
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem,babam
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Tavşanların yarıştığı kitap ,Kırmızı Balık,Tarla Faresi ve Şehir Faresi, Kırmızı Başlıklı Kız,Yedi Cüceler,Keloğlan
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Kırmızı Başlıklı Kız, Kurt,büyük büyük babanne,avcı,Sindirella,Pamuk Güzeli
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Altınlar, mücevher, gümüşler, çikolata, evkulata, çuku çuku çukileta, şekerler, korku adamlar, palyaço, granny, çuki,bez bebek, slendırman

Tablo 7.77. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Zeynep AKÇAKAYA 3-4-D / 9
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Her dünyada veya Türkiye'de bile anlatılmayan bir şeydir.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Daha önce masal dinledim.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Dinlediğim masalı annem anlattı.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Nasrettin Hoca
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Nasrettin, Hoca Hanımı
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Masal olabilir,sihirler olabilir

Tablo 7.78. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Hatice GÜNEŞ 4-H / 10
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Hikaye
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Abim,annem,babam,amcam.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Nasrettin Hoca,Keloğlan,Pamuk Prenses,Kırmızı Başlıklı Kız.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler,kurt,Keloğlan
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Keloğlan,kırmızı başlıklı kız,pamuk prenses ve yedi cüceler,kurt,Nasrettin hoca

Tablo 7.79. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Alper YARIKAYA 3- A / 9
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Hikayedir
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Dinledim
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Ablam
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Nasrettin Hoca
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Spiderman
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Tironbolin

Tablo 7.80. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Bilal ÇOŞKUN 2-A / 8
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Hayal demektir
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Dinledik
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Ananem,annem
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Falaka
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Saray ,kral,Şakir ,Keloğlan
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	7 Cüceler,havuz

Tablo 7.81. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Erva Gül SADIK 3-D / 8
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Hikaye demektir.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem,babam ve kardeşim.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler ,Keloğlan,Kırmızı Başlıklı Kız,kurt.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Bal Kız,keloğlan,kara,Kırmızı Başlıklı Kız,kurt ,avcı
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	-----

Tablo 7.82. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Batın EKER 4\C - 10
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Okuyup veya dinleyip bir şeyler öğrendiğimiz şey
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Babam,annem
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Peter Pan,Kırmızı Başlıklı kız, Alice Harikalar Diyarında ,Ağustos Böceği ile Karınca, Keloğlan, Hansel ve Gratel, Keloğlan, Pamuk Prenses, Rapunzel
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Parmak Kız, Kırmızı Başlıklı Kız, Nasrettin Hoca, Hansel ve Gratel, Keloğlan, Pamuk Prenses, Rapunzel.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Kitaplar, çocuklar, öğretmenler, masal karakterleri, masalı anlatan insanlar.

Tablo 7.83. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Yusuf ÇAĞLIYAN 1-D / 7
1- Sizce Masal Ne Demektir?	öyküdür.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem ve akrabağımız
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Fok balıkları .
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Anne fok.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Büssürü robotlar

Tablo 7.84. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Hamza KARHAN 2-F / 8
1- Sizce Masal Ne Demektir?	İnsanlara bir şeyler anlatmaktır.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Dinledim.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Kırmızı Başlıklı Kız ,Pinokyo .
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Pinokyo ,7 Cüce.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Kitap

Tablo 7.85. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Öykü ODUNCU 2-L / 6
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Hayal
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Dinledim
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Ablamla ben anlatıyoruz
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Melekler beni seviyor
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Şirinler
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Kitapların kahramanları

Tablo 7.86. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Fatma Zehra SALIK 2-D / 7
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Masal çok güzel bir şeydir
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Dinledim
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Dedem-baba-anem
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Üç arkadaş-aslan ile sinek
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Şirinler-pamuk prenses- 7 cüceler
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Masal kahramanlarının portresi

Tablo 7.87. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Hamide BİBER Güneş ilkokulu / 7
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Hikayedir
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Dinledim
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Elsa
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Pamuk prenses
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Masal kahramanları

Tablo 7.88. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Sıla Nur ÇİMEN 3-4\C \4\C - 10
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Kötü şeyler olur hemen iyilik gelir de öyledir dilgi
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Hayır
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	---
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Baklada kızı,kırmızı başlıklı kız
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Kurt,nine
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Masal

Tablo 7.89. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Elif TAŞDELEN 4\K - 9
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Hayal gücünden yararlanarak yazılan kitap
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem, babaannem
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Kırmızı başlıklı kız,sindirella,uyuyan güze
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Keloğlan,sindirella
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Yazılar,kitaplar vb..

Tablo 7.90. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Ayşe Berra TOROS 4\G 712 / 9
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Bence masal bir şeyi anlatmak demek
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Anneannem
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Nasrettin Hoca,Rapunzel,Pamuk Prenses,Keloğan,Uyuyan Güzel,Kırmızı Başlıklı kız.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Alis,Keloğlan,Nasrettin Hoca,Şirin Baba.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Nasrettin hoca,Ali Baba ve Kırk Haramiler,Keloğlan,Şirinler.

Tablo 7.91. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Esila EKİL 4-B / 9
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Hoşa giden demektir.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet dinledim.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem, babam, annannem anlattı.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Rapunzel, Keloğlu, Kül Kedisi, Kırmızı Başlıklı Kız.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Keloğlan, Pamuk Prenses.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Eski kıyafetler, eski silahlar, dinozorlar maketi.

Tablo 7.92. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Yusuf Tarık GÜR 4/C - 8
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Hikaye demektir
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem, babaannem.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Karga ile tilki
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Keloğlan.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Kitaplar olurdu.

Tablo 7.93. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Mustafa ÇAYLAK 3/D - 9
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Bir olayın yaşanıp yazması.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Öğretmenim, annem, teyzem.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Keloğlan masalları.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Keloğlan ve arkadaşı cüce.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Keloğlan, Keloğlan'ın annesi ve babası ile eşşeği, arkadaşları ve padişah prenses ve kötü vezir muhafızları.

Tablo 7.94. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Metehan ATA 3/F - 10
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Hikaye.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem, kendim.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Hancel ve Grater, Nasrettin Hoca.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Hancel ve Grater, Nasrettin Hoca.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Kitap karakterleri.

Tablo 7.95. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Ahmet Eren GÖKŞENLİ 4/B - 10
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Uzun sayfalar, hikayeler.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Babam.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Keloğlan ve Kadıköy Macerası.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Keloğlan, ozani, bilgin amca, yaşlı teyze, yaşlı cadı.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Keloğlan, Nasrettin Hoca, Arı Maya, Kayma'nın hikayesi, Bir silginin hikayesi, Rafadan Tayfa,Lucins, Siyah İNCİ.

Tablo 7.96. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Muhammed TOPUZ 4/E - 10
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Uzun sayfalı kitap.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Nasrettin Hoca, Keloğlan.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Nasrettin Hoca, Keloğlan.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Nasrettin Hoca, Keloğlan, Rafadan tayfa, Sherlock Holmes.

Tablo 7.97. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Fırat ÇAKIR 3 / 7
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Hikaye.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Annemle dinledim
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem anlattı
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Keloğlan masalları.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Keloğlan.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Kitaplar, defter, kıyafetler, masalları anlatan kişi.

Tablo 7.98. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Ela EKİZCELİ 3/C - 8
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Bir şey anlatan olay.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Daha önce masal dinlemedim.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem anlattı.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Kral Şakir,Nasrettin Hoca, Keloğlan.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Şakir, Nasrettin, Canan, Kadriye, Remzi.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Keloğlan Masalları, Nasrettin Hoca Masalları, çizgi film masalları olabilir.

Tablo 7.99. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Arda ÇELİK 3/D - 9
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Nasrettin Hoca
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem ve babam anlattı.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Nasrettin hocanın daldan düşen fıkrası.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Nasrettin Hoca'dır.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	İnsanlar gidip bakardı.

Tablo 7.100. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Beria YAŞAR 3/A - 8
1- Sizce Masal Ne Demektir?	İçinde resimlerle dolu ve yazılar vardır. Masal hikaye demektir. herkesi mtlu eder.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Dinledim, çok dinledim.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem anlattı, babam anlattı, ablam anlattı.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Kırmızı Başlıklı Kız. Yalancı Kız. Keloğlan'ın Kurnazlığı, Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Keloğlan, Pamuk Prenses, Kırmzı Başlıklı Kız.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Kırmızı başlıklı kız maketi. Nasrettin hoca ve eşşeğinin maketi, Pamuk Prenses maketi.

Tablo 7.101. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Mustafa Buğra YAŞAR 3/A - 7
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Masal bizim dinlediğimiz hikayedir.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Dinledim.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem anlattı.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Yedi cüceler.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Havuz

Tablo 7.102. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Taha SARIKAYA 3/B - 9
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Masal bir yazarın yazdığı bir kitaptır.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem, babam.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Kül Kedisi, Bremen Mızıkacıları.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Külkedisi.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Masallar.

Tablo 7.103. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Sarper BALCI 4/F - 10
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Benim için masal eğlence demektir.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Dinledim.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Anneannem anlattı.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Şirineler, Kivi Kokulu Kitap, Nasrettin Hoca, Kral Şakir.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Necati.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Kahramanlar.

Tablo 7.104. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Ceren YOLCU 3/D - 9
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Bir şeyi anlatan olay.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Annem anlattı.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Nasrettin Hoca.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Nasrettin Hoca.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Nasrettin hoca, Kırmızı Başlıklı Kız.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Kitap kahramanları, kitaplar.

Tablo 7.105. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Buğlem ERDAĞ 4/A - 9
1- Sizce Masal Ne Demektir?	İçinde hayal yada gerçek ürün geçen konu anlatılan hikaye.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet dinledim.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Babam, annem, babaannem, anneannem ve halam.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Küçük Siyah Balık, Siyah İnci, Lessi, Pinoko, Alice Düşler Ükesinde, Sihirli Balık, Kül Kedisi, Altın Kuş, Hancel ve Gratel, Orman Çocuğu ve Çizmeli Kedi.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Keloğlan, Kırmızı Başlıklı Kız, Sindirella, Pamuk Prenses, Uyuyan Güzel, Tavşan, Kaplumbağa, Çizmeli Kedi ve Orman Çocuğu.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Kimsenin bilmediği masalları anlatan kitaplar, masal karakterlerinin heykelleri ve çocukları mutlu edecek şeyler bir de oyun parkı.

Tablo 7.106. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Ülkü Eylül Esgin 4 / 11
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Hikaye demektir.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem anlattı.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Aslan ve fare, Sihirli Şapka.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Aslan, fare, avcı, Dilek Perisi, Ali Baba.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Tablolar, resimler, masal kahramanlarının karakterlerin heykelleri kıyafetleri.

Tablo 7.107. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Rabia DEMİRDAŞ 3/D - 9
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Masal demek mesela dünya olmayan bir şey demek.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Daha önce masal dinledim.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Dinlediğim masalları bana annem, ablam anlattır.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Pamuk prenses ve yedi cüceler dinledim.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Pamuk Prenses, cüceler, kötü kraliçe.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Her bir masal, hikaye, sihir, kahramanlar olabilir.

Tablo 7.108. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Sevim Nur DOĞAN 3/J - 8
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Birinin uydurup anlatmak.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Daha önce masal dinledim.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem, babam, ananem, dayım.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Keloğlan, Pamuk Prenses, Kırmızı Başlıklı kız, Yedi Cüceler.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Yedi Cüceler, Kırmızı Başlıklı Kız, kurt,babaanne.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Hikayelerin kahramanlarının heykelleri, çizgi filmleri, Balkız'ın tokası, kıyafetleri, ayakkabılar.

Tablo 7.109. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Osman ACUN 2/D - 9
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Uydurulan ve anlatılan öykü.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	1 yaşında 15 masal dinledim.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annanem, dedem, babam.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Deli dumrul, Mutlu prens.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Deli dumrul, Mutlu prens.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Kahramanlar ana karakterler.

Tablo 7.110. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Mert Recep DANDAN 3/D - 10
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Çocukların eğlendirmek için uyuması için anlatılan şeye masal denir.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Tabiki de dinledim.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem, babam anlattı.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Aslan ile fareli masalı.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Aslan, fare, avcı, orman halkı.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Çoğunluk masal romanı.

Tablo 7.111. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Güldeniz Karımoğlu 3/J - 8
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Masal çocuklara, anlatılan şeydir.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet dinledim.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem, babam , dedem.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Rapunzel, Kırmızı Başlıklı Kız, Kül Kedisi,Küçük Prens.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Küçük Prens, Rapunzel, Kül Kedisi.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Masalın kahamanı.

Tablo 7.112. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Hakan KOCADAĞ 4/E - 10
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Masal içinde bir sürü kahraman olan masal.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Çok dinledim, 20 den fazla.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem, babam, annannem, babannem, anlatttı.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Keloğlan, Kırmızı Başlıklı Kız, Nasrettin Hoca, Bremen Mızıkacıları, Merlin, Gramhambel, Las Pastevr, Alattinin Sihirli Lambası.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Keloğlan, Nasrettin Hoca, Alaattin, Grambel, Las Pastevr.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Bir sürü düşüne düşünemeyeceğimiz kadar masal.

Tablo 7.113. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Lina KIRIKER 4/E - 9
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Çocuklara özel yapılmış bir öykü.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet, dinledim.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Halam, babam, öğretmenlerim, annem, anneannem.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Kırmızı Başlıklı Kız, Pamuk Prenses, Kül Kedisi.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Kırmız Başlıklı Kız, Pamuk Prenses, Kül Kedisi.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Eski olan eşyalar.

Tablo 7.114. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Azra nur Şahin 3/A - 9
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Bizi eğlendirmesi.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet.
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Annem, babam , teyzem.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Kül Kedisi, Kırmızı Başlıklı Kız, Keloğlan.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Rapunzel, Keloğlan
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Masal kahramanlarının heykeli.

Tablo 7.115. Mülakat Formu

Adı Soyadı Sınıfı / Yaşı	Görkem ŞAHİN 4/G - 9
1- Sizce Masal Ne Demektir?	Kahramanlar oynanan masal.
2- Daha önce hiç masal dinlediniz mi?	Evet
3- Dinlediğiniz masalları size kimler anlattı?	Babam, ve annem.
4- Bildiğiniz masalların isimleri nelerdir?	Keloğlan, Kırmızı Başlıklı Kız.
5- Bildiğiniz masal kahramanları hangileridir?	Kelolan, kırmızı başlıklı kız, büyük anne.
6- Masalların anlatıldığı bir müze olsaydı sizce içinde neler olabilirdi?	Heykeller vardır.

7.2. Şekiller

Şekil 7.1. Tanınan Masal Kahramanları

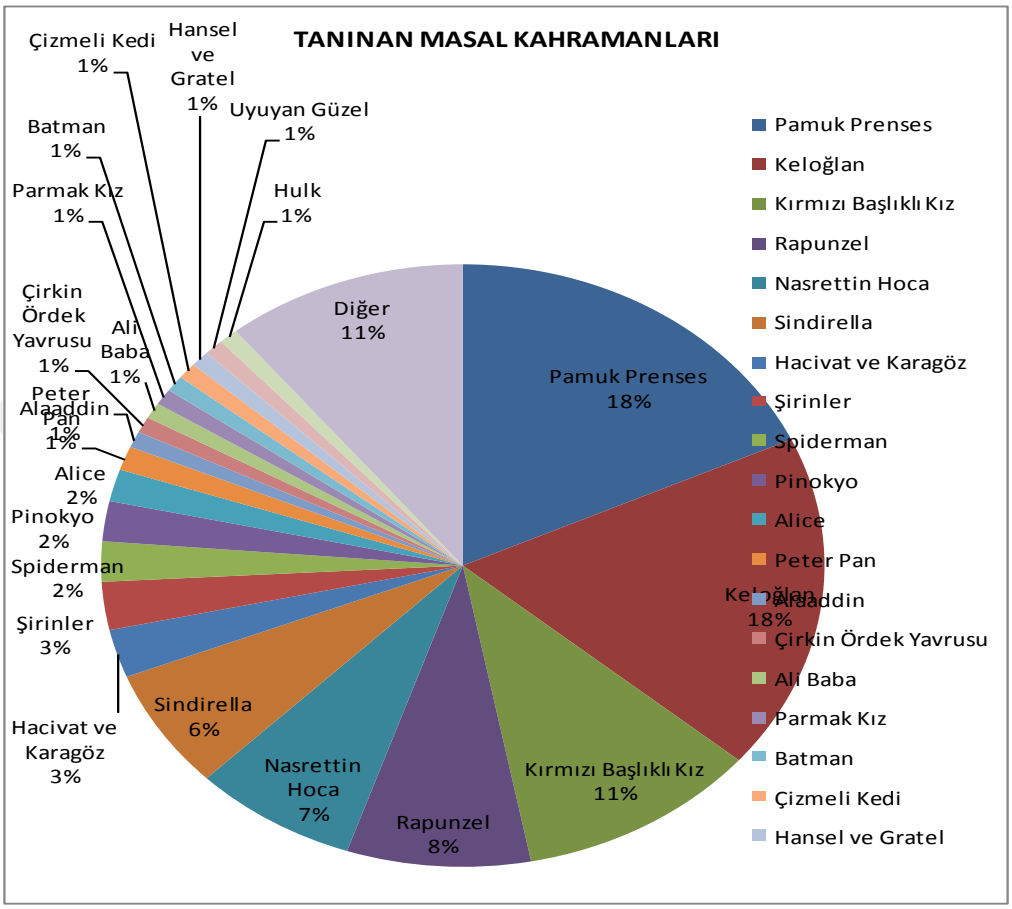

Şekil 7.2. Masalları Kimden Dinlediniz?

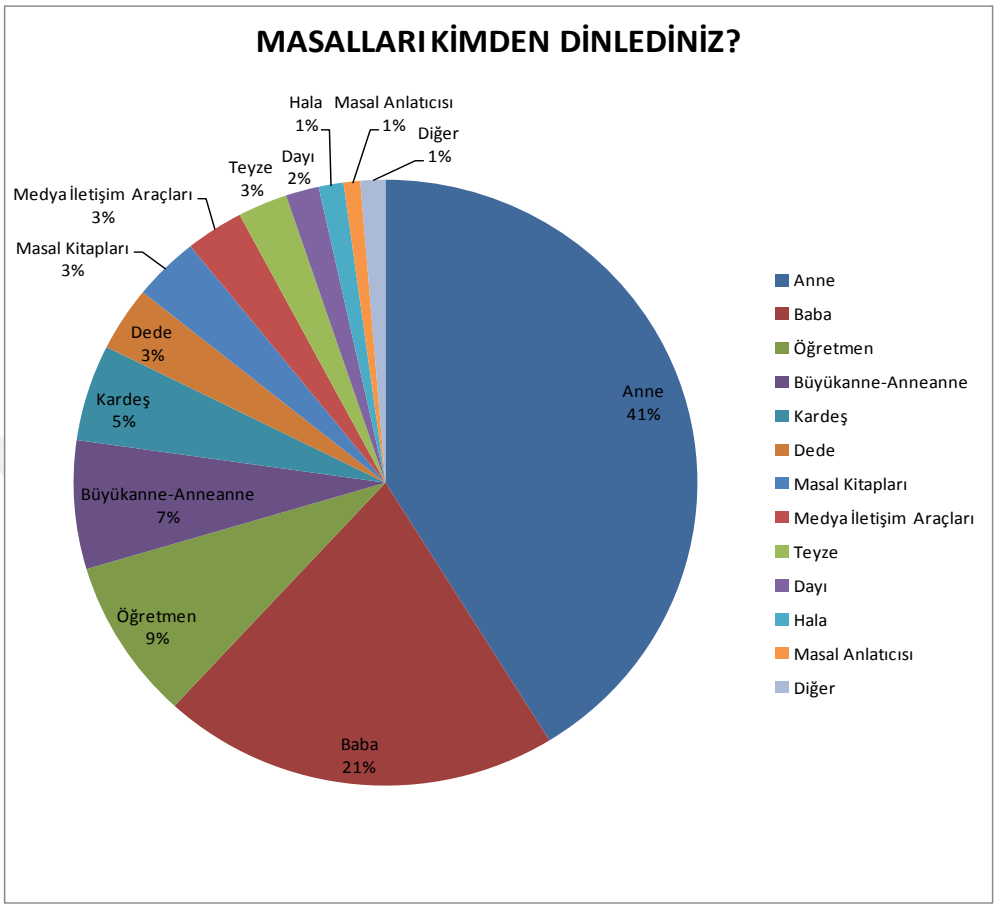

Şekil 7.3. Hangi Masalları Biliyorsunuz?

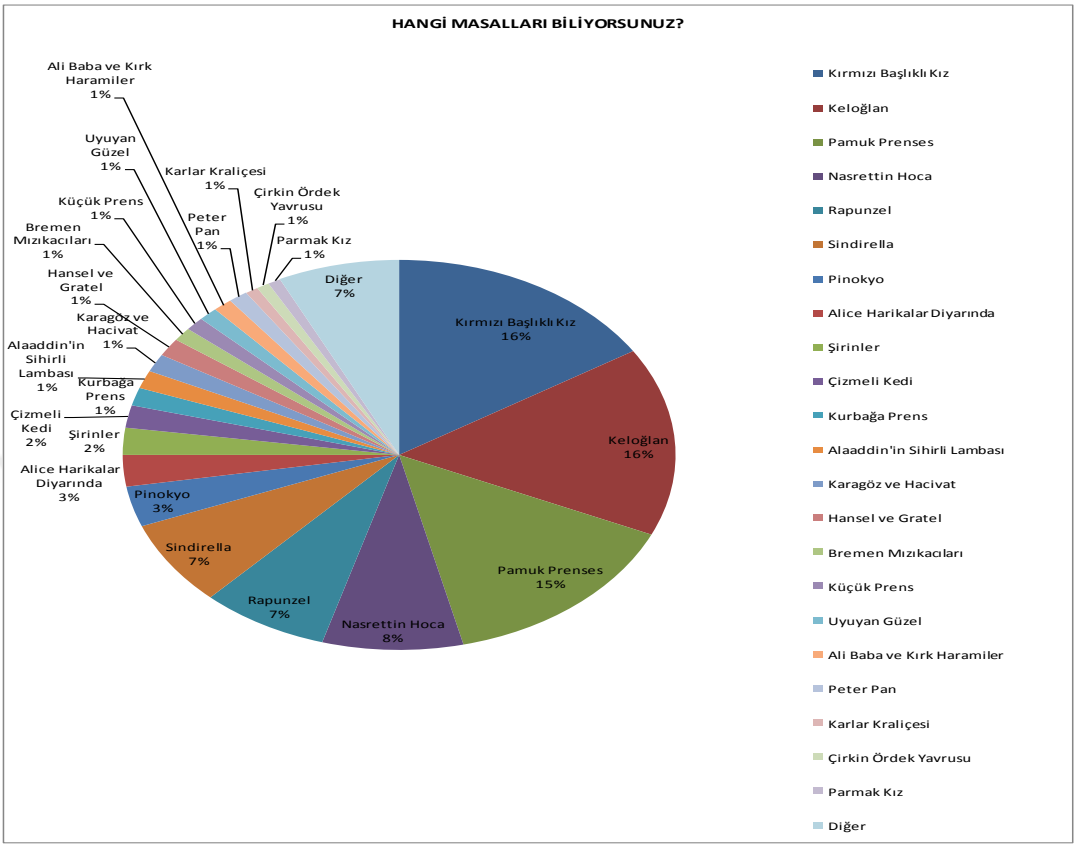

7-14 Yaş aralığında olan çocuklarla masalların bilinirliği mülakat tekniği ile değerlendirmeye tabi tutulmuştur.Mülakat sonuçlarına göre; Çocuklarda Avrupa masallarının bilinirlik oranı Anadolu masallarına göre fazladır. En çok bilinen Anadolu masalı olarak Keloğlan Masalları, en çok bilinen masal kahramanı olarak yine Keloğlan seçeneği tercih edilmiştir. Köroğlu masalında olduğu gibi yazılı ve görsel medya araçlarında Keloğlan'ın sıkça kullanılıyor olması bu tercihi etkilediği düşünülebilir. Masalları annelerinden dinleyen çocukların oranı diğer seçeneklere göre fazladır.

Anket ve mülâkat verileri de dikkate alınarak, kültürel kimliğimizin muhafızları olan masallarımızın yok olma tehlikesiyle karşı karşıya olduğu, yaşayan son sözlü kültür ürünlerimizin tespit edilip koruma alınması gerektiği, masal müzelerinin bu konuda doğru bir çözüm önerisi olduğu düşünülebilir.

Yapılmış olan araştırmaların, bundan sonra yapılacak olan masal araştırmaları ve çalışmalarına veri oluşturması hedeflenmiştir. Elde edilen bulgulardan hareketle, geliştirilerek bilimsel veri tabanı oluşturulması düşünülebilir.

Elde edilen sonuçlar dikkate alınarak, yeni çözüm önerileri üretililip sonuç hedefli çalışmalar yapılabileceği dikkate alınabilir.

8. ÇANKIRI MASALLARI

Alan araştırmaları sürecinde Eldivan nüfusuna kayıtlı Mete Alıca tarafından muhafaza edilen otuz bir adet derleme kasetlerine ulaşılmıştır. Alıca'nın babası Abdurrahman Alıca (1931-2012) tarafından 1970-2007 yılları arasında Eldivan merkez, dağ köyleri ve yaylalarda dolaşılarak yaşlılar ve çobanlarla yapılan derleme çalışmaları sonucunda elde edilen kayıtlar, tez hazırlık aşaması sürecinde bilim dünyasına kazandırılmak üzere teslim alınmıştır.

Abdurrahman Alıca'nın ilkokul öğretmeni ve Hasanoğlan Köy Enstitüsü mezunu olduğu oğlu Mete Alıca tarafından ifade edilmiştir. Alıca babasının derleme çalışmalarını gerçekleştirmek için teyp kayıt cihazıyla dolaştığını, bir ay süreyle seksen yaşında bir çobanla Eldivan Dağı'nda kalarak masal derlediğini belirtmiştir.

Alıca, söz konusu derleme çalışmalarının kayıt altına alınma süreçlerinde köy ve yaran odalarında masal anlatma geleneğinin devam ettiğini, bu şekilde eğlenildiğini, büyüklerle birlikte çocukların da bu sürece dahil olduğunu belirtmiştir. Söz konusu kasetlerde; masallar, halk hikâyeleri, türküler, şiirler, doğa ve insan sesleri bulunmaktadır. Son derece kıymetli olan derleme çalışması, kayıt altına alındığı tarih, geleneğin henüz devam ettiği zaman ve bugün yaşamayan kişilerle yapılmış olması sebebiyle halkbilim disiplini açısından önemli bir kazanımdır. Söz konusu derleme kayıtları ile türkü, yerel ağız, isim, lakâp, yer isimleri, terimler gibi Çankırı iline ait pek çok kültürel miras unsuru, bilim insanlarınca litaratüre kazandırılmak üzere gün yüzüne çıkarılmıştır. Deşifre edilerek tez dahilinde kullanılan masallar Abdurrahman Alıca tarafından Hasan Yaylacı, Ruşen Yavuz, Mustafa Serdaroğlu, Osman Peker, Ali Amca olarak belirtilen kişi ile yapılan derleme çalışmaları sonucunda kayıt altına alınmıştır. "Cici Kediler" Masalı Çankırı Merkez doğumlu Nurcan Doğan Tarafından annesi 1937 Çankırı Merkez doğumlu Fatma Yazanoğlu Dinç'ten derlenerek nakledilmiştir.

Derleme çalışmaları sonucunda kayıt altına alınan bu masallar, içerikleri itibarıyla yetişkinler içindir, çocuk edebiyatı kavramına uymamaktadır. Söz konusu masallara, kayıt altına alınarak yok olmasını önlemek amacıyla tez dahilinde yer verilmiştir.

İlerleyen süreçlerde deşifre edilen masalların, uzman pedagogların onayıyla çocuk edebiyatına kazandırılması düşünülmektedir.

8.1. Çankırı Masalları Tekerleme Örneği

"Var varadan, gür süreden, Amasyadan, Zileden, şimdiki hal buradan.

Bir var imiş, bir yok imiş, çok söylemesi günah imiş.

Deve dellal iken, katır hammal iken, horus imam iken, tosbağı şahna iken, geçi berber iken, ibibik çavuş iken.

Anam eşikte idi, babam beşikte idi, ben de oniki yaşında idim. Anam dediki babanın beşiğini ırkalayıver.

Irakladım, beşik devrildi, korktum, bıraktım oradan savuştum.

Var varanın, sür sürenin baykuşu çoktur., viranenin.

Destursuz bağa girenin, yiyeceği sopa hesapsızdır.

Az gittim, uz gittim, dere tepe düz gittim, döndüm arkama baktım, bir arpa uzunluğu yol gitmişim.

Oradan öfkelendim tophane küllerini cebime soktum darıdırdeye.

Dikili taşı cebime soktum borudur deye.

Vardım at meydanına vardım, bir at aldım dorudur deye. At bana bir tepme vurdu geri dur deye.

Mektep çocukları da mektepten çıkmışlardı, atın yılarından tuttular payyarıdır deye.

Orada tekrar üfkelendim çarşıya vardım, bir çuval saman aldım. Hasandan ceremesini çektim kesemden, onuda satamadan husamdan, tasamdan.

On altı ayda altı para kazandım, onuda verdim kurtuldum dusamdan tasamdan.

Düşündüm kaldım, kayguya daldım, orada düşünürken iki adam geldi.

- Burada ne dikiliyorsun dediler. Ben de:
- Ticaret arıyorum dedim.
- Ticaret burda olmaz haydi üçümüz arkadaş olalım dediler.

Üç arkadaş olduk, yola düzüldük.

Giderken, giderken bitmemiş çalı dibine, doğmamış üç tavşan vurduk, nerede pişirelim, nerede yiyelim derken karşıdan üç konak ağardı konaklara vardık baktıkki ikisi yıkılmış birisi hiç yok.

Hiç yoğa bağırdık içinden üç kara karı çıktı. İkisinin canı çıkmış birisinin hiç yok.

Hiç yoktan bir caba istedik. O bize üç caba çıkardı verdi. İkisinin dibi delik, birisinin hiç yok.

Hiç yokta kıydık, kavurduk. Sulu yidik, susuz yidik, susadık.

Oradan giderken karşımıza üç göl ağardı. İkisinin suyu çekilmiş, birisinin hiç yok.

Hiç yoktan içtik, içtik dodaklarımız yoruldu karnımızın haberi hiç yok.

Karnımızın açlığı dünden, dünden değil evvelsi günden, yetmiş iki deve yükünden, olsa şimdi bir somun.

Varsak, varsak, varmasak, furun önüne uğrasak iki elimizle kavrasak, yisek duymasak.

Olsa şimdi bir somun.

Arkadaşlardan ayrıldım. Orada düşündüm kaldım, kayguya daldım, geriden ağrı birisi geldi.

- Nereden geliyorsun arkadaş dedim.
- Misafirlikten dedi.
- Altına ne serdiler kabamı idi? Dedim.
- Perde dedi yine sordum.

- Kabamı idi.
- Nerde kupkuru yerde.
- Dodağın neden yağlı dedim.
- Bıldırcın yedim dedi.
- Etlimi idi dedim.
- Uçarken gördüm dedi.
- Sakalın neden ağardı dedim.
- Değirmenden geliyorum dedi.
- Değirmende buğday çok mu dedim.
- Ardından geçtim dedi.
- Kollarını neye sıvadın dedim.
- Camiden geliyorum dedi.
- Cami de kişi çok mu idi dedim.
- Bir kapısından girdim ötekinden çıktım dedi.
- Ayaklarını neden çemredin (sıvamak) dedim.
- Çaydan geçtim dedi.
- Çayda su çok mu isi dedim.
- Köprüyü dolaştım dedi.

Dinle yalanı, pireye urdum palanı, otuz iki yerinden çektim kolanı, hıdırlık kaşına varmadan, kırdı kolanı, dağıttı palanı.

Bir sırımlı tüfeğim vardı. Deveyi dizinden, pireyi gözünden avlardı.

Otuz iki sap samanlığa pay verirdi.

Düşündüm kaldım, kayguya daldım. Bir koca nene geldi.

Yolumdan eğledi, başımı bağladı.

- Oğlum bir kızım var. Pek kati nazik, kolda bilezik, derde ilaçtır, yüzü güleçtir.

Özendim aldım.

Vay vay dir kalkar, dodağı sarkar, görenler korkar, üç otuz yaşlı, kazma dişli, karga başlı, yarım babuçlu bir koca karı imiş meğer.

Kaşının rastığı, boyadı yastığı, elinin kınası, böy horku doğurmaz olaydı anası.

Oradanda bıraktım savuştum.

Giderken birisine rast geldim.

- Nereye gidiyorsun dedi. Bende:
- Ticarete gidiyorum dedim.
- Ticaret burada olmaz. İstanbula git. İstanbulun kaldırımları sade altındır. Bir çuval altın al gel dedi.

Bende sahih sandım bir çuval alarak İstanbul'a gittim.

İstanbul, İstanbul özendim vardım, mermerdaş üstüne uzandım kaldım. Ballı bademe uzandım elimi, meğerse döğerlermiş ademi.

Kılavuzsuz gezmeyin ki İstanbul.

Bir babuç aldım altmış paraya, alda git birader dedi yetmiş paraya. Onda da aklım aklım şaştı kaldı İstanbul.

On altı ayda altı para kazandım, onu da orada yiyerek kurtuldum husadan, çektim çıktım, gittim.

Yürüdüm gezdim, yürüdüm gezdim. Bunca vilayetler gördüm bunca ticaretler gördüm. Kimi bit içinde kimi kir içinde, kiminin ayağı açık, kiminin başı açık, kiminin parmağında elmas yüzük, kiminin kolunda altın bilezik.

Yine hiçbir şey bulamadım. Bıraktım geldim.

Yol üstünde purcak, kimi yalan kimi gerçek. Kahve tütün içerek, lale sünbül biçerek, hikayedir bunun adı, söylemeyince çıkmaz tadı, on üç on dört yaşında, sivri külah başında, derelerden geldi sel gibi, tepelerden geldi yel gibi, ilden ödünç almış un gibi, Hamzai pehlivan gibiyaranı sefa, bekri Mustafa, güzeller elinden şikayet, çirkinler elinden tat ile feryat. "

8.2. Minik Kediler

Bir varmış bir yokmuş. Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde iki kız kardeş varmış. Bu kız kardeşlerden abla çok zenginmiş, küçük kızda çok fakirmiş. Küçük kız her gün ablasının evine iş tutmaya gidermiş. Ablası da ona akşam olunca yaptığı iş karşılığı olarak o günkü yiyeceği ve içeceğini verirmiş.

Günlerden bir gün yine ablasının evine işe gitmiş. Ablası da ona akşam gelirken bir kucak odun vermiş. Yemek yapmak için küçük kız kardeş odunları almış evinin mutfağında bulunan ocaklığın başına gelip oturmuş, odunları yakmaya uğraşmış. Odunları bir türlü yanmamış. Odunlar yaş çıkmış, gözüne dumanlar gidiyormuş ama odunlar yine de yanmıyorlarmış. Kadıncağız odunlar yanmayınca ağlamaya başlamış "Allah'ım yer yarılsa da yerin yedi kat altına geçsem." demiş. Duası kabul oluyor ve yedi kat yerin dibine iniyor. Bir bakıyor ki orada küçük küçük kediler var ve ellerinde hepsinin birer süpürge var, ev süpürüyorlar. "Aman da güzel kediler. Ne güzel ev temizliyorsunuz. Tertemiz olmuş eviniz." deyip, kedileri tek tek sevmiş. Köşede de bembeyaz bir kedi oturuyormuş ona giderek "sen buraya ne kadar da çok yakışmışsın." diyerek onu da seviyor. Kedi de "bizden üstün" demiş ve kadın bir kat yukarı çıkmış. Bir kat yukarıda da küçük kediler çamaşır yıkıyormuş. Kadın oradaki kedileri de severek "ne kadar güzel çamaşır yıkıyorsunuz."demiş. Yine köşede beyaz bir kedi oturuyormuş ve o kediyi de severek" sen buruya ne kadar yakışmışsın." demiş. O kedi de "bizden üstün" demiş. Kadın bir kat yukarı daha çıkmış. Bir kat üstteki kediler de orada bulaşık yıkıyorlarmış. Kadın yine burada ki kedileri severek "ne güzel bulaşık yıkamışsınız. Bütün her şey tertemiz olmuş."demiş. Yine köşedeki beyaz kedi "bizden üstün" demiş. Kadın bir kat daha yukarı çıkmış. Oradaki kediler de yemek yapıyorlarmış. Kadın buradaki kedilere "ne kadar güzel yemek yapıyorsunuz. Ne kadar lezzetli olmuş." demiş. Kedileri sevmiş. Yine köşede oturan beyaz kediyi sevmiş. Bu sefer beyaz kedi yanında oturan diğer kediye mırıl mırıl bir şey demiş. O kedi de gitmiş sırtında bir çuvalla gelmiş, çuvalı kadına vermiş. Daha sonra kediler "bizden üstün" demiş.Kadın bu sefer yerin altından çıkıp evinin ocaklığına gelmiş. Kadın kedilerin verdiği çuvalı merak ediyor ve içini açıp bakıyor ki bir de ne görsün! Çuvalın içi altın doluymuş. Kadın altınları satıyor ve zengin oluyor. Kadının zengin olan ablası onu merak ediyor ve kardeşinin evine gidiyor. Bir bakıyor ki kardeşi çok zenginlemiş. Birden kadın bu durum karşısında şaşırmış.

Kız kardeşine sormuş ablası" sen nasıl zenginledin böyle?" demiş. O da" senin verdiğin yaş odunları yakmak için ocaklığın başına oturdum.Onları yakamadım. "Allah'ım yerin yedi kat altına geçeyim, dedim. oradan çıktıktan sonra böyle zenginledim." demiş. Hemen kadın kardeşi de evine koşa koşa geliyor, eline yaş odun alıyor, ocaklığın başına oturup başlıyor üflemeye. O da yakamıyor ve başlıyor "Allah'ım yerin yedi kat altına geçeyim." diye dua etmeye. Yerin yedi kat altına geçiyor ve bir bakıyor kediler ev süpürüyor. Kadın "aman pis kediler. Sizin süpürdüğünüz evde oturulur mu?" diyor. Kediler "bizden üstün "diyorlar. Kadın bir kat yukarı çıkıyor. Orada da küçük kediler çamaşır yıkıyorlarmış. "Aman pis kediler. Sizin yıkadığınız çamaşır mı giyilir." diyor. Kediler de "bizden üstün" diyorlar. Kadın bir kat yukarı daha çıkıyor. Orada da kediler bulaşık yıkıyorlarmış." Amaa pis kediler. Sizin yıkadığınız bulaşıktan yemek mi yenir?"demiş. Onlar da "bizden üstün" diyorlar. Bir kat daha üste çıkıyor ve kediler orada da yemek yapıyorlarmış. Kadın" aman pis kediler. Sizin yaptığınız yemek mi yenir? demiş ve sonra köşede oturan beyaz kediye" sen oraya hiç yakışmamışsın. Kalk oradan." demiş. Beyaz kedi yine yanındaki kediye mırıl mırıl bir şey demiş.Diğer küçük kedi biraz sonra sırtında çuvalla geri gelmiş. Kadına çuvalı uzatmış. Kadın çuvalı alınca "zengin oldum" diye sevinmiş. Daha sonra kediler "bizden üstün" dedikten sonra, kadın yine tekrar evine dönmüş. Sevinç içinde çuvalı açıp bakmış. Çuvalın içinden yılanlar, akrepler çıkmış kadını sokarak oracıkta öldürmüşler. Kadın böylece kibirliliğinin,kötü kalpliliğinin cezasını çekmiş.

8.3. Abdurrahman Alıca Eldivan Yaylası Masal Derlemeleri

-Derleme Tarihi: 20 ağustos 1991

-Yer: Eldivan Çay Yaylası

-Derleyen: Abdurrahman Alıca

-Doğum Tarihi:1931

-Kaynak Kişi: Hüseyin Yaylacı

-Doğum Tarihi :1944

-Kaynak kişi masalları kimden öğrenmiş?

-Babasından (1907-1989)

-Babası kimden öğrenmiş ?

-Babasından (76 yaşında ölmüş.)

-Babası kimden öğrenmiş?

-Eldivandan geçen devecilerden.

-Nerede doğmuşlar?

-Eldivan'da doğup büyümüşler.

-Kaç senesinde askerlik yapmış?

-Sakat olduğu için askerlik yapmamış.

-Babanız masal anlatmayı sever miydi?

- Evet.

-Ne zamandan beri masal anlatıyor size?

-Yedi yaşından beri anlatıyor.

-Babam ölene kadar anlattı.

-Masal anlatmatmayı sen de sever misin ?

- Evet

-Bu anlattığın masalları başka bilen var mı?

-Kardeşlerim dışında bilen yoktur. Babamın masallarından duyan varsa bilen vardır.

Aktaran: Mete Alıca (Abdurrahman Alıca'nın oğlu)

8.4. Aslan Ali

Zamanın devrinde bir padişah varmış. Padişah "ben neden ölürüm?" diye ilan etmiş. Bunu duyan bir kocakarı "ben bilirim şevketli padişahım." demiş. Kadını padişahın huzuruna getirmişler. Padişah sormuş "nerden bilirsin benim öleceğimi?"

Demiş ki kocakarı da;

"Şevkatli padişahım ben kendi tecrübelerime dayandığıma göre, senin ölümün bu seneki çocuklardan, doğup adam olacak,büyüyüp seni öldürecek." demiş.

Bunu duyan padişah" nasıl yaparız ? Doğan çocuklara nasıl mani oluruz?" deyince;

Kocakarı demiş ki" askerlerine söyle, tüm yeni doğan çocukları toplasın, senin huzuruna getirsin. Sen orada öldüreceksin."

Padişah kadının sözüne uymuş. O seneki doğan çocukların ve mevkide olan, vilayetteki köylerden çocukları askerlere toplatmış. Halk askerlere çocuklarını padişah istiyor diye değil de gönüllü olarak vermiş. Gönüllü olarak yani bunu büyütecek, yetiştirecek diye kanmışlar. Çocuklarını gönüllü bir şekilde onlara vermişler. Padişahın adamları toplamış oldukları çocukların kellesini almışlar. Çocuklardan bir cocuk çok güzel ve yakışıklı imiş. Hayran olmuşlar. Demişler ki "Öldürmeyelim.Bu çocuk çok güzel. Yazık! götürelim bir dağ başına atalım. Belki büyür, belki de ölür. Cenab-ı Allah bunun nasibini versin." demişler. Nitekim bunu götürmüşler bir dağa atmışlar. Dağda buna Cenab-ı Allah tarafından bir geyik tebelleh olmuş. Geyik bunu boyuna emzirmiş ve geyik bunu yedi yaşına kadar büyütmüş ve yedi yaşına kadar hangi geyiği tutarsa emermiş.

Bir gurup avcı bir gün ava çıkmışlar. Avcılar geyikleri takip ederken, bu güzel çocuğu geyiklerin peşinden giderken görmüşler. Bağırmaya başlamışlar "nereye gidiyorsun oglum? gel diye ama çocuk Türkçe'yi ve insan dilini hiç bilmediği için dinlememiş gitmiş. Avcılar kendi aralarında toplanmışlar "biz bu çocuğu nasıl tutarız? Bu çocuk geyiklerle!" diye düşünmüşler. O demiş ben de gördüm. Öbürü demiş, ben de gördüm ve nitekim bunlar hepsi bir karara varmışlar. "Filan yer var. Orda bir bel var. O belden geyikler sıkıştığında muhakkak burdan geçerler. Bu çocuğu orada tutarız." demişler.

İki metre genişliğinde, üç metre derinliğinde kanal kazmışlar. "Geyikler buradan atlar, bebek atlayamaz tutarız." demişler. "Doğru mu? Doğru! peki!" deyip,bir kanal kazmışlar.Kanalın üstüne cocuk çözemesin diye çer çöp, biraz oralardan bir şeyler koymuşlar. Geyik bundan şüphelendiği için atlamış geçmiş. Çocuk kanalı geçememiş. Tuzağı bilmediği için atlamış, basınca kuyunun içine düşmüş. Kuyunun içinde adamlar siperde yatıyorlarmış. Hemen çocuğun üzerine yürümüşler. Çocuk çok güçlü kuvvetli olduğundan kendini yakalatmamış, vurduğunu yatırmış. Demişler ki; "Biz bu çocukla baş edemeyiz. Hele urgan getirin." Urgan getirmişler. "Hele hayvandan tutarız, hayvan düşerse çocuktan." Hemen urgan getirmişler. Urganı çocuğun boğazına atmışlar, yakalamışlar. Çocuğu ilmek yapmışlar. Avcıların biri bir yandan asılmış biri de bir yandan asılmış. Çocuk yanaşıp vuramamış. Avcılardan kurtulamamış. Avcılar "Bu çocuğu götürelim padişaha verelim. Padişah böyle çocuğu nerde görecek? Baba yiğit, güzel bir çocuk."

Avcılar toplanmışlar, çocuğu padişaha götürmüşler. Padişahın huzuruna varmışlar. haber salmışlar "Padişahım, bu çocuk geyiklerin peşinden gidiyordu. Biz aldık, getirdik. Sahipsiz, görmek ister misin?" demişler. Padişah"getirin, görmek isterim." demiş. Avcılar çocuğu padişaha getirmişler. Padişah çocuğa bakmış bakmış "Ya goyuverin, benim bir oğlum var bunun emsali. İkisi okula gitsinler."demiş.

Fakat padişahın etrafındakiler "padişahım, bu çocuk seni de öldürür, bizi de öldürür. Dil bilmiyor, diş bilmiyor." deyince padişah "öyleyse atın demiş zindana bunu!" Çocuğu zindana atmışlar. Altı yaşına kadar zindanda beklemiş çocuk. Zindanda konuşmayı öğrenmiş. Dillerini öğrenince, gayrı dışarıdan "karnım açıktı, su istiyorum." diye söylemeye başlamış. Bakıcısı varmış ekmeğini suyunu zamanında veriyormuş. Çocuk dillendiğini ispat etmek için konuşmaya başlamış. Padişaha çocuğun konuşmaya başladığını söylemişler. "Padişahım bu zindana attığımız çocuk konuşuyor. Su istiyor, yemek istiyor. Padişah "Çağırın getirin." demiş. Çocuğu hemen getirmişler. Çocuğa "padişahın huzuruna varınca elini öpeceksin." demişler. Çocuk çıkmış padişahın yanına, huzuruna elini öpmüş " Padişahım, beni affet gayrı." demiş. Padişah" peki yavrum. Sen benim oğlum ol. Benim de bir oğlum var senin emsalın. İkiniz okula gidin. Ben elimden geldiği kadar seni okutacağım." demiş. Çocuk da "emredersin. Ben senin yoluna ölürüm. Elimden geldiği kadar seni destekler ve senin yüzünü kara çıkartmam. Okuyacağım." demiş. Böylece padişahın

oğluyla ikisi devam etmişler okula. Padişah hocalar tutmuş okutmuş. Çocuklar on sekiz, yirmi yaşlarına kadar eriştirmiş. Okulları bitmiş. Günlerden bir gün delikanlılar köy meydanında dikiliyorlarmış. Dikilirken bir kocakarı da oradan destisiyle suya gidiyormuş. Bakmışlar bir kocakarı suya gidiyor. Gezmişler dolaşmışlar gelmişler. Yine kocakarı orada. Suyunu doldurmuş destiye, yolun kenarında öteki kadınlarla çene çalıyor. Demişler ki "ya bu kocakarı demin dolaştık geldik, buradan geçtiğimizde duruyordu. Şimdi de duruyor." padişahın oğlu "bunun destisini kırayım. Bu çok çeneli bir karı. Hiç olmazsa bir daha böyle yapmasın. Yolun ortasında niye başkasını çeneye tutuyor?" diye. Aslan Ali demiş ki "atma! Kocakarıların çok şerleri vardır, ilençleri vardır, bilenmesin şimdi. Bilenir bunlar, canımızı sıkarlar." demiş. Padişahın oğlu" Ben atacam. Bir daha böyle yapmasın diye atacam." demiş. Atmış, atınca çömlek kırılmış. Kocakarının destisi o zamanın devrinde toprak destiymiş. Ondan sonra kocakarı onlara kızıp demiş ki "vallahi kırk devlerin bir kız gardaşı vardır. Kız gardaşı dünya güzelidir. Onun aşkından ölün de alamayın. Benim bir destimi kırdın." demiş. Bunlara böyle demiş, onlar da geçmiş gitmişler amma aklına da takılmış." Bu kırk devler demek ne demek? Bir padişahın oğlu olup da neden bu kırk devleri bilemiyorum? Bu kız nasıl güzelde görmüyoruz? Bunu hele bir öğrenelim." demişler. Varmış, dolaşmış, gelmişler kocakarıya. Destinin parasını vermişler, daha da para fazla vermişler. "Sen bilirsin nene. Bu kırk devler nasıl devlerdir? Bize bir tarif et sen. Bize böyle dedin, karnımız öğüdü. Biz bunu bulalım."

Yaşlı kadın "oğlum, ben de duydum. Dünya güzeliymiş ama bunu filanca muhitte derler. O muhite gideceksiniz. Oralarda bulacaksınız, soracaksınız. Ben kesin olarak yerini bilmiyorum. Sadece duydum güzel olduğunu." demiş. Öyle deyince delikanlılar o yere gitmişler. Sorup soruşturmuşlar. Filanca yerdeki insanlar da "o yer burdan ıraktır.Vardır böyle bir kız, duyulur. Fakat buradan uzaktır." demişler. Peki öylese deyip oradan ayrılmışlar. Padişahın oğlu Aslan Ali'ye "Biz ne zaman gidelim?" diye sormuş. Aslan Ali' de "sen ne zaman istersen gidelim ama gitmek için biraz azık lazım. Biz yollarda ne yiyeceğiz? Aç mı kalacağız?" Padişahın oğlu "Ne yapalım? diye sormuş. Aslan Ali" Annene söyle, yaptırsın bize tava çöreği. Kırk günlük yiyecek hazırlasın." Padişahın oğlu kırk günlük yiyeceği anasına demiş. Anası cariyelerine hizmetçilerine hazırlatmış. Aslan Ali Padişahın oğluna

"Gideceksin bir gürüz yaptıracaksın Elli batman ağırlığında olsun. Kimse gürüzün önünde duramasın."demiş. Nitekim padişahın oğlu gitmiş gürüzü yaptırmış. Aslan Ali gitmiş bakmış, eline almış, şöyle bir tartmış "Bu ufak olmuş ya bunun önünde kimse duramaz" Padişahın oğlu gidelim." demiş. Padişahın oğlu da "ben hazırım." deyip oradan anasının yanına varmış. Anasını "ava gidiyoruz ." diye kandırmışlar. Anasına babasına doğruyu söyleseler göndermeyecekleri için yalan demişler. Babasına anasına "biz ava gidiyoruz." demişler. Padişah "Hadi gidin, çok eylenmeyin." demiş. Bunlar "yatacağız, piknik yapacağız, av edeceğiz" diyerek çıkmışlar yola. Yola koyulunca Aslan Ali geyiklerle yaşadığı, kuvvetli büyüdüğü için gürüzü almış omzuna, yiyeceği de almış çıkmış yola. Gide gide epey bir gitmiş. Yol düz bir arazi imiş. Bir de dönmüş bakmış ki padişahın oğlu tee dalmış nerde. Oraya oturmuş "ne yapıyorsun sen? Niye gelmedin arkamdan?" Padişahın oğlu "Ya Aslan Ali, sen çok hızlı gidiyorsun. Senin arkandan yetemedim." demiş.

Aslan Ali de "senle ben yola yürüyemeyeceğim. Gel omzuma." demiş. Onu da omzuna atmış. Yorulunca biraz indirmiş. Eğlene eğlene omzunda indirmiş aşağıya. Dinlene dinlene, acıktıkça yemekleri yiye yiye, sora sora bulmuşlar. Vardıkları yerde birilerine sormuşlar. Onlar da, geriden "şu yer" diye tarif etmişler. Varmışlar ki bir saray, dört tarafı duvarlarla örülmüş. Yüksek bir de demir kapı var ki güç yeteceği yok. Bunlar gezmişler sarayın dört tarafını, demir kapıdan başka bir yol olmadığını öğrenmişler. Aslan Ali yiğit olduğundan demir kapıyı tutmuş almış, dayamış kenara. Dayamış girmiş içeriye. Bir de kapı açılıp içeri girince ne görsünler? Kız içerde. Kız, gelen var diye bakmış. Gelenlere "hoşgeldiniz beyim." demiş. Aslan Ali ve Padişahın oğlu; "Hoş bulduk. Devlerin sarayı bura mıdır?" diye sorunca kız; "buradır" demiş. Kıza "sen kız kardeşi misin ?" diye sormuşlar hemen. Kız da "kız kardeşiyim" deyince" biz sana Allahın emri ile dünür geldik. Ne diyon sen?" demişler.

Kız "Ben söz veremem. Benim kardeşlerim var."deyince, delikanlılar "nere gittiler?" diye sormuşlar. Kız da "ava gittiler, akşam gelirler." demiş. İki delikanlı "peki" deyip bir yere oturmuşlar. Kız bunları misafir etmiş. Yemeklerini vermiş, karınlarını doyurmuş. Bunlar da yorulduğu için biraz yatmışlar. Devler eve birer birer gelmişler. Bakmışlar ki kapı açık. "Bizim kapı açık. Biz aklımız ereli bu kapıyı kimse açmadı. Kim açtı? deyip toplanmışlar. Devlerden biri demiş" kim açabilir?" O demiş

"bilmiyorum." Öbürü demiş "bilmiyorum." En sonunda bunların kırkı da toplanmışlar. Demişler ki" bu kapıyı kaç kişi açtı? Açan adam tek kişiyse, yiğit güçlü gibi bir adamdır. Yoksa, biz bu kapıyı kırkımız otuz sekizimiz olmadan açamıyoruz. Bu adam bizden güçlü olduğu için ona uymayalım, gücümüz yetmez." diye karar almışlar. Devler içeri girmişler. Girdiklerinde bakmışlar ki iki tane delikanlı oturuyor. Bir tanesi çok güçlü. Devler iki delikanlıyla hoş geldin diye tokalaşırken, Aslan Ali güçlü olduğu için devlerden birinin elini sıkmadan tutarken kanamış. Diğerleri bakmış tokalaşırken kardeşlerinin ellerinde kan görmüşler. Geriden gelenler tokalaşmamış. "Hoş geldin yiğit." diye çoğu da geriden hiç ellerini değdirmeden selamlamışlar. Padişahın oğluna da "bunda iş yok." demişler. Kapıyı bu yiğit açmıştır. Bu iş bu Aslan Ali'de, bu yiğitte." demişler. Devler Aslan Ali'ye "ismin ne güzel." demişler. Biraz hoş beşten sonra Aslan Ali söze girmiş "Bu filan yerde padişahın oğlu. Ben de onun arkadaşıyım. Allah'ın emri ile sizin kızınıza dünür geldim. Siz ne diyorsunuz? Bize bir cevap verin." Devler de demişler ki "yiğit biz sana sabah bir cevap veririz. Şimdi bir cevap veremeyiz. Bir konuşalım kendi aramızda, sana bir cevap veririz." demişler. Herkes yemeklerini yedikten sonra gidip yerlerine yatmış. Bunları da bir odada misafir etmişler. İki delikanlı çok yorgun olduklarından uyuya kalmışlar. Güneş doğma zamanı olmuş. Işığa uyanan gelmiş. Devler bir araya gelip toplanmışlar. "Biz kız kardeşimizi verirsek bizim yemeğimizi kim hazırlar? Burada dağın belinde bizim halimiz ne olur? Vermeyelim" diye karar vermişler kendi kendilerine. Evden çıkan kaçmış, çıkan kaçmış, ava gitmişler. Aslan Ali ve Padişahın oğlu uyanmış birde bakmışlar ki devler yok. Kıza varmışlar "kız bacım, senin nereye gitti bu gardaşların? Hani bana cevap verecekti? Ben filan yerden yürüyerek geldim. Bir aydır yol yürüyorum. Bunlar bana niye bir cevap vermeden gitti?" demiş. O da"bilmiyorum. Benim de haberim yok."deyince Aslan Ali" peki, nereye gider bunlar? diye sormuş. Kız" Şu gördüğün dağa ava giderler. Akşam ordan davşan, keklik, geyik ne denk getirirlerse getirirler. Ben burada pişiririm. Bunu yer, bunla dururlar."

"Peki öyleyse" demiş Aslan Ali. Hemen eline değnek almış, değneğe tükürmüş. Elinde zopa, bunları araya araya dağ belinde yarıdan çoğunu bulmuş. Önüne katmış gelmiş. Bir de arkadan ötekileri gelmiş. Aslan Ali "bana bir cevap vereceksiniz. Vermezseniz zorla alırım sizden bu kızı amma Allah'ın emriyle istiyorum." demiş.

Onlar da" verelim" demişler. Padişahın oğlu elini ardına almış sarayın önünde gezerken bir ses duymuş. Bu ses nerden geliyor? diye ararken, orda bir kuyu görmüş. Bu kuyuyu tılsımlamışlar. Orda Kara Dev isminde bir dev varmış. O Kara Dev de bunların kız kardeşine aşık olmuş. Kızı Kara Dev'e vermemişler ve onu bir tılsımla oraya, kuyuya bağlamışlar. Deve ölmeyecek kadar ekmek aşı verirlermiş. Dev orda dururmuş. Padişahın oğlu sigara elinde efelene efelene gezerken, kara dev seslenmiş "yiğit, ben burada yatıyorum. Bana bir sigara at da içeyim. Ben sigarasızlıktan ölüyorum." demiş. O zamana kadar padişahın oğlu da sigarayı yakmış atmış aşağıya. Devin tılsımı da ateşmiş Dev de sigaranın dumanını görünce tılsım boşalmış ve bir sıçramış çıkmış. Padişahın oğlunun kulaklarını tutunca durduğu yer yıkılmış. Padişahın oğlunu kulağından tutup yere çarpınca kafasından kuma çakılmış. O zamana kadar kızı aldığı gibi gitmiş. Devler avdan geri dönüp de girişe gelince bakıyorlar ki kız yok. Bu nereye gider ? Kızın kardeşleri bakıyorlar ki oğlanda yok, padişahın oğlu da yok. "Nereye gitti bilmiyoruz. Belki de onlar götürdü!" diyorlar. Aslan Ali ellerini ardına varmış sarayın içinde gezerken ayağına taş gibi bir şey dokunuyor. Eğilmiş bakmış ki, ne bakacak! Bir kelle. Hemen kulaklarından tutmuş, asılmış, çıkartmış. Bakmış ki bu padişahın oğlu. Dili dişi durmuş. Hemen oradan götürmüş, elini yüzünü yıkamış. Bunun aklı başına gelince, böyle böyle demiş." Benden sigara istedi. Kuyudan sigarayı aşağı attım. Bir kulaklarımdan bir elin yapıştığını biliyorum. Bir daha da bir şey bilmiyorum." demiş ."Peki" demiş Aslan Ali. Anlamış bunda bir iş olduğunu. Kızın kardeşlerine "bunu çabuk söyleyeceksiniz. Bu neden oldu? "Kızın kardeşleri" bir kara dev vardı. Biz onu buraya hapsettik, soktuk. Kız kardeşimizi bu götürdü." demişler. Aslan Ali, Kara Dev'i nerede bulacağını sormuş. Devler de bilmediklerini söyleyince delikanlı "neyse, ben kırk güne kadar gidecem, bu kara devi bulup gelecem." demiş.Eğer kırk güne kadar gelemezsem, sağ selamet hiç bir şey yapmadan bu padişahın oğlunu memleketine sevk edeceksiniz. Onlar da" göndeririz efendim" deyince, ne olur ne olmaz diye bunlara tek tek yemin vermiş. Nitekim yola çıkmış, sora sora, havadis ala ala filanca doğu tarafına gitmiş. O yana giderken sordukça köylerde bilmiyoruz bilmiyoruz demişler. O tarafa giderken en son bir köye varmış. Köyde bakmışlar ki babaları ölmüş üç kardeş mal bölüyor. Mal bölerken meydana sermişler mallarını. Bir kağıt, altun, bir de deri varmış. Şöyle bakmış dinlemiş. Altını alanlar razı olmuyor, deriyi alan razı oluyor. O diyormuş ben deriyi alacam, diğeri diyormuş ben deriyi alacam.

Bu dikkatini çekmiş ."aa demiş siz nasıl adamsınız? Altunun değeri nerde? Derinin değeri nerde? Bunlar da "delikanlı deri üstüne bindiğin vakit tayyare gibi ,kuş gibi adamı istediğin yere götürür.Lakin bu altını ne yapacağız? Yarın altını harcadın mı biter. Bunun değeri biçilmez."demişler. O zamana kadar delikanlı "bu benim işime yarar" demiş. Hemen eğilmiş deriyi almış. Ordakilere "bu deri benim. Bana vereceksiniz. Vermezseniz zorla alırım amma gönlünüzce verirseniz otuz sekizinci gün buradayım. Derinizi teslim edeceğim ölmezsem. Ölürsem ne yapayım?" demiş. Üç kardeş adama bakmışlar. Güçlü olduğu için imkan yok güç yetmenin ve korkularından "senin olsun delikanlı." demişler. Altını tekrardan üçe bölmüşler ödeşmişler. Demişler ki bir tanesi "ben altın almayayım. Bu adama güveniyorum. Deriyi getirirse benim olsun." Ötekiler de "ya bu adam aldığı deriyi kimseye vermez." diye tamam demişler. Buna altını vermemişler. Deri gelirse onun olacakmış. Gelmezse bir şey almayacağını söylemiş. Aslan Ali adama söz vermiş binmiş deriye. Deriye "beni Kara Dev'in olduğu mıntıkaya götüreceksin!"Deri de bunun üstüne kuş gibi uçarak Kara Dev'in mıntıkasına uçmuş. Kara Dev de bir dağın üstüne öyle bir saray yaptırmış ki o yanda korkusundan kimse o dağa giremiyormuş. Aslan Ali dağın eteğine inmiş, ileriye varmış, bir köy var. Koltuğuna almış deriyi köye varmış. Orada sora sora bir oda bulmuş, misafir olmuş. Köylülere "ağalar ben bir gariban adamım .Buraya geldim. Eğer bir çoban ihtiyacı olan varsa, ben gitmeye hazırım. " Köylüler de" filancada Hasan Ağa çoban arıyordu. Bak bu delikanlı gütmek istiyor." Çağırmışlar Hasan Ağa'yı "bak bir Ali geldi. Bu delikanlı senin davarı gütsün." demişler. O da kabul etmiş. Hasan Ağa "delikanlı yiğit! Sen ne istersin çobanlık yevmiye?" diye sormuş. Aslan Ali'de " ne isteyeyim ben !Senelik durmam. Aylık verirseniz razı olurum." demiş .O zamanın piyasasına göre buna aylığını vermişler. Verince razı olmuş.Hasan Ağa delikanlıyı biraz sonra eve götürmüş, karnını neyi doyurmuş. Bir oda, yatak vermiş. O da burada yatmış. Sabahleyin karnını doyurmuş, beline çantasını aşını almış yola kovulmuş. Davarı önüne katmışlar, demiş ki" oğlum bak! Sen buranın yabancısısın. Şu mıntıkaya gitme. Orda kara dev denen biri var. Hem davarları keser yer hem de seni döver. Bu yana gitme. Seni öldürür. Bu adam gaddar bir adam." O zamana kadar adamı salıverdikten sonra delikanlı, o mıntıkaya koyuvermiş davarları.Yasak bölgeye gitmiş. Davarlar, adam boyu ota gömülmüş.Davarlar otu yerken bu da değneğini almış eline baş yukarı gitmiş. Kara dev sarayını öyle bir yerine yapmış ki oranın,

düzlük önüde aşağı baktın mı arazi görülürmüş. Bu araziyi oradan takip edermiş. Sarayını öyle bir yere yaptırmış ki saray hizmetçileri bile varmış. Buradan bir bakmış birisi geliyor. Aslan Ali'yi hiç görmemiş ama kuyudayken sesini neyini duymuş. Bakmış ki Aslan Ali geliyor hemen önüne çıkmış. Dev "Aslan Ali, beni burada da mı buldun? Ben sizden kaçtım buraya. Benim sevdiğimi sen mi götüreceksin? Onlar bana vermedi ben de aldım da kaçtım. Ne hallere koydular, kuyulara soktular beni." demiş. Delikanlı da" biz alacağız. O bizim nasibimiz. Taa nerden geldik." Şudur budur girişmişler. O ona o, ona , alt üst derken boğuşmuşlar. O ona vurmuş yuvarlamış, o ona vurmuş yuvarlamış. Akşama kadar ikisi de medetsiz kalmış, yorulmuş. Çekilmişler kenara. Dev "eyy Aslan Ali! Bir çakmak taşı olaydı dişlerimi bir bileyeydim. Bir karnım açıktı, karnımı doyuraydım. Seni çatır çatır yerdim." demiş. O zamana kadar demiş ki Aslan Ali "eyy kara dev ben de Hasan Ağa'nın evinde dururum. Ağanın dün akşamki misafir olduğum evinde ağanın demiş davarını güdüyorum, sen de gördün. Kara dev Hasan Ağa'nın bir de kızı var. Tava çöreği yedim, bir de küp de şarabını gördüm. Ağanın bu şarabını içer, bu ekmeğini yersem, bir de kızından öpersem seni parça parça ederim." demiş. O da ona söylemiş. İkisi böyle bir koşunduk çekmişler. Nitekim, biri bir yana gitmiş, biri bir yana gitmiş. Kırk devlerin kız kardeşi seyredermiş olan biteni. Sarayın oradan sarayın olduğu yer her tarafı görürmüş. Yüksek bir belde imiş. Bunu böyle seyretmiş. Künde bunu seyredermiş tam otuz yedi gün sürmüş. Otuz sekizinci gün bütün koyunlar iyi olmuş sütleri çoğalmış. Ağanın karısı durumu farketmiş. "Herif bu koyunlar hem sütlendi, hem gürleşti . Bu çobanda ne var ? Bu çoban Hızır mı da böyle yapıyor? Bir takip et. Bu çobanda ne var ? Yoksa kara devin mıntıkasına mı gidiyor? diyor. Adam da "hakikaten! Tamam yarın takip ederim. Benim de kafamı kurcalıyor." Nitekim, bunlar çobanın yine davarı önüne katıyor. Hasan Ağa gözükmeden, siperden siperden takip ediyor. Bakıyor ki, kara devin mıntıkasının olduğu yerde davarlar görüyor. Davarlar yayılıyor. Aslan Ali devle güreş tutup dövüştükleri meydana varıyor. Yukardan kara dev geliyor. Hasan Ağa "Amanın! Ne yapacak?" deyip gözükmüyor. Bunlar tekrar girişiyorlar birbirlerine. Akşam oldumu söyledikleri sözleri tekrarlıyorlar birbirlerine. "Eyy Aslan Ali! Bir çakmak taşı olaydı,dişlerimi bir bileyeydim. Bir karnım açıktı ,karnımı doyuraydım. Seni çatır çatır yerdim." demiş. O zamana kadar demiş ki Aslan Ali "eyy Kara Dev, ben de dururum ağanın dün akşamki misafir olduğum evde. Ağanın demiş davarını

güdüyorum. Sen de gördün Kara Dev. Bir de kızı var, tava çöreği yedim. Bir küp de şarabını gördüm. Ağanın bu şarabını içersem, bu ekmeğini yersem, bir de kızından öpersem seni bir vuruşta ezerdim." diyor. Bunlar böyle derken, ağa bunu siperden dinliyor. Hemen oradan sıklıktan kaydımı doğru eve geliyor. Hanım hanım bizim çoban gibi çoban, bu dünyada daha yiğidi yok. Böyle yaptı böyle yaptı bu Kara Deve. Fakat, kızdan öpeydim, çörekten yiyeydim, şaraptan içeydim, diyor."Ağanın karısı" ya herif, biz böyle yiğidi nerde bulacağız? Garibanmış, verelim kızımızı. Hem burada durur, hem de malımıza bakar." Diye birbirleriyle anlaşırlar.

Sabahleyin delikanlı gidince, ağa kızına bir kat elbise giydiriyor. Tava çöreğini hanıma yaptırıyor, o küpten de dolduruyor şarabı hazır ediyor. Akşama kadar orda onu hem seyrediyor, hem bekliyor. Nitekim böyle birbirlerine hoşunduk çekerken hemen delikanlının yanına gidiyor. "Aslan Ali istediklerinin hepsini de getirdim." diyor. Delikanlı bakıyor ki hakikaten getirmiş. Kara Dev'e "gitme Kara Dev. Götürdüğün kızın yanında mahcup olma. Buradan gitme." diyor .Çünkü Aslan Ali çöreği yiyor, şarabı içiyor, kızdan öpüyor. Kara Dev'e vurunca, dev baygın düşüyor. Kara Dev düşer düşmez orda bırakıyor, çıkıp geliyor. Akşam misafir oluyor ağaya. Ertesi günü gidiyor, kızı alıyor sonra çıkıp geliyor. "Ağa ben gidiyorum. Hakkını helal et." diyor. Delikanlıya gitme diye çok yalvarıyorlar. Kabul etmeyince "bizim kızı da götür."diyorlar. Delikanlı "sağolun" deyip devlerin kız kardeşini alıp yola düşüyor. Derisini koltuğuna alıyor, kızla biniyorlar. "Ya deri, bizi seni aldığım yere götür." diyor. Kızla ikisi binince, doğru bunu aldığı üç kardeşin kaldığı yere iniyor. Ondan sonra, oraya inince soruyor "bu adamların evi nerde? "şurda" diyorlar. Aslan Ali adamın ismini de öğrenmiş. Onun ismi de Ali'ymiş. Ali diye bağırıyor. Ali çıkıyor geliyor. "Al kardeşim, derin senin.Teslim ediyorum." diyor. Adam deriyi bulunca öyle bir seviniyor ki. Buradan gerisini kızla yayan düşüyor. Yavaş yavaş, yolda yata kalka, yayan gidiyorlar. Bunların ikisi yavaş yavaş giderken ağadan aldıkları çörekle karınlarını doyura doyura oraya varıyorlar. Saray göründükten sonra iki akşam iki gün sonra varıyorlar. Kırk devlerin mıntıkasına varıyorlar. Onlar da bir dağ belinde güzel bir saray yaptırmışlar. Hoş geldin, beş geldin, kız kardeşlerini görünce seviniyor. Padişahın oğlu da kız geldi diye seviniyor. Nitekim yemeklerini yiyorlar. Akşam yatmadan önce" ben sabahleyin kız kardeşinizi götürecem."diyor. Devler de "sen bilirsin. Götür senin olsun."diyorlar. Delikanlı "kardeşiniz kendimin

olacak diye götürmüyorum. Padişahın oğluna alacam benim değil. Kardeşim olsun sizin kardeşiniz." diyor. Sabah olunca bunlar yola koyuluyor. Devler padişahın oğluna verdikleri sözü tutmamışlar. Padişahın oğluna karışmayacaklar diye söz vermelerine rağmen cimcikten her tarafını çürütmüşler. Üçü birlikte yola giderken bakıyorlar ki padişahın oğlu aksamaya başlıyor." Ne oluyor kardeşim? Nasıl yürüyon böyle ?diyor.Padişahın oğlu" sen sorma benim halimi. Neler oldu." Bacaklarını şöyle bir açıyor bakıyor ki, bütün her yeri morarmış, hep cimciklemişler." Eğer sen iki gün daha gelmeseydin, kırk birinci gün benim halim bitmişti"diyor. O zamana kadar "vay! Bunlar nasıl insan? Verdikleri sözü niye tutmuyorlar ?Böyle yiğitlik mi olur? Siz şu ağacın dibinde oturun. Ben gidip onlara niye bunu böyle yapmışlar? sorayım." diyor. Devlerin kızkardeşi "elleme kardeşlerime"diye ağlıyor. Kızın gönlü kırılmasın, üzülmesin diye" ellemicem" diyor. Nitekim gidiyor ki, devler hep ava gitmiş. Onları gidince dağda buluyor. Bir kaçını, on, on beşini vuruyor, öldürüyor. Dağlarda her biri bir yanda bulup öldürüyor.

Aslan Ali yolda giderken, ağacın dibinde misafir olurken 2-3 güvercin geliyor. Güvercin diyor ki "ey Aslan Ali ,sen kara devi öldürmeden, kara dev padişahın oğlunu güveye girdiği gece öldürecekti. Bizim bu söylediğimizi kimseye anma. Anarsan dizine kadar taş ol ." O bir güvercin diyor ki "ey aslan Ali beline kadar taş ol." O bir güvercin de diyor ki "hepsi taş olsun, eğer birine anlatırsan."

Bu da kulağında kalıyor. Sonra gerisin geri geliyor. Sonra yine yola düşüyorlar. Geldikleri yol tarafında köylerden acıktıkça ekmek istiyorlar, karınlarını doyuruyorlar. Gide gide babasının memleketine varıyorlar. Babasının memleketine varınca babası onları geriden görüyor. Babası onları ava gitmiş bildiğinden, dağda buldu bu kızı zannediyor. O zamana kadar bakıyor şöyle, kız hoşuna gidiyor. Padişah "bana mı getirdin bunu? Yoksa oğluma mı getirdin? Kendine mi getirdin Aslan Ali? diyor. Aslan Ali bu söze kızıyor. Oğluna getirdiğimize göz dikiyor diye, padişaha yumruğu vurunca kafasını eziyor. Kocakarının sözü de doğruya çıkıyor. Nitekim Padişahın cenazesi kaldırılıyor. Padişahın oğlu olan padişah ilan ediliyor. O zamana kadar padişahın oğlunun 40 gün 40 gece şenlikli davullu, zurnalı düğünü yapılıyor. Fakirlere yemekler veriliyor.

Aslan Ali" İkisini güveye koydum mu bu Kara Dev gelecek." diye sabaha kadar nöbet bekliyor. Nitekim sabaha yakın Kara Dev geliyor. Tam padişahın oğlunun odasına girerken yumruğuyla vurunca Kara Dev'i öldürüyor ve odanın önünden çekiyor. Sabah yakın olduğu için uykusu gelmiş odasına gidip yatıyor. Devi öldürürken kuvvetiyle sarayı sarsıyor. Sarayı sarsınca padişahın oğlu diyor ki "bak Aslan Ali bizim güveye girmemize dayanamadı, sarayı sarstı."

Devlerin kız kardeşi "Ben onu gördüm. O yiğit bir insan. Bunu yapmaz, çok temiz iyi bir insan." diyor. Diyor amma padişah olan" öyle olmasaydı böyle olmazdı. Bu saray sarsılmazdı."diyor. Kızın sözüne inanmıyor. Sabah olunca kafasına koyuyor "ben bunu öldüreyim. Bu benim elimden karıyı alacak. Beni öldürür bu." deyip korkusundan sabahleyin erkenden kalkar kalkmaz cellatlara haber verip, emir veriyor. " Aslan Ali odasında yatıyor. Getirin benim huzuruma!"diyor. Nitekim Aslan Ali yatarken cellatlar ellerinde kılıçla odayı çalıyorlar, içeriye giriyorlar. Birden Aslan Ali uyanıyor. "Ne o derdiniz?" diyor. Cellatlar" sen bu gece rahatsız etmişsin padişahımızı. Huzuruna çağırıyor seni." diyorlar. Hasan Ali" bir dakika bekleyin geliyorum." diyip üstünü giyiniyor ve nitekim onlarla beraber gidiyor. Ellerini bağlıyorlar, tabi padişaha bir şey yapar diye zincire vuruyorlar. Padişahın huzuruna varıyorlar. Aslan Ali" ne o padişahım , suçum ne de beni bu şekilde elleri bağlı getirdin?" Padişahta" bu gece beni rahatsız ettin. Sarayı sarstın. Niye bunu böyle yaptın? Dayanamadın mı benim güveye girdiğime?" diyor. O da "ben onu alsaydım kendim dağlara götürürdüm. Başka yere götürürdüm. Ben sana teslim ettim. Sen benim kardeşimsin ve o da kardeşim."diyor.

O zamana kadar yine de inanmıyor padişah. Aslan Ali'nin asılma emrini veriyor. O zamana kadar delikanlı diyor ki "peki, filanca yerde ağacın dibinde otururken güvercinlerin ne konuştuğunu biliyor musun padişahım? diyor. Padişah bilmediğini söyleyince "güvercinler dedi ki, bir tanesi dizine kadar, bir tanesi beline kadar, bir tanesi her tarafın taş olsun dedi. Falanca yerde odada yatıyor. Ben olmasaydım Kara Dev seni öldürüp, kızı gene götürecekti"diyor. O vakit delikanlı yıkılıp taş oluyor. Olduğu yere taş olunca padişah bunu atmak istiyor dağlara.Yaygara olunca kızda duyuyor. O zamana kadar "bire şefkatli padişahım, sen benim efendimsin. Bir sözümü tutmanı isterim. Bunu bahçenin bir kenarına koyalım. Bu bize çok iyilik yaptı. Bahçenin kenarında kalsın. Atmayalım bir dağ başına." diyor. Padişah

hanımının sözünü tutuyor ve Aslan Ali'yi bahçenin bir kenarına koyuyorlar. Kız gece gündüz yalvarıp" bu bize insanlık yaptı. Allah Yarabbi! Bu padişah kocam, bu Aslan Ali'ye çok kötülük yaptı. Aslan Ali çok iyilik yaptı.Yarabbi bunu kurtar, bu taştan çıksın."

Kırk gece Cenab-ı Allah'a yalvarıyor. Bir gece rüyasında bir sakallı dede geliyor "kızım sen çok yalvarıyorsun. Filanca derede tilki inleri var. Bu tilki inlerinde beş altı tane tilki yavrusu var. Kendileriyle birlikte hepsi kırk tane.Dışarı dağılma zamanı sen bunları toplayacaksın, hiç bir tane kaçırmadan. Hepsini güzelce vurduracaksın, kazanlarda kaynatacaksın. Sonra yanına alacaksın, Aslan Ali'nin taşı üzerine çalacaksın.Taşta işaret var çizgili çizgili, buralara çalacaksın. Buralardan taş yarılacak. Aslan Ali ortadan ayrılacak." Nitekim onun dediğini uyguluyor. Sabahleyin kalkınca "padişahım bana kırk tane avcı ver. Kırk tane de kazmalı kürekli işçi ver." Padişah da bunun sözüne" ne yapacaksın?" diye soruyor. Kız "Ben orda bir kazı yapacam. Bizim yanımızda muhafız olsun." diyor. Padişah inanıyor buna. Nitekim karısının dediğini yapıyor. Karısı da kırk avcıyı, kırk kazmacıyı alıp gidiyor. Kazanlara emir veriyor. "kazanlar hazır olsun. Şurayı kazın. Avcılar dört tarafını kapatın. Eğer kaçırırsanız bir tekini, kellenizi alırım." diyor. Kazmacılar kazıp delikler açıyor. Tilkiler öteye dönüp çıkacak diye, her kazılan deliğin ağzına bir avcı veriyor. Nitekim bu avcılar çıkanı vuruyor, kazmacılar da vuruyor kafasına kürekle kırkının da. Gece rüyasında söylenen sözleri uyguluyor. Kırkının da derisini yüzüyorlar, güzelce içlerini boşaltıyorlar. İkiye üçe bölüp kaynar kazanda bunları kaynatıyorlar. Suyun içinde yağları iyice suyun üzerine çıkmaya başlıyor. O zaman soğutuyorlar. Kazanların altını söndürünce, soğuyunca yağını üzerinden sıyırıyorlar. Bir bakrağa dolduruyor. "Hadi siz gidin"deyip yanındakileri savıyor. Gece kocası duymadan bahçeye çıkıyor. Bahçede o taşın çizgilerine yarıklarına çalıyor. Allah'ın hikmetinden sabah güneş vurunca, Aslan Ali taşın içinden taş yarılıp sapa sağlam çıkıyor. Çıkar çıkmaz aynı girdiği gibi sıhhatinden kaybetmemiş. Çıkıp doğru padişaha varıyor. Padişahın tutuyor yakasına yapışıyor" senin bana yaptığın ne? diyor ve kafasından yere vurunca "senin bana yaptığın insanlık değil" deyip öldürüyor. Öldürünce kendini padişah ilan ediyor. Padişah zaten onu ikinci oğlu olarak gördüğünden evlatlık etmiş ölmeden. Halkta bunu çok sevdiği için padişahlığını kabul ediyor. Şenlikler, şamatalar. Aslan Ali'yle padişahın karısı

evlenmek istiyorlar. Yine davul zurnalar çalıyor. 40 gün şenlik şamatalar oluyor. İkisi çok mesut bir hayat yaşıyorlar. Allah bütün millete böyle bir hayat yaşatsın...

8.5. Düzyatan Mustafa

Eldivan da Mustafa Dayı diye biri vardı. Düz Yatan Mustafa derlerdi. Öyle bir lakap takmışlar. Adam bir gün Cuma günü namazını kılmaya gelmiş. Hanımıyla, komşusuyla patat ekiyorlarmış. Ayların ilk zamanlarıymış. Nisan aylarıymış. Patat ekerken üst yandan bir heybeli, orta boylu ,kırmızı yüzlü bir adam gelmiş. Bakmış adam yolun kenarından, önünden önünden geçiyor. Bakmış bu adam yabancı, buralı değil ve adam tam geçerken" selamün aleyküm Mustafa Dayı" demiş. Mustafa dayı demiş ki "bu adamı ben tanımıyorum. Bu adam niye bana selam veriyor? O zamana kadar "oğlum gel hele gel."demiş. Ne yandan geliyorsun? nereye gidiyorsun? diyip hal hatır sorunca, demiş "Cuma namazını kıldım. Eldivan'da Seydi Köyü'nde tekkeye gidiyorum. Orayı ziyaret edecem" demiş. "Eğ ben seni tanımıyorum, sen beni nerden tanıyorsun? Nerden biliyorsun? Acaba ben mi seni çıkartamadım?" demiş. Adam" ben seni tanıyorum da sen beni tanımazsın Mustafa dayı "demiş. Mustafa Dayı "Sen kimsin oğlum?" demiş."Ben Bağdatlı Veysel Karani soyundan Hafız Aslanım." demiş.Buraya yolun neden düştü? Yolun nedir? "diye sormuş. Adam" buradan Cuma namazını kıldım Seydi Köyüne gidiyorum. Sen de burada olunca sana selam verdim." demiş. Mustafa Dayı "benim derdim çok, oturalım müsaade edersen. "deyince O da " oturalım" demiş. Benim kömüşlerim var. malaklarım ölüyor. Oğlum buna bir çare bulunur mu acaba?" demiş ."Tamam" demiş bir muska yazmış. Muskayı eline vermiş. Adam demiş ki "Mustafa Dayı, bir de senin bir suçun var. Sen kıbleye karşı su döküyorsun.Günahtır." demiş. Mustafa Dayı da "tamam oğlum yapmam." demiş.Ben bilemiyorum demiş." Hanımla öteki misafirde var dinliyorlar. O zamana kadar "yenge bir de sana bir ricam var. Mustafa Dayı'ya çok eziyet ediyorsun. Mustafa dayının çocuğu olmuyor. Etme, sizin çocuğunuz olmayacak. Cenab-ı Allah vermeyecek size. İkiniz birbirinizin hatırını kırmayın." Kadın da" tamam oğlum kırmayalım öyleyse" demiş ve nitekim böyle konuşmuşlar. Adam yola koyulmuş "ben gidiyorum Mustafa dayı müsaade et" demiş.O da "müsade senin oğlum" demiş ve bu önde bu arkada" gelme Mustafa

Dayı, hakkın bana geçiyor."demiş. Mustafa Dayı" oğlum gelmeyecem ya, sana bir şey soracağım. Ben seni bir daha nasıl görecem? Nasıl görüşürüz?" demiş. Demiş ki "Beni sormak istersen, Çankırılı Astarlıoğlu Hilmi Hoca'ya soracaksın.O sana diyecek." demiş. "Ondan sonra adam yoluna biraz önünde gitti, virajı geçer geçmez bir daha göremedim. Virajı geçtin mi çaya çıkıyor. Çaya çıkacak yerde bir daha göremedim. O arada kayboldu. Nitekim ne yana gitdiğini de göremedim. Nitekim bunu ben sağa sola anlattım.Bu anlatılmaz imiş. Niye bana gözükmüyor tekrardan? diye Astarlı Hilmi Hoca'ya gittim." diyor. Hilmi hoca elinde kitap kuran okuyormuş. Kapıyı çalmış, içeri girmiş." Selam verdim selamımı aldı. Hocam ben sana Bağdatlı Veysel Karani soyundan Hafız Hasan'ı soruyorum. Buralara geliyor mu? Bana uğramadı." dedi. Hilmi hoca yüzüme baktı kafayı yere dıktı. Dikildim dikildim, baktım cevap vermiyor. Geri döndüm geldim. Siz olunda böyle bir şey olursa kimseye anlatmayın.

8.6. Topal Sıçan

Bir gün, anam kaptı maşayı babam kaptı meşeyi. Bana gösterdiler dolaptaki köşeyi. Dolaptaki köşede dururken bir ses geldi. Dinledim ki bu ses iyi bir sese benziyor. Bir de sese beri gittim ki, ne bakacam? Bizim topal sıçan hafız çıkmış Yasin okuyor. Selam verdim" aleyküm selam".

"Ne o kardeşlik?" Hoş beşten sonra bunlan bir de ahbap olduk biz. Bir de dedi ki topal sıçan "ne o hemşerim ben burda geziyom. Sen burada ne geziyon?" Ne gezecem anam kaptı maşayı, babam kaptı meşeyi. Korkudan buraya geldim." Neyse ikimiz kardeşlik olunca "gel kardeşim sende fakirsin ben de. Bir kervan soyalım da ikimizde yolumuzu bulalım." dedik.

Topal sıçanın yanına varılacağı yok. Çifte tabanca belinde, Alaman malı cebinde adamın. Neyse ikimiz çıktık yola. Bir de kervancılar geliyor, vurduk kafasına .Topal sıçanı gören kervancı, o da gelemiyor. O da titriyor korkudan. Nitekim sağa sola deyince çokça parayı vurduk. Topal sıçan da rahat etti ben de rahat ettim.

8.7. Padişahın Memleketinden Ayrı Kaldığı Vakası

Padişahın bir karısı üç oğlu varmış. Çocuklar ufakmış. Memleketinde padişahlık yaparken bir sihirbaz gelmiş. Oraya gelince padişaha misafir olmuş ,yemiş içmişler. Yiyip içtikten gayri, padişahın karısı gözel olduğu için sihirbaz padişahın karısına göz atmış, yani almak istemiş. Padişaha demiş ki "sen hangi ülkenin padişahısın? Nerden nere hududun? Gidelim de gezelim." demiş.Birlikte gitmişler. Padişah "şurdan şurası bu şehre ait." demiş. Oraları çizdikten kelli sihirbaz dutmuş, bir sefer etmiş. Herkeşi daş etmiş .Tarladaki çift süren çift sürmede,ekin biçen ekin biçmede, demirci demirci de, ekmekçi ekmekçi de hepsini daş etmiş. Daş edince padişaha demiş ki" karıyı bana bırakacaksın, şu üç cocuğunu alıp gideceksin. Öyle olmazsa sizi de taş ederim. Ben karın için bu memleketi taş ettim.Sizi de taş edecem fakat size kıyamadım.Karını bana bırakacan,çocukları alıp gidecen .Yoksa seni öldürürüm " demiş .Ondan sonra Padişah arabayı koşmuş .Üç oğlanı almış, o memleketten çıkmış gitmiş.Gide gide bir memlekete varmış. O memleketin de padişahı ölmüş, ömür kuşu uçururlarmış. Kimin başına konarsa o padişah olacakmış. Kuşu uçurmuşlar daha bu arabadayken kuş gelmiş bunun başına konmuş . Oradakiler "ya bu kuş yanlış kondu"deyip tekrar uçurmuşlar.Tekrar padişahın başına konmuş. Tekrar alıp tekrar uçurmuşlar. Yine ne kuş gitmiş üçüncüde padişaha konunca demişler ki "padişahımız öldü. Bu adam da geldi. Bu adamı padişah yapalım. Üç kere kuş buna kondu. "

Adam da oraya padişah olmuş. Adam orda padişahken uşakları büyümüşler.Tabi padişah olunca dolu karı almış evlenmiş. Fakat ekmek yerken, yatarken arada bir padişah ahh! çekermiş. Ah çekerken küçük oğlan "baba ,sen padişahsın. Sen her yere hükmediyorsun. Her varlığın var yerinde. Ne diye ah çekiyorsun?"demiş. Padişah da "oğlum derdime dert olmasın, merdime mert olmasın. Çekerim ben bu ahı ölünceye dek." demiş. Bunu duyan oğlu" söyle baba derdine dert olacağım, haline mert olacağım." demiş.

Küçük oğlan abilerinin yanına giderek "babamız bir salkım bir batman, bir nar bir batman, bu gelirse benim derdime dert olur dedi." demiş. Ondan sonra gardaşlarına "binin atlara alın pareleri. Babamın istediğini bulacağız. Bir salkım bir batman, bir nar bir batman nerdeyse? Hangi bahçede ise üçümüz gideceğiz getireceğiz. Babamızın derdine dert olacağız." demiş.

Üçü üç ata binmişler, varmışlar üç yolun çapında bir dede oturuyormuş. Selamlaştıktan sonra dede" ne o? Ne arıyorsunuz? demiş. "Biz bu yolun hangisine gideceğiz? diye sormuş küçük oğlan. Dede demiş ki" şu yoldan giden gelir, şu yoldan giden gelir amma şu yoldan giden gelmez. Şu yoldan gideni gördüm de geleni görmedim." demiş. Dede öyle diyince küçük oğlan gardaşlarına demiş ki "sen üst yoldan git, ortancasına sen ortadaki yoldan git ,ben de bu gidip de gelmeyen yoldan gideyim aşağıdan." demiş. "Hangimiz önce gelirse ,şu taşın altına kağıt yazsın koysun. Geldiğini bilelim. Birbirimizi aramayalım."diye kararlaştırmışlar.

İki kardeş öyle gitmiş, küçük de öyle gitmiş. Varmış bakmış ki herkes taş. Bir bakmış ki, bir baca tütüyor. O bacanın tüttüğü yere varmış, bir karı oturuyor orda yalnız. Kadının yanına gidip selam vermiş.Kadın küçük oğlana "oğlum ne arıyorsun?" diye sormuş. Küçük oğlan "bir salkım bir batman, bir nar bir batman arıyorum." demiş. Kadın" gel oğlum. Al götür." demiş, ordan istediklerini yoluvermiş. Küçük oğlan onları almış gelmiş. Gelip bakmış ki gardaşları gelmemiş. Ortanca yoldan gitmiş, varmış bakmış sığır çobanı duruyor. Ortanca abisi orada, parasını bitirmiş geri dönememiş .Onu oradan almış. Ondan sonra üst yan ki yoldan gitmiş .Büyük abisi orada,ekmekçinin yanında. Aç kalmış oda orda çalışıyormuş. Onu da oradan almış. Üçü gelmişler babalarının yanına. Getirdiklerini babalarının önüne koymuşlar." Al bakalım baba. İstediğin şey." Babası onları görünce gene ah! çekmiş. Küçük oğlan "baba hem istediğini getiriyorum. Hem yine ah çekiyorsun. Senin derdin ne?" demiş. Babası oğluna derdini söylemiş. "bu bir batman bahça salkım, bir batman nar. Ben yetiştirdim. Şimdi kaldı. Onun için ah çekiyorum."demiş. Oğlan da" eyy sen yetiştirdin de, buralarda ne geziyorsun? demiş. Padişah oğluna "sen oraya gittin değil mi? Taş olanları gördün mü?" diye sormuş. Oğlu "gittim gördüm" deyince; "Sihirbaz geldi, herkesi taş etti. Beni bu yana sevk etti. Beni taş etmedi. Ben onun için bahçeden ayrıldım. Dayanamadığımdan ah çekiyorum." demiş.Oğlu da "Baba öyleyse ben senin derdine dert olacağım,merdine mert olacağım" demiş.Hemen gardaşlarına demiş ki "o kimse gidelim. O devin ölümü ne yüzden ise o karıya soralım. O devi öldürelim. Babamızı götürelim, orda derdine derman olalım." Kardeşleriyle üçü beraber çıkmışlar yola. Üç yolun çapına varınca küçük oğlan" siz burada durun. Ben yalnız gideyim. Ben o karıya sorayım. O sihirbazın ölümü ne yüzden olur? diye. Eğer ben gelmezsem beklemeyin.Siz geri

gidin, siz ileri gelmeyin. Eğer ben gelirsem beraber geliriz." demiş. Varmış oraya. Delikanlı kadının anası olduğunu bilmeden sormuş "sen burada yalnız ne duruyorsun?" O da"sihirbaz benim kocam. O gidiyor, geziyor meziyor geliyor, ben burada onu bekliyorum." demiş .

Delikanlı kadına "o sihirbazın ölümü ne yüzden? söyle bana." demiş kadına . Oğlan küçükten gittiği için oğlunu bilememiş ama kan da çekermiş.Kadın" oğlum bir sorayım senin hatırın için." demiş. Dev eve gelince kadın" sen gidiyon altı ayda bir geliyon, üç ayda bir geliyon. Ben burada yalnız kalıyorum. Sen gelmezsen ben öldüğünü nerden bileyim. Ben burada yalnız ne yapayım?demiş. O vakit dev de kadına" benim ölümümü kimse bilemez de öldüremez de." demiş.

Kadın" ne yüzden senin ölümün? diye sormuş deve. Dev de "falan yerde deniz var, denizin ortasında kaya var. O kayanın arasında üç tane güvercin yumurtası gibi yumurta var. O yumurtanın birini kırdın mı canım dizime gelir. ikisini kırdın mı canım göbeğime gelir, üçünü kırdın mı canım çıkar. O yumurtalar kırılmadan kelli benim ölümüm olmaz." demiş.

Dev gidince kadın küçük oğlanın yanına varmış, böyle böyle demiş.Delikanlı da "öyleyse o denizi bulayım, o kayayı yumurtaları kırayım, o devi öldüreyim demiş. Oraya giderken yolda bir aslan varmış, denizin yolunda. O aslan da orayı kesmiş. Aslan istediği kızları alır alır eve koyarmış. Yediğini yermiş, yemediğine de hizmet ettirirmiş. Küçük oğlan oradan geçerken aslan bunun önüne geçiyor. Geçerken oğlan kayayı şöyle bir dolanıyor. Aslan da ardı sıra dolanıyor. Delikanlı hemen kayanın üstüne çıkıyor. Kılıcı vurunca aslanı orda öldürüyor.

Öldürünce konaktan bakan kızlar yarışıyor geliyorlar. Kızın biri eliyle aslanın kanını oğlanın sırtına sürüyor.oğlanın haberi yok. Oğlan kızlara" siz ne duruyorsunuz burada? diyor. Kızlar "Aslan bizi kendine hizmet ettiriyor." diye cevap veriyor. kızlarda güzel imiş. Delikanlı" ben şap denizine gidecem. Orda kaya bulacam. Orda üç yumurta varmış, güvercin yumurtası. Onları kıracam. Geri gelirken sizi alırım." demiş.

Küçük oğlan oraya varıyor. Denizin kenarında sandal varmış. Sandala binmiş , doğru o kayanın dibine sürmüş. Tarif ettiği yerden yumurtaları almış. Birini kırınca

sihirbazın canı dizine gelmiş.Sihirbaz " ben ölecem bu ay! Yumurtanın birini kırdılar." demiş. Oğlan ikincisini kırınca " göbeğime geldi." demiş. Üçüncüyü kırınca canı çıkmış sihirbaz devin. Küçük oğlan doğru kızların yanına gelmiş. Ordan kızların üçünü de üç ata bindirmiş almış gelmiş. Geldikten kelli ağalarının yanlarına gelmiş. Büyük ağabisine "şu at ile, şu yük ile ,şu büyük kız senin. Ortanca ağabisine " şu at ile, şu yük ile, şu ortanca da senin. Şu küçük kız da benim." demiş. Büyük abisi bakmış küçük kız hepsinden güzel. "Bize kötülerini verdi de kendi güzelini aldı" demiş. "Bir batman şeyi götürdü, kızları da getirdi. Babamızın gözüne girer. Bunu biz öldürelim." demişler. Ortanca oğlan ile ile konuşup "o padişah olacak biz olamayacağız." demişler. Gelirken gelirken susamışlar. Suya inerken bir kuyuya denk gelmişler. Demişler ki "inelim kuyudan su doldurun." deyince; o demiş sen in, o demiş sen in. Küçüğe demişler ki "sen in" Bunu duyan küçüğün karısı küçük oğlana "sen inme. Ben bunları konuşurken duydum. İpini keserler bunlar." demiş. Küçük oğlan" yapmazlar onlar kardeşlerim. Onlara güvenirim ben" demiş. Karısı ikna edememiş ona "inmeye inecen de o vakit, al sana şu iki emaneti veriyorum. Şu fındık, şu da ceviz. Bunları sakla. Eğer bunlar kaybolursa senin öldüğünü bilirim. Eğer dünyaya çıkarsan senin sağ olduğunu bilirim. Madem iniyorsun." demiş kız. Küçük oğlan onları cebine koymuş, kuyuya inmiş. Suyu doldurmuş, bunlara vermiş. Atları suvardıktan sonra "çekin beni" demiş.Öyle diyince abileri ipi kesmişler. Bu sudan aşağı indiyse aşağıda bir kaya varmış. Kayaya ayağını dayamış. Kendini böylece kurtarmış. Kardeşlerinin kuyuda öldüğünü sanan abileri, atlara binip sürüp gitmişler.

Küçük kardeş ayağını kaya üstüne dayamış kuyuda beklerken, kuyunun başına yeniden susuz bir adam gelmiş. Su için suya bakracı salınca, oğlan da kuyudaki ipe sarılmış, adam da almış bunu yukarı çıkarmış. Oğlan çıktıktan kelli yürüye yürüye bir yere gelmiş.Ordan bir çobana rastlamış. Çobana"şu elbiseleri sen alacaksın. Kötü elbiseleri bana vereceksin."demiş. Çoban da" senin elbiselerini giyemem. Ne yapayım senin elbiseleri?Olmaz yok." felan deyince delikanlı" sen karışma. Ben para da verecem." demiş. Elbiselerini vermiş, çobanın elbiselerini almış. Oğlan gelmiş babasının şehrine. Oraya gelince kunduracıda çırak durmuş. Boğazı dolusuna çalışmaya başlamış. Büyük kardeşi de o sırada küçüğün karısını alıp düğün ediyor. Kız demiş ki "ceviz kabuğunun içinde kundura olursa varırım, olmazsa varmam.

Fındık kabuğunu açacan. Kundura ayağıma iyi gelecek. Dürecen fındık kabuğuna da iyi gelecek. Böyle olursa varırım" demiş. Çağırmışlar kunduracıları. Kunduracılar "böyle şey olur mu ?"demişler.Büyük oğlan "yaparsanız yaparsanız, yapmazsanız hepinizi idam ederim. Kız böyle olmayınca varmıyor." demiş.

Küçük oğlanın ağası düşünerek gelmiş. Oğlan "ne o ağa! çok düşünüyon?" demiş. Ağası "ne düşünecem böyle böyle oldu. Olur bir iş değil." demiş. Delikanlı" ağa ondan kolay ne var. Bana bir çuval fındık bir, çuval leblebi, üzüm getir. Ben onları hem yer, hem yaparım. Kırk günlük müddette hemen yaparım. Kırk günede varmaz. Sen buralara hiç uğrama." demiş.

Tabi ağa buna çok çok sevinmiş, hemen istediklerini getirmiş.Lakin ağası gider gelir bakarmış. Delikanlı çıt çıt fındık yiyor, leblebi yiyor. Ne kundura yapıyor, ne bir şey. Bu bizi kandırıyor, kendini besletiyor." diye kızmış kendi kendine. Delikanlıya günü gelince"hani ne yaptın?"demiş. Çıkartmış vermiş ağasına" Bu kundura bak, bak fındık, al götür "demiş. Kunduraları alan ağası hemen götürmüş.

Kıza gösterip de kız kunduraları görünce"geldi ama nerde?" demiş."Bu kundura burada amma ustası nerde? "demiş kunduracıya. Kız" bunu yapan buraya gelecek." Bu duyulduya oğlan burdan çıkmış gitmiş. Ağası Gelmiş bakmış ki kunduracı yok. Sonra gidip demiş ki" gitmiş adam, boğaz dolusuna çalışıyordu. Nereli olduğunu bilmiyom, nereye gittiğini de bilmiyom. Kunduraları yaptı gitti."

Onlar çırağı araya dursun,küçük oğlan bu sefer terziye varmış, çırak durmuş.Bu sefer kız "bana bir kat elbise yapılacak. Ceviz kabuğunun içine iyi gelecek. Ceviz kabuğunun içinden çıkacak. Bana iyi gelecek. Öyle olursa varırım .Yoksa varmam." demiş. Bütün terzileri toplamışlar. Böyle böyle yapacaksınız, demişler. Terzi düşüne düşüne gelmiş. Oğlanın ağası düşünerek gelince, demiş" ağa bugün çok düşünüyorsun." Ağası da "böyle böyle diyor padişah bize. Olur bir şey değil ki! Yaparsanız yaparsınız, yapmazsanız sizi idam ederim dedi. Bize öyle korku veriyor." demiş.

Oğlan" bundan kolay ne var. Bana bir çuval fındık getir, bir çuval leblebi. Bir çuval üzüm getir. Ben gece gündüz yer yer yaparım. Dediği gün de al götür ver." demiş. Ustası her gün pencereden delikanlıya bakarmış. Her gün getirdiklerini yiyor, bir iş

yapmıyor. Ustası "oğlan bizi kandırdı."diye kızmış. Fakat küçük oğlan günü gelince elbiseyi çıkartmış vermiş. Ustası hemen elbiseyi almış götürmüş. Elbiseyi kız görünce yine "bu burada, bu burada. Bunu yapan nerede? Bunu yapan gelecek!"demiş. Ustası varmış gitmiş, oğlan yok. Sonra gelmiş" yapan gitmiş. Nerde bilmiyorum ki. Boğaz dolusuna çalıştı.Yedi, içti, bunu da yaptı gitti."demiş.

Oradakiler gelecek diye ısrar etmişler fakat aramışlar taramışlar çırağı bulamamışlar. Usta "bilmiyorum bulamadık "deyince, kız padişaha bu sefer de demiş ki" bu memleketin ne kadar adamı varsa buradan geçecek. Ben dam üstüne çıkacam gaşın üstüne. Hep önümden geçecekler tek tek. Ben ondan sonra öyle varacam."

Memeleketin bütün adamları ordan tek tek geçerken delikanlı aldırmamış. Ona "idam edecekler oradan geçmezsen. Sen ne demeye geçmiyorsun? Hadi senin yüzünden idam edileceğiz." deyip bunu koltuklayıp götürmüşler. Kız bakmış bir oğlan geçiyor, aslanın kanı da oğlanın sırtında. Onun haberi yok. Oradan oğlanı bilince "şu adamı tutun!" demiş. Hemen tutup getirmişler. Kız, oğlan gelince padişaha" işte bu senin oğlun. Büyük oğulların böyle böyle yaptılar .Ben de bunları ona verdim. Bunlar benim tılsımlı elbise ve kunduram. Bak! bundan bulduk sağ olduğunu. Bunlar bulunmayaydı ben öldü biliyordum." demiş .

Küçük oğlan da olan biten durumu anlatmış babasına."Baba oradaki yerin padişahı yok. Oranın demircisi demirde, kömürcüsü kömürde, rençberi bahçede, herkes çalışıyor. Kimse padişahın nereye gittiğini bilmiyor. Madem o memleket senin ise, hadi arabaya bineceğiz. Biz oraya gideceğiz. Buraya da büyük kardeşim ne kadar kötülük yaptıysa da buranın padişahlığını yapacak."

Helalallik almışlar. Oradan bindirmiş babasını. Gelmiş oturmuş tahta. Kimse bilememiş ne vakit gittiğini, ne vakit geldiğini. Ondan sonra hüküm sürmeye başlamış. Bu masalda burada bitti.

8.8. Bir Dul Kadının Oğlunun Serencamı

Vaktiyle bir çocuk varmış. Babası ölmüş, anası çocuğu büyütmüş. Büyüyünce çocuk anasına demiş ki yiğitleşince"ana hiç para yok mu? Bir eşek alalım da oduna gidelim.

Yükümüzü taşıyalım, yardım etsin bize." demiş. Anası da "Beş altın çıkın var. Dur bakayım." demiş, vermiş.

Oğlan pazara varmış. Saymış çıkınların içindeki para bir akçe ediyor.Eşekten fazla tutmuş. Oğlan da bir at almış para fazla gelince. Bu at ile çalışmaya başlamış. Bu pazardan almış, o pazarda satmış, o pazardan almış ,bu pazarda satmış. İşlerini ilerletince her şeyi evi barkı yapmış, tarla tapan yapmış. İşlerini yoluna koyunca kız anaları başlamışlar "aman ne duruyon. Oğlan bak bu kadar para kazandı. Oğlanı eversene! Senin sayende bir çocuğu olur, büyütürsün, sen de torununu görürsün. Sen ölünce bunu kim everecek? Gelini kim öğretecek?" falan diye söylenmeye başlamışlar.Karı düşünmüş "doğru!" demiş. Oğlu gelince demiş ki" oğlum seni everecem." O da demiş ki" ana everecen ama geçim yapamazsan sonra beni de perişan edersin." Anası da" yok geçiniriz oğlum. Ben iyi bilmem, kötü bilmem. Bilmediğini öğretirim. Beraber kalırız. Sen gidince gittiğin yerlerde bazen iki günde geliyorsun, bazen üç günde geliyorsun, bazen dört günde geliyorsun. Bana da arkadaş olur." Oğlu da "Sen bilirsin, paramız var." demiş.

Söyleyen karıların içinden birinin kızını almış, oğlunu evermiş. Oğlanı everince ak saatine başlamış. Bunlar da tarla tapan ekmişler daha ilerlemişler.İşlerini daha yoluna koymuşlar. Oğlan evlenip karısı anasına yoldaş olunca daha bir memnun olmuş.Ana oğul bunlar böyle yaşamaktayken, oğlu evden gidince komşunun oğlunun biri iki üç kadeh atmış, gelmiş kapıya dayanmış." Açın kapıyı sizi şöyle edecem, böyle edecem." diye bağırıp çağırmaya başlamış. Bunlar gelin kaynana ikisi kapının arasına sığınmış, dayanmış içeri koymamışlar .Onlar içerde, bu dışarıda sabahı öyle etmişler. Sabah olup komşunun oğlu gidince yatmışlar uyumuşlar. Oğlan gelince de hiç bir şey söylememişler. "Bir seferlik içti geldi. Bir daha gelmez." diye. Fakat oğlu yine yola çıkıp evden gidince ,komşunun oğlu ikinci sefer gene gelmiş. Gelin kaynana yine bunlar sabahı kapının ardında etmişler.

Üçüncü sefer oğlan yükü hazırlamış gidecek. Anası"oğlum gitme!kazandınsa kazandın. Şimdiye kadar kazandığını yiyelim." demiş." Oğlan durumu bilmediğinden" ak saatin arkası gelmeyince hazır çabuk biter. Ne diye böyle diyorsun? Sizde bir şey var!" Anası" yok oğlum ben gidişine dayanamıyorum. Tez gelmiyorsun." dediyse de oğlan inanmamış. "Şimdiye dek senden hiç böyle bir şey

duymadım. Sizde bir su kaçıklığı var. Ana bir derdiniz var." demiş. Anasını o kadar sıkıştırmış anası söylememiş. Karısına"anama bir şey diyemem ama seni döve döve öldürürüm. Söyle ya öldürecem ya söyleyecen." Karısı da"sen gidince falancanın oğlu içiyor, geliyor. Böyle böyle yapıyor. Sabahı kapının ardında ediyoruz. Onun için anan koyvermiyor." demiş. Bunu duyan oğlan"şimdi yükü hazırladım. Bu yükü de satayım, bir daha gitmeyeyim." demiş.Sonra yola çıkmış. Aşağı dereye gelince "acaba demiş bu iş doğru mu ?yalan mı? Kararınca gerisin geri gelmiş. Anasına da "atın ayağı aksıyor ondan geri geldim."diye söylemiş. Yükü içeri almış atı da bağlamış.Akşam olmuş, oğlan yatmış uyumuş.Gece yarısı olunca, komşunun oğlu gene başlamış kapıdan zorlamaya. Anası karısı gene dayanmışlar kapıya.Oğlanın anası demiş ki "oğlum, oğlan evde yatıyor. Bir sakatlık yaparsın. git !"falan dediyse de "ben onu giderken gördüm. Beni kandırıyorsunuz. Bugün ikinizi de şöyle yapacam, böyle yapacam." demiş. "Dışarıdan zorlarken kadının oğlu bakmış bir gürültü var. Yatağın üstüne oturmuş dinlemiş. Bakmış karısıyla anası içerden zorlarken komşunun oğlu dışarıdan uğraşıyor. Hemen koşup "çekil" demiş. Anası sarılmış "aman oğlum, yapma etme !"dediyse de karısını da anasını da evin ortasına atmış. Komşunun oğlu kapıya dayanınca eşikten içeri girmiş. Girince kolunun birinden tutmuş, belinden de kamayı çıkartmış. Doğraya doğraya evlerinin önünde öldürmüş. Evlerinde ne kaldıysa onu kapılarına atmış. Komşuları sabahleyin kalkmış bakmışlar ki, bu adam eti, kimi demiş hayvan eti. Bunu takip etmişler. O kapıdan o kapıya dolaşmışlar. Bu durum her yere duyulmuş Savcı gelmiş. Gayri savcı oğlanı çağırmış"Bu işi sen ne demeye yaptın? Bu adamı sen öldürmüşsün. Böyle doğraya doğraya atmışsın. Doğru mu senin yaptığın bu iş? Derdin neydi?" Diye sormuş.Oğlan kendi kendine düşünmüş. Demiş ki kendi kendine"anama geldi desem, namus. Karıma geldi desem, karıyı kirlendiriyor. Keyfi öldürdüm." demiş.Savcı buna inanmayıp" keyfi adam adamı öldürmez oğlum.Doğruyu söyle."dese de "keyfi öldürdüm. canım öyle istedi öldürdüm." demiş.

Buna müebbet cezası vermişler. Yüz bir sene ceza vermişler.Eğri bozun taştan kalesi varmış.Orda yatarlarmış ağır mahkumlar. Bunu götürmüşler taştan kalenin içine atmışlar. Bir tahin atarlarmış yukardan, bir bardak su dökerlermiş yemeye.Bu orda yatmakta olsun, günlerden bir gün padişah gezmeye çıkmış. Gezerken gezerken oraya uğramış. Bunun cezası neymiş? Bu ne yapmış? diye sorarken adamlarına ,

oğlanın kulağına gitmiş padişahın geldiği. Almış bakalım, oturduğu yerden ne demiş?

Odunum çıram yoktur da kibritim çalsam.

Işığım yoktur da dört yana baksam.

Kanatım yoktur da yukarı uçsam.

Eğri bozun kalesindeyüz ,kalesündeyüz.

Altımızda bir yarım hasır.

Üstümüzden yağar yağmur.

İşimiz de yoktur kusur.

Eğri bozun kalesindeyüz,kalesindeyüz.

Eğri bozun kalesi taştan.

Uyuyamam gara düşten.

Anam haberimi alsın göğde uçan kanatlı kuştan.

Eğri bozun kalesindeyüz.

Eğri bozun kalesindeyüz.

Eğri bozun kalesinin önü çaylar,

Seli gider de gumu çağlar.

Beş yüz bin mapus burda ağlar.

Eğri bozun Kalesindeyüz.

Eğri bozun kalesindeyüz.

Bunu duyan Padişah" Şu adamı çağırında alın gelin bakalım.Derdi neymiş? Demiş.

Almışlar gelmişler adamı.Yedi sene olmuşmuş.Sade bir cesedi kalmış.Yani zayıflamış guş çekecek et yokmuş. Padişah sormuş "oğlum sen bu derdi nerden aldın? ne iş ettin?"

"Padişahım durum böyle böyle.Ben adamı böyle böyle doğradım.Karım kirlenecek, anam kirlenecek diye keyfi doğradım dedim .beni böyle attılar .Yedi senedir burda bi hakkın yere yatıyom" demiş.

Padişah ah vermiş "burda seni koy verirsem gidemezsin. Seni yedi gün, sekiz gece burda besleyim."Hamam ettirmişler,traş ettirmişler.Kendine gelince de demiş ki "atın üstünde gayrı durabilin mi? Memleketine gidebilin mi?" demiş. "Dururum" demiş.

Buna bir at getirmişler bindirmişler." hadi bakalım,gidebilirsin ."demişler.Bu ata binmiş, geri memlekete yürümüş.Memleketine varınca atını sularken, karısıda su doldurmaya gelmiş. Karısı da" yedi sene o orda yatıyor "diye, yedi sene burda üstünü yıkamamış "kocam benim yüzümden orda yatıyor. Üstü yıkanmayacak ,ben de yıkamayım." diye.Kir pas öyle dolaşmaya başlayınca kahırlanmış,bakın bakalım karısına ne demiş:

Çifte kapının gelini.

Gelir salini salini.

Bilmezem yolunu.

İndir beni kirli gelin..

Çifte kapının gelini.

Gelir salini salini.

Bilmez mi oda yolunu.

Giderem uğurlar olsun.

Aşağıdan gelir tatar .

Kamcısını da yere çarpar.

Garip olan garip nerde yatar?

İndir beni kirli gelin.

Aşağıdan gelir tatar.

Kamcısını da göğe atar.

Garip olan garip handa yatar.

Gidirem uğurlar olsun.

Eyru bozun kalesinden aştım geldim.

Geldim de kirli gelin de, seni gördüm.

Bir gecelikde misafir oldum.

İndir beni kirli gelin...

Gelin de almış;

Eyru bozun kalesinden gelenim yoktur.

Dostumdan düşmanım çoktur.

Ev sahibi evde yoktur.

Git ağam uğurlar olsun...Demiş.

Gelin suyu doldurmuş yürümüş gitmiş. Giden gelinin arkasından at ile usul usul yürümeye başlamış. Eve varınca kayınnasına demiş ki "böyle böyle.Biri beni misafir et. diye bi yolcu söyledi. Gözleri oğlunun gözlerine benziyor ama geri yanı hiç

benzemiyor." demiş. Kayınnası da "getireydin. Ne olacak.Bir gece misafir ederdik.Biz başka yerde yataydık , o burda yataydı." demiş. Gelini "Ne biliyim ben getirmedim" demiş.

Onlar öyle konuşurken, oğlan kapıdan atıylan girerken anası görmüş,oğlunu tanımış"vay yavrum" demiş. Anası oğlunu kucaklamış, hoş beş yemişler, içmişler, muradına ermişler.

Bunu böyle der kulunuz. Ne paranız lazım ne pulunuz.....

8.9. Hüsam Oğlu (Ruşen Yavuz)

Zamanın behrinde bir oğlan varmış.Oğlan atıyla dolaşır,her yere bununla gider,yedeğinde bir ağız gezdirirmiş.Padişahın da bir güzel kızı varmış.O da atını suvarmış.Oğlanı görüp beğenmiş.Oğlan da padişahın kızını beğenmiş.Böyle olunca "Kimse duymasın ben seni alacam fakat ben fakir bir annenin oğluyum." demiş.

Oğlan atını gece başka yerde suvarmaya başlamış. Günlerden bir gün bir arkadaşı demiş ki" hadi böğün gezmeye gidelim."İkisi bir gezmeye giderken ,arkadaşı demiş ki "falancanın kızı güzel, babam bana alıverse. Filancanın kızı güzel, babam bana alı verse."Oğlana da demiş ki "sen hiç demiyorsun.Senin beğendiğin bir kız yok mu istediğin falan? demiş. Bu da demiş "sana bir şey diyeceğim ama kimseye anmayacaksın.Yemin et."demiş. Arkadaşı da yemin vermiş"anmam"demiş. "Padişahın kızı böyle böyle yapıyor. Ben atı gece sıvalıyorum.Onun şehrinde gündüz suvararamıyorum.O da demiş ki " kızın gönlü olduktan kelli , senin atın var o da babasının ahırından bir at çeksin. İkiniz binin, falan yerde Hüsamoğlu diye bir adam var.O adamı ipten alır. Oraya al git." demiş.Ondan sonra bu atı suvarmaya gelince kız çeşmeye gelmiş. Demiş ki" madem sen bana aşık isen, gece bir at çekeceksin.Benim atım var.Kama ,bıçak, tabanca her şeyi alacaksın .Para alacaksın, ben fakirim .Madem beni istiyorsan gece yolculuğa gideceğiz beraber.Buradan ayrılıp gideceğiz." demiş. Kız "olur" deyip bunun her dediğini istediğinden fazla yapmış. Gece yarısı bunlar atlarına binmişler. Kıza yolda almasınlar diye erkek elbisesi giydirmişler.Ondan kelli Hüsamoğlu'na diye, namına yola çıkmışlar. Gide

gide Hüsamoğlu'nun memleketine varmışlar. Varınca ordakilere sormuşlar.Onlar da şu gördüğün karşı konaklar hep Hüsamoğlu'nun.Şu ortadaki yerler hep Hüsamoğlu'nun. Böyle böyle Hüsamoğlu'nun yanına çıkmışlar.Bunlara "nerden geliyorsun? Nereye gidiyorsunuz? diye sorulmamış.Derdiniz nedir?" diye sorulmuş.Oğlan da demiş ki" bu gördüğün padişahın kızı. Ben bunu aldım kaçtım. Senin namı hesabına geldim. Oğlun gibi everir, kızın gibi satarsan burada evleniriz. Öyle olmazsa ben ya Anadolu ya giderim ya Ermenistan'a giderim ,başka bir düvele giderim." demiş.O'da demiş ki "Allah'tan gelene karışamam ama kula karışırım. Para isterse para,sopa isterse sopa.Her şeyiyle karşılarım."demiş.Bunların düğününü yapmış.Yapınca bunları karşıki bir konağa kondurmuş.İkisi burda konakta oturup, birbirlerine hasret olduklarından yirmi gün hiç çıkmamışlar.Yirmi günden sonra oğlan anasını hatırlamış." Ben bunu aldım geldim.Benim anamı padişah ne yaptı? Öldürdü mü? Astı mı ?Ne oldu?" Kız demiş ki "ananı bırak.Ben anamı da geçtim, babamı da geçtim. Sen bir anana dayanamıyor musun?"dediyse de dinletememiş.Oğlan "canım bunalıyor. Gideyim şu dağlarda biraz gezeyim. Denk gelirse av yapayım, denk gelmezse kendimi eğleyimim geleyim.Canım darda."demiş. Atına binmiş gitmiş dağlara. O gidince kim varsa hepsi eve binmiş. Padişahın kızıymış, şöyle güzelmiş, böyle güzelmiş.Sen bana demişin, ben sana demişim.Başlamışlar konuşmaya.Bir koca karı da evi süpürerek eşiğe çıkmış.Bakmış ki herkes bir oyana gidiyor bir bu yana gidiyor.Oradakilere" ya ne oluyor? Bir ölen mi var?" demiş. "Sen duymadın mı?Padişahın kızını bir oğlan almış, kaçmış.Oğlan ava gitmiş. Kızın seyrine gidiyor millet.Böyle güzel,şöyle güzel."demişler.O da süpürgeyi bırakmış."Bir de varıp ben de bakayım." demiş.Oraya varmış.Varınca kocakarıyı görünce kucaklamış,buyur etmiş.Kocakarı şöyle bir yere oturmuş.Ona çay kahve vermiş.Kocakarı çayını kahvesini içmiş, bakmış kızın güzelliğine.Derdini sormuş" Kızım sen padişahın kızısın. Bu fakir oğlanla ne diye geldin?Baban seni iyi yere verirdi ."diye.Padişahın kızı da" gönlüm bunu sevdi.Eğer bu oğlan beni almayaydı ben kendimi öldürecektim.İntihar edecektim.Şimdi gönlüm çok hoş.Bu oğlan olduktan beri dünya kerim, bu oğlan olmadıktan kelli dünya bana dardı." demiş. Öyle diyince karı demiş ki "kapıyı ben örtmedim. Kapıyı örteyim de ben bir daha geleyim kızım." demiş.Doğru Hüsamoğlu'nun yanına varmış .Hüsamoğlu'na "bu oğlanın getirdiği padişahın kızı senlik."demiş. O'da" bir kuş bir çalıya sığındı. Ayıp olur elinden almak." demiş. Kadın" ben şu koca karılığımla erkek olsam

kendimi mahfederim.Kendime alırım." demiş.Hüsamoğlu" sen ne konuşuyorsun ?" Diye öfkelenince, kocakarı başlamış"şöyle güzel ,böyle güzel. İstersen sen bir bak.Sen buradan pencereden bak. Ben yüzünü neyini açarım. sen bak, benim dediğim gibi mi değil mi ?"diye. Hüsamoğlu da kabul edip pencereden bakmış.Karı gerisin geri gelmiş kızın yanına . "Kızım daha mı evde oturuyorsun?"Oradakilere de" çekilin daralttınız." diye kızmış.Kıza" bir dışarı çık da hava al.Şu dağlarımız ne güzeldir.Çok güzel keklikler vardır. Yirmi gündür burada kapalı duruyon.Bugün de bu kalabalığın içinden kurtulamadın." deyip yazlığa çıkartmış. Elini yüzünü de açmış bir hava al diye. Hüsamoğlu'da oradan görünce bakmış,kız çok güzel.O da meyletmiş,gönlü düşmüş. Karı dolanmış varmış yanına .Hüsamoğlu "ne olacak demiş?"Kadın da" cellatları çıkartırsın, dar ağacını diktirirsin.Çocuk avdan gelince cellatlar bunu alır. Dar ağacına asar. Bu da sana varır. Babasının oraya gitmez.Babası astırdı dersin cellatlara." demiş.Onlar öyle yapmakta olsun,oğlan avdan gelirken attan inmiş suvarıyorlarmış.Cellatlar hemen bunu yaka paça etmişler, kelepçeye vurmuşlar,yedeklerine almışlar. Oğlan "ne oldu?"deyince cellatlar " sen padişahın kızını aldın kaçtın da ,padişah bizi arkandan saldı.Nerde bulursanız asın öldürün dedi.Ödürmezsek bizi öldürecek. Padişahın emri böyle.Şimdi sen asılacaksın."demiş.Öyle diyince oğlan "vademiz doldu demek ki.Ben ekmeğini yedim, suyunu içtim. Hüsamoğlu'nun yanına bir varayım onla bir helalleşeyim."demiş.Hüsamoğlu'na yalvarmaya gitmiş, kapıdan içeri girmiş. Hüsamoğlu" ne o? " deyince almış oğlan .

Ah şaştım Allah şaştım, gene ben şaştım.

Aşılmaz dağları vay vay yar ile aştım.

Hüsamoğlu derler hanene düşdüm de amanın düşdüm.

Aman Hüsamoğlu aman elden al beni,

Elden al da nazlı yare sar beni….

Ah! atımı bağlamışım da ben bir bostana.

Benden selam söylen de,

Vay vay vay benli yosmama.

Bileydim ben alır giderdim de Arabistan'a.

Aman Hüsamoğlu da aman, elden al beni.

Elden al da nazlı yare sar beni.

Ah! Atımı bağlamışım da ben bir çalıya

Benden selam söyleyin de ,

Vay vay benli yavruya.

Bileydim alır gideridim de Anadolu'ya.

Aman Hüsamoğlu da aman elden al beni.

Elden al da nazlı yare sar beni.

Ah! Hüsamoğlu derler de ezelden ırak.

Kirliler ganlılar da size gelecek.

Ya benim sevdiğimi de kimler saracak?

Aman Hüsamoğlu da aman elden al beni.

Elden al da nazlı yare sar beni.

Ah Hüsamoğlu dedim de geldim yanına.

Ayrılık mı düşer de vay vay vay senin şanına?

Bir güzel sevdası içinde kıyma canıma.

Aman Hüsamoğlu da aman elden al beni.

Elden al da nazlı yare sar beni.

Ah Hüsamoğlu derler de açıldı bahtı.

Arş-ı alâda da kurulur tahtı.

Sensin gariblerin de ocağını yapıcı .

Şu benim ışığımı da söndürme bugün.

Diyince,Hüsamoğlu işaret etmiş "cellatlar hadi bakalım alın bunu." diye. Almışlar gitmişler Bunu götürmüşler dar ağacına çıkartmışlar. Altına da iskemleyi koymuşlar. Sicimi de boğazına geçirmişler.Demiş ki" ölmeye ölecem.Haddimi bir de sevgilime söyleyim de öyle asın." demiş.İçlerinden biri de "söylesin bunun son haddi ne ise. Ne derse desin. Serbest bırak." demiş.Serbest bıraktıktan gayri dar ağacını da kızın penceresinin önüne koymuşlar.Oğlanı dar ağacında görsün de umudu kessin diye. Pencereye yani yönünü ona dönmüş. Almış bakalım sevdiğine ne demiş;

Ah babına dur da deli gönül babına .

Dertli yürekte vay vay vay ,

Sığmaz oldu kabına.

Asmaya getirdiler de darağacı dibine.

Asıyorlar sevdiğim gel ağla bana.

Neşel dayanıpta duracak nazlı yar bana?

Ah atımı bağlamışım da ben bir yolcuya.

Benden selam söylen de güllü goncaya.

Bileydim, ta evvelden heves ederidim de beli inceye.

Asıyorlar sevdiğim gel ağla bana.

Neşel dayanıpta duracak, nazlı yar bana?

Ah kurulmuşta darağacı haladı asılı.

Ellerim kelepçede vay vay vay gözlerim bağlı.

Asıyorlar sevdiğim gel ağla bayli.

Asıyorlar sevdiğim gel ağla bana.

Neşel dayanıpta duracan sevdiğim bana?

Asmaya getirdiler de dar ağacına.

Elim erişmiyor da vay vay vay nar ağacına.

Asıyorlar sevdiğim geçiyom acıma.

Asıyorlar sevdiğim gel ağla bana .

Neşel dayanıpta duracan nazlı yar bana?

Dertli yürek sığmaz oldu kabına.

Asmaya getirdiler.

Asıyorlar sevdiğim gel ağla bana…

Böyle diyince, kız hemen sesini duyup pencereyi çekmiş,camları kırmış. Karılar "dur! Senin kocan değil bu ,asılan başkası."diye.Cellatlar altından sandalyeyi çekmişler.Kız feryada başlayınca ,oradan hemen canı çıkar çıkmaz pencerenin

önünden almış götürmüşler.O değil diye. Kız da pencereyi kaldırmış bakmış, asılan adam orda değil. Hemen karıları kolundan tutmuş tutmuş dışarı atmış."Ben matem tutacam. Çıkın bakalım! Benim kocam öldü, ben sizinle zevk edemem, eğlenemem."diye karıları dışarı çıkardıktan sonra kapıyı sürmelemiş.Kamayı göbeğine dayamış üstüne de yüklenmiş. Ondan sonra kız da orda ölmüş .

Sabahlayın olmuş onu yıkayıp defnedecekler. Dur demişler kıza da gösterelim de umudunu kessin.Cenazenin yanına getirelim diye. Kapıyı kırmışlar, açmışlar bakmışlar ki kız da ölmüş. İkisini bir kabire koymuşlar.Masalda burda bitmiş.

8.10.Kızılırmak

Irmağın bu tarafından zengin ağanın biri, ırmağın öteki tarafından Türkmen kızına dünür olmuş.O da zenginmiş o da zenginmiş. İkisi de zenginmiş. Neyse düğünlerini yapıp da seymenler gelin getirirken tam yedi kardaş imişler. Kız tarafı içinden birine "sen atı yet."demişler.Oğlan gardaşlarından birisi o atı yederken, tam Kızılırmağa gelince , seymenlerle ordan gelin geçerken köprü bükülmüş aşağı düşmüş. Davulcular ileri geçmiş. Gelinin yanında olanlar bütün kızılırmağa düşmüşler. Düşünce oğlan kardaşı almış bakalım ne demiş;

Yedi gardaştıkta bindirdik ata.

Köprünün başında da oldu bir hata.

Aldırdık nazlı gardaşı da Kızılırmağa.

Ne ettin Kızılırmak nettin allı gelini?

Gerdanı beş karış Türkmen torunu.

Köprüden geçerken de köprü bükülüp göçtü.

Bütün seğmen de Kızılırmağa düştü.

Bu hali görenin de hep aklı şaştı.

Nettin Kızılırmakta nettin allı gelini?

Gelini gelini Türkmen torunu.

Davulcusu da kayabaşı dolaşır.

Seğmeni de koyun gibi meleşir.

Güveye de kara haber ulaşır.

Nettin Kızılımakta nettin allı gelini?

Gelini gelini Türkmen torunu.

Bileydim de nazlı yare varaydım.

Atının başından da dutup yedeydim.

Düşüyom dedikçe de sıkı sıkı tutaydım.

Nettin kızılımakta nettin allı gelini?

Gerdanı beş karış benim yarimi.

Avcıyı getirin de şu kartalı vursun.

Dalgıcı getirin de gelini bulsun.

Cerrah gelsin de güvey beyin halinden bilsin.

Nettin kızılrmak ta nettin allı gelini ?

Gerdanı beş garış benim yarimi.

Diyip kesmiş

8.11. Kime Niyet Kime Kısmet

Ahmet'in oğlu Mehmet'in kızını almış kaçmış. Bir arkadaşı da yardımcı olarak gitmiş.Geriden gelenlere onlara mukayet olması için .Dağın başına selamete çıkınca, bu ötekine" bunu ben alayım da sen bir daha al. Fakirim bana gelen olmaz." diye. O azıcık cesaret etmiş,getiren de azıcık şeymiş.Sen alacan! Ben alacam !Orda nizaha tutuşmuşlar ikisi. Kavga edecekken birden atlı gözükmüş."Dur, şu atlıya soralım.Bu atlı hangimize münasip derse o alsın." demişler. Atlı tam yanlarına gelince atın dizgininden tutmuşlar. Atlı sormuş"ne o?" Onlar da" ne olacak böyle böyle. Ben şu kızı aldım kaçtım.Bu da bana yardımcı geldiydi. Şimdi bu dağın başına çıkınca, o diyor ben alacam, ben diyorum ben alacam.Sen söyle hangimize layık?Hangimizin alması lazım? Atlı demiş ki "ikiniz yan yana gelin bakayım.Şu karşı ki ağacı görüyor musunuz? Demişler ki" görüyorum" Atlı da"ben şimdi marş marş verecem.O ağaca hanginiz önce varırsa kız onun olacak."demiş. İkisi yan yana gelince marş! Marş! diyince" sen önce varacan! ben önce varacam!" diye koşmuşlar gitmişler. Atlı da kızın kolundan tutup, atın terkisine alıp çekip gitmiş. Ovalı yoluna doğru,Çankırı'ya baş aşağı.Onlarda ağacın yanına varmışlar bakmışlar ki ne atlı var, ne kız var.İkisi bir birine ondan kelli niza ederek " senin yüzünden oldu, benim yüzümden oldu." diye tutuşmuşlar. Atlı kızı götürmüş bir çayın kenarına varmış. Vardıktan kelli çayın kenarına inmiş.Oraya atını bağlamış. Kıza demiş" benle bir olacan." Kız demiş ki "senle ben nasıl bir olayım? Sen Gavur musun ?Müslüman mısın? Nesin? Ben seni bilmiyorum ki! Türk müsün?Şurda çayda gusül et ki gözümün önünde, senin Müslüman olduğunu bileyim.Sonra ben sana varayım." demiş.Atlı kızın sözüne soyunmuş.Orda gusul etmeye başlayınca, kız nice ordan esvapları topladıysa ,ata bindiyse,Allah'a ısmarladık, çekmiş gitmiş. Çekip gidince, adam bir de çaydan çıkınca bakmış ki ne esvaplar var, ne at var, ne kız var. gitmiş .

Bu şallak dutmuş çayın dibine büzülmüş. Büzülünce tepeden bir keklik gelmiş. Çaydan suyu içmiş, iğdenin dalına yukarı konmuş.Başlamış uyuklamaya. Baş aşağıdan da bir tilki sümsük sümsük gelmiş.Kekliği orda görünce, bakmış keklik ordan gaçacak.Kekliğe demiş ki "gardaşlık şu gözlerini yumsan da, kınalı yüzüne eyice bir baksam." demiş."Gözünün şalkından eyice gınalı yüzlerine bakamıyom, şu kınalı gözlerine ellerine." demiş.Keklik gözünü yumunca ,tilki hemen harpadak kapmış ağzına almış. Keklik tilkiye demiş ki "beni yemeğe yiyecen de, ya musaa! de

de etim sana helal olsun." demiş.Tilki ya musaa! diyip ağzını açmış, keklik fırlamış dala tekrar konmuş.Yine başlamış" tilki gardaşlık gözünü kapat ki iyice bakamadım." Keklik demiş ki "uykusu gelmeden uyuyanı Allah kahretsin."Ondan sonra tilki de demiş ki "karnı doymadan Elhamdülillah diyenin Allah cezasını versin.

"Şallak oradan çıkmış da demiş ki " cünüp olmadan suya gireni Allah kahretsin." demiş. Bu da burada bitti. (Ruşen YAVUZ)

8.12. Çalışmaya Giden Oğlan

Bir garip oğlan çalışmaya İstanbul gitmiş.Beş altı sene çalıştıktan sonra üç akçe altın kazanmış. Altınları alıp memleketime gideyim. Bir bakayım ne yapıyorlar? diye memleketine yola koyulmuş.Yolda gelirken bir adama denk gelmiş."Ne oturuyorsun amca sen bu boş dükkanda?" Diye sormuş. Amca "ben akıl satıyorum." demiş."Nasıl bir akıl satıyorsun?" demiş oğlan.Yaşlı adam"akıl bedava satılmaz, bir akıl bir akçe eder." demiş.Çocuk altının birini ona verip" al sana bir akçe altın."deyip , üç akçe altın biriktirmişmiş, birini buna vermiş.Adamcağız demiş ki" oğlum ,dibi görünmedik çaya girmeyeceksin.Bir akıl daha istersen, bir akçe altına bir akıl daha veririm." .demiş."Peki "demiş bir akçe daha vermiş. Adam "oğlum karını düğün evine gönderme.Var mı altının daha?" diye sorunca oğlan" var. Al sana bir akçe altın."diye altının üçünü de vermiş. Onu da alınca adamcağız "oğlum her yüze güleni dost olur sanma. Üzerine farz olmayana karışma. Bunu da sana bedava veriyorum." demiş yola çıkmış.Yolda gelirken bir hana misafir olmuş.Burda karnını güzelce doyurmuş. Hancı yemek yedirmiş, yatırmış adamı parasıyla tabi.Odada yatarken sağdan soldan gürültüler gelmiş.O zamana kadar "bu bana bir şey demiyor. Gürültüden banane.Ben bir akçe altın verdim. Üzerime vazife olmayan işe karışmayayım." demiş fakat sabaha kadar da uyumamış. Hiç bir şey de dememiş hancıya.Hancı arada geliyormuş "oğlum şikayetin var mı?"diye soruyormuş.Oğlan da" yok yok! Allah razı olsun. Bir şikayetim yok."diyormuş.Hancı gidiyormuş tekrar gelip soruyormuş.Adam sabaha kadar üç kere gelmiş.Üçünde de aynı şekilde demiş.Oğlan sabahleyin kalkmış hancı yine yemek vermiş.Oğlan yemeğini yedikten sonra "bana müsade"demiş.Hancı oğlana"bu handan senin gibi yolcu gelip sağ çıkan olmadı.Sen kimseye karışmadığın için seni sağ çıkartıyorum.Hadi git." demiş. Meğer

bu hana gelen herkes ölürmüş.Hanın sahibi geleni öldürür parasını alırmış.Hancı oğlana " hadi oğlum git."demiş.Oğlan yola koyulmuş. Giderken yağmur yağmaya başlamış.Yağmur yağarken derelerden sel gelmiş. Geçmenin imkanı yok. Derenin kenarında köprü arıyormuş. Öte yandan ata binmiş bir zengin ağanın oğlu da geçmek istiyor, bağırıyormuş" sen nerden geçtiysen ,ben de geçeyim." Sesleniyormuş ama mesafe olduğu için anlatamamış derdini. "Sen bana cevap vermiyon" diye atı suya vurmuş, at gömülmüş.Ağanın oğlu attan düşmüş ,düşünce at yüzerek çaydan oyana geçmiş.Hemen atı yakalamış.Atın üzerindeki heybenin içi altın doluymuş. Hemen atı tutup üzerine binmiş.Gide gide köprü bulup köprüden geçmiş."Yarabbi! ikinci akıl da çıktı.Üç altın verdim diye canım sıkılıyordu.Şimdi ne dediyse bir bir çıkıyor." demiş. Adamın dediği akıllar aklında kalmış. "Üçüncü akıl ne zaman çıkacak bakalım?" Diyerek dolana dolana memleketine varmış.Memleketine varınca güzel bir ev yaptırıyor. Annesi babası hastalanıp vefat ettiği için bu evde kendisi kalıyor.Paralı olduğu için yakın köyden bir kızla evleniyor.Evlenince, zaman geçince bir iki sene sonra karşı köyden kızın akrabalarından geliyorlar "Falancayı satıyoruz bizim bacımız bizimle gelsin, düğünde bulunsun."diyorlar.O da" benim vadim var,göndermem." dese de sözden kurtulamıyor ve nitekim onlarla gönderiyor. Gönderince kendi kendine"iki akıl çıktı. Üçüncüyü de ben bir deneyeyim."diyor.

Onun bu köyden evli olduğunu,kim olduğunu kimse bilmezmiş. Elbiseyi değiştiriyor, yeni bir at alıyor zengin olduğu için.Akşamına köye varıyor, bir eve misafir oluyor." Ben bir yolcuyum ,falanca yerden geldim.Felanca köyden gelen bir gelin var. O gelini bana konuşturur, buluşturursan sana üç tane altın verecem .O zaman üç tane geline ,üç tane de anasına verecem." diyor. Kocakarı gidiyor kızın anasına" kız bacı, böyle böyle bir yabancı geldi. Senin kızını yolda gelirken görmüş,çok beğenmiş. Sana üç akçe verecek, üç de bana verecek. Ben de yalan yok.Altı tane de kızına verecek." diyor. Anası parayı görünce yumuşuyor. Kızına gidip söylüyor" böyle böyleymiş kızım.Bir gece yatıver." diyor. Kızı "çok yok olmaz olmaz." dediyse de, iki karı zorla kızın gönlünü yapıyorlar.Kocakarının evine odasına götürüyorlar.Adam da odaya giriyor. "İşte bu oğlan" deyip ikisini bir odaya koyuyorlar. Odaya koyunca, karısının çocuğu durmaz diye çocuğu da odaya koyuyorlar. Çocuğu da beşiğe beliyorlar. Çocuk beşikte yatarken kadın su dökmeye gidince, adam beşikten bebeği aldığı gibi köyüne dönüyor.Altınları da bırakıyor,

doğru köyüne varıyor. Çocuğunu ağlamasın diye elinden geldiği kadar bakıyor.Çocuk ne derse yapıyor.Onlar da bir haftalığına izin almışlar adamdan.Bir hafta olunca, gerisin geri gelini anası alıp getiriyor" al bakalım oğlum, karını sana geri getirdim." diyor. Lakin Allah ikinize de ömür versin.Sen kızı bizim oraya yolladıktan sonra çocuk hastalandı.Çok baktık amma vefat etti."diyor.Çocuğun çalındığını diyemiyor.Oğlan" ne yapalım ana. Cenab-ı Allah gene verir, daha genciz."diyor.Kaynanasını savlıyor.İkisi bir yemek yedikten sonra "hanım şu odada bir karpuz ney aldım.Al gel de yiyelim."diyor.Kadın odaya gidince beşikte bebeği görüyor. Biliyor ki o gün ikisini o odaya koyduklarında onun götürdüğünü." Amanın bu herif buymuş" diyip kriz geçiyor. Yere düşüyor bayılıyor. Düşer düşmez hemen ayıltıyor onu. . Bir şey yok diyor neyse diyor.Elini yüzünü yıkayıp bunu ayıltıyor. Hanım"ben üç sene çalıştım.Üç sene de üç akçe altın kazandım.Bir tanesini buna verdim.Adam boş yere akıl satmıyor. Bunu da denedim, bu da çıktı." diyor.Karısını affediyor. Neyse ikisi bir yiyip içtikten sonra murada eriyorlar Allah bütün herkesi mesut etsin.

8.13. Öksüz Çocuk

Bir ailede bir kız, bir oğlan ,bir de babası ,anası dört kişi yaşarmış. Bunlar çiftçilikle geçimlerini sağlarlarmış.Bir gün adamcağızın hanımı hastalanıp vefat etmiş.Vefat edince başka bir hanımla evlenmeye mecbur kalmış.Çocuklar da altı sekiz yaşların dalarmış. Nitekim adamın evlendiği kadın bu çocukları çekememeye başlamış. Demiş ki "bu çocukları atacaksın." Kocası da " nasıl atarım ben bunları ?Evlat atılır mı ?" Karısı "atarsan atarsın,atmazsan ne ala. atmazsan ben gidecem"demiş.Ondan da bir çocuğu olmuş."Atayım bari.Yarabbi bunlara başka yerde nasibini ver ."demiş. "Başka hanım olsa o da bunun gibi yapacak." diye bunları alıp dağa götürmüş. "yavrularım siz burada durun. Ben burada çalışırken siz de buralarda oynayın." demiş.Çocukları böylece kandırmış.Ağaçlara bir tabak asmış.Tabaklar rüzgar estikçe tak tak vururmuş.Çocuklar da "ileride babam odun ediyor."diye orada beklemişler.Aradan epey bir zaman geçiyor."Babamız daha odunları etmedi mi?" diye yanına varıyorlar. Bakıyorlar ki, ne baksınlar! Tabak ağaca vurdukça "tak tak" ediyor." Ah ah!Odun eden adam nerde?Eyy babacığım! Tak tak eden babacığım!

Bizi aldatan babacığım." demişler.İki gardaş, ne yapalım diye düşünmüşler.Kız büyükmüş.Oğlan küçükmüş"gidelim buradan!" demiş oğlan, ağlayarak.İki kardeş ağlamışlar."Biz bu dağda ne yapacağız?Hadi gidelim.Belki bir yer buluruz." demişler.Oradan çıkmışlar.Geriden aşağı inerken bakmışlar iki tane bina var.Bir tanesinde köpek duruyor,bir tanesinin de duman tütüyor.Demişler "duman tüten yere gidelim." Oraya vardıklarında kapıyı vurmuşlar.İçeriden bir kadın sesi"Sıçan!Çıkarsam seni çıtır çıtır yerim." demiş.O zaman bakmışlar ki kadın böyle diyor." Teyze biz insanız,sıçan değiliz."demişler.Kadın oradan" aman insan mısınız? demiş, kapıyı açmış."Gelin yavrularım" deyip hemen içeri almış.Bu evde meğer bir dev karısı yaşarmış.Kendini orada geçindirirmiş.İnsan eti de yermiş.Çocukları içeri misafir ediyor.Çocuklar acıkmışlardır diye yemek getiriyor önlerine.Bakıyor ki iki kardeş ,yemekte insan eti kokuyor.Aynı böyle çocuklar gibi çocukları kesmiş ,onların önüne koymuş.Tam yiyeceklerken insan eti olduğunu anlamışlar."Bu karı bizi de yiyecek.Biz bundan nasıl kurtulalım?Burdan çıkalım!" demişler.Çocukların kaçacağını anlayan yaşlı kadın" siz burada yatarsınız.Ben sizi sabahleyin gönderirim."diye kandırmış.Çocuklar "tamam"demişler fakat kadın gidince" bu bizi de yer,kaçalım !diyip karar kılmışlar.Sabah olmuş,kadın oduna gitmiş.Çocuklar bunu fırsat bilip oradan kaçmışlar.Kaça kaça ormana varmışlar.Yağlı eti yediklerinden oğlan susamış kız da susamış.Kız demiş ki "ya kardeşim susadım.Bu orman sıklıkmış.Geyiği,ayısı her bir mahluk varmış.Bunlara denk geliriz.Ayak izlerine bak!Şu domuza benziyor, şu eşeğe benziyor ,şu geyik izine benziyor." diyip tahmin ediyormuş.Oğlan dayanamamış geyik izinde olan suyu içmiş.Suyu içince silkinmiş geyik olmuş. Geyik olunca sıçramış dağa gitmiş.Kız kalmış yalnız.Kız" ne yapayım yarabbi ben bu dağın içinde?"diye ağlamaya başlamış.Gide gide bir pınar başına varmış.Oraya varınca" başka çare yok.Şuraya oturayım da bir giden gelen olur."demiş.Kız otururken iki kavak belirmiş."Yarabbi!Şu kavak eğilse de ben şu kavağın üzerine çıksam.Ya kavak!Eğil de ben senin üzerine çıkayım."Demiş.Bunun üzerine Allahın hikmetiyle kavağın birisi eğiliyor kız da kavağın üstüne çıkıyor. Kara bir halayık kızı varmış.Bu kız çirkinmiş.Bey evinin de hizmetçisiymiş.Yine bir gün buraya su almaya geliyor.Tam testiyi doldururken ,güneşte doğunca kavaktaki kızın görüntüsü suya vuruyor.Suda kızın görüntüsünü kendisi sanıp" bana kara kız diyorlar.Şu resmime bak!Ne güzelim."Diyor.Testileri kırıyor, suyu doldurmadan gidiyor.Bey konağına varıyor" nerde sular?"diyorlar.Halayık kızı kavağın üzerindeki

kızın güzelliğini kendi güzelliği sanıp "bana çirkin diyorsunuz.Benim güzelliğimi görün." diyor.Oradakiler de" git kimi kandırıyorsun.Haydi şimdi suyu doldur gel!" diyorlar.Kız" kırdım testiyi."deyince eline başka bir testi veriyorlar.Halayık kızı da "ben gitmem.Beni gelin orda görün ."diyor.

Konağın sahibinin bir oğlu varmış. Ona "git bak!" diyorlar. Oğlan suyun yanına gidiyor bakıyor ki hakikaten güzel bir kızın yüzü suda gözüküyor.Başını bir kaldırıp bakıyor ki kavağın üstünde bir şey var.Güzel bir kız kavağın üzerinde.Kıza" ne geziyorsun orda?Kız nerden çıktın?İn misin?Cin misin? diye soruyor.Kız da"Ben in de değilim cin de değilim.İnsan oğluyum.Ben buraya çıktım." diyor .Kızı çok beğenen oğlan "öyleyse ben gideyim bir at alayım, at ile seni götüreyim. "diyor.Kız da "olur" diyor.Oğlan atı almaya gide dursun,kız ağaçta beklemeye başlıyor.Bu arada olanları gören kara kız ağacın altına gidip kavağın üzerindeki kıza aşağı inmesini söylüyor. Kız inmeyince "hiç olmazsa beni de yanına çıkart bacı" diyor.O zamana kadar yalvarıyor.Kız buna dayanamıyor" eğil kavağım eğil ,kara kız da çıksın senin dallarına." diyor.Kavak eğiliyor.Kara kız çıkınca "sen nerden geliyon?Şuradan geliyom. Buradan geliyom."konuşmaya başlamışlar.Oğlanın gittiği mesafe uzunmuş.Yaya gidip,atla gelene kadar aradan üç dört saat geçiyor.O zamana kadar kavağın üzerindeki kızın üzeri başı kirli,rezil haldeymiş.Öksüz olduğundan üvey anası bakmadığı için başı bitliymiş.Kara kız" güzel kız, başında bit mi var?Getir ben bakıvereyim."demiş.Nitekim, bir kaçını ayıklarken başının ortasında iki tane ak tüyü görmüş.Kızın başında ak tüyü varmış.Kıza" sen daha gençsin. Bunları kopartalım." demiş kara kız .O da" kopartma! Kopartırsan ben kuş olur ,göğe uçar giderim." demiş.Tabi bu kara kızın işine gelmiş.Nitekim, başına bakarken tüyleri kopartmış. Kopartır kopartmaz, kız ak güvercin olup uçup gitmiş.Oğlan aradan iki üç saat geçince geliyor ağacın altına.Kıza aşağı inmesini söylüyor.Öbür kız da kavaktaki kızdan duyduğu için"Eğil kavağım eğil.Ben ineyim de sen gene doğrul."Diyor ve ağaçtan iniyor.Delikanlı bakıyor ki kız kara kıza benziyor." ya sen bizim kara kız değil misin?"diye soruyor.Kara kız"yok,güneş beni yaktı,sen gelene kadar da ondan böyle oldum." diyor.Kızı yakından oğlan görmeyince inanıyor.Nitekim"kara kız aşağıdaydı.Nerden çıkacak?"diye oğlan inanıyor söze.Kara kız"ben yine ağarırım." deyince oğlan buna inanıyor.Neyse bunla evleniyorlar, düğün yapıyorlar.İkisi bir hayat yaşarken, kara kızın bir çocuğu oluyor.

Bunların bir bahçesi varmış evin önünde.Bu bahçeye güvercinler gelirmiş.Bu kız da güvercin olarak gelmiş dallara konmuş. Dallara kondukça"Yarabbi!Kara kızla oğlan da güvey mi olmuş ?Beyin oğlu,konduğumuz dallar kurusun!"diye kuş diliyle söylermiş.Kara kızı güvercinleri görünce anlamış.O yüzden güvercinleri güdermiş. Nitekim kızın bedduasından dallar kurumaya başlamış.Kara kız bey oğluna"bu ağacın dallarını katranlayacaksın!Güvercinler buraya kondukça dallar kuruyor."demiş.Oğlan kara kıza" ağaçları katranlayınca güvercinler ölür.Onlar can." deyince kara kız itiraz etmiş kocasına.Nitekim "güvercinler o dala konunca ,kanatları ayakları yapışınca, güvercinler kesecen illa etini yiyeceğiz."demiş oğlana.Oğlan da "güzel bir yuva yapalım,burada dursunlar."demiş.Kara kız güvercinleri bildiğinden illa" olmaz güvercinleri keseksin." deyip diretmiş.Oğlan kara kızın ısrarlarına dayanamamış dediğini yapmış.Dallara katranı sürmüş.Güvercinler dala konmuş.Ayakları da yapışmış.Onları yakalayıp kesmişler.Akşam olup,ağırlık basınca bulgur pilavına sarıp yemişler.Oğlanın güvercinleri kestiği yerde bir tut ağacı belirmiş.Kara kız durumu anlamış.Bu dut ağacı yetişince" ille bunu keseceksin. Benim oğlum bu dut beşiğinde yatacak." demiş.Oğlan kara kıza" kesmeyelim.Biz hem bunun dutunu yiyoruz hem de gölgesinden faydalanıyoruz."Kara kız tutturmuş olmaz!İlla keseceğiz." Oğlanı zorluyor.Dut ağacını kesiyorlar,beşik yapıyorlar. Kara kızın oğlu bu beşikte yatıp sallanıyor.

Bir gün kapısının önünden bir dul karı geçermiş.Bu dul karı da sığır güdermiş. Kapıdan geçereken kesilmiş dut ağacını görüyor.Ağaç kesilirken bir yongası kalmış.Buradan bir yonga alıyor, götürüyor.Kadın yongayı evine götürünce" bunu yakarım."diye atıyor bir köşeye.Sabah oluyor, dul kadın sığırlarını alıp tekrar çıkıyor evden.Akşam olup sığırlarını güdüp eve dönünce bir de bakıyor ki ihtiyar karı, yemekler hazırlanmış, ocaklar yanıyor."Evde kimse yok bu nasıl olur?"diye şaşırıyor.Karnı da aç olduğundan karını doyuruyor.Kadın bir gün böyle iki gün böyle "nasıl olur?"diye sağa sola danışıyor.Kadına " bunu okuyacaksın.Bu kimse senin karşına çıkar." diyorlar.Kadın evine gidiyor, okumaya başlıyor."Kimsen saklanma çık."diye sesleniyor.Okuyor, üflüyor"Yarabbi kim ise bu, çıksın karşıma." diye yalvarıyor.Dua edip yalvarınca kız meydana çıkıyor.Çıkıyor ki ne güzel bir kız! Bu kız "ana sen benim anam ol, ben de senin yavrun olayım.Yemeği aşı yapan benim."diyor.Kadın bir bakıyor, hoşuna gidiyor kız.Kadının zaten çocuğu yokmuş.

İkisi analı kızlı geçiniyorlar.Kadın,hayvanları gütmeye götürür, getirir ,sağarmış fakat bu kız hiç dışarı çıkmazmış.Beyin oğlunun atları varmış.Atlarından tayları satılığa çıkartırmış.Bunu duyan kız "ana beyin oğlunun taylarından bir tay al da gel bana."demiş.Yaşlı kadın"besleyebilir misin tayları?"diye sormuş.Kız da"beslerim." demiş.Nitekim kocakarı gidiyor, oradan bir tay alıp geliyor. Kız tayı alıyor,bakıp besliyor.Tay öyle bir tay olmuş ki gören hayran kalıyor.Beyin oğlu verdiği taylardan kim daha iyi besler, hangisi daha iyi olursa parası ile geri alırmış.Bazılarını da bedava verirmiş, çok tay var bakılsın, telef olmasın diye.Kızın beslediği taya bakıyorlar ki çok güzel bir tay.Kadına" sen bir tek kadınsın.Hayvan güdüyorsun.Bu tayına kim baktı? Nasıl oldu böyle? Diye sormuşlar.Kadın" benim bir evde kızım var.Kızım baktı."diyor.Oradakiler "şu kızını görebilir miyiz?Bir ata böyle bakan, böyle bir iş yapan kimdir?Nitekim oğlan tayı parasıyla alıyor, kızı da görmek istiyor.Bey oğlu kızı görünce kavak ağacında gördüğü kız ile aynı.Kız oğlanın karşısına çıkıyor.Zaten kız oğlanı takip edermiş.Pencereden gözlermiş.Oğlan tekrar vurulmuşa dönüyor."Benim o gün kavakta gördüğüm o kız ."diye seviniyor.O zamana kadar yine ev geri geliyor.Bir kaç gün sonra karısına"sen beni kandırdın." diye kızıyor.Dut ağacını kara kız da takip eder imiş." Dut ağacı da kayboldu gitti."diye sevinirmiş.Ağaçtan kalan yongayı kocakarının gelip götürdüğünü bilmemiş.Çünkü kalanların hepsini,beşiği de önceden yaktırmış.Neyse, oğlan kocakarıya "teyze bu kızını bana vereceksin."diyor.Kocakarı da " oğlum " ben kıza danışayım.Kız eğer münasip görürse sana vereyim."diyor,kıza soruyor.Kız da" ana sen münasip görürsen ben varırım."diyor.Sonra kız ile oğlan düğün yapıyor ,kara kızı çıkartıyor.Öteki kızı alıp mesut bir hayat yaşıyorlar.

8.14. Hızır'ı Arayan Adam

Bir adam Hızır'ı bulmak, görmek istiyormuş.Herkese"Hızır'ı bulacam." diyormuş.Fakat kimse buna inanmıyor"Hızır'ı hiç kimse bulamaz." diyorlarmış.Bunun üzerine adam"siz görürsünüz ben bulduktan sonra!" demiş ve aramaya koyulmuş.Giderken bir adam dikkatini çekmiş ve koşarak yanına gitmiş. Bakmış sağ elindeki baş parmağı yok.Hemen boynundan tutmuş ve sormuş "sen Hızır mısın? diye.O da "Hızır'ım" demiş.Adam da "eğer sen bana öteki dünyayı

gösterirsen senin Hızır olduğuna inanırım, kimseye de demem." demiş. Hızır'da "tamam!öteki dünyayı sana göstereceğim.Öteki dünyayı göstermek için gözlerini yum". demiş.Adam gözlerini yumunca ruhunu almış götürmüş.Varınca" işte burası. Bak bu adama. Bir yük almış,daha da üstüne koyuyor ve çekemiyor,kaldıramıyor fakat daha da üstüne koymak istiyor." demiş."İşte bu günahını çoğaltan kişidir."demiş Hızır.Az daha gitmişler tekrar bir adama daha rastlamışlar."İşte bu adama bak!Yükü üstünde çok ağır.Üstündeki yükü azaltmak için az az koyuyor, daha da indiriyor.Üstündekininin ağırlığı bir türlü bitmiyor o da daha da yere indiriyor. İşte bu adam,günahına sevap kazandırıyor."

Sonra başka bir adamın yanına gitmişler.Bu adam da ağaçların, ormanların yanındaymış ve ağaçların hepsini kesiyormuş.Yaş ağacı da kesiyormuş, kuru ağacı da." İşte bu adam da Azrail.Herkesin canını alan kişi." demiş ve onu yalan dünyaya geri göndermiş…

8.15. Peri Kızı

Zamanın birinde otuz iki farzı bilen, namazında niyazında bir genç varmış. Delikanlı yalnız imiş, kendi halinde geçinirmiş. Genç delikanlının kimsesi de yokmuş. Bir gün akşam eve geliyor bakıyor ki yemekler hazırlanmış, ev süpürülmüş, toplanmış.Hemen oturup yemeğini yiyor ama kimin yaptığını da bilemiyor.Bu böyle her akşam devam ediyor. Bir gün merak edip gidip bir hocaya danışıyor. "Hocam, ben her akşam geldiğimde yemeğim hazırlanmış. Kimin yaptığını bilemiyorum."diye soruyor.O zamanın devirindedeki hoca da" Bak oğlum!Yemeğini hazırlayan bir insan oğlu değil, bu bir melek.Buna okuyacaksın ,okuduğun an karşına çıkacak." diyor.Delikanlı" peki ne okuyacağım hoca?" diyor.Hoca da" Nas süresini .Bunu okursan tuzsuz yağ gibi erir ve sende bu kişiyi bulursun." diyor.

Delikanlı eve dönüyor.O zamana kadar kız kapıyı açıyor.Delikanlı hemen arkasından kapısını örtüyor. Başlıyor Nas suresini okumaya.Okuyunca kız beliriyor "yeter okuma"diyor.Delikanlı "sen kimsin?"diye soruyor orda beliren kıza.Kız" ben bir peri kızıyım.Sana Cenab-ı Allah beni nasip etmiş .Bana dediler ki, filancanın sen yardımcısısın.Ben geldim sana yardım, hizmet ediyorum." Delikanlı diyor ki olmaz

benim hanımım ol.Karı koca olalım.İkimiz evleneceğiz." diyor.Peri kızı "benimle evlenme daha zaman var. O zaman evleniriz.Şimdi beni bırak." diyor ama oğlan sözünü dikkate almıyor tutuyor bununla karı koca oluyor. Bir gün kız meydana çıkıyor.Kızla beraber bahçesinde çalışmaya başlıyor.O sırada bir padişah vezirleriyle giderken bu kızı görüyor." İlla ben bu kızı alacam.Bunun kocası kim öğrenin,çağırın getirin."demiş.Padişahın huzuruna gelen çocuk "buyurun şefkatli padişahım."diyor.Padişah" benim sana bir buyruğum olacak. Onu yapacaksın." deyince delikanlı "nedir?" diyor.Padişah"buyruğum benim, annemin parmağında altın yüzük vardı.Yedi sene oldu.Bu yüzüğü bulamıyoruz.Bulup geleceksin.Eğer bulup gelemezsen ,senin kelleni alacağım." diyor.Delikanlı o zamana kadar bu üzgün haliyle eve geliyor. Karısı bakıyor ki adam üzgün." Adama" ne oldu?Derdin telaşın nedir?" diyor.Delikanlı olan biteni karısına anlatıyor.Kız" ne olacak şimdi?Ben sana demedim mi?Benimle bir olma.Zamanı var, başına haller gelir diye. Geri de gidemem ben." diyor.Delikanlı" nasıl olacak bilmiyorum? Padişah böyle böyle bir emir verdi. Tutmazsam kellemi alacak." Kız "kolay .Balıkların annesi var.Ben gidemem sen git.Benim yüzüm kara oldu.Onların rızası olunca ben seninle öyle evlenecektim.Ben gidemem, sen git." diyor. Sabah olunca delikanlı suya gidiyor. "eyy balıkların annesi !Beni duyuyorsan dışarı çık. Kızının selamı var. Dışarı çık sana bir ricam olacak." diyor.Kadın çıkınca delikanlı" padişahın annesinin parmağında yüzük gitmiş.Ben bunu bulamazsam benim kellemi alacak."

Kızın annesi" gel oğlum peşime" diyor. Akşamın zifiri karanlığında gidiyorlar.Kadınla mezarlığa gidiyorlar.Kadın" mezarlık açıl ."diyor, mezardan mezara yol açılıyor. Allah'ın hikmetiyle mezar açılıyor. Kadın "gir al oğlum. yedinci mezar onun mezarı, gir al ."diyor. Delikanlı mezara giriyor.Padişahın mezardaki annesine"anne, parmağında yüzük gitmiş.Senin oğlun bu yüzüğü benden istiyor." diyor.Padişahın mezardaki annesi" al oğlum yüzüğü.Yakındır oda gelecek benim yanıma.Bir yüzüğe dayanamadı mı ?"diyor.

Yüzüğü bulan delikanlı kırk gün mühlet veren padişahın huzuruna yüzüğü götürüyor.Bakıyorlar ki hakikaten o yüzük bu yüzük.Bulamaz sanıp bunun kellesini alırım diye mana ettiği yüzüğü getirmiş. Bunun üzerine padişah"sana bir emrim daha olacak.Bir salkım üzüm bir yandan yenecek, bir yandan tükenemeyecek.Benim askerlerim doyacak.Bu üzümü buldun ne alâ. Bulamazsan kellen

gidecek."diyor.Delikanlı gene geliyor evine. Peri kızı soruyor" ne o efendi derdin ne? O da "böyle böyle "diyor.Peri kızı da " kolayı var.O dediğin Cennet'te var başka bir yerde yok . Anneme bağır,Cennet'ten sana getirir." diyor.Delikanlı yine balıkların annesine gidiyor, durumu anlatıyor.Kadın Cennet'ten bir deveyle beraber üzümü getiriyor.Delikanlı alıp üzümü padişaha götürüyor. Padişahın askeri yiyor, halkı yiyor tüketemiyor. Bir yandan doluyor, bir yandan bitiyor.Bunu gören padişah" ne yapacağım?Kellesini nasıl alacağım?" diye düşünüyor. Padişah sonra tekrar delikanlıyı huzuruna çağırıyor."Delikanlı, dün anasının karnından doğan çocuk çıkacak, padişah ile konuşacak.Buldun ne alâ bulamazsan kelleni alırım." diyor.O zamana kadar delikanlı gene üzgün eve dönüyor.Kız gene soruyor.Delikanlı, böyle böyle oldu diyor.Kız" padişahın başını alacak.Ben sana demedim mi benimle birlikte olma, zamanı var diye. Neyse anneme git. Balıkların annesi diye bağır.Kız kardeşim doğum yaptı.Bunu anneme söyle.Alsın gelsin çocuğu ama çocuk ölecek." diyor.Delikanlı hemen balıkların annesine gidiyor. O gün doğan çocuğu alıyor, padişaha götürüyor."işte padişahım çocuk diyor." Çocuk dile gelip" söyle padişahım emrin nedir?" Padişah şaşırıyor.Bebeğe soruyor"sen kaç gün oldu doğalı?Babanın adı ne ? Kaç kardeşin var?" Bebekte "ben annemden dün doğdum."Diyor.

Bu dünyada ne varsa her şeyi bilip söylüyor sonra" ya padişahım, ben patlıyorum nazardan.İnşallah sende çatlarsın." diyor .Bebek orda patlıyor ,padişah orda çatlıyor.

8.16. Melek İle Evlenen Oğlan

Zamanın birinde bir garip oğlan varmış. Durumu yokmuş. Ailesi ölmüş, kimsesizmiş. On sekiz ,yirmi yaşını bulunca bir gün Cenab-ı Allah tarafından buna bir melek yazılıyor.Oğlan bu meleği görünce illa birlik olacağız diyor ve ikisi bir evleniyor. Aradan zaman geçiyor.Bir zaman geliyor meleğin akrabalarının düğünü oluyor. Kapıdan gelip bağırıyorlar kıza" filanca dışarı çık!diye.

Meleklerin askerleri varmış.Onlar seslenip, haber ediyorlarmış.Kız" peki gelirim akşam." diyor askerlere.Meleklerin nikahı akşam olurmuş.Kızın kocası da evde olduğundan o da duyuyor konuşmaları.Kıza diyor" ne oldu ?Seni niye çağırıyorlar?" Kız da" böyle böyle düğün var.Bana da gel diyorlar.Adam göndermişler."deyince

oğlan" öyleyse bende gelecem.Beni de götüreceksin." demiş.Kız buna itiraz etmiş. "Sen insanoğlusun. İnsanoğlu vefasız olur.Hem duyduğunu anmayınca duramazsın. yok!" demiş.Adam inat etmiş, zor koşmuş."İllâ ben de gelecem." diye inat etmiş.Nitekim kız da dayanamamış tamam demiş."Tamam gel ama akşam olmadan filanca meydanlıkdaki çınar ağacının üzerine çık.Düğün orada olacak." demiş.Akşam olmadan kimse görmeden delikanlı gizlice çınar ağacının üstüne çıkmış, beklemiş. Bakıyor ki akşam olunca,meleklerden bir bölük o yandan geliyor ,bir bölük öbür yandan geliyor.Bir de başka taraftan davullu, zurnalı, kürklü azametli biri geliyor. Herkes safta duruyor" buyur beyim,buyur beyim." diye.Bunlar hepsi meydanlara geliyor.Sabaha kadar dömbekler, davullar yapılıyor.Sabaha yakın herkes kaybolup gidiyor.Sabah olunca, herkes gidince bu da evine gidiyor.Karısı melek de evde imiş.Merak edip ona soruyor" filanca taraftan gelenler kim idi ?Doğu tarafından gelen kömek kim idi? " diyor.Kadın diyor ki "bırak bu işleri.Gözünle gördün, zorladın, geldin.Daha fazla soru sorma.Üstüne düşme.Kim olursa olsunlar." Fakat adam da zorlamaya devam etmiş." illâ anlatacan" demiş.Kız da dayanamamış" o yandan gelene filanca derler ,bu yandan gelene filanca beyler derler.En sona gelense, o bizim padişahımızdır."demiş.Delikanlı da"peki o zaman.Bunlar nerde?Nerede durur?" Kız da" onu da mı öğrenmek istiyorsun?Filanca yerdeki büyük caminin oradaki kara köpeği gördün mü sen?" demiş.Delikanlı da" vilayetteki caminin önündeki köpek hiç dikkatimi çekmedi.Bir daha gidersem bir bakayım." demiş.Merak etmiş, sabah olunca uğramış bakmış ki kara köpek yatıyor. Şöyle yanından geçerken köpeğe seslenmiş."Geçen geceki azametin nerdeydi pis hayvan? Şunun şurada yatışına bak!"demiş. Köpek kafayı uzatıp bakmış.Delikanlı dönmüş eve gitmiş.Akşam olmuş kapı çalınmış.Kadın bu kapı niye çalınıyor?Yoksa bir iş mi yaptın bu gün? demiş.Adam"yok!Bir şey yapmadım."demiş ,saklamış gittiğini.Kız durumu anlamış"yok bir şey yapmışsın!Ben gidiyorum.Beni öldürecekler!Bana okuduğun duaları oku.O gördüğün çınar ağacında beni asacaklar."

Gelen askerler meleği alıp götürmüşler.Delikanlı çok dua okumuş arkasından ama meleği gene de asmışlar.Delikanlı merakının ve boş boğazlığının yüzünden olmuş. Masal da burada bitmiş.

8.17. Tilki Hacca Harem Olmuş

Tilki köye gelmiş. Bakmış horoz kuyruk da eşiniyor.Eşinir iken horozu tutup yemek istemiş. Horoz da tilkiyi görünce kaçmak istemiş. Tilki horoza demiş ki "Horoz kardeş,ben hacca harem oldum.Sizin ananızı yedim, yavrunuzu ağlattım; yavrunuzu yedim ananızı ağlattım. Size hacı pilavı yediricem. Hem de helallaşacam.Hacca harem oldum ben. Git ördeğe, hindiye haber et. Hem helallaşayım hem de hacı pilavı yediriyim" demiş.

Horoz bu teklifi kabul etmiş. Hindi ile ördeğe gitmiş;

-Gelin gelin.

-Ne var?

-Tilki hacca harem olmuş, bize hacı pilavı yediricek.

Bunlar da aç olduğundan pilavı duyunca "tamam" demişler yola koyulmuşlar üçü bir. Tilki bunların önüne düşmüş.Bunları bir ağacın deliğine koymuş.Koyduktan kelli önüne oturmuş.Demiş ki hindiye "gel bakalım coluk" demiş. Hindi,coluk çıkmış gelmiş. "Ben seni yiyecem coluk " demiş tilki.Hindi de "sen hacca harem oldun.Adam böyle şey yapar mı? Haccın kabul olmaz" demiş. O da "aç karnına hacca gidilir mi karnım doymayınca?" demiş. "senin kabahatini diyecem, sonra yiyecem" demiş.

"Senin kabahatin,ben açlıktan köyde dolanıyom ,bişey buluyum da yiyim diye.Sabahleyin kalkıyon "gudu ,gudu,gudu" diyon.Köyün taşını,toprağını kaldırıyon,köpeğini ardıma düşürüyon.Senin kabahatin bu" demiş ve onu yemiş.

Ondan sonra ördeğe seslenmiş "gel bakalım ördek kardeş.Seni ben yiyicem"demiş tilki. Ördek"Yoo! hacca haremsin.Yav adam böyle şey yapar mı?Haccın kabul olmaz"demiş.Tilki yine "Aç karnına hacca gidilir mi karnım doymayınca?Senin kabahatini de diyecem, ondan sonra yiyicem.Senin kabahatin sabahlayın kalkıyon. Gak gak gak uyuyanları hep kaldırıyon.Beni köyden dışarı kovalattırıyon.Senin kabahatin de bu" demiş ve onuda yemiş.

Sonra "gel bakalım horoz" demiş. Horoz da çıkmış gelmiş. Ona da "seni de yiyecem"demiş.Horoz bunu duyunca tilkiye "yav hacca haremsin.Haccın kabul olmaz"demiş.Tilki horoza da "aç karnına hacca gidilmez. Seni de yiyimde tok karnına gidiyim"demiş.Horoz da "beni yine de yicen mi?Yimeye yiyecen ya,peki o zaman.İzin ver şu kayanın tepesine çıkıyım da ,bi sağıma bi soluma bakıyım.Son bakışım olsun.Ondan sonra ye"demiş. Tilki kabul etmememiş tabi"kaçarsın" demiş. Horoz tilkiye "O vakit kaçmamam için kanatlarımdan ısır.Isırınca ben yürüyüm, sen de ardımdan gel.O kayanın tepesine çıkalım.Orada ben iki yanıma bakıyım.Beni de orda ye.Bunları burda yedin" demiş.Tilki dediğini kabul etmiş. Horozun kanatlarından ısırmış, kayanın tepesine çıkmışlar.Horoz tepede bir sağına bir soluna bakmış.Tilkiye "beni yine yiyecen ya,bir kere, ya Musa! diye bağır da, peygamberin adını an da etim sana helal olsun. Hem de karnın doyar" demiş. Tilki"Ya Musa" diye ağzını açınca, horoz da ordan nice fırladıysa bir kaçmış, köye doğru bağıra bağıra gitmiş.Bunun sesini duyan köyün adamları yetişip ,enikleri yığılınca tilki kaçmış gitmiş.Selamete çıkınca kendi kendine demiş ki"Musa peygamber de İdris peygamber değil mi? Musa değil, İdriiis diyeydim, dişlerimi sıkaydım ,onu da yiyeceğdim iyice doyacağdım." demiş.Masal da burda bitmiş.

8.18. Bey Böreği

Memleketin birinde bir padişah varmış.Bunun cocuğu coluğu olmamış. Karısıyla ikisi otururken "yav bizim ömrümüz boşa gidiyor.Padişahız ama çocuğumuz coluğumuz yok.Biz gidince bizim neslimiz kesilir. Kimse bizim adımızı anmaz"demişler.Bunlar böyle konuşurken kapı çalmış.Padişahın karısı kalkmış kapıyı açmış.Bir ihtiyar içeri girmiş. Girince bir elma vermiş ikisine."Şu elmayı yiyeceksiniz.Sizden bir oğlan çocuğu olacak.Ben gelmeden de adını vermeyeceksiniz."demiş.Yaşlı adama para verecek olmuşlar, bakmışlar ki kapıyı örtmüş çıkmış,kaybolmuş gitmiş. Aramışlar, taramışlar bulamamışlar. Elmayı da yemişler.İhtiyarın dediği gibi bunların çocukları olmuş.Çocukları büyümüş, mektepe gidermiş.Oradaki çocuklar buna takılırlarmış "adı yok,adsız" diye.Adını koyması için beklemişler fakat dede bekle bekle gelmemiş adını vermeye. Günlerden bir gün köyün ileri gelen adamları"toplanalım,buna bir münasip isim verelim." demişler.

Oturmuşlar" şu ad iyi ,bu ad iyi " müzakere eder iken ,kapıyı açmış dede içeri girmiş. "Çocuğun adı Beybörek" demiş. Yine para vermek istemişler, aramışlar, taramışlar bulamamışlar.Çocuğun adı Beybörek kalmış. Bu bu Beybörek hocadan gelirken, bir kocakarı testiyi doldurmuş, yola koymuş karılarla konuşuyormuş.Çocuklar eline taşı almışlar" sen vururdun ,ben vururdum"oynuyorlarmış.Taşı atmışlar, çocuklar bir türlü testiye vuramamışlar. Beybörek "dur ben atayım" demiş bir taş da o atmış, testi kırılmış, yaşlı kadının suyu dağılmış. Suyu dağılınca karılar "amanın testiyi kırdılar su döküldü baksana" demişler.Yaşlı kadın bir dönmüş bakmış,testi kırılmış,içindeki su dökülmüş.Parça parça kalmış testisi.Yaşlı kadın öfkeyle"Ak Kavak Kızın'a aşık olsun benim testimi kıran" demiş. Oğlan"kadın bana Ak Kavak Kızın'a aşık ol dedi.Bu karı böyle dedi, emme bu kız güzel mi ?çirkin mi ki?" diye kuruntu etmeye başlamış. Kötüledikçe kötülemiş Beybörek.Babası bakmış oğlanın durumu kötü.Derdine derman aramış.Hacıydı ,hocaydı ,doktordu her yere danışmış.Kimse bilememiş çaresini.Gayrı kadının birirsi "oğlum dert saklayanda kalır.Senin derdin ne ise söylesene" demiş. Oğlan da "Ben böyle böyle testiyi kırdımı dı .Yaşlı kadın bana beddua etti.Ak Kavak Kızın'a aşık ol dedi.Ben Ak Kavak Kızı nerde?Güzel mi? Çirkin mi? merak ediyom.Bunun yüzünden kötülüyom."demiş. Bunu duyan kadın doğru babasına gitmiş.Adam da gayrı haber vermiş her yere.Sormuş soruşturmuş.Duyanlar" falan köydedir Ak Kavak Kızı "demişler.Bunlar ata binmişler, varmışlar oraya.Ak Kavak Kızı'nı zengin bir ağanın kızı sanıyorlarmış.Gelmişler bir bakmışlar ki dul bir karının kızıymış.Anasıyla bir kulübede otururlarmış.

Köydekiler bunlara sormuş"Kime geldiniz?" Onlar da "Ak Kavak Kızı'na geldik."demişler.Onlar da göstermişler "aha şu çukurda oturan şu karıylan, şu kız."demişler. Padişah"Ne olursa olsun.Oğlum beğendikten kelli ne olursa olsun alacam".Ordan giysi almış ,kundura ,öte beri almış kızı giydirmiş.Kız giyinip biçime girince güzel mi güzel bir gelin olmuş.

Padişah" Madem bu kız fakir, kırk gün düğün çaldırıyımda şu kızı şeneltiyim" demiş.Kırk gün düğün çaldırmaya başlamış.Kırk gün düğün çalmakta olsun, Beybörek arkadaşlarını toplamış "bu kırk günle baş mı olur?Hadi atlara binelim,şu dağları gezelim.Oralarda gidelim, gezelim, yiyelim, içelim,gelelim.Bu kırk günü böyle bali getirelim.Ben tahamül edemiyom kırk güne"demiş. Bunlar kırk kişi atlara

binmişler "şu dağda iyi yer var. Bu dağda iyi yer var ."diye diye bir dağa varmışlar. Bakmışlar ki,ne bakacan. Köşk, güllük gülüstanlık, havuz, sular , çayır. çimen. Hemen oraya girmişler.Herkes oraya atını bağlamış.Bunun dengi boz atı varmış. Dengi bozu atı kaşını ardı vermiş yularını" hadi nerde bulursan sen de orda ye." diye.Ötekiler oraya bağlamışlar.Padişahın oğlu hayvan dilinden bilirmiş.At öyle edince demiş ki "başına bir büyü gelince ben yetişirim.Benim yalımdan iki tüy al da sakla.Bir birine çaldığın vakit ben yetişirim." demiş. onun yalısından iki tüy almış,salmış.Ötekileri atlarını oraya bağlamışlar.Yemişler,içmişler,bunların kırkı da oraya yatmışlar.Orda da kırk kişi beklermiş o köşkü. Padişahın oğluyla arkadaşları gelirken bunları görmüşler."Yav bunlar kırk kişi.Biz de kırk kişiyiz .Uyanırlarsa gücümüz yetmez.Cesaretsiz bir adam olsalar böyle buraya girmezler.Ne yapalım?Haber gönderelim krala.Kral adam göndersin.Fazlaca olsun da, tutalım bunları sağca yaralanmadan " demişler. Onlar uyurken bunlardan biri gitmiş ,haber etmişler.Askerler gelmiş bunları çevirmişler.kıskıvrak bunları almışlar gitmişler.Sorgusuz, sualsiz bunları zindana atmışlar. bunlar zindanda nice yattılarsa yedi sene geçmiş.Bu arada da düğün olmuş.Düğün olduktan kelli gelin eve getirmişler, oğlan yok. Dur bu gün gelir ,dur yarın gelir, aramışlar taramışlar,yedi sene olmuş gelen olmamış.Anasıylan babası demişler ki " vay bizim yaptığımız iş gayrı tullağa mı dokundu, ne oldu?Bu kırk kişi bizim yüzümüzden mağlup oldu" diyip , biri bir odaya girmiş ağlamış, biride de bir odaya girmiş ağlamış. Yani yan yana gelmemişler karı koca.Öyle ağlarlarmış"bize olan kime oldu?"diye.Bunlar ağlamakta olsun, günlerden bir gün bir bezirgan gelmiş bu köye.Gelince , herkes çekili çekili gitmişler istediklerini almışlar, kumaşlar, öte, bete.Bunlar dehetlemişler bakmışlar ki ne bakacaksın?Herkes aldığını almış, sattığını satmış taneleşmiş. Taneleşince Beyböreğin bacısıylan Ak Kavak Kızı demiş ki "bunlar çok geziyor. Bunlardan bir sual edelim.Böyle bi kişinin ölüsünden,dirisinden bir haber alabiliyormuyuz ?" demişler.Onlar ikisi yürümüşler varmışlar.Varırken onlar da ağzını bağlıyolarmış yüklerin,gayri millet gelmedi diyi.Bağlarken bunları görmüşler. "Dur, iki kişi daha geliyor.Onlar da ne alacaksa alsında ,öyle bağlıyalım." demiş çırağına.Onlar gelince "ne alacağınız? Ne istiyorsunuz?" demiş.Onlar da "biz hiç bişey istemiyoruz. Siz çok geziyosunuz. Size bir şey sual edeceğiz" demişler.Bezirgan "ne sual edeceksiniz?" deyince, oğlanın bacısıyla, Ak Kavak Kızı "kırk kişi böyle böyle gittiler.Onların ne attından, ne kendilerinden hiç bir haber

alamadık.Siz çok geziyosunuz.Böyle bir şey duydunuz mu?İşittiniz mi? diye sormaya geldik." demişler. Onlar da"şimdiye kadar biz böyle bir şey görmedik,duymadık.Fakat şimdiden sonra duyarsak, görersek size bir habar göndeririz"demişler.Adını sormuşlar.Padişahın bacısı"Beybörek.Padişahın oğlu, bu kızın da nişanlısı ."demiş.Ondan sonra bunlar gitmiş.Onlar da yükünü sarmışlar gitmişler.Gider iken, bunlar o mahpushanenin yol ırağından yoldan geçer imiş.Onları da haftada bir gün dışarı çıkarırlarmış da, güneşte bitlendirirlermiş.Çamaşırları yıkamaları oymuş. Onlar güneşde öyle şey ederken bezirgancı demiş ki çırağa "git şurdan sual et.Mahpusların içinde böyle adam var mı?"demiş.Çırak ustadan ayrılmış. Oraya doğru varır iken, nöbetçi" dur,yasak"demiş.Çırakta "duruyom" demiş.Eşek değneğini belinin ortasına dayamış, Mapislere karşı almış,bakalım ne demiş;

Ah karelidur da yüce dağlar kareli.

Göz göz olmuş da yürek başı yareli.

Sorarım mapislere aslınız nereli?

İçinizde Beybörek var mudur? Mapuslar ey!

Almış Beybörek;

Ah!Söyle bezirgancı da söyle ,nereden geldin?

Şu benim bağrumu da delük delük deldin.

Sen de bencüleyin,yarden mi ayrıldın?

Söyle Bezirgancı söyle nereden geldin?

Almış bezirgancı;

Ah!Gelişim sorarsan da yolumuz ırakdan.

Biz de geçtükte şu Devrez'in önünden.

Gelişim sorarsan da Uyuz ilinden.

Sorarım mahpuslar Beybörek var mudur?Beybörek var mudur?

Almış Beybörek;

Ah!Sen gelür iken bizim iller,bahar mudur?Yaz mudur?

Sahrada öten de kumru mudur?Kaz mudur?

Ak Kavak Kızı 'da gelin midir?Kız mıdur?

Aradığın Beybörek benim bezirganbaşı,vay başı.

Almış Bezirgancı;

Ah!Ben gelir iken de sizin iller bahar değil,yaz idi.

Sahrada öten de kumru değil ,kaz idi.

Ak Kavak kızı da gelin değil ,kız idi.

Gendisinden böyle duydum Beybörek,Beybörek.

Almış Beybörek;

Ah!Sen geleli de bizim ilden ne zaman oldu?

Bizim bağların gazelleri sararıp soldu.

İlimize padişah kim oldu?

Senden cevabını isterim bezirgan başı, vay başı.

Almış bezirgancı;

Ben geleli de sizin ilden de az zaman oldu.

Sizin bağların gazelleri de sararıp soldu.

Kör vezir ilinize padişah oldu.

Ağlayı ağlayı da babanın gözleri durdu, vay durdu.

Deyince ,bekçi bezirgancıyı oradan kovmuş.Oradakileri de toplayıp mapusa içeri sokmuşlar.

Bunlar orda öyle söyleşirken kralın kızı da onları dinlermiş.Demiş ki "şu adam beni alırsa ,onu şu hapisten kurtarıyım." Gece yarısı olunca, kız eline urganları almış.Hapishanenin üstündeki kaleye çıkmış.Üstündeki açukluktan urganı sallandırmış."Gündüz türkü söyleyen kim ise o çıksın.Onu ben kurtaracam" demiş. Bunların kırkı da sarılmışlar urgana.Kız asılmış asılmış ,çıkamamışlar.Kız demiş ki "ben bir kişiyim.Siz orda çoksunuz.Getiremiyom, bir kişiyi çekerim ben,biriniz tutsun." İçlerinden biri "biz hepimiz çıksak da bu Beyböreğ'i kurtaramayız. Beybörek çıkarsa, bu padişahın oğludur.Bizi paraylan alır, harp ilen alır ,dövüş ilen alır.Kendini de kuratarır,bizi de kurtarır.Bu çıksın bakalım.İsteyen de bunu istiyor." demiş. Onlar da aşşağıdan yardım etmişler, bunu çıkarmışlar kalenin tepesine. Çıkarttıktan kelli kız"sen beni alırsan seni ben burdan kurtarırım" demiş. Oğlan da "benim nerem alsın seni? Ben burda mapusum. Bir şey diyemem, gücüm yok, kuvvetim yok. Ben buradan kurtulup gitmeliyim ki ,seni ondan sonra almanın çaresini düşünmeliyim." demiş.Kız da "ben seni kurtaracam."demiş.Oğlan da "Sen beni kurtarırsan, ben de seni alırım." demiş.Kız hemen çıkardığı urganla kalenin tepesinden aşağıya sallandırmış , ayağı yere değmemiş. Değmeyince kız "sen böyle sallan dur.Urganı ben buraya bağladım belinden.Bir şey olmaz. Ben bir urgan daha getiriyim" demiş.Urgan getirmeye gidince kız ,belinde kötü nantı varmış.Onu urgana süre süre urganı kesmiş.Yan tarafı da dereymiş.Kesince yuvarlanmış gitmiş oraya. Canı çıkmış ,dere aşağıya uçmuş gitmiş. Kız gelmiş bakmış ,orda kimse yok.Dolanmış inmiş aşağıya.Dere yanlarını araraken orda bulmuş.Bakmış canı içinde baygın yatıyor.Su getirmiş, içirmiş ,buna uyandırmış. Kendine gelince "ne diye bunu böyle yapıyon?" demiş.Padişahın oğlu da "ben sana güvenemedim.Gavur kızı bana bir iş yapacak diyerekten ,böyle böyle yaptım." demiş.Kız da " ya güvenmemek olurmu?Ben senin aşkından yoluna kurban oluyom.Sen ne diye böyle yaptın?Sen dur burda ben at getiriyim."demiş.Oğlan da "ben at falan istemem.Sen sade beni şu selamet yere çıkar" demiş.Kız oğlanı dereden alıp selamet yere çıkarınca,oğlan cebinden kılları çıkarmış.Kılları çaldıysa eyri boz at gelmiş, önüne dikilmiş.Dikilince atlamış üstüne biniyomuş.At "duur!Boyunca ot buldum yedim, boyunca su buldum içtim.Bu galtakta sırtımın derisini yara yaptı, alan olmadı.Sen bu galtağı,eğeri kaldır

bakalım sırtımdan"demiş.Eğeri çözüp kaldırınca, atın sırtındaki deri de kalkmış onlan beraber.At"sağ ayağımın altından bir avuç toprak al.Bu toprak her derde derman.Sırtıma sür, iyi olur sırtım.Bir hapaz daha al,çevrene çıkıla. Ananın, babanın gözleri kör oldu.Onlara da sürersin ,onların gözleri de açılır." demiş. O da almış onun sırtına sürmüş,bir hapaz almış çevreye çıkılamış.Nice eyri boz ata bindiyse, yürümüş gelmiş.Gelince atı salmış oralara "hadi sen buralara yayıl. Ben yayan gideyim." demiş.Bu yayan taksit taksit elindeki deynek ilen gelirken, bacısı da eyribozun kardeşi tay varmış,onu suvarmaya getiriyormuş.Bir de tazı beslemiş av için.Tazı başlamış tayla oynaşmaya.Oynaşınca kız kardeşi hemen yerden taşı almış tazıya vurmuş.Atınca bacağına vurmuş,tazı başlamış mauk mauk etmeye."Sen Beyböreğ'i unutun da canın oynaşma mı çekti?"diye.Bu da tazıya vurunca, almış bakalım bacısına ne demiş;

Ah vurma bacı vurma da tazıya taşı.

Kanınan akıttın da gözünden yaşı.

Vurma bacım da vurma, tazıya vurma,vay vurma.

Bacısı almış;

Ah! Var git aptal da var git, yolundan kalma.

Gelenden geçenden de intizar alma.

Ben bir bey kızıyam, selama durma.

Var git aptal da var git ,doğru yoluna.

Beybörek almış;

Ah!Vurma bacı vurma da tazıya taşı.

Kanınlan akıttın da gözünden yaşı.

Üre tay da dengi bozun kardeşi.

Vurma bacım vurma tazıya vay vurma...

Deyince"amanın,vay gardaşım sen misin?" demiş kız,sarılmış kardeşine gucaklamış.Eğrekte de davul dövülüyormuş.Oğlan davul dövüldüğünü duymuş "bu davul ne? " demiş. "Bacısı"yedi sene oldu.Sen gelmeyince Ak Kavak Kızı'nı kör vezir alıyo, onun düğünü"demiş. Oğlan"sen kimseye benim geldiğimi anma.Eve git.Ben şu düğünü, davulcuları bir ziyaret edeyim,davula çıkıyım"demiş.Çıkmış.Eğreğin ortadasına da bir sırık dikmişler.Sırığın başına da bir kabak takmışlar. Ona yay ilen ok atıyorlarmış.Bu orda oturuyormuş.Herkes herkes atmış vuramamış, atmış atmış vuramamış.Bu" verin bi de ben atayım " demiş.İçinden biri demiş ki "lan aptal! Biz bu kadar adam atamayınca, sen gibi bir aptala mı kaldı buna nişan olmak?Otur oturduğun yerde! "diye azarlamışlar.Bu oturmuş, yine atmışlar atmışlar, vuramamışlar .Vuramayınca bu yine "vay verin bi de ben atıyım" demiş.Yine azarlamışlar.Azarlayınca bir deli Mehmed ordan kalkmış demiş ki "lan verin, belki kısmet bunundur." Almış onların elinden oku ilen yayı "al bakalım" demiş.Bu ok ile yayı alınca, dizine vurmuş kırmış."Ok gibi ok getirin,yay gibi yay getirin de bakın ne yapacam o kabağı"demiş."Ok gibi ok kimin var?Yay gibi yay kimin var?Beyböreğin var.Onu getirelim. Eğer vuramazsa temiz bir sopa atalım bu aptala.Bizim oku yayı da kırdı." demişler.Bunlar kız gardaşına varmışlar. Ok ile yayı istemişler. "Bir aptal böyle böyle, bizim yayı oku kırdı .Böyle böyle istiyo." diyince, o da vermiş. Adam getirip oğlan eline alınaca"ok oku buldu ,yay yayı buldu" demiş. Nice attıysa barıt kabağını vurmuş, parça parça etmiş.İçi altın doluymuş, yere yayılı vermiş. Demişler ki " hadi kısmet senin, al altınları." Bu hiç tenezzül etmemiş, yürümüş gitmiş.Deli Mehmet başından keçe külahını çıkarmış, içine doldurmuş. "Lan nere gidiyon?Bu senin kısmetin.Al kısmetini al kısmetini " diye. Bu hiç tenezzül etmemiş.Varmışlar gitmişler kör vezire demişler ki " bi aptal barıt kabağını kırdı.Hiç tenezzül etmiyo, parayı almıyo.Parayı azımsıyo mu?Ne yapıyo?"demişler.Kör vezir de "getirin buraya! "demiş.Getirmişler "azımsıyon mu parayı ?Daha para verelim madem onun içinse.İste istediğini benden!" demiş Kör Vezir. Oğlan da "elindeki almayı isterim" demiş.Kör Vezir "bunu alma .Beyböreğin yadigarı ,yedi senedir bu almayı onun için gezdiriyom.Onu isteme.Ne istersen onu iste." demiş.Oğlan yine "almayı isterim." demiş. Üçüncü kez teklif edince,nice elinden almayı çaldıysa, almış hardak ısırmış. Isırınca Kör Vezir demiş "lan öldürün şunu. Böyle yapın, şöyle yapın. Bu Beyböreğ'in sakladığım alamayı dişledi, ısırdı."demiş. Yanındakiler de demişler ki "akıllı bir şey olsa altını

alırdı,almadı.Elindeki almayı almaya tenezzül etti. Isırdı onu da attı sade, yemedi.Koy verin bu deliyi serbest ,nerde gezerse gezsin." demişler. Madem para almıyo,almayı da ısırdı yemedi." demişler. Bunu serbest bırakınca, bu dolanı dolanı kadınların ana kınası aşı bişirdikleri kazanların yanına varmış.Karılar kazanlarda aşları bişirmişler de oturmuşlar konuşuyorlarmış, Şöyledir böyledir diye.Oğlan kazanların içinde saplı kaşığı almış, o aşı ona katmış ,o aşı ona katmış. Karının biri dönmüş de bir bakmış "amanın!Altını almayan aptal ,bizim aşları birbirine katmış. Baksana şimdi ne diyecez? Biz hangisini halledicez?Ne yapacağız?" diye bağırmış. Ordan karının birisi yerden ,ocaktan maşayı alıp ardına vurduysa ,bu fırradak eve gelmiş gayrı. Bu oralarda durmakta olsun,kız gardaşı da tayı bağlayınca babasının yanına varmış.Babasının odasına varınca babası "kızım senlen Beyböreğ'in kokusu geliyo." demiş.Öyle diyince Kız gardaşı almış bakalım babasına ne demiş;

Baba ben Beyböreğ'i de düşümde gördüm.

Davulla zurnayla düğününü düğdüm.

Ağlama baba ağlama da Hüda kerimdur,kerimdür.

Almış babası;

Ne gördün de Beyböreğ'in bacısı?

Yürekten mi çıkar da evlat acısı?

Gelseydi de onun müjdecisi.

Tacımda tahtım da feda edem yoluna kızım, vay kızım. demiş.

Kız da "baba müjde Beybörek geldi" demiş.Ondan sonra anasının odasına gitmiş. Anası da demiş "kızım senden Beyböreğ'in kokusu geliyo." demiş.Öyle deyince kız almış bakalım anasına ne demiş? ;

Ana aslanı kayadan indirdiler.

Sağına soluna da döndürdüler.

Beybörek bu gün sılasına geldi derler.

Ağlama ana ağlama,Hüda kerimdur kerimdur.

Almış anası;

Söyle kızım söyle de kelam gelsin dilinden.

Bal mı vardır da? şeker mi de vardır da senin dilinden?

Söyle kızım da söyle, nice gördün Beyböreğ'in düşünü, düşünü.demiş.

Kız ordan hemen "Ana müjde Beybörek geldi" demiş.Beybörek oralardan dolanıp gelince,çevredeki ,elindeki çamuru da gözlerine sürünce ,anasın babasının gözleri açılmış.Kucaklaşmışlar, yemişler, içmişler, hoş beş etmişler.

Gece kına varmış.Kız kardeşine demiş ki "bu ne?" Gardaşı "kızın kınası var bu gece."demiş.Oğlan da "ben de gidiyim senle." demiş." Hadi ikimiz gidelim." demişler.Beybörek başına çarşafı almış.Kız kardeşi önde, o arkada varmışlar ,kına kapısından aralığın kenarına girmişler. Girince oraya oturmuşlar.Karılar çalıp çağırıp oynuyolarmış.Oynarken o sazıda götürmüş.Saza bir "dınn" dokunmuş.Dokununca demişler ki "bi saz sesi geliyo."Karının biri demiş ki "işinize bakın, vurun oynan.Neyinize lazım elin dıngırtısı,mıngırtısı?" demiş.Bunlar oynarken oynarken yine bir daha saza dokunmuş.Bakmışlar "amanın aşı birbirine katan aptal gelmiş.Sen saz çalan mı? O zaman sen çal da biz oynayalım" demişler bunu meydana çekmişler.Bunlar oynarken başlamış saza;

Evimizin önü de daracık değil mi?

Sıvarınızın adı da Saraycuk değil mi?

Seni seven de Mustafacuk değil mi? deyince ,Mahpustaymış Mustafacık.Oynayan gelini severmiş.Gelin de "Benim ayağım gitmiyor bu oyuna."demiş,hemen gıvracuk oturmuş. Oturunca hemen" kaynanayı çağırın,padişahın anasını,bolluk olur." demişler.Onu kaldırmışlar ,ötekinin yamacına.Oynarken bu şimdi başlamış yine;

Yarım ekmeğin yarısı,

Cızır cızır eder de şu gahpenin gerisi.

Sana derler, sana da Kör Vezir'in garısı.

Ortada dönen tontana sen değil misin? Deyince hemen çarı başına almış.Tontona diye Kör Vezir'in karısına bu takılırmış küçükken.

" Amanın! Bu aptal dediğiniz beybörek" demiş.

Kınanın adamı dağılmış,bu gelmiş eve.Elbiselerini giymiş,sandıktan çıkarıp,tıraş olmuş.

Kör Vezir'in karısı gitmiş demiş ki " senin aptal dediğin Beybörek." Vezir "ne biliyon?" demiş. "kınada böyle yaptı, böyle yaptı.Gınanın adamı hep dağıldı Beybörek olduğunu anlayınca "demiş. Vezir de "Ee nolacak? Bu beni öldürür Beybörek "demiş.Karısı da "kaz kümesine gir de orda yat. Ararlar bulamazlar,kaz kümesinde kurtulursun Yoksa ki öldürür seni Beybörek." demiş. Kaz kümesine girmiş. Ahbablar hep yığılmışlar,eve gelmişler "yahu! Ne oldu?Nerden geldin?Neden anlatmadın? "demişler.O da "şimdi başka şeyi bırakın.Kör Veziri bir benim yanıma getirin." Onlar da gitmişler, bakmışlar yok.Bir daha gitmişler yok.Padişahın oğlu "durun! ben onu bulurum. Küçükken de ,oynarken kaz kümesinin içine girerdi. Yine kaz kümesine girmiştir o." demiş.

Kaz kümesine varıpta,sırığı ardına dayayınca kaz gibi "tos" demeye baslamış.Beybörek'te " toz demesen de ne dersen de!Ben senin orda olduğunu biliyorum. Çık dışarı bakalım! "demiş. Dışarı çıkmış, demiş ki"bir almayı yedi sene sakladığın için senin suçunu affediyorum.Yoksa ki seni öldürürdüm.Şimdi herşeyi bırakacaksınız.Herkes seferberlik ilan olacak.Oradaki mapistekiler kurtulacak.Düğünümüzü ondan sonra yapacağız.Kimin sandığında,kimde ne kadar mum varsa, o kadar mum getireceksiniz.Şu kadar kara keçi toplayacaksınız.Şu kadar da asker ."demiş.

Kız giderken demiş ki" eğer geri gelirsen ,şu bizim gördüğümüz dağ var ya!dağın suyu bu ovaya iner. O suyu kesersin.O suyu kesipte maksetin ne?Derlerse, şöyle,şöyle dersin.Beni öyle alırsın.Buranın canı o suyun elinde." demiş .

Askerleri, kara keçileri, mumları falan oraya getirmiş, çadırları gündüzden kurmuş. Kara keçileri bir dereye doldurmuş.Gece olunca kara keçilerin boynuzlarına

mumları çakmış.Dağa salıverince ışığınla kara keçileri.Karınları aç.Oradan oraya,oradan oraya koşarken,suyu da kesmişler.Millette" dağ yanıyo.Baksana dağları yakıyo adamlar.Dağ kaynıyor." demişler.Ondan sonra sabah olmuş bir elçi göndermişler. Elçi gelmiş sormuş ""senin maksatın ne?Bu dağda gelip suyu kesmeden,buraya gelip gece bu çadırları kurmadan?"

O da demiş ki" burda kırk tane at,kırk tane de adam var mapisde.Bunları verirseniz burnunuzu kanatmadan dönüp gidecem, vermezseniz taş üstünde taş koymayacam." demiş.Onlar da saymışlar bakmışlar otuz dokuz adam ,otuz dokuz at var."Bir tanesi yok ."demişler.O da" yok,kırk gelipte biri nere gider?Ölüsünden, dirisinden ne haber? demiş.Onlar da" yok bunlar"deyince"kral kızını verirse bu adamın yerine yine de burnunuzu kanatmadan gidicem.Öyle olmazsa, taşı taş üstünde koymayacam, bu memleketi yakıcam." demiş.Gelmişler demişler ki krala" o adamın yerine kızını istiyor." Kral da "benim bir tek kızımdan başka yok.Bu kızımı da vermem." demiş. Bunlar da "senin kızın için, biz bu kadar adam canından mı olucak? demişler. aşağı atıyorlarmış.Durun!Durun!tamam, tamam verdim." demiş.Ötekileri de almış, çekmiş gelmiş.Geldikten kelli Ak Kavak Kızı'yla, kralın kızını kendi almış. Kız kardeşini de yine Kör Vezir'e vermiş. Yemişler, içmişler muratlarına ermişler.

8.19. Padişah Hacca Gitti

Padişah Hacca giderken, karısı oğlu atlara binmişler, gitmişler.Bir tek evde kızları kalmış.Kızın her yiyeceğini,suyunu hepsini koymuşlar, gitmişler. Kıza demişler ki "kapıdan dışarı çıkmayacaksın.Yiyecen,içecen,biz gelene kadar hiç kapıdan dışarı çıkmayacan."demiş.O da "olur" demiş.Onlar gitmişler .Giderken köy hocasına para vermiş padişah.Kızın kıyması, eti, hepsi var ama şu parayı al. Taze et keserlerse,kıza götür, taze et pişirsin." demiş.Bunlar gitmekte olsun , bir gün et kesilince hoca" bana padişah para verdiydi.Şu etten alayım da,kıza götüreyim." demiş.Bu etten almış,iyi yerinden.Kapıyı vurmuş .Kız "kim o?" demiş.O da " ben köyün hocasıyım." demiş."Ne istiyorsun ?diye sorunca kız" baban bana para verdi. Bugün et kestiler. .Et taze. İyi , hoşuma gitti.Sana getirdim." demiş. Kız da kapının arasından iki parmağını uzatmış,almış eti.Hoca iki parmağını görünce aşık olmuş kıza.Bunun iki parmağı böyleyse, yüzü nasıldır? demiş. Ondan sonra bir kocakarıya demiş ki "şu padişahın

kızını benim bir yanıma getirebilir misin ?O da "getiririm" demiş.Hoca" getirirsen sana şu kadar altın vereceğim." demiş.Kocakarı" kolay" demiş. Ondan sonra kocakarı götürmüş hocayı ,hamama koymuş.Kıza da gelmiş demiş ki" köyün gelinleri, kızları bugün hamama gidiyor.Seni de çağırdılar.Seni getirmem için beni gönderdiler. Hadi hamama gidelim beraber." demiş. Kız da bunu esas sanıp, bohçasını alıp çıkmış.Hamamdan içeriye girince, karı da kapıyı üzerine kapatmış .Hoca da içeride bu kıza sarılmış.Sarılınca kız hocaya"dur buraya hamama geldik madem,bi yol sen beni ov sırtımızın kiri gitsin,bi yol da ben seni ovayım sırtımızın kiri gitsin . Ondan sonra ne iş yapacaksan öyle yap ."demiş .Hocayı kurnanın önüne otutturmuş,sıcak suyla sabunlamış. Ayağımdaki nalini çıkarmış da hocaya koyu koyu vermiş.Nalin ile hocaya koyu koyu vermiş.Al kan içinde oraya sermiş. Ondan sonra kapıya vurmuş "aç kapıyı, iş bitti." demiş.Kocakarı kapıyı açmış ,kız bırakmış eve gitmiş.Kocakarı girmiş bir de bakmış ne bakacan?Hoca orada bayılmış.Kurnaları açmış,elini yüzünü sabunla yıkamış.Hocanın yaralarını sarmış.İyi olup hoca kendine gelince,bir mektup yazmış padişaha." Sen gideli, senin kızın falancanın oğluyla,falanca köyün ileri gelenlerin oğullarıyla,bunlarla müşerref oluyor.Önüne geçemedik." demiş. Öyle deyince padişah demiş ki "biz hacca geldik. Bizim kız da böyle yapınca , biz nasıl gireceğiz ?Oğlum, atın öldüğüne bakmayacağız.Sen sür bakalım atı git.Biz kafileyle usul usul gidelim.Sen git kızı kes ,at bir dereye. Bizim ayağımıza dolaşmasın.Elin yüzüne bakamayız." demiş .Oğlan da nice atı doldurduysa, günlerden bir gün ,gece yarısı kapıya vurmuş" tak tak " Kız "kim o? Diye sorunca abisi "ben falancanın oğluyum." demiş.Kız"benim babam padişah.Benim bütün ihtiyaçlarımı gördü.Ben bir babamı dinlerim. Babam ne derse o olur."demiş.Azcık durduktan sonra yine kapıyı çalmış"ben falancayım" deyince yine açmamış.Acaba bu oğlanı beğenmiyor mu ki ?diye düşünerek biraz durup yine kapıyı vurmuş.Yine "kim o "demiş.Bu sefer de farklı isim söyleyerek" ben falancanın oğluyum." demiş. Mektupta yazan bütün olanların ismini söylediyse de kız yine de bahane uydurarak kapıyı açmamış.Kız "gelince babama diyivereceğim.Eğer hepinizi mapusa sokturmazsam şöyle olsun böyle olsun."demiş. Sonra gayrı gardaşı" benim aç kapıyı." demiş. Kız da "yoo!Benim kardeşim babamla beraber hacca gitti.Gelirse onla beraber gelir."demiş.O zamana kadar abisi de" böyle böyle hoca yazmış. Şöyle demiş,böyle demiş.Ben de bunu denedim. Babam da beni seni öldürmeye gönderdi ama sende bir suç yok." demiş. Fakat yine de ben seni öldüreceğim.Babamın emirini yerine

getireceğim." demiş. Kız kapıyı açmış, kızla kucaklaşmışlar,ağlaşmışlar."Babamın sözünü tutacağım, hadi bakalım." demiş.Almış kızı giderken "ben seni öldürmeye geldim ama öldürmeyeceğim.Seni bu dağa bırakacağım. Bu dağda kurt,kuş yesin.Kim ne yaparsa yapsın." demiş.Dağın birine bırakmış.Ondan sonra depmiş gitmiş.Babasına da "emrini yerine getirdim." demiş. Kız oralarda dağda, o yana gitmiş yol çıkartamamış, bu yana gitmiş yol çıkartamamış.Ararken ararken bir havuz bulmuş.O havuzun üstünde de bir kavak varmış." Ben şimdi yerde yatsam beni kurt kuş yer.Şimdi bir şey yapar.Yarabbi!Bu kavağa nasıl çıkayım?Eğil kavağım eğil. Allah'ın emri ile ben çıkayım da sen doğrul."demiş.Öyle deyince kavak eğilmiş ,kız üzerine çıkmış. Kavakta doğrulduktan kelli, bir beyin atı da oradan su içermiş.Suya getirmiş,at su içecekken kızın şavkı da suya vurmuş da at ürkmüş ordan su içmemiş.O gün susuz gitmiş.Ertesi gün yine getirmiş, yine yaklaşmak istemiyor. Oğlan "bu niye böyle yapıyor? diye düşünürken suya bakmış kızın resmini o da görmüş.Bir de doğrulmuş bakmış kavağın üstüne bir kız."İn aşağı "demiş kıza.Oğlan ne kadar söylediyse kız hiç bir cevap vermemiş.Oğlan"çıkayım şunu indireyim de kendime karı yapayım." demiş.Oğlan ağacın yarısına kadar çıkınca,kız bakmış dutup onu indirecek"Eğil kavağım eğil, ben ineyim de sen doğrul." demiş.Kavak eğilmiş,kız aşağıya inmiş.Bu sefer oğlan bakmış kız iniyor, o da aşağı inmeye başlamış.Kız oğlanın aşağı indiğini görünce tekrar"eğil kavağım eğil. Ben çıkayım da sen doğrul." deyip kavağa geri çıkmış. Oğlan kızı bakmış indiremiyor.Düşünmüş"bunu kim indirir?Kim indirir? Varmış köyde bir kadına demiş ki"Falan yerde,dağda at su içiyordu.Şavkından at su içmedi.Kız öyle güzel öyle güzel ki!Hiç söylemiyor.Sade kavağa ne diyorsa, kavak onun emriyle eğiliyor,doğruluyor.Şunu eğer indirirsen sana çok altın veririm." demiş. Yaşlı kadın da"ben onu indiririm. Sen bana bir eşek bul,biraz esbap bul.Saç ,Kazan sar böğrüne, bu ben oraya çamaşıra gideyim." demiş. Kadının dediğini yapmış.Kadın oraya gidince,sacayağını sırtı yukarı koymuş ,ayaklarını yukarı.Ateşi öyle yakmış. Kazanı yuzun koylu kapamış.Kız bakmış bakmış. Kız demiş ki"Yav öyle Ateş yanmaz ,öyle su kaynamaz.Doğru yapsana!"Yaşlı kadın da "kızım ben bilemiyorum. Nasıl olacaksa, ne olur bunu şunu yapıverde öyle çık oraya." demiş. Allah'ın adını vermiş."Allah'ını seversen sen sen bilirsin kızım.Benim şu işimi yap.Daha bugün geliyom çamaşır yıkamaya" demiş.Oğlan da oraya saklanmış bekliyormuş.Kız inmiş sac ayağı kurmuş,Kazanı alırken,kadın bunu tutmuş yakalamış.Oğlan da bunu

tutmuş, almış gitmiş.Kız kurtulamamış.Oğlan Allah'ın emriyle bununla evlenmiş.Evlenmiş ama kız yine de buna hiç söylememiş."Kimin kızısın?Kimsin? Nerden geliyorsun? Sormuşlar, hiç cevap vermemiş, dişlerini kitlemiş.Zaman geçmiş.Bir bebek olmuş söylememiş, iki bebek olmuş yine söylememiş.Üçüncü bebek de olunca, bebek durmamış huysuzluk etmiş. Evde kimse yok diye kız aldıysa, "Ben bir padişahın kızıydım. Cenabı Allah beni bu dağlara düşürdü,bu ellere gönderdi.Yavrum senin derdine ne oldu?diye ninni çalınca ,oğlan hemen oradan çıkmış."Senin öyle padişah anan var ,baban vardı da niye bana demiyorsun? Ben seni Allah'ın emriyle aldım.Seni kız olarak buldum. Ben seni onlardan isterim ,istediği paraları da veririm.Neden demedin?"Demiş.

Orda bir Arap hizmetkarı varmış.Arap hizmetkara" arabayı koş,üç bebeği bindir.Bunu da bindir,kendin de bin,siz gidin. Ben ata binerim, ardınızdan varırım.Siz köye ya girerken ya girmeden varırım"demiş.Arap koşmuş,atları hazırlamış bunları bindirmiş, giderken babasını köyüne dağa varınca bir otlu yere, su içmişler, oturmuşlar, karınlarını doyurmuşlar.Arabaya binecekleri vakitte Arap demiş ki "bana teslim olacaksın?" O da demiş ki" olmam" Arap "eğer olmazsan bebeği keserim." demiş.Bebeğin birini kesmiş teslim olmamış, ikincisini kesmiş yine teslim olmamış,üçüncüyü kesmiş yine teslim olmamış."Bu sefer seni keseceğim!" demiş .O da demiş ki "beni de kesersen kes. Ben bir su dökeyim.Ondan sonra istersen kes, istersen ne yaparsan yap!" demiş.O da" kaçarsın"demiş.Kız "kaçmam, belime organı bağla.Bir ucundan sen tut, bir ucundan da ben.Şu meşenin arkasına su dökeyim, geleyim.Ondan sonra Allah'ın emri neyse onu yap." demiş. Meşenin ardına varıp oraya dolanınca, belinden urganı çezmiş meşeye bağlamış.Nice ordan tabana kayar ettiyse kaçmış gitmiş.Arap asılmış, asılmış urgana gelmiyor. Gelmeyince "bu ne yaptı ki!"diye gitmiş bakmış urgan meşeye bağlı. Orada kızı aramış aramış,bulamamış.Bulamayınca gerisin geri gelmiş. Oğlan sormuş"ne o?" Arap"Dağ kızı değil mi?Dağa varınca bebeklerini aldı çekti gitti.Tutamadım da,bulamadım da,dağ kızı değil mi?" Demiş.Öyle deyince oğlan da"yoo gitmez!Nasıl gider üç dene bebe ile? Hadi bakalım aramaya gidelim.Ne yana gittiyse!" demiş. Aramaya çıkmışlar, fakat o bebekleri kestiği yere uğratmamış.Kayalara uğratmış.

Oğlan almış;

Bilemedim de gabahatim suçumu.

Hürüm'ü Hürüm'ü de nazlı yarımı.

Ateş atar da ormanını yakarım.

Toplar kurar da kalelerin yıkarım.

Hürüm'ü gördünüzse bana deyivirin.

Hürüm'ü Hürüm'ü de nazlı yarımı...

Diyerek ,izi takip etmeye başlamış.

O kızı arayadursun.Biz gelelim kıza.Kız da kayalardan kaçmış "beni orda bulamaz"diye.Kız gide gide bir çobana denk gelmiş.Kız davar çobanına demiş ki "Üzerimizdeki elbiseleri değiştireceğiz." demiş.Çoban da" ne lazım? demiş. Kız"ya sana ne lazım.Sen bana sade bir iç donu göynek ver. Bir de bir davar keseceksin. Fiyatını da vereceğim. Beş kuruşsa on kuruş vereceğim.Eti de yine senin."

Şirden davarını kesiyo,şirden alıyo,saçlarını içine koyuyo.Onun kötü elbiselerini alıyor,giyiyor. Kızda para var ya,elbiselerin parasını da veriyor.Öyle geliyor babası gilin evine.Gelince bakıyorlar"Keloğlan bu,Keloğlan geldi."diyorlar.Kıza soruyorlar"ne arıyorsun?Burası padişahın evi.Başka yere git" felan diyorlar.Kız "yoo! Ben burada yatacağım.Ben hiç bir şey istemem.Gazlarınızı güdecem,ben orada yatacağım.Bana ekmek verirsiniz yiyecem,vermezseniz açta duracam.Gazlarınızı güdecem,burda da yatacam."demiş.Babası "olmaz" demiş. Ağası diyor ki"ya yatsın ekmek istemiyor, aş istemiyor.Gazı güdecek, gaz kümesinde yatacak.Verirsen yiyecek, vermezsen yimeyecek.Para istemiyor, pire istemiyor.Yatarsa yatsın.Gelmiş madem kapıya bir adam. Başka bir yer bilseydi oraya giderdi."

Neyse bunlar orda yiyip içmekte olsun,bunlar da ordan izi takip edip padişahın konağına iniyorlar.Odaya geliyor,misafir oluyor.Padişahta geliyor, köyün hocası da geliyor.Köyün ileri gelenleri de geliyor.Bunu beyit söylüyor,saz çalıyor,elinde de saz var falan diye.Yığılıyorlar ileri gelenler.Bu çalıyor çağırıyor.Bu kaz güden de geliyor,aralığa şöyle oturuyor .O çalıp çağardıkça"şu sazı verin de bir de ben çalayım." diyor.Oradan biri diyor ki"git Keloğlan!Sen gaz güdersin,gaz kümesinde

yatarsın.Sen ne bilirsin sen saz çalmayı?Ya telini gırarsın, ya bir şeysini kırarsın.Bizim işe mani olursun."Yine oğlan çalıyor çalıyor, kız bir daha istiyor.Bir daha isteyince yine azarlıyorlar. Oğlan da diyor ki "ya çalsın.Benim sazımın teli koparsa kopsun, kırılırsa kırılsın. Al !"Diyor.Kız" ben saz çalacağım emme, şu kapıyı kapatacağınız.Buraya oturacağınız.Dışarıdaki içeriye girmeyecek, İçerdeki dışarıya çıkmayacak.Ben öyle saz çalarım."Öyle deyince beyin oğlu "ben buraya otururum öyleyse.Kimseyi içerden dışarı çıkartmam, dışarıdan da içeriye sokmam.Çal sen!" diyor.Kız babasının Hacca gitmesinden, hocanın gelmesinden başlıyor.Hocadan başlayınca hoca "ben Sabah ezanına kalkamam ,bırakın gideyim." diyor."Duur!Bak biz söz verdik."Hocanın yaptıklarını dinliyorlar.Ondan sonra Arab'ın çocukları kesip kendini meşe ağacına bağladığını,kaçtığını söyleyince, Arap da diyor ki"benim burada bir ahbab vardı.Onu bir göreyim, sabahlan göremem." diyor.Ona da"dur" diyorlar koyvermiyorlar.Kocakarıyı da çağırıp geliyorlar.Kocakarıya da sazla bildirince, ondan sonra başından şirdeni çıkartıyor,yere atıyor."Şu ağabeyim,şu babam, bu da benim yarim diyor .Bunların idamına karar,benim de yaşama karar diyor, masal da burda bitiyor.

8.20. Üç Oğlan

Bir vamış bir yokmuş.Evvel zaman içinde,kalbur saman içinde ,develer tellal iken, pireler berber iken, ben annemin beşiğini tıngır mıngır sallar iken ,eski hamam içinde...

Fakir bir adamın üç oğlu varmış. Bunlar fakirlikten bıkıp usanmışlar. Gel zaman git zaman derken fakir babaları ölmüş.Üç kardeş Hızır Aleyhisselam'ı bulup ondan zengin olmak için dilekte bulunmaya yola çıkmışlar.Az gitmişler,uz gitmişler.Dere tepe düz gitmişler.Altı ay, bir güz gitmişler.Vara vara varmışlar,boş tarlada çalışan bir köylünün yanına.Onlara selam edip,dertlerini anlatmışlar.Kendilerinin Hızır Aleyhisselam'ı aradıklarını, ondan dileklerinin olduğunu söylemişler.Orada çalışanlar onlara bunun olmayacağını ,kendilerinin Hızır Aleyhisselam olmadığını söylemişler, Onların uzaklarında çalışan,öküzleriyle çift süren adamı göstermişler. Üç Kardeşler bu adamın yanına gitmek üzere çalışanların yanından ayrılmışlar.Çift süren adamın yanına varmışlar.Ona selam verip dertlerini anlatmışlar.Fukaralıktan baktıklarını,

biraz da zengin olup öyle yaşamak istediklerini söylemişler. Hızır Aleyhisselam üç kardeşin dileğini sormuş. En büyük kardeşleri demiş ki "Ben şöyle arazisi çok olan,içinde saray gibi evi olan ,içinde güzel bir de hanım olan bir yaşama tarzı istiyorum demiş. "Olur" demiş Hızır Aleyhisselam.Ondan sonra diğer kardeşine sormuş.İkinci kardeş de abisinin dediği gibi bir zenginlik istemiş. Üçüncü en küçük kardeşe gelmiş sıra. Ona da sormuş "sen ne istersin benden? demiş.Küçük kardeş Hızır Aleyhisselam'a Havana cinsinden bir hanım istediğini söylemiş Bunun üzerine Hızır Aleyhisselam başka bir şey isteyip istemediğini küçük kardeşe yine sormuş. Küçük kardeşi ikinci kez yine aynı cevabı vermiş."Ben Havana cinsinden bir hanım istiyorum. başka hiçbir şey istemiyorum. gözüm yok demiş Hızır Aleyhisselam "bu biraz zor ama yine de yapmaya çalışalım." demiş.

Büyük kardeşine" bin atın terkisine" demiş .Büyük kardeş atın terkisine binince "yum gözlerini" demiş.Büyük kardeş yummuş gözlerini. Biraz gittikten sonra Hızır Aleyhisselam "aç gözlerini" demiş. Büyük kardeş gözlerini açınca muhteşem bir sarayın önünde kendini bulmuş.Saraya bakarken gözleri kamaşmış.Düm düz bir ovanın içinde içerisinde koyun sürüleri ,keçi sürüleri daha başka şeylerin bulunduğu vadinin ortasında olduğunu görmüş.Buna çok sevinmiş. İkisi de dururken Hızır Aleyhisselam biraz sonra onun yanından kaybolmuş.

Bu sefer ortanca kardeşin yanına gitmiş"bin atın terkisine" demiş. O da binmiş atın terkisine "yum gözlerini" demiş.Biraz yol aldıktan sonra ikinci kardeşlerine de "aç gözünü" demiş.Gözlerini açınca bir de ne görsün?Öyle bir sarayın önünde durmuşlar ki, sanki bulutların üzerine çıkacak, bulutları tutacak büyüklükdeymiş. Önünde sonsuz çayırlıklar, çimenlikler varmış.Çayırda at sürüleri,manda sürüleri, inek sürüleri yayılıyormuş.Ortanca kardeş buna bakınca biraz şaşırır gibi olmuş.Onla da konuşurken Hızır Aleyhisselam oradan kaybolmuş.Neyse o da işine başlamış, yaşamına devam ediyormuş.Karısı,kızı,zenginliği alabildiğine ilerlemiş.

Hızır Aleyhisselam üç kardeşten en küçüğünün yanına gelmiş. "Bin bakalım atın terkisine. Senin işin biraz zor ama bunu da yapmaya çalışalım." demiş. Küçük kardeş atın terkisine binince, Hızır Aleyhisselam "gözlerini yum" demiş. O da gözlerini yummuş.Biraz gittikten sonra"aç gözlerini" demiş.Gözlerini açınca bir de ne görsün?O çevrenin en büyük Padişahının sarayının önünde oturmuşlar. Hızır

Aleyhisselam sarayın kapısına varmış.Kapının yanındaki merdivenin basamağının Üstüne oturmuş.Sarayın muhafızları Hızır Aleyhisselam'ın geldiğini görmüşler. Hemen koşup yanına varmışlar " buradan derhal çekip git!"diye Hızır Aleyhisselam'a söylemişler. Hızır Aleyhisselam muhafızların sözünü dinlemeyip "hayır!Ben buradan gitmek istemiyorum. Padişahınızı göreceğim ona dileğimi söyleyeceğim,ondan sonra buradan gideceğim." demiş.Bunun üzerine durumu padişaha bildirmişler.Padişah"Gidin ona şu on iki kese altını verin.Ondan sonra onu oradan uzaklaştırın." demiş. Muhafızlar bu emri yerine getirmek üzere Hızır Aleyhisselam'ın yanına ikinci defa gelmişler.Durumu anlatıp on iki kese altını ona teklif etmişler. Hızır Aleyhisselam on iki kese altın istemediğini, padişahla görüşmek arzusunda olduğunu muhafızlara bildirmiş.Muhafızlar tekrar padişahın yanına gitmişler, durumu anlatmışlar .Padişah da "getirin, görelim bakalım bu adam kimdir?" demiş. Hızır Aleyhisselam padişahın huzuruna gitmiş. Huzurun çıkınca,padişah ne istediğini? ne dilediğini? sormuş Hızır Aleyhisselam da" ben senin kızını, dışarıda oturan fakir oğlana istiyorum." demiş. Nasıl olur ?demiş padişah. "Benim kızım nişanlı ,yarın da düğünü olacak. hayır olmaz!"demiş.Hızır yeniden dileğini tekrarlamış" ben Kızını bu oğlana istiyorum." demiş.Padişah bu duruma çok kızmış"benim dediklerimi yaparsan kızımı oğluna veririm.Eğer yapamazsan kelleni alırım." demiş. Bu sebep,Hızır Aleyhisselam" eğer arzunuzu bana söylersiniz,ben de öğrenip onu yapamazsam kellemi alın."demiş. Bu sefer Padişah şartını söylemiş. "Mesela yarın güneş batıdan doğacak, doğudan batacak.Bunu yaparsan kızımı vereceğim.Yapamazsan kelleni alırım." demiş. Bunun üzerine Hızır Aleyhisselam "teklifin kabuldür.Eğer yarın sabah güneş batıdan doğup, doğudan batmazsa kellemi al. Eğer güneş batıdan doğar ,doğudan batarsa kızı bize verecek misin? "demiş. Padişah "evet vereceğim "demiş.Adamlarına emirler buyurmuş, herkes sarayın yüksek tepelerine çıkmış.Akşam olup sabah olmaya başlayınca, güneş batıdan doğup ,doğuya doğru ilerlemeye başlamış. Biraz zaman geçtikten sonra güneş doğudan batmış.Muhafızlar padişahın yanına gelmişler."Padişahım!padişahım! Güneş batıdan doğup ,doğudan battı. O kişi kızını almaya hak kazandı." demişler.Padişah sözünden cayamayıp kızı Hızır Aleyhisselam'ın yanındaki fakir oğlana vermiş.Hızır Aleyhisselam oğlanla kızı atının terkisine alıp oradan uzaklaşmış. Biraz sonra "açın gözünüzü" demiş.Küçük oğlanla, padişahın kızı bir de kendisi,kendilerini meydanda kimsesiz yerde bulmuşlar.Etrafına bakmışlar,

kimsecikler yokmuş .Yola koyulup giderken öyle bir yağmur başlamış ki, şakır şakır yağmış.Bunlar Sırılsıklam ıslanmışlar. O çevrenin en yüksek tepesine çıkıp, etrafa bakmaya başlamışlar.Bir de uzaklarda bir ışık görmüşler .Vara vara o ışığın olduğu yerdeki köye varmış,oraya ulaşmışlar.Herkes uyumuş, odanın içindeki köylüler daha yatmamışlar.Kapıyı vurup çevredekilere kendilerinin geldiklerini duyurmuşlar. İçeriden bir ses dışarıya çıkıp "buyurun" demiş.Küçük oğlan" benim yanımda namahrem var. Ben içeriye giremem. siz dışarı çıkmadıkca." demiş. O zamana kadar oranın muhtarı da aynı odada oturuyormuş.Onlar evlerine gidince, karısıyla küçük oğlan içeriye oturmuşlar.Köyün bekçisi de odanın sobasını yakmış, onlara yatak, yorgan, yiyecek getirmiş ve o da gitmiş. Sabah olmuş .Köyün bekçisi, küçük oğlanla hanımının odadan çıkmasını istemiş. Ben demiş odadan çıkamam.Yanımda namahrem var.Bana bir iş bulacak muhtarınız. Bir de işten sonra oturacak ev bulacak." demiş.Köyün bekçisi gidip durumu muhtara anlatmış.Muhtar "Allah Allah" demiş, kızmış kendi kendine."işi nereden bulacak mışım ona?Oturacak ev nasıl olacak ?Demiş. Düşünmüş, düşünmüş birden aklına gelmiş." Evet!İşi bulduk.Yarın bizim köyün sığır çobanı işi bırakacak.Bu hanımın kocası, sığırları gütsün her gün."Oradakiler " Ev ne olacak?"demişler." Ev de kimsesizler çeşmesinin başındaki eve gitsin, otursun." demiş. Bunun üzerine küçük oğlanla karısı kalkıp, odadan ayrılmışlar.Oraya gidip yerleşmişler.Ertesi sabah da erkenden sığır gütmeye gitmiş. Her gün sığır gütmeye gidermiş.Akşam gelirken de arazide bulduğu taşlardan beğendiğini sırtına alır eve getirirmiş.Bunlardan da ev yapmayı düşünürmüş. Kocası her gün böyle böyle eve taş getirirken, karısı da onun önüne gidermiş.Kocasına nerede rastladı ise, orada onun elinden taşı alıp sırtına yükler, ikisi beraber gelirlermiş.Bu aylarca, günlerce devam etmiş .Günlerden bir gün muhtarın karısı çobanın evine gelmiş.Çobanın karısının ne yapıp yapmadığını kontrol etmek istemiş.Gelmiş bir de bakmış ki ,çobanın karısı ekmeğini pencere önündeki güneşe koymuş, kuruyan ekmeği suyla yermiş.Muhtarın karısı bunu görünce şaşırmış.Bunu niye böyle yaptığını sormuş.Çobanın karısı "benim kocam her gün sığıra giderken kuru ekmek yiyor.Ben de bana hakkı geçmesin diye bu kuru ekmeği suya batırıp yiyorum." demiş.Sonra gitmiş muhtarın karısı.

Aylar yıllar geçmiş.Hızır Aleyhisselam" ben üç kardeşe böyle böyle yaptım. En büyüklerine büyük kocaman bir saray verdim.Sarayın önündeki düzlükte çayırda

davarlar,keçiler, koyunlar sürüsünü onları bağışlattırdım.Bir göreyim orayı,ötekini de göreyim. " demiş, üçünü de ziyaret çıkmış.Gide, gide,gide en büyük kardeşin evine varmış."Selamünaleyküm" demiş. "Aleykümselam" demiş. Hızır"beni evine misafir eder misin?demiş. Büyük kardeşi de" hay hay "buyurun neden almayalım? demiş, içeri girmişler.Yemişler, içmişler karınları doyunca sarayın balkonundan yeşil alana yayılan sürüleri seyretmeye başlamışlar. Hızır Aleyhisselam"şu koyun sürüsünün içerisindeki, şu en büyük koçu bana verir misin? Onu kesip yemek istiyorum." demiş.O zaman en büyük kardeş" hayır, o sürünün en güzel en büyük koçudur. Başkalarından hangisini istersen onu vereyim."de miş.Hızır Aleyhisselam "hayır onu istiyorum.Onu vereceksin."demiş. Büyük oğlan "hayır! onu verememem." demiş, tekrar. Bunu duyan Hızır Aleyhisselam "Öyleyse ben gidiyorum." deyip kapıya çıkmış. Kapıya çıkınca "Ya Rabbi!Ben yanlış yaptım. Bu büyük kardeşin malı nasıl geldiyse, öyle gitsin." demiş.Öyle deyince büyük kardeş bir bakmış ki bütün varlığının Hepsi oradan kaybolmuş.

Hızır Aleyhisselam, yola devam ederek ortanca kardeşin evine varmış.Sarayın kapısından girince, kendisinin eve alınıp alınmayacağını sormuş.Ortanca kardeşte demiş ki" niye almayayım.Buyurun! Başımızın üstünde yeriniz var." Girmiş içeri,oturup istirahat ettikten sonra karınlarının doyurmuşlar. İşlerini bitirip onlarla da sarayın balkonunda oturup ovada yayılan manda sürülerini,sığır sürülerini,at sürülerini,gatır sürülerini seyretmeye başlamışlar. Hızır Aleyhisselam"şu at sürülerinin içerisindeki şu kısrağı bana verir misin? demiş.Ortanca kardeş"olmaz. Sürünün en güzel, en iyi kısrağı o.Başkasını iste.Hangisini istersen iste onu vereyim."demiş. Hızır Aleyhisselam da" olmaz, onu vereceksin."diye isteğini tekrarlamış.Ortanca kardeş yine"Olmaz!Olmaz!Onu verememem."demiş.Hızır Aleyhisselam "öyleyse ben gidiyorum." demiş, evden dışarı çıkmış.Kapıya varınca, "Yarabbim;ben kusur ettim. Bu mal geldiği gibi gitsin." demiş.Ortanca kardeş de tekrar eskisi gibi fakir hale gelmiş.

Sıra en küçük kardeşlerine gelmiş.Gide gide oraya varmış. Evin kapısını çalmış. Kapının arkasından Hızır Aleyhisselam'ın alıverdiği padişahın Kızı ,Hızır Aleyhisselam'ı karşılamış. Hızır Aleyhisselam "beni eve misafir alır mısın?Demiş.Kız da" hay hay, neden almayayım? Buyrun." demiş.Hızır" benim kolum yıllardır boynumda sarılı,iyi olmuyor.Bu kolumun iyi olması için, küçük yaşta

bir oğlan çocuğunun kesilip, onun kanının üzerine sürülmesi lazım.Ondan sonra yara iyi olacak." demiş.Çobanla padişahın Kızının da o ara çocukları olmuş. Büyümüş, bir kaç yaşına girmiş.Padişahın Kızı da"Hay hay.Senin yaran bu oğlanın kanıyla iyi olacaksa, niye kesmeyelim?Senin gibi bir adama, benim bu oğlum kurban olsun." demiş.Ondan sonra oğlunu kesmişler ,parçalamışlar yaraya sürmüşler .Aslında Hızır Aleyhisselam'ın kolunda hiç bir yara bere yokmuş .Sürünce iyi olur gibi olmuş. Hızır Aleyhisselam"etleri parçala da tencereye koy."demiş.Bu sözü üzerine Padişah Kızı çocuğunun etlerini parçalanmış, tencereyi ocağa koymuş.Ocak tencerede fokur fokur kaynamaya başlamış. Padişahın kızı demiş ki Hızır Aleyhisselam'a "benim kocam şimdi sığırdan gelecek.Ben onu köyün dışında karşılayım."demiş.Hızır Aleyhisselam da" hay hay! Hemen karşıla." demiş.Padişahın kızı da gitmiş kocasını köyün dışında karşılamış.Her zaman olduğu gibi onun getirdiği taşlardan almış, sırtına yüklemiş.İkisi beraber sığır sürüsünün arkasından geliyorlarmış.Gelirken durumu anlatmış bir bir. "Bir adam geldi, kolu sakattı.Bu adamın sakat kolunun iyi olması için, küçük bir oğlan çocuğunun kanına ihtiyacı varmış.Kesip onun sürülmesini istedi.Ben de, evet dedim.Oğlanı kestim, koluna sürdük.Kol da iyi oldu." demiş. Bu sebepten çoban karısına" iyi etmişsin. Allah bize bir daha verir,genciz." demiş.İkisi bir eve gelmişler, oturmuşlar. Hızır Aleyhisselam da evde onları bekliyormuş.Biraz hoş beşten sonra Hızır Aleyhisselam demiş ki "sofrayı kur da şu çocuğun etlerini yiyelim." Onlar da" hay hay "deyip kazanı getirmişler.Kaynaya kaynaya etler pişmiş, soğumuştur diye tencerenin kapağını açıp bakınca bir de ne görmüşler! Körpe oğlan içinde pırıl pırıl oynuyor.Bu sefer kocasıyla karısı, yani padişahın kızıyla kocası Hızır Aleyhisselam'ın ayaklarına kapanmışlar.Hızır Aleyhisselam demiş ki "benden ne istiyorsunuz?Siz benden ne isterseniz vereceğim." demiş.Padişahın Kızı da"hiçbir şey dilemiyoruz.Sağlığınızı istiyoruz." demiş.O anda padişah evin ortasında bitmiş.Yere öyle bir tepmiş ki tepince yer yarılmış.Yarılan yerden altınlar fışkıra fışkıra odanın içini doldurmuş.Onlar altınlara bakarken Hızır Aleyhisselam ortadan kaybolmuş.Karısı ile kocası altınları hayretlen görmüşler. Şaşırıp kalmışlar. Düşünmüşler, taşınmışlar evlerinin bir köşesine çukur açıp, o altınları oraya koymuşlar. Altınları doldurunca üstüne kapatmışlar. Padişahın Kızı demiş ki "biz bu altınlarla öyle bir ev yapalım ki ,babamın evinin aynısı olsun." Kocası da bunu kabul etmiş. Padişahın Kızı bu sefer dönmüş demiş ki "evi yaptıktan sonra, içini babamın sarayındaki eşyaların aynısıyla dolduralım." Kocası buna da

"olur" demiş.Gel zaman git zaman öyle bir ev yapmışlar ki padişahın sarayının aynısı olmuş. Bu sarayın varlığı dillere destan olmuş.Her yere namı yayılmış.Her tarafta bunların lafları olmaya başlamış. En sonunda bu laflar padişahın kulağına kadar ulaşmış.Padişah adamlarına emir vermiş "ya böyle böyle bir yer varmış.Benim sarayımın aynısıymış.Gidin görün." demiş.Padişahın adamları yola çıkmışlar.Vara, vara,vara padişahın kızının yaptırdığı saray gibi evin önüne dikilmişler.Bakmışlar ki ev padişahın evinin aynısı.Ondan sonra da padişaha bu duruma bildirmişler. padişahım "senin sarayının aynısını yapmışlar.İçini de senin sarayın içindeki eşyaların aynısıyla doldurmuşlar."demişler.Padişah bu duruma şaşırmış.Adamlarına emir buyumuş.Bir de ben görmek istiyorum bu evi demiş. Yola çıkmışlar.Vara vara padişahla adamları, ününü duydukları evinin önünde durmuşlar.Bakmışlar ki, padişahın sarayının aynısı.Padişah"Allah Allah!Bu benim sarayımın aynısı. Bu nasıl olur?" demiş, inanmamış.Padişah" içine girip bir bakayım." demiş.İçine bir girse baksa ki ,bütün eşyalar da padişahın eşyaların aynısı.O ara padişah odaları gezmeye başlamış.Kızı ile damadının farkında değilmiş. Padişah susamış" bana bir su versene!" demiş kıza. O zamana kadar kızı babasının altın tasının aynısı ile su vermiş babasına.Padişah babası bardağa bir bakmış ki,sarayındaki tas ile aynı.Hemen dönmüş bakmış kıza"sen benim kızım mısın? "deyip boynundan sarılmış .Kızı da "sen benim babam mısın?deyip sarılmış. Baba"böyle böyle oldu.Sen beni fakir çobanla yola çıkardın.Biz çobanla evlendik.İşte böyle saray yaptık." demiş.Çobanla karısı yani padişahın kızıyla fakir çoban muratlarına ermişler. Biz çıkalım kerevetine .

8.21. Koca Ömer - 1

Bu koca Ömer'in öldüğünü soracak olursan benden; ilk evvela delilerin Erol'un kestiği yedi duvarını, ondan sonra bunlarla kin gütmeye başladı. O arada çıtağın arısını çaldılar. Arısını da Katır Mehmet'e attılar.

-Üstüne mi attılar?"

-Onun üstüne attılar. Sonra sepetleri oraya gömdüler.

-Nereye gömdüler?

-Deve boynuna gömdüler.

Çıtak arayınca jandarmayı, oranın arkasında buldular. Bu davarları kiloyla alıyor dediler. Ertesi seneye gelince, Koca Ömer delilerin bir davarını daha çaldı. Bir davarını daha çalıncak orayı aradılar, burayı aradılar. Bulamayınca Ömer ağaya sordular. Delilerin Katır Mehmet sordu.

-Bizim davarlar kayboldu Ömer Ağa. Haberin var mı? dediler.

O da;

-Bir tek davar aranır mı? Bilmiyorum dedi.

Ondan sonra bunlar, karnın aç mı? diye sordular. Onlar da Fadime Abla yemeği önüne koyunca, ilk lokmayı yeyince,

-Malın gibi ye etini, dediler.

Çaldıkları erkeç etini yedirdiler. Erkeçin etini Delilerin Katır Mehmet'e yedirdiler. Katır Mehmet'in lokma boğazında kaldı.

"Ula bizim bu davarı da demek ki bu kesti! Bunlar da yedi." dedi.

Herkesin yanında" biz bunu öldürelim "dediler. Güdük Ahmet beraber. Tekeler diyorlar ki;

"Biz sana kızı vereceğiz Ahmet. Koca Ömer öldürürsen Kezban senin."dediler.

Bunlar bunu öldürünce, Ahmet mapusa girince, Kezban'ı başkasına sattılar.

Ondan sonra Koca Ömer Irmakbucağı Yeşilli köyüne mal götürürken, tepeden gördüler. Tepede görünce Koca Ömer'i öldürelim dediler. Buranın ismi öldükten sonra Çeçili adı konuldu. Koca Ömer aşağıdan geliyor, selam veriyor. Selamını almıyorlar.

"Ne oldu Mehmet ?"diye soruyor?

Koca Ömer;

"Daha ne olacak Yedi Erkeçi yedin. Bir taneyi de canavara yedirdin. Etinin boğazını da koydun bende. Senin ölümün yanaştı."

Arkadan Koca Ömer'e baltayı vurdular. Eşeğin şilkesi yere düştü. Ayakları dolaştı. Sürütlemeye başlayınca kafasına koca kayığı vurdular. Öldürdüler.

Ondan sonra Ömer aAğa'yı orda öldürdüler. Gelelim türküsüne,

Ak yoldan da hekim doktor yoludur.

Karanlıkta yeşil sinek bürüdü.

Halime abla 'ya kara haber yürüdü.

Aman Allah aman böyle ölüm olur mu?

Yılan kafası gibi, adamın kafası ezilir mi?

8.22. Koca Ömer - 2

Ömer Ağa Kara Ömer'in orda yatarken, Saniye'in Hüseyin'i, Eccelin oğlu efendiyi gönderiyor. Mehmet'in yedi erkecini çalıyorlar. Yedi erkecini çaldıktan sonra Mehmet ağa karışıyor, ordan ayrıldılar. Ayrıldıktan sonra avratların avlusuna gittiler. Avratların avluda dururken, bu sefer tekelerle karıştılar. O arada Ali'nin arısı kayboldu. "Bu arıyı kim çaldı? diye takat edince, bizim İsmail Dayı onlarla birlikte davar güdüyordu. Ondan sonra davar güderken, Ağam İsmail dayıyı tutuyor.

"Bu arıları ya sen götürdün, ya da götürenleri gördün." diyor.

O da "Bilmiyorum" diyor.

Bu sefer Ömer Ağa sepeti götürüyor. Develerin arkaçına attırıyor. O arada sepet dururken"Biz götürmedik, Delilerin oğlu çaldı" diyor. İsmail Dayım söyleyince, babam jandarmayı alıp götürdü. Sonra jandarmayla sepeti buldular. Delilerin Mehmet'te iki davar verdi, bizde mahkemeye vermedik. İşi beraat ettik.Ertesi seneye gelince bunlar tekrar bir daha delilerin davarını çalıyorlar. Mehmet ağa arıyor

soruyor bulamayınca Koca Ömer'e soruyor. O da "Tek davar aranır mı ?bizde yok." diyor. "Mehmet'in karnı açtır, davaların telaşesiyle yemek yememiştir. Kız Halime şunun karnını doyur." diyor. Davarın telaşesiyle aç kalmıştır, diye düşünüyor. Et yemeği getiriyor. Bir sunak alıyor, ikinci sunak aldığında" Kendi malınmış gibi ye." Deyince lokma boğazında kalıyor. Ha !Demek ki yedi erkeçi o zaman yedi. Bir erkeçi de şimdi yedi." diye düşünüp" bunun ölümü geldi artık."Diyor. Ölümü geldi deyince, bunlar Kirazlıdere'de iken Ömer ağa eşekle bal götürüyormuş. Bunlar çeşmenin başında iken Ömer ağa gelip selam veriyor. "Sen daha altımızdan karımızı mı alacaksın? Ne selamı veriyorsun?" diye arkadan vurunca, baltayı kafasını dağıtıyorlar. O arada çıtağın köpeği yetişiyor. Mehmet Ağa'ya çakal vuruyor. Mehmet ağa da"beni değil, tut şunu!" deyince, köpek Ömer Ağa'yı kolundan yakalıyor. Eşekle beraber sürükleniyor. Bunlar da vura vura iki üç adım atıyor. Sonra öldü diye bırakıyorlar. Oda "Ben bu yarayla ölmem. Sizi de sağ koymam." Diyor. Bunlar da bir kaya alıp Ömer ağanın kafasını yılan gibi ezip öldürüyorlar.

8.23. Hürü Kız

Zamanın birinde bir padişah varmış. Bu padişahın bir kızı, bir oğlu varmış. Bu padişah Kurban Bayramında Hacca gitmeye ayaklanmış. Oğlanı da götürmüş. Oğlanı da götürünce bu kızı kime teslim edelim?Köyün hocasına teslim edelim, diyorlar. Köyün hocasına kızı teslim ediyorlar. O arada Hoca efendiye "şu parayı al. Bizim kıza bir şey lazım olursa burdan al." diyorlar. Adamcağız parayı cebinde unutuyor. Birkaç gün sonra cebine çalınca, para fazla çıkıyor ve hatırlıyor." Ulan kıza bir şeyler al diye padişah verdiydi." diyor ve gidip et alıyor. Geliyor padişah kızının evine.Kız Hoca efendiye "Kapıyı açamam, kapının ırığından ver." diyor. Parmağını uzatıyor. Hoca efendi kızın parmağının doruğuna yanıyor" bunun parmağı bu kadar güzelse ,kendi kim bilir nasıl güzeldir?" diye içinden geçiriyor. "Ben bu kızı alıyım" diyor.

Bir tane cadı karı buluyor. Cadıya diyor ki Git padişahın kızını getir. Falanca kızlar da geldi, de. Hamamda ben bunun başına biniyim."

Ondan sonra cadı karı kıza gelip"Kızım falancanın kızları geldi. Seni hamama çağrıyorlar. Sen olmadan içeri girmiyorlar." Kız "Hemen geliyorum nene." Diyor. Üstünü başını değiştiriyor,geliyor hamamın önüne.

-Hani nerde kızlar?

-İçerdeler

Deyince, kız hamama giriyor. İçeri girip bakıyor ki ,hoca efendi içerde duruyor. Hocayı görünce kız geri kaçıyor. Geri kaçarken yakalıyor ve "Nereye gidiyorsun? Ben seni alacağım." diyor hoca.

Ondan sonra kızda diyor ki" Hoca efendi evvela birbirimizi yıkayalım, sonra evlenelim." Peki, diyor hoca. Kız "Evvela ben seni yıkayayım. Sonra sen beni yıka." diyor. Ondan sonra hocayı soyuyor. Güzelce kafasını gözünü adam akıllı sabunluyor. Sonra kız eline narayı alıp yen mi ?yemen mi ?Hocayı orada güzelce bir dövüyor. Sonra kız kaçıyor.Kız ordan çıkıyor. Cadı karı bakıyor hoca kumlukta ıslık çalıyor. Cadı karı hocayı yıkıyor. Ondan sonra getiriyor dışarı .Hoca"napıyım bu kıza? Bir iftira atayım babasına kestireyim." diyor padişaha. Hoca evden bir mektup yazıyor Mekke'ye. Adamcağız Mekke'ye varmadan mektupta" filancanın kızlarıyla kızın zina ediyor." diyor. Bu Mekke bize Haram diyor. Padişah oğluna.

"Sen gideceksin, bu kızı keseceksin. Gömleğini kana beleyip bize getireceksin." Oğlan gece ordan geliyor eve. Mekke'den geldikten sonra kapıyı çakıyor.

-Kim o,

-Ben falan beyin oğluyum,

- Falan beyin oğlu ne gezer bizim kapıda?Yarın babamla annem Mekke'den gelirse size açtırırım.

Oğlan biraz bekledikten sonra yine vuruyor." Kim O?"diyor kız.Abisi"Ben falan beyin oğluyum. "Filan beyin oğlu bizim kapıda ne gezer ?" diyor. Kız kapıyı açmıyor. Üçüncüde "Ben senin kardeşinim. Aç kapıyı." diyor. Kızda" Benim kardeşim olduğunu yüzüğünle göster kapının ırığından. O zaman kapıyı açarım."Yüzüğü görünce kız kapıyı açıyor." Kardeşim ben artık seni kesecem. Fakat

senin bir günahın yoktur, ben seni götürüyüm bir dağın tepesine atıyım. Küçük parmağını kanatayım, babama da kestim diye ifşa edeyim."diyor abisi." Götür ağa, diyor kız." Kızı götürüyor, bir dağın tepesine koyuyor. Kız orda dururken kızın göyneğini çıkarıyor. Küçük parmağını kanatıyor. Babasına kestim diye göyneği kana buluyor. Kız orda dururken ak sakallı bir dede geliyor. O ak sakallı bir kıza" Kızım şu bakracı al, şu çamın üstüne çık." diyor. Kız çamın üstüne çıkıyor. Acıkınca bu bakracı tıkırdat. Beyin geyikleri gelir sağarsın karını doyurursun.

Kız orda bir kaç gün kaldıktan sonra beyin oğlu oraya ava geliyor. Ava gelince tam çamının dibinde çeşme varmış. Eğilince kızın güzelliğinin şavkı çeşmeye vuruyor. Çeşmeye vurduktan sonra ata deh! diyor, deh! diyor. Bir de eğilse baksa ki bir kızın resmi var suyun içinde. Kafayı kaldırıyor, dalın üstünde kızı görüyor. "Sen in misin? Cin misin? Ne geziyorsun burda?"Soruyor beyin oğlu. O da ahraz.Hiçbir şey söylemiyor. Ordan bu kızı alıyor götürüyor memleketine. Memleketine götürdükten birkaç gün sonra annesine,

"Anne ben bu kızı alacam."Diyor. Annesi de "Bu kız dağ kızı sana yaramaz .Sana falan beyin kızını alacaz."Diyor."Hayır ben bu kızı alacağım."Diyor ve alıyor.

Aradan birkaç sene geçiyor. Kız ahraz gibi hiç konuşmuyor. Bunun çocuğu oluyor. Ondan sonra, çocuğun adını ben vereceğim diyor ve o veriyor. İkinci çocuğu o veriyor.Üçüncü Çocuk oluyor. Verdikten sonra küçük çocuğu uyutamıyor. O arada dururken türkü söylemeye başlıyor.

Senin hacı baban vardı yavrum nenni nenni.

Senin hacı ninen vardı yavrum nenni nenni.

İlk duvara rast geldim düştüm dağlara.

Bu dağlarda bu beyin oğlu aldı beni

Üç tane oğlumla burada kaldım.

Diyor. Beyin oğlu duyuyor

"Hani sen ahrazdın konuşamıyordun? Baban anan hacı da bana niye bildirmedin? Peki annene babana gidelim ziyaret edelim."Diyor.

Düşüyorlar yollara. On asker ile gidiyorlar. Asker arka tarafta, araba ön tarafta giderken "siz burada eğlenin, biz de ilerde."

Askerler eğlenirken bu sefer Arap diyor ki "Benimle bir olacaksın. Olmazsan bey oğlunu keserim." diyor.Bir olmuyor, oğlunu kesiyor.İki de olmuyor, onu da kesiyor. Üçüncü oğlunda da bir olmayınca onu da kesiyor." Bir olmazsan seni de keserim." diyor. O da "Artık ben bir su döküp geleyim sonra olalım." diyor.

"Eeee şuraya inde işe."diyor."Irmağa gidelim. Beni kaçacak sanarsan belime urganı bağla.Şu çamın dur arkasına.Eğer ıbrık tıkırdarsa ben su döküyorum. Ibrık tıkırdamazsa donumu bağlıyorum. "diyor kız.

"Tamam" diyor Arap. O arada çama urganı bağlıyor, Ibrığı takıyor. O arada kız kaçıyor. Arap bakıyor ıbrık takılı. Oraya bakıyor buraya bakıyor. Geri geliyor askerlere" dağ kızı değil mi? kaçtı." diyor.

Askerlerle geliyorlar memlekete. Beyin oğlu soruyor,

"Hani ne oldu?" "Ya ağa, bana teslim ettiğin dağ kızı dağa doğru kaçıp gitti." Oğlan"Tamam "diyor. Askerleri bırakıp Arabı arkasına alıp gidiyor. Kız kaçarken çalıya takılıyor önlüğü. O arada kaçarken bir çobana varıyor."Bana bir kuzu ver.Ben onu giyeyim. Sana da bu altınları vereyim." Kuzu veriyor eti almıyor. Şapkayı takıp gidiyor.Bir çoban daha görüyor. Çobana ,

"Üstündeki elbiseleri bana ver."Diyor. Çoban"Benim üstümde bit var.Bunları sana veremem."Diyor.Kız "Ne olursa olsun, elbiseleri değişelim."Diyor. Çoban elbiseleri veriyor.Kız üstüne giyiyor erkek elbisesi. Başına giyiyor şapkayı.

Gele gele annesi gilin evine geliyor."Ne olusunuz beni çoban tutun."Diyor. Annesi kovuyor. Erkek kardeşi "Ya anne gütsün.Şu kümeste de yatsın." diyor. Güdüyor kümeste yatıyor. Aradan zaman geçiyor. Beyin oğlu alıyor sazını, çıkıyor yola . Geze geze geliyor kaynatasının memleketine . Kız kazları güdüp geliyor."Odaya bir aşık geldi.Bir söylediğini bir daha söylemiyor." deyince, kız da gidiyor dinlemeye.

Kapıya varınca" Git burdan.Bey senden nefret eder, bize şarkı söylemez." diyorlar."Ne olur ben de göreyim "derken beyin oğlu"Gelsin biz de onu görelim." diyor.Bakıyor arapla kocası."Ver bağlamayı bir de ben söyleyeyim." diyor ve başlıyor.

Size derim komşular size iftiraya rast geldim.

Babam hacıya giderken teslim etti beni hocaya.

Öyle deyince hoca da ordaymış. "Ben türkü söylerken kapıya dizilin, kimse kaçmasın." diye tembihliyor. Hoca kaçmaya çalışıyor. Erkek kardeşi anlayıp

"Hoca efendi kaçma bir yere, otur."Diyor. Ondan sonra sıra Araba geliyor. Arapta ordaymış.

Arap ta çıktı yola,

Üç oğlumu kesti yolda.

Bana teslim olacakmısın? olmazsan seni keserim dedi de,

Urganla bağladı kaçtım.

Geldim babamın memleketine.

Bunları buldum. Beni asıl kandıran Cadı karıydı. Duydunuz mu komşular? diyor. Arap "çişim geldi" diyor kaçmaya çalışıyor, bırakmıyorlar. Cadı karıyı da getirip odanın önünde üçünü asıyorlar. Bey hanımı alıp gidip yiyip, içip mutlu yaşıyorlar.

9.SONUÇ

Masallar temsil ettikleri toplumların bütün özelliklerini, kültürel kodlarını muhafaza ederek gelecek kuşaklara aktaran son derece önemli sözlü kültür ürünleridir. Milletleri bir arada tutan, varlığını ve egemenliğini ifade eden görünmez kalelerdir.

Yazılı kültürün olmadığı dönemlere ait olmaları sebebiyle aktarımı yapılmadığı sürece yok olmaya mahkumdurlar.

Modern çağ, kültürlerin egemenlik mücadelelerine sahne olmaktadır. O halde ataların yüzyılların süzgecinden geçerek gelecek kuşaklara emanet ettiği bu mirasların koruyup kollanmaları,yok olmadan gelecek kuşaklara aktarılmaları gerekmektdir.

Müzeler, kültürün muhafazasa edilmesi noktasında önemli mekânlar olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kitle iletişim araçları aracılığıyla evlerimize kadar girebilmeyi başaran kültürel tehditlere karşı savunmasız kalan somut olmayan kültürel mirasımız, müzelerin güvenli ortamları aracılığıyla koruma altına alınmalıdır.

7-13 yaş aralığında bulunan yüz on yedi çocuk ve 14-56 yaş ve üzeri iki yüz katılımcıyla gerçekleştirilen anket çalışmasında, masalların bilinirliği üzerine araştırma yapılmıştır. Türk masalları özelinde elde edilen sonuçlara göre somut olmayan kültürel mirasımızın ve devamlılığının sağlanması endişe verici boyuttadır.

Bu verilerin sonucunda, Çankırı Masal Müzesi'nin geçmişten miras kalan, günümüze yok olmadan ulaşmayı başarabilmiş masallarımızın gelecek nesillere kaybolmadan ulaştırılabilmesi açısından planlandığı şekilde hayata geçirilmesi gerekmektedir.

KAYNAKÇA

Baraz, T. (1987). *Çocuk Edebiyatı*. Anadolu Üniversitesi Yayını, Eskişehir.

Boratav, P. N. (2013). *100 Soruda Türk Halk Edebiyatı*. Bilgesu Yayınları, Ankara.

Can,T. D. (2014). *Çocuk Edebiyatı Kuramsal Yaklaşım*. Eğitim Kitabevi, Konya.

Canko, D., M. (2014). *Müzeler,Oyunlar,Oyuncaklar ve Çocuklar.*Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları, İzmir.

Çakır, C. Şeyda (2010). *Somut Olmayan Kültürel Mirasın Müzelenmesi.* Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Çınar, K. Y. (2009). *Müzecilik Eğitiminde Yeni Eğilimler Türkiye'de Müzecilik Ve Mesleki Eğitim.* Yıldız Teknik Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

Dilidüzgün, S (2004). *Çağdaş Çocuk Yazını*. Morpa Kültür Yayınları, İstanbul.

Elçin, Ş. (1981). *Halk Edebiyatına Giriş*. Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara.

Fedakar,S.(2004) *Somut Olmayan Kültürel Mirasın Müzelenmesi sempozyum bildirileri*, s. 118-123, Gazi üniversitesi THBMER Yayını, Ankara.

Gartenhaus, A., R. (t.y.)*Yaratıcı Düşünme ve Müzeler.* Ankara Üniversitesi Çocuk Kültürü Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları,Ankara.

Gökşen, E. N. (1980). *Örnekleriyle Çocuk Edebiyatımız*. Remzi Kitabevi, İstanbul.

Kasımoğlu,S. (2017). *Binbir Gece Masallarında Farkındalık İzleği Şehriyar'ın Farkındalık Yolculuğu.* Ürün Yayınları,Ankara.

Kayıpov, S., T. (2004). *Sözlü Gelenek Ürünlerinin Senkretizmi (Derleme, Arşivleştirme ve Müzeleştirme Sorunları Üzerine Somut Olmayan Kültürel Mirasın Müzelenmesi sempozyum bildirileri,* s. 36-45, Gazi üniversitesi THBMER Yayını, Ankara.

Madran, B. (1999). *Müze Türleri, Yeniden Müzeciliği Düşünmek.* Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Mutluay, Rauf (1969). *100 Soruda Türk Edebiyatı*. Gerçek Yayınevi, İstanbul.

Oğuz, Ö. (2004). *Somut Olmayan Kültürel Mirasın Müzele*nmesi. Gazi üniversitesi THBMER Yayını, Ankara.

Oğuz, Ö. (2010). *Türkiye'de Mit ve Masal Çalışmaları veya Bir Olumsuzlama ve Tek-tipleştirme Öyküsü.* Millî Folklor, 22, 85.

Ölçer,E.(2004).*"Söz Artık Müzede: Kültürel Bellek, Küreselleşme ve Eğitim Bağlamında Sözlü Kültürün Korunması ve Duyarlılık Geliştirilmesi Üzerine",Somut*

*Olmayan Kültürel Mirasın Müzelenmesi Sempozyum Bildirileri,*Gazi üniversitesi THBMER Yayınları,Ankara,s.86.

Özdemir,N.(2009).*Kültür Ekonomisi ve Endüstrileri İle Kültürel Miras Yönetimi İlişkisi.*Millî Folklor,S.21,s.86.

Öztürk, Ö. (2009). *Folklor ve Mitoloji Sözlüğü*. Phoenix Yayınevi, Ankara.

Sakaoğlu,S.(2010).*Masal Araştırmaları.*Akçağ Yayınları,Ankara.

Savaş, A. (2004). *Mimarlığın Sarayı:Somut Olmayan Kültürel Mirasın Müze Mekanında Nesnelleşmesi. Somut Olmayan Kültürel Mirasın Müzelenmesi Sempozyum Bildirileri,* s.46-51, Gazi üniversitesi THBMER Yayını, Ankara.

Seyidoğlu, B. (2016). *Erzurum Masalları.*Dergah yayınları, İstanbul.

thestudiesofottomandomain.com/dergi/halk-bilimi-muzeciliginde-yeni-bir-muze-onerisi-kirk-odali-masal-muzesi20180213023124.pdf (Erişim Tarihi: 15.06.2019)

icomturkey.org/tr/m%C3%BCzeler (Erişim Tarihi: 21.07.2019)

www.tdk.gov.tr (Erişim Tarihi: 21.07.2019)

www.unesco.org.tr/pages181/177 (Erişim Tarihi: 17.07.2019)

cocukhaklari.barobirlik.org.tr/dokuman/mevzuat_uamevzuat/birlesmismilletler.pdf (Erişim Tarihi: 14.07.2019)

EKLER

Ek 1. Masal Müzesi Resterasyon Öncesi

Ek 2. Masal Müzesi Resterasyon Aşaması

Ek 3. Masal Müzesi Resterasyon Aşaması

Ek 4. Müze Binası Resterasyon Sonrası

Ek 5. Küratör Deniz KOÇ ÇELİKER ve Mimari Proje Ekibi Tarafından Hazırlanan Masal Müzesi Mekan Tasarımları

Ek 6. Müze Binası Planlanan Avlu Tasarımı

Ek 7. Masal Müzesi Planlanan İç Mekan Tasarımı

Ek 8. Masal Müzesi Planlanan İç Mekan Tasarımı

Ek 9. Masal Müzesi Planlanan İç Mekan Tasarımı

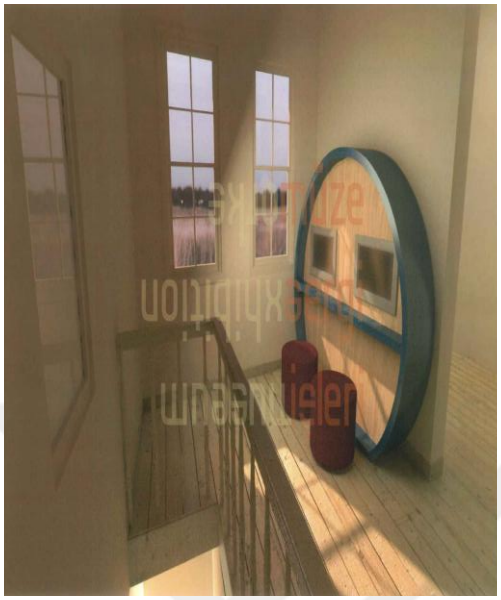

Ek 10. Masal Müzesi Planlanan İç Mekan Tasarımı

Ek 11. Masal Müzesi Planlanan İç Mekan Tasarımı

Ek 12. Masal Müzesi Planlanan İç Mekan Tasarımı

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı	Zeynep Perihan DİNÇ
Doğum Yeri	Ordu
Doğum Tarihi	28.06.1969

LİSANS EĞİTİM BİLGİLERİ

Üniversite	Gazi Üniversitesi
Fakülte	Edebiyat Fakültesi
Bölüm	Türk Halkbilimi

YABANCI DİL BİLGİSİ

İngilizce	KPDS (…..) ÜDS (….) TOEFL (….) EILTS (….)

İŞ DENEYİMİ

Çalıştığı Kurum	Ankara Büyükşehir Belediyesi
Görevi/Pozisyonu	Yönetici
Tecrübe Süresi	3 Yıl

KATILDIĞI

Projeler	Kadın Eğitim ve Kültür Merkezi - Kadın İstihdam Merkezi – Çankırı Belediyesi Çocuk Akademisi – Buğday Pazarı Medresesi SOKÜM .

İLETİŞİM

Adres	Yeni Mahalle İsfendiyar Sokak Merve Apartmanı
E-mail	zynpdncc@hotmail.com